Levensbijzonderheden en brieven

Joseph Charles Philpot

Tweede deel
1860-1869

uit het Engels vertaald door J. Nieuwland
naar de uitgave van 1977

Levensbijzonderheden en brieven

van J.C. Philpot - tweede deel - 1860-1869

INHOUDSOPGAVE

Aan
Dhr. Beattie – 181
Dhr. Blake – 168; 183; 204
Dhr. Brown – 153; 165; 177
Mevr. Brown – 247
Dhr. Churcher – 208; 284
Dhr. Clowes – 229
Mevr. Clowes – 235; 238; 265; 269
Dhr. Capcutt – 233; 267; 286
Dhr. Crake – 148; 151; 172
Dhr. Davids – 190; 205; 224; 243; 260
Dhr. Doudney – 287
Dhr. Godwin – 154; 211; 252; 264
Dhr. Grace – 131; 135; 139; 142; 152; 156; 170; 178; 180; 182; 184; 186; 198; 200
Dhr. Hammond – 210; 228
Dhr. Harrodine – 283
Dhr. Hoadleij – 150; 159; 219; 250
Mevr. Isbell-Philpot – 193; 255; 258; 291
Dhr. Jacob – 138
Mevr. Kershaw – 275
Dhr. King – 241
Dhr. Knight – 245
Dhr. Leigh – 158
Dhr. Parrott – 259
Dhr. Parry – 134; 136; 157; 160; 161; 206; 222; 227; 234; 237; 240; 244; 251; 263; 273
Mevr. Parry – 154
Mevr. Peake – 145; 163; 171; 175; 188; 196; 199; 201; 207; 212; 214; 215; 216; 217; 218; 221; 223; 225; 230; 231; 232; 239; 242; 246; 248; 249; 256; 262; 268; 272; 274; 280; 282
Mevr. Philpot – 213
Mevr. Pinnell – 173
Mevr. Richmond – 289
Dhr. S.S. – 141; 202; 220; 290
Dhr. Tanner – 132; 137; 143; 146; 147; 149; 162; 166; 167; 169; 174; 179; 185; 189; 192; 195; 209
Mevr. Tanner – 137; 164; 236
Dhr. Tijrrell – 133
Dhr. Tips – 155; 271; 276
Dhr. Tiptaft – 144
Dhr. Walter – 191; 203
Dhr. Whitteridge – 197; 226
Vriendinnen P & M – 176; 253; 261; 266; 270; 277; 278; 279; 281; 285; 288
Een vriend – 140
Gemeenten Stamford en Oakham – 187
Gemeente Providence kapel te Oakham - 194; 257

AANHANGSEL

Gemeente van Zoarkapel, Great Alistraat, te London - p146
Aan den heer Lake - p147
Het lot van een predikant - p148
De wildernis - p148
Het kruis - verlaten Staatskerk - p148
Hoe God de gebeden verhoort - p149
Afscheiding Staatskerk en bediening in Allington - p149
Des menschen snoodheid en hulpeloosheid - p150
Ik kleef vast aan Uwe getuigenissen - p151
De algeheele armoede des menschen - p151
Eeuwig leven - p152
Het leven ten buit gegeven - p152
De eeniggeboren Zone Gods, gelijk eeuwig en eenswezend met den Vader - p153
De gelukzaligheid der Goddelijke kastijding - p154
Bepaling van wat een waar christen is - p155
De beloften - p155
Roemvolle nagedachtenis - p155
De heer Covell's verslag van zijn laatste bezoek - p156
Brief van wijlen Josef Parry aan Mevr. Philpot - p157
De Calne’s jaarvergadering - p159

Brief 131 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Cirencester, l Oktober 1860

Mijn waarde Vriend!
Gij hebt waarschijnlijk gehoord, dat ik hier opgehouden ben door een dier aandoeningen op mijn borst, aan welke ik reeds jaren bloot sta. Ik was zelfs zo onpasselijk, dat ik mijn tehuisreis niet kon aanvaarden. Ik vind het een grote beproeving en gemoedsbezwaar, wederom door krankheid verhinderd te zijn mijn werk te doen, niet alleen van wegen het lijden zelve, maar ook, omdat ik velen moest teleurstellen; gelijk dit in dezen was te Bath, Trowbridge en bijzonder te Leicester. Maar wij moeten buigen voor de vrijmacht Gods, die alles bestuurt naar de raad Zijns willens, en Zijn voornemens volvoert op Zijn wijze. Beproevingen, lijden, verdrukkingen, verwarringen, teleurstellingen zijn ons bestemde deel; en schoon smartelijk voor het vlees, wanneer zij geheiligd worden ten goede onzer ziel, behoren zij tot onze uitnemendste zegeningen. Maar terwijl wij in den oven zijn zien wij nauwelijks de weldaad, die het voortbrengt, of wat voordeel wij zelf of anderen er wellicht uittrekken. Ons lafhartig vlees schrikt terug van het kruis, en totdat een Goddelijke kracht onderwerping in ons wrocht en de vreedzame vruchten des Geestes zich beginnen te vertonen, zullen wij den Heere niet loven en prijzen voor de beproeving en verdrukking. Het is zo, onze beproevingen verschillen zoveel van elkander als onze uitwendige omstandigheden of inwendige gewaarwordingen, en een ieder meent wellicht zijne beproeving de zwaarste te zijn. Maar ongetwijfeld werd door oneindige wijsheid aan elk vat der barmhartigheid die bijzondere beproevingen, in mate of graad toegedeeld, welke noodzakelijk zijn om Gods verborgen voornemen uit te werken. 'Wat ik doe,' - zeide de Heere tot Petrus - ,weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan;' en zo kan de tijd en meerder licht en genade ons zowel de reden als de noodzakelijkheid van vele moeilijke omstandigheden duidelijk maken, die bij hare tegenwoordigheid ons een onoplosbaar raadsel toeschijnen. Neen, gelijk van uit de donkerste wolk gewoonlijk de meest flikkerende lichtstralen voortkomen, zo daagt vaak het heerlijkste licht uit onze donkerste tijden. Vooral zij, die prediken in den naam des Heeren, althans wanneer hunne prediking het beproefde en bezwaarde volk van God ten nutte zal zijn, moeten zelf goed bekend zijn met het pad der beproeving: want hoe zullen zij anders het volk voorgaan, of den Koninklijken weg verhogen of den aanstoot wegnemen? Lichtzinnigheid, zorgeloosheid en onverschilligheid, met een algemene ongevoeligheid en doodigheid omtrent de dingen Gods, bezetten weldra het gemoed, tenzij het genoegzaam bezwaard is met beproevingen en moeiten; en als deze geest het gemoed inneemt, zal hij zich openbaren in zijne bediening, en dodend zijn voor alle leven en kracht in de prediking des Woords. Op deze wijze worden wij omringd door een grote menigte, wier oordeel onderricht is in de letter der waarheid, maar die weinig of niets weten van haar leven en kracht. Niet dat beproevingen en moeiten op zich zelve enig geestelijk leven en gevoel voortbrengen, neen veeleer opstand en den dood; maar de genadige Heere verwaardigt Zich in en door haar te werken, en Zijn genade mee te delen aan de ziele, die belast en bezwaard aan Zijn voeten ligt.
Welk een barmhartigheid is het deelgenoot te zijn van Goddelijk leven in de ziel, van genade, van kenmerken van genade. Om te zien en te gevoelen de ledigheid der wereld, de zondigheid der zonde, de boosheden des harten, en bovenal de dierbaarheid van de bloedstortende, stervende liefde van Christus! Er is wezenlijkheid in het Koningrijk Gods opgericht in het hart en er is een gepastheid en dierbaarheid in den Heere Jezus Christus, die wel gevoeld, maar nooit naar waarde kan beschreven worden. De Heere weet de ziel onder beproevingen en moeiten te ondersteunen, hoe geloof, hoop en liefde tot Zijn genadig en heerlijk eigen Wezen uit te halen, en ons een gedurige zegepraal te geven over elke vijand.

Ik hoop, dat gij des Heeren bijstand op uwe tegenwoordige reis zult ondervonden hebben. Het is genade, dat de Heere zich niet onbetuigd heeft gelaten, en dat Hij steeds een volk heeft, dat door Zijnen Geest geleerd wordt Zijnen groten en heiligen naam te vrezen, te eren en lief te hebben. Ik vertrouw, dat dezulken zich bij u bevinden, en onder dezen onzen uitnemende vriend bij wie gij logeert. De Heere zegenen uw bezoek en uwe wederkerige samenspreking over de dingen, die uwen eeuwigen vrede aangaan. Er zal een dag komen, wanneer de kinderen des Koninkrijks niet meer zo gedeeld zullen zijn als thans, zelfs niet verwijderd door plaatselijke afstanden, als geen grote reizen zullen nodig zijn om ze samen te brengen, en bovenal, dat er geen verdeeldheden noch verschillen zullen bestaan.
Gedenk mijner, met alle Christelijke toegenegenheid, bij Mr. P. en de vrienden te Bottesford, die naar mij vragen. Ik ben uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 132 - J.C. Philpot aan Dhr. Tanner

Stamford, 14 november 1860

Mijn waarde Vriend!
Ik hoop, dat gij en uwe waarde vrouw er enigermate vrede mede hebben zullen en er Gods hand in erkennen, dat uw geliefde zoon aan gindse vreemde stranden is! De tijd heeft een verbazende kracht om hartzeer te helen en smarten te verzachten althans als ze niet ontstaan uit zonde en schuld, want dat zijn wonden, die door geen tijd te helen zijn.
Het zal u ongetwijfeld tot blijdschap zijn te horen, dat ik beter ben dan toen ik u verliet, en de laatste beide Zondagen weder heb kunnen prediken. Ik blijf evenwel zwak en gevoelig, en ben bevreesd of ik den winter door het prediken wel zal kunnen volhouden. Hoe verscheiden zijn de beproevingen en moeiten degenen, die den Heere begeren te vrezen en in Zijne wegen te wandelen. Doch hoe zeer zij in aard en mate mogen verschillen, toch zijn ze, meestentijds, zoveel en zodanig, dat zij kunnen gedragen worden. De Heere is waarlijk goedertieren genoeg, om hun niet meer op te leggen dan ze kunnen dragen; maar Hij zal hen allen ook genoeg geven te gevoelen en te ondervinden, dat deze wereld vol zonde en droefheid is; dat hunne eigen harten vol boosheid zijn; en dat niets dan de reine, rijke, vrije, overvloeiende genade Gods hunne ziel kan behouden of zegenen. Het schijnt maar behoefte te zijn, dat wij dagelijks en elk ogenblik onderwezen worden van eigen vuilheid, zwakheid en hulpeloosheid, en dat niemand dan de gezegende Heere ons enig wezenlijk goed kan aanbrengen. De Godsdienst is niet een artikel of kunstje, dat eenmaal geleerd altijd gekend is; maar het is iets dat wij altijd weer vergeten, en telkens weer geleerd moet worden. Ook kunnen wij geen gebruik maken van onze kennis, ondervinding of geloof. Het is gelijk ene bron, die van geen nut is, tenzij er door iemand water uit opgehaald wordt. Wij mogen in zekere mate ons zelve en den Heere Jezus hebben leren kennen, en van tijd tot tijd door een levend geloof in Hem verhoogd zijn geworden; doch wij kunnen van onze kennis of van ons geloof zo maar geen gebruik maken, althans niet zo, dat het ons enig tastbaar goed aanbrengt. Het leem kan zich zelve niet tot een vat vormen; het heeft een pottenbakkerswiel en een pottenbakkershand nodig. Alzo zijn wij het leem, en God moet onze Pottenbakker zijn, want wij zijn alleen datgene wat Hem behaagt, aangezien wij het werk Zijner handen zijn. Het is ene grote, en toch een pijnlijke les, niets gemaakt te zijn; zich zelve zwakker te gevoelen dan den zwakste, en vuiler dan den vuilste; een arme te zijn, die van dagelijkse aalmoezen leeft, en vaak een bedelaar te zijn, en nochtans onder de ervaring te leven van niets te krijgen.
De mensen stellen zich vaak voor alsof de leeraars hoogstbeweldadigden zijn; zij beschouwen ze alsof zij schier engelen waren, en een geloof bezitten, dat verre boven het algemeen van Gods volk uitmunt. Doch konden zij hen zien zoals zij zichzelf zien en gevoelen, zij zouden bevinden, dat zij mensen zijn van gelijke bewegingen als zij zelf, en dikwerf in eigen gevoel lager gezonken dan hunne toehoorders; meer beproefd en bezwaard, meer met verzoekingen aangevallen, en buiten de genade Gods, meer geneigd en gevaarlijk te vallen. Inderdaad, het moet zo zijn. Het is noodzakelijk dat zij, die prediken tot de harten van anderen ene diepe kennis hebben aan hun eigen hart; dat zij, die beproevingen en oefeningen hebben te bespreken er goed mede bekend zijn; en dat zij, die den Heere Jezus Christus moeten voorstellen enige bevindelijke kennis hebben aan Zijne schoonheid en zaligheid, genade en heerlijkheid. Tenzij Evangeliedienaars goed geoefend zijn in hun eigen gemoed, kunnen zij er zich van verzekerd houden, dat een wereldse geest bij hen indringt, die hunne gevoelens afleidt van het leven en de kracht der levende Godzaligheid. Wij moeten in de dingen zijn, zullen wij er met gevoel van kunnen spreken. Gij weet nu te zeggen, wat een vader gevoelt wanneer een zoon zijn huis verlaat en naar een vreemd land trekt; en zij, die een gelijke ondervinding hebben ervaren, zullen onmiddellijk de uwe kennen en verstaan. Evenzo dus, wanneer een leraar niet door ene dagelijkse ervaring, besef heeft van de dingen Gods, zo kan hij daarvan niet spreken met enig leven, kracht of frisheid. Het leven Gods moet in zijn ziel levendig gehouden worden, of hij kan geen ziel der vertroosting zijn voor het volk van God. Dit nu wekt menigwerf in ons den opstand op, dat wij door zoveel beproevingen en verzoekingen moeten gaan, om een woord te rechte tijd tot anderen te kunnen spreken. Wij beminnen natuurlijk een effen en gemakkelijke weg en zouden bijna liever de zegen laten varen, dan die te verkrijgen in Gods weg. Doch Hij geeft het ons in dezen niet aan onze keuze, want Hij leidt de blinden door den weg, dien zij niet geweten hebben.
Ik hoop, dat uw lieve vrouw en dochters zo wel zijn, als toen ik ze verliet. Groet ze in liefde, en alle zegeningen ten haren behoefte. Aanvaard ook gij dezelve van uw toegenegen Vriend, J. C. P.

Brief 133 - J.C. Philpot aan dhr. R. Tijrrell

Stamford, 21 November 1860

Mijn waarde vriend!
Ik reken mij zeer verplicht voor uw vriendelijke brief en uw milde aanbieding, om twintig exemplaren te nemen van ene leerrede over Jesaja 17:10, 11, als ik ze kan uitgeven gelijk de 'Winter voor den Oogst.' Mijn tijd wordt zo ingenomen door de Evangelische Standaard, en een klein werkje, dat weldra in 't licht zal komen over 'het eeuwig Zoonschap van onzen gezegende Heere', dat ik bijna wanhoop aan uw begeerte te kunnen voldoen. Doch, dewijl mijn leerreden vaak opgetekend worden door een zeer bekwamen rapporteur, en eens in de maand uitgegeven, zo zal ik veelligt met Gods zegen nog eens over dezelfden tekst spreken hier in mijn eigen kapel, wanneer ze kon opgetekend worden. Doch hoewel ik dezelfden tekst mocht nemen, ben ik toch ten enenmale krachteloos om er over te prediken, dan voor zoo ver het den Heere behaagt mij gedachten en woorden te geven, en Zijne Goddelijke invloeden aan mijn hart en mond mede te delen. Alvorens ik over dien tekst in London sprak had ik er het vorige jaar te Oakham over gesproken; bij welke gelegenheid ik bijzonder bij de zaken was, zodat ik met meer kracht en uitbreiding van hart en mond daarover sprak, dan dat ik dit jaar in Gower Straat genoot. Het is verwonderlijk, gelijk alle bevindelijke leeraars weten, welk een verschil er vaak is bij dezelfden mens op verschillende tijden; hoe menigwerf kan hij gesloten zijn, dat hij schier geen gedachte heeft in zijn hart of een woord op zijn tong; en op andere tijden is zijn ziel vervuld met liefelijke invloeden, die uitvloeien in geestelijke denkbeelden en gepaste uitdrukkingen, waarover hij zelf verbaasd staat. Toen ik in London was, was ik zeer zwak en onpasselijk, en als ik mij goed herinner, was het dien Zondag zeer koud en moest ik zeer hoesten. Maar de Heere bewees te zijn boven al mijn vrezen, en Hij bracht er mij dien dag, en bijzonder des avonds, boven verwachting door. In den regel laat ik mij niet in met optekening mijner leerreden, maar ik predikte dit jaar tweemaal in Gower Straat onder bijzondere invloeden, de ene op Zondag den 15 Juli, over Hand. 20:24, en de andere op den volgende Dinsdagavond den 17 Juli. Misschien gevoelde de vergadering niet wat ik ervaarde, maar het waren twee leerreden, die ik zeer gewenst had dat ze opgetekend waren, want ik werd bijzonder ondersteund en ingeleid. Wat ik toen bij die beide gelegenheden sprak was geheel uit mijn gemoed, en kan ik nu niet meer herhalen; doch ik zou ze gaarne als mijn levens en stervensgetuigenis aan de waarheid Gods nagelaten hebben.
Het schijnt mij toe, dat wij een zeer gewichtige tijd beleven, waarin de avondschaduwen zich uitbreiden, en de zon bijna is ondergegaan. De ontzaggelijke dwaling der loochening van het waarachtig en wezenlijk Zoonschap van onzen gezegende Heere heeft diepe wortelen geschoten in de gemoederen van vele leeraars en gemeenten, en ik vrees, dat het ook meer is doorgedrongen tot bevindelijke gemeenten, dan men gewoonlijk daarvan denkt. Hoe kunnen wij dan verwachten, dat de Heere hen zou zegenen, die Zijnen eniggeboren Zoon loochenen? Doch ongetwijfeld is in dat alles een Goddelijk voornemen. Het zal een wijder en meer besliste afscheiding bewerken tussen de leerdienaars en hen, die de waarheid bij liefelijke ondervinding kennen - en aangezien deze laatste meer duidelijk en bevindelijk kunnen voor stellen de gezegende Zone Gods, als het Voorwerp van het geloof en de hoop der kerk, zo zullen degenen, die Zijnen Naam kennen en liefhebben met meer toegenegenheid de mannen der waarheid aankleven, en zich verder afscheiden van de dwaalleeraars. Dit alles berokkent veel vijandschap aan hen, die ernstelijk strijden voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is, - en ik heb er geen gering deel van ontvangen; maar wat is dit, in vergelijking met de getuigenis van een goed geweten, en de overtuiging, dat men arbeidt in de zaak van God en de waarheid?
Uw bericht van de goede oude vrouw, die zulk een zegen genoot door het lezen van de 'Winter voor den Oogst,' was mij zeer aangenaam. Ik heb vele aangename getuigenissen vernomen, dat de Heere dat kleine werkje bijzonder gezegend heeft, zo tot levendmaking van die dood zijn in de zonden; als tot bemoediging en vertroosting degenen, die in slavernij en benauwdheid door schuld der zonde en de kracht der verzoeking verkeren. Letterknechten en vermetele belijders mogen tegen de levendige bevinding strijden, omdat het hen merendeels veroordeelt; maar zij zal weerklank vinden in het geweten van Gods volk: want zij bevat vaak hun zaak, verklaart de verborgenheden, die hun gemoed hebben beproefd, en werpt een helder licht op het pad, waarop de Heere hen leidt.
Dat het onze begeerte zij de Goddelijke dingen meer te kennen door Goddelijke onderwijzing; meer onze eigen krachteloosheid en hulpeloosheid te kennen; een sterker geloof te hebben in de gezegende Heere, en

een klaarder en liefelijker ontdekking te erlangen van Zijne liefde, van Zijn bloed en genade. Dit zal invloed uitoefenen tot afzondering van de wereld; zal meer kracht geven om tegen zonde en Satan te strijden, en de ziel geduriglijk uitbrengen meer dan overwinnaar, door Hem die haar heeft liefgehad met ene eeuwige liefde. De uwe in de beste banden, J. C. P.

Brief 134 - J.C. Philpot aan dhr. Parry

Stamford, 3 December 1860

Mijn waarde Vriend!
Gij zult waarschijnlijk uit de Evangelische Standaard hebben opgemerkt, dat ik enigermate van mijne laatste krankheid genezen ben; maar het is mij, en ongetwijfeld ook het volk, een grote beproeving dat ik zo zwak en teergevoelig ben, want het maakt mijn prediken zo onzeker en geeft zo ligt aanleiding tot verstrooiing der vergadering.
Deelde ik in het genot van een volkomen gezondheid en sterkte, en bovenal, als de Heere mij begunstigde met Zijn tegenwoordigheid en zegen, ik zou geen enkele vergadering zo hier of te Oakham teleurstellen; en ik mag waarlijk wel zeggen, dat als de Heer mij zegende met de krachten des lichaam, door zo vele leeraars genoten, ik zou, voor zoover ik kan oordelen, ook op andere plaatsen mij laten hooren. Ongetwijfeld zijn er wijze redenen, waarom ik zoo weinig en niet meer bruikbaar ben, want wij weten, hoe duister en verborgen ook de dingen voor ons gemoed mogen schijnen, de Heere kan in de bedeeling met Zijne kinderen niet mistasten. Het is mijne ernstige begeerte, dat mijne langdurige verdrukking zeer gezegend moge worden, niet alleen aan mijn eigen ziel, maar ook ten goede van anderen, en dat zal een heerlijk licht werpen over den geheele weg, van het begin tot aan het einde. Gij kunt er op rekenen, dat in de eenzaamheid - en ik breng den meesten tijd in de eenzaamheid door - de gedachten mijns harten zich vaak vermenigvuldigen aangaande vele dingen. Ik heb wel eens gedacht dat er weinige, en vooral inwendige verzoekingen zijn, die ik niet ondervonden heb en waarmede ik niet bezwaard ben geweest; en ik heb in dezelve gevoeld en ondervonden, dat niemand dan de Heere zelven mij daaruit kan verlossen, of ze overheerschen tot mijn geestelijk nut. Terwijl wij de onderscheidene verzoekingen doorgaan, weten wij er weinig van te zeggen, maar wanneer wij er eenigermate uit gered zijn, dan kunnen wij ze aanwijzen en er over spreken als dingen, waarmede wij in moeite kennis gemaakt hebben. Ik ben ervan overtuigd, dat niemand iets tot een wezenlijken zegen kent, zoo hij het niet in eigen ziel geleerd heeft. Alle ware Godsdienst moet van den Heere verkregen worden, en dat alleen zal stand houden, wat Hij zelf met Goddelijke kracht in het harte wrocht. Ik geloof, en het werd mij vele jaren geleden duidelijk, en had zulk een indruk op mijn hart, dat ik noch voor mij zelven kan aannemen noch ooit aan anderen kon prediken eene andere Godsdienst, die afdaalt van Boven, van den Vader der lichten, bij Wien geene verandering is noch schaduw van omkeering. Ook geloof ik evenzeer, dat de ware zaligmakende Godsdienst zijnen oorsprong heeft in den oven, en voor het grootste gedeelte geteeld wordt door beproevingen, verzoekingen en verdrukkingen. In één woord, ik ben er zeker van dat zulk een Godsdienst niet alleen het heerlijkst schijnt, maar ook de beste en meest blijvende toekomst heeft; en ook heb ik vereniging noch gemeenschap met eenig anderen Godsdienst, schoon ik alleen kan wenschen, dat ik er meer van had in mijne ziel.
Het smart mij zulke treurige berigten te moeten hooren van Mej. T.; ik hoop, dat de Heere zich harer openbare en beweldadige met eene ontdekking Zijner vergevende liefde. Het is barmhartigheid, dat zij afgebragt is van te steunen op eigengeregtigheid, en het moge in nevelen zijn, dat zij mag zien op het bloed der verzoening, het volbragte werk en de heerlijke gerechtigheid van den gezegenden Heere. Ik heb vaak gedacht welke liefelijke en gezegende woorden van Zijne heilige lippen vloeiden toen Hij op aarde was, die ik niet behoef afteschrijven, en die gij leest Joh 3:14-16. Niet onze kennis, of wijsheid, of gaven, of bekwaamheden, of bruikbaarheid, of iets van die dingen kunnen ons behouden, maar alleen een wenden naar den Heere Jezus Christus, en gezegend te zijn met een levend geloof in Hem. Menig arme ziel, die schier zijn gansche leven lang niets heeft kunnen zeggen, en door groote belijders der Godsdienst doorgehaald werd, heeft datgene in zijn ziel ontvangen en is als het ware uit den mond Gods in zijn hart gezonken, dat hem zalig maakt met eene eeuwige verlossing, terwijl de andere hopeloos in een eeuwig verderf stort. Daarom zeg ik elke arme, beproefde, aangevochtene ziel, het toch maar te blijven wenden naar den Heere, en steeds te begeeren, te zoeken, te kloppen, totdat de Heere verschijnt, want in dezen weg wordt de

verlossing verkregen, Christus geopenbaard, barmhartigheid ontdekt en vergeving aan het hart verzegeld.
O, dat ik beide als Christen en als Evangeliedienaar ware, wat ik zie en gevoel dat een Christen behoort te zijn, want ik ontwaar zoo wel in het een als in het ander jammerlijk te kort te komen, zelfs bij mijn eigen Standaard. Er is een algemeene klagt over den lagen staat, waarin Gods Kerk verkeert. Doch zal er ooit een opwekking daaruit aanschouwd worden, dan ben ik er zeer van overtuigd door wat middel zij zal daargesteld worden: het moet geschieden door eene uitstorting des Heiligen Geestes over de Leeraars. Zoo was het op den dag des Pinksterfeestes: want de discipelen werd bevolen te Jeruzalem te blijven, totdat zij aangedaan werden met kracht uit de hoogte, en door deze kracht aan hen verheerlijkt wrocht God in de harten van Zijn volk.
Het verheugde mij nog te hooren, dat de arme oude Sarah Giddings zoo beweldadigd is. Zij is eene andere getuigenis, dat uw gebed onder den appelboom verhoord is. Voorzeker kunnen wij beiden op mijn komen te Allington terugzien als een bijzondere avond in ons leven, want wij hebben beiden bekend den dood en het leven te hebben verkondigd, en de zegen Gods rustte op mijne getuigenis in de kleine kapel. Niet eene voorbijgaande opwekking, of wat genoemd wordt een met genoegen hooren, bewijst dat eene bediening door God wordt goedgekeurd, maar die in het harte blijft, zich uitstrekt door het leven en voortgaat tot de verheffing der Jordaan. Ik hoop tot lof en eer en heerlijkheid Gods te mogen getuigen, dat sommigen van hen, die een zegen genoten onder mijn spreken of het lezen mijner leerreden, op het sterfbed getuigenis gaven, dat God het woord aan hunne ziel gezegend had. Ik ben er zeker van, dat ik mijzelven de meest onwaardige gevoel te zijn, die de Heere zou kunnen gebruiken om er in en door te spreken tot de harten van Zijn volk; doch ik weet, dat Hij zendt door wien Hij zenden wil, en dat Hij Zijne eigen werktuigen uitkiest, in Zijn eigen weg werkt en Zijnen wil volbrengt. Och, dat Hij mij mogt zegenen en mijne ziel beweldadigen met Zijne kennelijke tegenwoordigheid, mij alle dagen houden in Zijne vrees, al mijne beproevingen en verdrukkingen aan mij heiligen, mij zegene in het leven, met mij blijven in den dood, en mij veilig brengen in eene gelukzalige eeuwigheid!
Ik hoop dat zij, die U volgen, nooit de waarheid uit uwe kapel zullen verkoopen, en dat zij haar liever overbrengen in kleine woningen, dan de dwaling toelaten binnen de deuren.
Mijne dochter is nog altijd te Leicester. Ik mis haar zeer, dewijl zij mij van veel nut is als secretaresse. Ik heb haar gezegd, dat, wanneer zij de bediening aannam, zij ondervinden zou, dat het geene aangename betrekking zou wezen, en ik geloof, dat zij de waarheid van mijne woorden heeft ondervonden, hoewel niets te veel is voor hare belangstelling en bereidheid om mij te helpen bij mijne briefwisselingen en het uitgeven van de Standaard. Als een staaltje van wat zij te doen heeft kan dienen, dat ik haar een brief dicteerde (voorzeggen) aan een Schotsen predikant, die zes vel groot formaat bevatte. Onderscheidene vrienden gaven mij hunne begeerte te kennen, dat ik dien brief in de Evangelische Standaard zou opnemen, en ik denk dat ook te doen. Het onderwerp is, dat de wet niet de regel is van het leven des geloovigen. Onze vriend Willem Tiptaft noodigde hem uit, om te Abingdon te prediken, en daar kwam hij in zamenspreking ook met J. Kaij op het onderwerp der wet, waarbij de Schot zoo geschokt werd door de beschouwing onzer vrienden over dit onderwerp, dat hij voor goed partij koos en niet wilde prediken ofschoon hij het beloofd had. Dientengevolge schreef hij aan W. T. over dit onderwerp, doch deze antwoordde hem niet. Ten laatste schreef hij onderscheidene groote brieven aan mij, met dringend verzoek om antwoord. Alzoo werd ik gedrongen het onderwerp te behandelen, schoon ik nauwelijks den tijd er voor vinden kon. En toen ik het stuk geschreven had kwam het mij zelf niet ongepast voor om in de Evangelische Standaard opgenomen te worden, aangezien vele kinderen Gods, die gezond zijn in de waarheid, schoon zij hunne eigen beschouwing niet kunnen verklaren, ze wel verstaan wanneer zij door anderen voorgesteld wordt; en dewijl de vrienden, die kennis kregen van den brief, mij zeer verzochten dien in de Standaard te plaatsen, gevoelde ik mij daartoe wel genegen, en zal er hoogstwaarschijnlijk toe overgaan. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 135 - J.C. Philpot aan dhr. Grace

Stamford, 2 Januari 1861

Mijn waarde Vriend!
…… Ook eischt het stuk enige inspanning en arbeid, dewijl het niet alleen voor het grootste gedeelte oorspronkelijk moet zijn, d. i. geen herhaling van vroegere opstellen, maar ook eenigzins van toepassing aan

de lezers van het werkje. Het is gemakkelijker te zeggen hoe het had moeten zijn, of te beoordeelen wanneer het gedaan is, dan het zelve te doen. Het moeijelijke is zoo te schrijven, dat het den geest verkwikt, en met ter zijde stellen van allen schijn van onderwijzen, toch met zulk een mate van authoriteit en magt te spreken, dat zij die er met ééns zijn onderrigt en de anderen eene vermaning er in vinden. Gij verstaat wel mijne bedoeling, omdat het zooveel overeenkomst heeft met de prediking. Zoo iemand niet met eenig gezag en zalving weet te prediken, dan schijnt hij weinig bekwaam te zijn voor zulk eene bediening; en toch zal het aannemen van eene onbehoorlijke authoriteit door het volk gevoeld worden, als ongepast aan zijne positie. Doch het is de Heere, en de Heere alleen die, beide wat wij spreken en schrijven, kan begeerlijk maken aan de conscienties van Zijn volk; en in der waarheid, wanneer het door Gods kracht toegepast wordt aan het hart, dan is er een gewigt en gezag aan verbonden, die niet gevonden wordt in de aanvaarding van de priesterlijke bediening zelve.

Ik word meer en meer overtuigd van de dwalingen, die er in de belijdende kerk heersen, en hoe wij schijnen gekomen te zijn tot die kwade dagen, die gevaarlijke tijden die te komen staan. Ik heb mij eenige jaren geleden, bij het lezen van Huntington's werken, over twee dingen verwonderd: 1. de dwalenden, waarmede hij te handelen had; 2. zijne ernstige taal tegen hen. Doch nu zie ik, dat wij dezelfde menschen hebben in onze dagen en ook dezelfde dwalingen, en schoon ik Huntington's woorden niet wil gebruiken, omdat ik zijne ervaring, zijne onderscheiding, of zijn gezag niet heb, nogtans zie ik, dat zulk een taal wel verdiend was, en dat het ijver was voor zijnen Heere en de waarheid, die hem zoo deed spreken tegen dwalingen en dwalenden.

Op het Kerstfeest heb ik hier gepredikt en heb er geen leed van gevoeld, schoon de thermometer lager stond, dan sinds jaren het geval was. Ik gevoel het eene barmhartigheid te zijn, niet geheelijk bedlegerig te zijn, dewijl het volk bij elkander blijft, en ik geloof, dat het zoowel hunner zielen eenigermate voordeelig is als dat het mij de gelegenheid geeft, voor nog wijder kring dan mijne eigene vergadering te prediken. Hoe onderscheidenlijk handelt de Heere, die de Werkmeester van al het goede is, met verschillende werktuigen; en toch, hoe wordt Zijne wijsheid ontdekt in de onderscheidene omstandigheden van Zijne alwijze beschikkingen. Gij bijv., zijt beweldadigd met eene goede mate van gezondheid en krachten, en hebt eene geregelde en uitgebreide vergadering; terwijl ik voor het meerendeel maar een arm zwak dienaar ben, opgesloten in een klein vergeten hoek van het land. En toch hopen wij beiden de door den Heere ons gestelde positie te vervullen, en voor zoover Hij ons bruikbaar maakt het werk te volbrengen dat Hij ons gaf te doen. Het is zeer gezegend wanneer wij onze nietigheid gevoelen, en alles in Hem vinden, en alleen het oog hebben op Zijne heerlijkheid en het goede van Zijn volk. Wij zijn pas een nieuwjaar ingetreden, en wie kan ons zeggen, of wij het einde zullen aanschouwen? Ik voor mij zou dit jaar, als de Heere mij spaart, gaarne meer tot roem en prijs des Heeren leven, dan het jaar dat achter ligt. En evenwel, ik houd er mij van overtuigd, dat als ik aan mij zelven overgelaten word, ik met betrekking tot het leven voor den Heere, het erger zou maken dan ik het immer deed. Wij hebben in een opzigt het beste onzer dagen genoten, want onze jeugd is voorbijgegaan; en schoon gij een grootere zegen van gezondheid en krachten geniet dan ik, toch zal elk komend jaar u van beiden meer en meer berooven. Ik heb eene ernstige begeerte voor mijzelven, dat mijne laatste dagen mijne besten mogen zijn, en dat wanneer mijne zon ondergaat, het niet moge zijn in eene wolk, maar te helderder schijnen alvorens zij uit het gezigt gaat. Maar deze, zoowel als alle andere gaven, heeft haren oorsprong in alles te bovengaande genade, want waarlijk, niets minder dan dat kan ons zegenen in leven en sterven.

Ik heb de leerrede van den heer N. N. gelezen, die hij onlangs in uwe kapel predikte. Zij steekt niet uit door diepte van bevinding, noch draagt het kenmerk van groote bekwaamheid des gemoeds, maar er is een regten zin, geur en liefelijkheid in, en op menig punt vond ik overeenstemming in zienswijs en een gevoelen, ja ik geloof vereeniging des harten. Hoe weinigen hebben wij onder de predikers der bevindelijke waarheid, die haar met groote bekwaamheid kunnen voorstellen. Ik krijg somtijds leerreden in handen van mannen, die onbekend met de bevindelijke waarheid, ja zelfs nauwelijks regtzinnig zijn in de letter; maar wat aangaat de duidelijkheid en krachtige taal, en de bekwaamheid om hunne beschouwingen voor te stellen, munten zij verre uit hoven de bevindelijke leeraars van onzen tijd. Dit kan zijne oorzaak niet daarin hebben, dat het onderwerp der bevinding niet klaar en geurig kan uitgedrukt worden, want waar vinden wij schoner geschriften, dan in de werken van Huntington, en de gedichten van Jozef Hart, om niet te gewagen van de Pelgrimsreize van den onsterfelijken ketellapper? Met welk een kracht pleegde ook onze waarde vriend W, Gadsby te prediken! Zoodat er niets in de bevindelijke prediking is, dat onwelvoegelijk kan genoemd worden ter verklaring van gedachten, liefelijkheid van taal en kracht van uitdrukking. Daarenboven is er een

aangename geur en een gezegende zalving in, wanneer God spreekt door de lippen - die de ware welsprekendheid is, want het roert de harten en heeft een blijvende uitwerking aan de ziel. Waarheid is het, dat God 'door de dwaasheid der prediking zalig maakt degenen, die gelooven;' doch de Apostel bedoelt daarmede niet, dat de prediking zelve dwaasheid is, maar dat de vrucht zelve zoover boven de oorzaak is, dat het in dien zin als eene dwaasheid mag aangemerkt worden, omdat het in zich zelve zulk een zwak middel is. Verschoon mijne uitwijding op dit punt, want vaak is mijn briefschrijven als een overluid denken, en zoo kan ik wel eens mijne vrienden met nuttelooze gedachten lastig zijn. Uw zeer toegenegen, J.C.P.

Brief 136 - J.C. Philpot aan dhr. Parry

Stamford, 11 Januari 1861

Mijn waarde Vriend!
Ik onderstel, dat gij gaarne zult weten, hoe het mij in dit koude weder gaat. Ik mag het zeker wel koud noemen, want sints jaren hadden wij geen winter, waarin de thermometer zoo laag stond als tans; en er is in het geheel nog geen uitzigt op eenige verandering. Met dankzegging mag ik u mededeelen, dat schoon ik de koude wel gevoel, ik nogtans zoo wel ben als ik bij mogelijkheid kan verwachten, en ik kan naar waarheid zeggen, veel beter dan toen ik u het laatst te Cirencester ontmoette. Laatstleden Zondag predikte ik des morgens, en ik had denkelijk ook des namiddags gebleven, indien ik niet beloofd had tehuis te zullen komen. Het was buitengewoon koud en scherp, zoodat wij onze gewone opkomst niet hadden; hoewel wij alles in aanmerking nemende een goede vergadering hadden, aangezien sommigen in twijfel waren of ik wel zou prediken.
Gij weet, dat ik sints vele jaren veel belang stel in de landbouwkunde, niet alleen omdat ik onder de landbouwers mijne vrienden heb, maar vooral omdat ik haar algemeen belang voor ons land besef. Het heeft mij derhalve getroffen, dat deze felle vorst misschien goed zal zijn om de harde klei te doen droogen, die het afgeloopen jaar zoo gedurig nat was, zoodat als de Heere ons een gewenscht voorjaar en een warmen, droogen zomer beschikt, wij de weldaad der tegenwoordige koude zullen genieten en zegenen. Welk een diepte van ongeloof en wantrouwen huisvest er in des menschen hart, dadelijk gereed om gelijk een wild beest uit zijn hol op te springen, om het leven Gods in daden des geloofs uitkomende, tegen te houden. Ik heb wel eens gedacht, hoe het mogelijk kan zijn, dat er onder Gods volk gevonden kunnen worden, die zoo veel ongeloof in hun hart hebben als ik gevoel. Doch ik weet, dat de genade Gods, en ook die alleen, het onderwerpen kan. Ik verwonder mij niet, dat allen niet gelooven, maar dat er zijn, die gelooven. Niet de menigte der ongeloovigen verbaast mij, want ik weet, dat dit aller menschen beginsel is; maar dat er zijn, wier ongeloof door de kracht Gods onderworpen en overwonnen is, en wien de genade des geloofs medegedeeld werd en hij hen levende blijft.
Wij zijn weder een ander jaar aangevangen. Gij zult u herinneren, dat ik te Allington predikende gezegd heb, dat het afgeloopen jaar rijk was aan gewigtige gebeurtenissen, en wij weten niet welke omstandigheden verborgen liggen in den schoot van 1861, om het nog van meer beteekenis te maken dan 1860. Wij zijn niet zoo jong meer. Ons nageslacht groeit rondom ons op; zij zullen onze plaats innemen, gelijk een jonge gezonde loof zich stelt in de plaats van een verwelkte. Elken dag gevoelen wij steeds dieper en levendiger, dat wij niet meer thuis behooren in dezen tijd; en als wij rondblikken wat is er bestendig ? - want wij gelijken aan spoorwegreizigers, die met denzelfden trein reizen, en hoewel aan verschillende stations afstappende, toch allen steeds het punt naderen waar zij den trein moeten verlaten. Dewijl wij dan zien en gevoelen, dat alles voorbij gaat, wat is het dan eene barmhartigheid, dat wij boven deze ijdele wereld mogen zien op hetgeen eeuwig blijft! 'Wij hebben hier geene blijvende stad', is eene les, die de Heere grift in het hart van al Zijne pelgrims; en naarmate dat te dieper en duidelijker in hun binnenste gegraveerd is, zien zij uit naar die stad, die fondamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. Ongetwijfeld gevoelt gij hier dagelijks iets van, en voor zoover gij dat doet, bewaart het u van te veel bekommering en zorg, en te veel denken aan het huis, dat men voor u te Allington bezig is te bouwen. Het is een groote zegen, als wij de weldaden Gods in de voorzienigheid mogen gebruiken, zonder die te misbruiken; Zijne vriendelijke hand mogen bemerken in de gaven, en er geen afgoderij mede plegen; Hem mogen prijzen voor Zijne voorzienige barmhartigheden, en evenwel gevoelen, dat zij zonder Hemzelven niet slechts onwaardig maar ellendig zijn. Hoe velen hebben hun gansche leven lang gewoond in schoone huizen, hebben nimmer een dag van honger

en kommer gekend, die steeds het vette hebben gegeten en het zoete gedronken, hebben elken nacht zich nedergevleid op een wellustig bed, waar zij nooit koude noch vorst hebben gevoeld; en als ten laatste hun aardsche loophaan geëindigd is, doen zij hunne oogen open in de hel! Als ik dit zeg, mag ik er wel bijvoegen, dat ik van harte hoop, dat gij een gemakvol huis moogt krijgen, er nog lang genot van moogt hebben, en eene goede gezondheid moogt genieten, op dat huis noch leven u een last zij. Maar boven dat alles wensch ik u en mijzelven toe een huis, niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen, om er mede overkleed te worden, wanneer het aardsche huis dezes tabernakels gebroken wordt en tot zijn stof weder keert. Ook de beproevingen en zorgen, die wij op onzen weg ontmoeten zijn voor zoover ten zegen als zij doornen worden, die ons beletten ons neder te vleijen in ons nest en onze dagen te rekenen als het zand in menigte. Hoe vaak worden juist die dingen, waarop wij het meest ons hart zetten, ons een oorzaak van de scherpste beproevingen! En hoe velen hebben huizen gebouwd, die ze nooit betrokken, of om spoedig na hun bezit het tijdelijke met het eeuwige te verwisselen. De arme M. beloofde zich ongetwijfeld vele genotvolle jaren in zijne nieuwe woning; maar de almagtige Bestuurder onzer lotgevallen had het anders geregeld; en terwijl Hij een S. D. en een N. B. gaf te leven tot het hoogste jarental, velde Hij den vader van een talrijk kroost, de bezitter van de schoonste landhoeve in den omtrek, in het midden zijner jaren. Welke lessen zouden deze dingen ons te leeren geven, als wij meer vatbaar waren om haar gewigt te zien, te hooren en te gevoelen. Doch ik ben er te goed van overtuigd, dat hoe zeer ook ons oordeel moge verlicht zijn, het toch de onmiddelijke kracht Gods is, die deze dingen met wezenlijke kracht en een gezegenden invloed op het hart kan leggen.
Het ongunstig berigt van de arme Mej. T. heeft mij bedroefd. Moge de genadige Heere haar gemoed ondersteunen onder hare lichamelijke moeiten, en bovenal haar een gezegend teeken ten goede geven, en een liefelijk getuigenis van haar aandeel in de liefde en het bloed des Lams. Deze kunnen uitgesteld worden gelijk met de arme Mej. C. het geval was; maar uitstellen is geen verloochenen, en God is getrouw aan Zijne beloften zoowel als aan Zijn eigen genadewerk aan het harte. Het werk Zijner handen versmaadt Hij niet, maar Hij zal genadiglijk volmaken wat Zijn volk ten goede is. En wat kan hen meer belang inboezemen dan de zaligheid hunner onsterfelijke ziel? Wat zijn alle belangen hiermede vergeleken? Als dat wel staat, wat kan dan verkeerd zijn? Als dat verkeerd staat, hoe kan er dan iets regt zijn? Hare levensjaren zijn reeds goed gevorderd, zij heeft geene zorgen aangaande kinderen, die ze achterlaat in den strijd met eene ruwe Goddelooze wereld; en hare eenigste aardsche band, boven het met alle menschen kleven aan het leven, is een teedere en toegenegen man. Zoodat, als de Heere hare ziel maar toelacht, en haar de getuigenis Zijner vergevende liefde verzekert, dan mag zij zich opheffen uit hare verdrukking en zeggen: ‘Nu laat Gij Uwe dienstmaagd gaan in vrede, want mijne oogen hebben Uwe zaligheid gezien.’
Als gij nog wat tijd van leven hebt, dan zult gij meer en meer zien, dat er van uwe leden gaandeweg afdruipen; en gij kunt verwachten dat uwe bekenden de banken ruimen. Maar de Heere kan nieuwe leden en toehoorders bij u aansluiten, en zoo uw getal volmaken, en mogt het zijn, om nieuw leven en gevoel in uw midden te brengen. Moge Hij dit doen om Zijns naams wil.
Sprekende over de toekomst, gevoel ik mij gedrongen dat zeer aarzelende te doen. Toch is het ter wille van anderen en zich zelven noodzakelijk, eenige schikkingen te maken voor den toekomenden zomer. Indien ik leef en gezond ben, denk ik de laatste drie Zondagen in Junij naar London te gaan; en in dat gevoel zou ik de eerste drie in Julij te Allington wenschen te zijn. Ik zou gaarne vier Zondagen bij u zijn, maar ik vrees dat niet te kunnen doen, dewijl ik zoo vaak niet kan prediken, en daarom vind ik het noodzakelijk niet zooveel van huis te zijn. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 137 - J.C. Philpot aan dhr. Tanner

Stamford, 31 Januari 1861

Mijn waarde Vriend!
Aan het einde van de maand heb ik gewoonlijk over een weinig ledigen tijd te beschikken, en die korte tusschenpoos tracht ik zooveel mogelijk te gebruiken tot het afdoen van achterstallige briefwisseling, waarvan ik weet, dat ik ze beloofde. Ik neem daarom deze gelegenheid waar om u eenige regelen te zenden in antwoord op uwen laatsten en belangstellenden brief.
Het zal u zeker aangenaam zijn te vernemen, dat ik veel beter ben dan toen ik mij onder uw gastvrij dak

bevond, en dat ik met Gods hulp en zegen mijne bediening weder mogt hervatten. Het weer was hier, gelijk in geheel Engeland, buitengewoon streng; maar toch gevoelde ik er bijna niets meer van dan den voorgaanden winter, en ben uit geweest om op het Kerstfeest te prediken, toen de thermometer weinig graden boven nul wees. Het was in menig opzigt eene bijzondere beschikking, die mij zoolang aan uw huis bond, en ik heb het vaak als een vriendelijkheid des Heeren beschouwd, dat ik gedurende mijne krankheid bij u mogt wezen, waar ik zulk een geschikt en verkwikkend verblijf had ten tijde der verdrukking. Ik hoop nooit te vergeten de teederheid en onveranderde vriendelijkheid door u en uwe vrouw en dochters aan mij bewezen, die, schoon zij ze niet konden wegnemen nogtans de moeiten veel verzachtten. Waarom het God behaagde mij bij die bijzondere gelegenheid op het krankbed te leggen, heb ik nog niet kunnen ontdekken; maar ongetwijfeld waren er reden voor bij Hem bekend, Die wijs is van raad en oneindig van barmhartigheid. Ik heb vaak gedacht aan de vergelijking, die gij heel natuurlijk steldet tusschen het gezond gelaat en de dikke gestalte van den heer S. en mijn aanzien in dien tijd. Doch hoe spoedig heeft de Heere Zijne drukkende hand op hem gelegd, en hoe heeft hij een wijle tijds niet kunnen prediken, gelijk ik toen. Zoo is het niet de gezondheid noch ook haar aanzien, dat ons iets voor de toekomst belooft; want gelijk het wormpje Jacobs met Gods hulp bergen kan dorschen, zoo zal, buiten Zijne ondersteuning en bijstand, de sterkste bezwijken en de gezondste vallen. Hoe menig sterk en krachtvol man heb ik in deze laatste dertig jaren gekend, die ten grave daalde gelijk de bloesem, welke door de Mei-vorst getroffen is; en ik blijf tot heden voortleven, die ongetwijfeld jaren geleden werd aangezien, als slechts weinige maanden te kunnen leven. Ik heb wel eens de begeerte gevoeld, dat het den Heere maar behaagd had mij dertig jaren geleden tot Zich te nemen, toen ik zeer ernstig krank was, van welke ik nooit volkomen genezen ben. Voor hoe vele zonden en smarten zoude ik bewaard gebleven zijn! Maar zoodanig was de wil des Heeren niet, en als het Hem behaagd heeft sints dien tijd eenig gebruik van mij te maken tenzij door mond of pen, dan heb ik alle reden om Zijne ondoorgrondelijke wijsheid en grenzelooze barmhartigheid te aanbidden en te bewonderen. Ik dacht er toen weinig aan, dat ik die stelling had intenemen, die de Heere in Zijne voorzienigheid en genade voor mij schijnt afgebakend te hebben. Ik heb ze nooit gezocht, en ben er alleen in gehouden door een zamenloop van omstandigheden, die niet alleen zamenwerkten om mij te brengen maar ook te houden in eene positie, die ik menigmaal met blijdschap zou verlaten hebben. Sommige menschen schijnen van nature zoo dwaas, dat zij rust en stilte eene kwelling rekenen; en anderen schijnen te leven door een geest van twist en tweedragt, zoodat zij, gelijk eene bare der zee nooit gelukkig zijn dan te midden van een storm. Doch wat mij betreft, moet ik zeggen, dat vrede en rust mij van nature altijd meer begeerlijk waren, dan verbonden te zijn aan een meer verhevene werkkring, of verpligt te zijn tot strijd en wederstand. Maar het is waar, dat wie door den drang eener eerlijke consciëntie en door onderwijzing des gezegenden Geestes aan het hart, gevoerd wordt tot den ernstigen strijd voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is, hij wordt vanzelf een man des strijds. Dit was de zaak met den profeet Jeremia: omdat hij gedwongen werd te verklaren wat God hem getoond had, en wat hij wist waarheid te zijn, daarom werd hij een man des strijds tegen het gansche land. Hij zocht den strijd niet, maar hij werd er in getrokken door degenen, die hem haatten om der waarheid wil, die in hem was.

Mijn lieve Vriend! ik vertrouw dat de Heere ons beiden Zijne dierbare waarheid heeft doen kennen, gelooven en liefhebben. Dewijl wij deze kennis van, dit geloof in, en deze liefde tot Zijne waarheid hebben, kunnen wij ons niet schikken naar de vijandschap dergenen, die hare kracht en dierbaarheid niet kennen. Hierdoor wordt de vijandschap huns harten opgewekt, en daarom moeten wij ons niet verwonderen, dat die vijandschap geopenbaard wordt tegen allen, die de waarheid kennen en liefhebben, en meer bepaald tegen degenen, die ze verkondigen door mond en schrift. Ik heb mij in dezen tijd goed voorbereid te houden op de aanvallen van hen, die de waarheid tegenstaan uit onkunde van hare kracht zooals zij bevindelijk gevoeld wordt. Ik weet niet, of gij ook eenige der brochure's gelezen hebt, die in den laatsten tijd tegen mij geschreven zijn door de bestrijders van de waarheid en het eigendommelijk Zoonschap van onzen gezegenden Heere. Wat mij betreft sla ik er weinig acht op. De waarheid Gods is boven en buiten ons allen, hetzij wij haar verdedigen of tegenstaan. De Zone Gods is evengelijk de natuurlijke zon, bij welke Hij vergeleken wordt, en daarom genoemd de Zon der geregtigheid. De stralen dier heerlijke bol des daags worden niet verdorven door de vledermuizen en uilen, die ze haten en er van vlieden in hunne duistere holen; en zij worden niet verhelderd door de duizende vrolijke oogen, voor welke zij een leidend en verwarmend licht zijn. Binnen weinige jaren zullen zij, die de hoogste titel en heerlijkheid van onzen gezegenden Heere verdedigen, en zij die ze bestrijden gelijkelijk verdwenen zijn; maar Hij zal steeds blijven wat Hij eeuwig was: de Zoon des Vaders in Waarheid en liefde. Hij heeft onze voorspraak niet noodig bij

degenen, die Hem aanschouwen met het oog des geloofs, evenmin als de natuurlijke zon onzen lof behoeft, wanneer zij na een bewolkten of ruwen dag weder glansrijk hare stralen uitschiet. Evenwel zijn wij verblijd als de gelegenheid zich voordoet, Zijnen waardigen lof te vermelden; en waarlijk, wij kunnen het niet nalaten als ons hart eenigermate verteederd werd door Zijne genade en onze lippen aangeroerd met eene levende kool van het altaar. De tong van sterfelingen, ja van onsterfelijken kunnen maar iets van Zijnen prijs vermelden; doch het is onze barmhartigheid tot Zijne vrienden te behooren, en niet gerangschikt te worden onder het aantal Zijner vijanden. Uw zeer toegenegen, J.C.P.

Brief 138 - J.C. Philpot aan dhr. Jacob

Stamford, 6 Februari 1861

Lieve Vriend!
Met weemoed heb ik uit uwen brief vernomen, dat het den Heere behaagde u en uwe familie met zulke zware slagen te bezoeken[1]. Niets is schier zoo hartverscheurend voor een ouder, dan zijne kinderen te zien sterven; maar wij merken, dat dit het bestemde deel was ook van sommige van Gods uitnemende heiligen. Zie bijv. op den armen Jacob, die zijne grijze haren van smart ten grave voelde dalen, door het verlies van zijnen beminden Jozef; want schoon hij wezenlijk niet dood was, toch was hij dit evengoed in zijns vaders schatting, alsof hij zijn dood ligchaam verscheurd voor zich zag liggen. Ziet eveneens op David. Hoe diep gevoelde hij het verlies van Absalom, zoodat hij in zijne gewaarwordingen met blijdschap voor hem zou gestorven zijn. Er is maar een weg, waardoor degenen die God vreezen, in zulke smartelijke bedeelingen vrede kunnen hebben, en dat is door onderworpen te zijn aan den vrijmagtigen wil van Hem, die niet kan mistasten. Dit zal de wonde wel niet heelen, maar het zal voor verergering behoeden, en van wat nog erger is dan eenige verdrukking, te weten opstand in ons gevoel tegen zulk een vriendelijk en genadig God, die zoovele jaren met zulk een trouwe zorg en teederheid gewaakt heeft. Het is eene groote barmhartigheid, dat de Heere het zoo heeft ingerigt, dat de tijd een grooten invloed heeft op het verzachten van de smart, die gevoeld wordt onder berooving in de familie; en alzoo gaandeweg den zwaren last der verdrukking aan het gemoed ontneemt. Ik hoop, dat het den Heere moge behagen, u en uwe vrouw niet alleen onderwerping te geven onder deze zware slagen, maar ze ook ten zegen te maken voor uwe ziel. Hoedanige de verdrukkingen ook mogen zijn, zij hebben eene stem; en als wij maar ooren hebben om te hooren, zullen wij bevinden dat God ons daardoor iets te zeggen heeft. Dit is het groote verschil tusschen degenen, die God vreezen en dien die Hem niet vreezen, dat de eersten God in alles en de laatsten Hem in niets zien. Alzoo brengt de verdrukking den eenen hoegenaamd geen weldaad aan, maar bereidt den anderen vaak groote zegeningen; en ook wanneer het kind der genade bij tijden veel opstand gewaar wordt onder de bezoekingen, evenwel zal vroeger of later, wanneer de ziel daaronder verootmoedigd werd, de Heere Zich openbaren en de verdrukkingen heiligen.
Het verblijdt mij te vernemen, dat gij zooveel genoegen hebt onder de bediening van Ds. Gunner, en hoop, dat gij steeds meer reden zult vinden, om God te loven, dat Hij u onder haar bragt. Er is voor een geloovig hart niets zoo dierbaar, dan de waarheid, als zij der ziele toegepast wordt door de kracht Gods. De Heere zal Zijne waarheid altijd zegenen; maar hoe kunnen wij verwachten dat Hij de dwaling zegent, of dat hij een leugen ten voordeel zal maken.
Ik vertrouw, dat het einde bewijzen zal, dat er geene reden zijn om ons te beklagen over den strijd, die zoo heet gevoerd is over het Zoonschap van Christus, bijzonderlijk in de hoofdstad. De uitwerking zal zijn, om een duidelijker en scherper lijn van onderscheiding te trekken tusschen de menschen, die de waarheid vasthouden en hen, die in de dwaling omkomen. Gij hebt waarschijnlijk gehoord of welligt enkele gelezen van de brochures, die aangaande dat onderwerp tegen mij uitgegeven zijn. Ik heb ze even ingezien, niets meer, want de geest die er in heerscht, werd mij al spoedig duidelijk genoeg om ze ter zijde te werpen. Wanneer de menschen zulke vleeschelijkheid en bitterheid openbaren, dan hebben wij geen ander bewijs noodig, dat zij niet van God geleerd zijn. Zij kunnen het in zichzelven niet zien en hunne bewonderaars bemerken het ook niet in hen, maar zij, die de waarheid door Goddelijke onderwijzing kennen en door eene Goddelijke getuigenis aanschouwen, zien in een oogenblik waar dezulken zijn, en weten, dat zij niet zijn onder die heilige

[1] Hij verloor een zoon en twee dochters aan de scharlakenkoorts.

zalving, die alle dingen leert en waarheid is en geen leugen. Doch aangezien ik mijn klein werkje over dat onderwerp heb uitgegeven, zal ik de moeite niet nemen de onderscheidene geschriften van dwaalleeraars tegen mij te beantwoorden.
Mijne gezondheid is door genade veel beter, en hoop, dat het den Heere moge behagen mij te brengen tot dien onwaardeerbaren zegen, zoowel om mijn zelfswil als om hen, onder wien ik arbeid. Mijn liefdegroet en verzekering van deelneming met u en uwe vrouw onder uwe verdrukkingen en beproevingen. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 139 - J.C. Philpot aan dhr. Grace

Stamford, l Maart 1861

Mijn waarde Vriend!
Ik ben er zeker van, dat het den vrienden te Oakham zeer ten genoegen zal zijn, het woord der genade uit uwen mond te hooren, en mogt de God aller genade met u gaan ten zegen uwer eigen ziel, in den omgang en op den kansel, en het woord ten zegen stellen voor Zijn volk. Er zijn merkwaardige voorbeelden van des Heeren bijzondere genade bij zulke gelegenheden. Menig-werf ging een dienstknecht Gods in Zijne voorzienigheid naar eene vreemde plaats, en de Heere deed bij zulk eene gelegenheid een bijzonder woord in het hart vallen, die tóén voor het eerst de waarheid hoorde, of zoo al vroeger naar de letter het nu met kracht gepaard ging. Onze vrienden Gadsby en Warburton werden op deze wijs zeer gezegend, zooals zij van plaats tot plaats reisden. Vaak rust er ook een zegen op Gods dienstknechten in zulk een weg, zonder dat ze het ooit hooren. Waarlijk, de Heere verbergt dikwijls in genade het goede door hen verrigt, opdat zij er zich niet op zouden verheffen, en zichzelven iets wanen te zijn, daar zij niets zijn.
Het zou een grooten zegen schijnen, wanneer de Heere meer Evangeliepredikers verwekte, om de Gemeente te voeden; want wij kunnen in waarheid zeggen, dat ‘de oogst groot is, en de arbeiders weinig zijn.’ Alles ziet er tans duister en zwaarmoedig uit. Deze droevige dwaling heeft velen besmet, en hare verdedigers schijnen steeds meer vrijmoedig en stout te worden. Maar de Heere regeert. Hij kan en zal Zijne waarheid bevestigen. Zij heeft altijd den grooten tegenstand ontmoet, en steeds is zij overwinnend uitgekomen. Genade en vrede zij met u van God den Vader, en onzen Heere Jezus Christus.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 140 - J.C. Philpot aan een vriend

Stamford, 8 Maart 1861

Mijn waarde Heer!
In antwoord op uwen belangrijken brief gevoel ik, dat ik om verschillende redenen, mij kort bij eene zaak moet bepalen; en die is om mijn gevoelen te weten wat het woord αἰώνιος (?) bij klassieke schrijvers beteekent. Intusschen moet ik zeggen, dat ik niet veel waarde hecht aan de bedoeling der woorden in het klassieke Grieksch, als het van daar uit toegepast wordt op de Schrifture des Nieuwe Testaments. De taal is het wedergeven van de gedachten en kennis van een volk, want daardoor worden ze der leden dier maatschappij medegedeeld. Derhalve, als uit onkunde aan het denkbeeld der eeuwigheid de gedachte daarvan den Grieken onbekend of slechts zeer duister en beneveld was medegedeeld, dan moet het woord, waardoor bij hen het denkbeeld wordt voorgesteld, zeer onzeker en duister zijn, want de taal kan nooit boven de gedachte gaan. De Griek leefde alleen voor den tijd; de eeuwigheid huisveste niet in zijne gedachten als bij ons; en hoewel hij sprak van onsterfelijke Goden en van een zeker Paradijs voor goede menschen na dit leven, nogtans was dit veel meer een ontkennend denkbeeld van iets na den dood dan eene stellige verzekering van die zaak, nadat wij eene Goddelijke openbaring daarvan hebben. Ik merk dit slechts aan om u te doen gevoelen, hoe weinig men kan afgaan op de gevolgtrekkingen, die gemaakt worden van de beteekenis der woorden bij klassieke schrijvers. Om de regte afleiding van het straks genoemde woord αἰώνιος (?) te verstaan, moeten wij hooger klimmen dan tot een Griek. Het is afkomstig van een Sanskriet werkwoord ‘aij’, dat ‘heengaan, voorbijgegaan’ beteekent. Deze wortel vinden wij in de Grieksche

werkwoorden ἴω, εἴμι (?) en het Latijnsche ‘eo’. Het algemeen denkbeeld is dus van iets dat immer voortgaat — als het ware voortvloeijende in de toekomst. Hiervan dragen de woorden twee beteekenissen zoowel afgeleid van den tijd als van de eeuwigheid, — beide beschouwd als voortgaande, zonder aanzien van beperkt of niet beperkt te zijn door den tijd. Wanneer de Grieken dus dachten aan of spraken van eeuwig leven, moeten wij niet meenen dat zij daarmede verbonden het denkbeeld van onophoudelijk voortduren, maar van een onbepaald iets dat uit het gezigt gaat. Zij beschouwden den tijd, om zoo te spreken, als eene rivier die voortvloeit, en stelden zich de eeuwigheid voor de afstrooming dier rivier, totdat zij niet meer wordt gezien. Dit denkbeeld schijnt door een ander Grieksch woord bevestigd te worden, dat door klassieke schrijvers en ook in het Nieuwe Testament eeuwigdurend beteekent, te weten ἀΐδϱοι (?), ongezien, alsof de Grieken in het duistere graf der eeuwigheid blikten, als iets dat voor het oog verborgen is.
Ik kan u derhalve geene besliste aanwijzing doen uit de schriften der klassieken, waardoor de bedoeling, die gij er uit afleidt bevestigd of bestreden wordt; want als het woord zelve donker en onzeker is zoo moet het verband, waarin het voorkomt, ook twijfelachtig zijn. Plato bijv. gebruikte het woord in betrekking tot heerlijkheid, maar zijne beschouwing van de eeuwige heerlijkheid verschilde veel bij die van den Apostel, 2 Cor. 4:17; want de Grieksche wijsgeer vermogt zijn blik niet te werpen buiten de grenzen van dit tijdelijke; terwijl de heilige en de dienstknecht Gods mogt opzien tot de zaligheden, die komen uit de liefelijkheden die er zijn aan Gods regterhand, eeuwiglijk.
Ik zou dus meenen, dat de eenige weg om verzekerd te worden van de waarheid is; de teksten in het Nieuwe Testament, waarin dit woord voorkomt, bij het licht van 's Geestes onderwijzing te onderzoeken. En ik kan niet anders denken, dat wanneer hetzelfde woord gebruikt wordt door den gezegenden Heere zelf, ten opzigte van de straf der Goddeloozen en het leven der regtvaardigen (Matth. 25:46), het voortduren van den eenen op evengelijke wijze moet gedacht worden als van den ander.
Het bedroeft mij te vernemen, dat dit onderwerp uw gemoed zoo beangst en benaauwd heeft; doch zoo gij in uw binnenste de aangename verzekering omdraagt, dat gij uit den dood overgegaan zijt in het leven, en er dus geene verdoemenis meer voor u is, zoo zal het uwe wijsheid en genade zijn, in onderwerping u te buigen onder de vrijmagt Gods, wetende dat de Regter der gansche aarde regt doen zal.
Ik kan alleen eindigen met mijne beste wenschen, dat gij des Heeren tegenwoordigheid moogt genieten en Hij u leide in al de waarheid. Ik ben, Uw zeer opregte in de waarheid, J. C. P.

Brief 141 - J.C. Philpot aan dhr. S.S.[2]

Stamford, 22 Maart 1861

Mijn waarde Vriend!
Ik moet bekennen, dat het mij zeer moeijelijk is u gepast te antwoorden op uw schrijven; want aan den eenen kant zou ik niet gaarne iets zeggen, dat uw gemoed pijnlijk aandeed, en aan de andere zijde hoop ik mij te wachten iets voor te stellen dat met mijn geweten in strijd is. Daarenboven, ik heb reeds lang verstaan dat men zeer verkeerd en oppervlakkig oordeelt over de leidingen Gods met anderen, bijzonder in de zaken der voorzienigheid. Maar terwijl ik dit zeg, en derhalve zeer voorzigtig en zacht wenscht te oordeelen over uwen tegenwoordigen staat, mag ik het niet voor mij zelven en dus ook niet voor u verbergen, dat gij u in eene moeilijke en beproevende positie bevindt, in welke, zoo ik regt zie, het u buitengewoon bezwaarlijk zal zijn, overeenkomstig uwe beginselen en belijdenis. Deze moeilijkheid hebt gij u voor een groot deel berokkend door u af te scheiden van de Nationale Kerk van Engeland, en openbare belijdenis te doen van uw geloof in Christus bij de gemeenschap der baptisten. Wanneer gij u nu zoudt schikken naar de begeerte van den bisschop, en het Sacrament gebruiken in de Engelsche Kerk, hoe onbestaanbaar zou dan uw gedrag zijn met die belijdenis, en wat schuld en angst zoudt gij daardoor op uw geweten laden. Gij waart — behalve den drang uwer consciëntie, — vrij om alzoo te doen, voor gij u vereenigd hadt met de Particuliere Baptisten. Doch nu gij dat eenmaal gedaan hebt, schijnt het mij toe, dat gij u door die belijdenis zoo verbonden hebt, dat gij het Avondmaal niet moogt gebruiken in de Kerk van Engeland. En mij dunkt, dat gij den bisschop zeer bescheiden doch ook beslist de omstandigheden moet mededeelen, zooals ze zijn. Hij is misschien niet genoeg op de hoogte van de besliste en bepaalde beginselen der Particuliere Baptisten, om geen deel te

[2] Aan den Heer S.S., als keldermeester of bottelier van wijlen den bisschop van Carlisle.

nemen aan het Avondmaal met ongedoopten, en bijzonderlijk met zulk eene gemengde schare, als het Sacrament in de Staatskerk gebruikt wordt. Ik zou denken, dat zoo gij voor uw heerschap de dingen blootlegt, dat het eene gewetenszaak bij u is, en hem de sterke beschouwingen en gevoelens dergenen, met wien gij ten dezen aanzien vereenigd zijt, mededeelt, hij het u niet kwalijk zal nemen.
Ik voor mij gevoel mij zeer sterk op dit punt; en mij dunkt dat allen, die in het openbaar belijdenis deden van hun geloof in Christus als gedoopten in Zijnen heiligen Naam, daarin vast moeten staan.
Het moet u ook eene groote beproeving zijn, dat het u niet toegelaten wordt naar de kerk te gaan, als gij in de nabijheid zjjt; doch dienaangaande kan ik niet zoo beslist spreken, aangezien er veel is dat aan des menschen eigen geweten moet overgelaten worden.
Als de Heere u waarlijk, zooals gij vertrouwt, tot uwen tegenwoordigen staat gebragt heeft, zoo vertrouw ik, dat Hij u zal leeren en leiden, hoe gij te handelen hebt tot Zijne eer en tot heil van uwe ziel.
Ik vertrouw, dat gij u in eene moeilijke positie bevindt; en ik heb vaak gedacht dat geene positie zoo moeilijk is dan waarin de dienstknechten van den eersten rang zich bevinden, die gewend zijn onder hooge familie's te leven. Uw zeer opregte, J. C. P.

Brief 142 - J.C. Philpot aan dhr. Grace

Stamford, 12 April 1861

Mijn waarde Vriend!
Wij zullen ons gelukkig gevoelen u op een dag in deze week aan onze tafel te zien, en ik hoop, dat wij wederzijdsch in ons zamenzijn des Heeren liefelijke tegenwoordigheid zullen genieten. Er is een zamenkomen ten zegen, maar ook een zamenkomen tot erger, en gewoonlijk, als het niet tot het een is dan is het tot het ander. Er bestaat gevaar, om elkander te vervleeschelijken, en met Gods hulp en zegen is het ook mogelijk elkander geestelijker te maken. Paulus begeerde te Rome te komen, opdat hij hen eenige geestelijke gaven zoude mededeelen, niet slechts opdat zij versterkt mogten worden, maar ook opdat hij met hen vertroost zoude worden, door de oefening van hun geloof wederzijdsch. Zij, die den Heere vreesden in oude tijden, spraken dikwijls met elkander; en de Heere verhoorde hen genadiglijk, en stelde dat in het boek Zijner gedachtenis. Er is slechts weinig wezenlijk geestelijk verkeer in onzen tijd; en men kan moeilijk onderstellen, dat de Hemel veel is in de harten van hen, van wie men zeggen moet, dat de hemelsche dingen zoo weinig op de lippen zijn. Het is een droevig kenteeken van den kouden en doodschen staat, in welken de gemeente Gods gezonken is, dat er tegenover zooveel bitterheid en twist, zoo weinig wezenlijke vereeniging en liefde is. Van Nafthali wordt gezegd, dat ‘hij schoone woorden geeft’; waarom? — Omdat hij ‘verzadigd was van de goedgunstigheid, en vol van den zegen des Heeren’; want schoon vele jaren de zegeningen dervende, door Jacob en Mozes hem te voren aangekondigd, nogtans was hij in aller oog dezelfde, als door den Heiligen Geest onderrigt en ingegeven. Ik hoop, dat gij van Brighton moogt komen met Naftali's bevinding, als ‘eene losgelatene hinde’, en beide te Oakham en Grantham goede woorden zult geven. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 143 - J.C. Philpot aan dhr. Tanner

Stamford, 3 Mei 1861

Mijn waarde Vriend!
Ongetwijfeld hebt gij reeds eenigen tijd uitgezien naar antwoord op uwe vriendelijke en belangstellende letteren. Waarlijk, mijn eigen geweten heeft mij niet zeer malsch mijn verzuim herinnerd. Doch in dezen was het, als in menig ander opzigt zoo, dat het willen wel bij mij was, maar het goede te doen vond ik niet. Gij weet, hoe vele bezigheden mijnen tijd innemen, en welk een beletsel een zwak ligchaam is voor den arbeid. De zamenloop dezer twee dingen dus: — veel te doen en weinig vermogens om het te doen, geeft allezins aanleiding om iemands werk in het achteren te brengen.
Het smart mij te moeten melden, dat ik thans tob onder een dier aandoeningen mijner borst, die mij belette Zondag l.1. hier te prediken, en mij ook een volgende zal verhinderen. Toch hoop ik, — aangezien ik aan de

beterende hand ben, — dat het den Heere moge behagen spoedig weder tot mijn vroegeren arbeid terug te keeren. Ik denk wel eens, om mij maar niet meer te verbinden van huis te gaan, dewijl het menigwerf zeer onzeker is, of ik mijne beloften zal kunnen vervullen. Nogtans, tot hiertoe heeft de Heere mij geholpen, en schoon ik een enkele keer verpligt was wachtende vrienden teleur te stellen, evenwel ben ik over het geheel ver boven al mijne verwachtingen in mijn arbeid gesterkt; en dit bemoedigt mij het niet op te geven totdat ik er volstrekt toe gedrongen word .... Ik verwacht, dat ons gemoed, wanneer het onder den liefelijken invloed is van boven, opgeleid wordt tot hooger en meer gezegende dingen, dan wat het zin- en zienlijke kan aanbrengen. Er is in de werkingen van den gezegenden Geest aan het hart iets zeer bijzonders en onderscheidenlijks. Zij, die aan Goddelijke dingen geen kennis hebben door Goddelijke onderwijzing, stellen zich ligt tevreden met den naam van te leven en den blooten vorm der Godzaligheid; maar dit kan en zal nooit voldoen aan iemand, die in waarheid het leven en de kracht Gods in zijne ziel bezit. Maar hoe zeer verschilt ook ons persoon, naar mate wij of onder den invloed des vleesches óf onder den invloed des Geestes zijn! en hoe zeer bevinden wij deze twee beginselen altijd tegenover elkander staande en strijdende! Maar hoe totaal verschillende zijn zij in hunnen oorsprong, natuur en einde! Hoe zie ik rondom mij zoo vele menschen verloren en als begraven in de arme ijdelheden dezer aardsche tooneelen, zonder misschien ééne enkele Hemelsche begeerte! Hoe schijnen ze allen te leven, alsof een mensch gelijk was aan de beesten, wiens leven voor eeuwig ophoudt wanneer de dood dien draad hier afsnijdt! Hoe geheellijk onverschillig omtrent hunnen eeuwigen staat en hunne geschiktheid om te staan voor een heilig en regtvaardig God! En aan den anderen kant, hoe werkzaam is een christen, somtijds schier dag aan dag, met Goddelijke wezenlijkheden — nu op dan neder, somtijds vol ongeloof en dan weer bekwaam om met een lievend hart te gelooven; somtijds zoo duister als de middernacht zelve, straks beweldadigd met Goddelijk licht in zijne ziel; nu eens zoo dood en levenloos alsof hij geheel dood was door de zonden, en dan in zich gevoelende, dat het Goddelijk leven gelijk een fontein opgeeft en uitvloeit. Maar eene zaak schijnt mij zeer duidelijk, n.l, hoe weinig men, zelfs de meest gevorderde, wezenlijk ziet en weet van het Koningrijk Gods. Ongetwijfeld kan er in deze bedeeling slechts weinig wezenlijks gezien en gekend worden; maar ook voor zoo ver het geloof is bevoorregt in te dringen in de geopenbaarde dingen der waarheid, hoe weinig wordt er dan vergelijkenderwijs gezien, gevoeld en gekend. Welke diepe mijnen der waarheid liggen er in het Woord van God, die thans nog niet ontdekt of ter beschouwing bloot liggen, ik bedoel, dat ze nog onbruikbaar zijn als zieleschat. En hoe zeer hebben wij behoefte aan den gezegenden Geest, om deze rijke bronnen voor ons te openen, en ons dus eene erfenis te geven van deze diepe schatten! Maar ik ben er zeker van, dat het bij ons een geestelijk gemoed eischt om het Woord van God te verstaan en te genieten, en daarom wordt het zoo weinig gewaardeerd, er in geloofd en bemind. Wij hebben een onderwerpelijk gemoed noodig voor het Woord der waarheid, wat de Schrift noemt ‘de gehoorzaamheid des geloofs’, opdat wij het, in de eenvoudigheid van een kinderlijken geest, mogen aannemen als ons gids en rigtsnoer, als onze onderrigting en vertroosting, als die de eeuwige wezenlijkheden nabij ons gemoed brengt, en ons eene levensvatbaarheid voor dezelve geeft. Maar wanneer wij hieraan trachten te voldoen, openbaart zich den strijd, zoodat wij niet kunnen hetgeen wij willen. Ongeloof, wantrouwen, beredeneerde tegenwerpingen, krachtig mistrouwen, listige vragen ontspringen in het gemoed; en somtijds ontdekt zich opstand, lastering, hardheid des harten en doodelijke vijandschap tegen het geopenbaarde, zoodat alle geloovige beschouwingen in het stof des strijds verloren schijnen te gaan, en alles wat de ziel kan zeggen is: ‘Ik ben vol verwarring’. Ik onderstel, dat mijn vriend geen vreemdeling is van dezen strijd, en zal ze ongetwijfeld een kwelling vinden voor hoogmoed en eigengeregtigheid, maar ook een tong der geleerden schenken, den vermoeiden ter regter tijd een gepast woord te kunnen toespreken. Ik zou niet weten, wat een ongeoefend leeraar voor het volk van God anders zou wezen, dan eene plaag en last. Deze hebben behoefte, dat hunne werkzaamheden geschetst en het werk des Geestes aan hun hart beschreven worden; en dat niet alleen, maar ook niet zulk leven, kracht en frischheid, die alleen ontspringen kan uit de ziel van den leeraar, die levendig gehouden wordt in het pad der beproeving en verzoeking. Toen wij bij elkander waren hebben wij hierover wel eens van gedachten gewisseld, en ik geloof, dat wij grootendeels het eens waren. De krankheid is mijner ziel dikwerf een gezegenden tijd geweest. De Heere weet best hoe Hij met ons moet handelen, wat lasten Hij op onzen rug moet leggen, en door welke verdrukkingen ons te leiden tot Zijn Hemelsch Koningrijk. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 144 - J.C. Philpot aan dhr. Tiptaft

Stamford, 15 Mei 1861

Mijn waarde Tiptaft!
Het is niet veelmalen gebeurd, dat gij om dezen tijd des jaars te Allington geweest zijt. Ik hoop, dat deze warme zonnige dagen, en de groene bladeren waarmede de boomen getooid zijn, zinnebeelden mogen zijn van een beteren tijd, en eene voorstelling van de fontein van leven en gevoel in uwe ziel en in uwe bediening in Wilts. De winter is geen aangenaam jaargetijde hetzij voor ligchaam of ziel, en hoewel ik eene leerrede geschreven heb om aan te toonen dat het vóór den oogst komt, nogtans kan ik niet zeggen, dat het voor mij een begeerlijk jaargetij is, noch in de natuur noch in de genade. Doch gelijk het in de natuur noodzakelijk is, om de harde kluiten te breken en de aarde te bereiden voor de lentebuien en Mei-zonneschijn, zoo geloof ik, dat het noodzakelijk is in de genade, om de harde kluiten van het hart aan stukken te breken, opdat het een goede aarde zij voor het zaad des levens, om te ontspruiten en te groeijen. Weinige dingen zijn zoo geheimzinnig aan een Christen, dan de herleving van het werk der genade aan zijne ziel. Naar mijzelven te oordeelen, schijnt somtijds alle gevoelige Godsdienst verloren en weggegaan. In zulke tijden verwonderen wij ons hoe het tooneel zal eindigen. Maar de Heere verlevendigt en vernieuwt van tijd tot tijd Zijn werk aan het hart, en er is een vernieuwd handelen des geloofs, der hoop en der liefde, met elke andere genade en vrucht des Geestes. Ik geloof, dat het eene zeer goede en noodzakelijke zaak is, dat de ziel goed en geduriglijk werkzaam is in de dingen Gods. Ik meen van mijzelven te kunnen zeggen, dat de eeuwige dingen immer boven liggen in mijn gemoed, hetzij ten aanzien van werkzaamheden of in eenig opzigt als geloofswerkzaamheid in den gezegenden Heere.
Gij hebt misschien gehoord, dat ik in twee Zondagen niet gepredikt heb, maar door genade mogt ik den laatsten dag des Heeren weder voorgaan. Ik predikte tweemaal, bediende het Sacrament naderhand, en gevoelde mij niet minder te zijn, behalve dat ik wel wat buitengewoon vermoeid was. Ik hoop derhalve (D.V.) Vrijdag naar Leicester te gaan. Aangezien ik hen laatstleden September heb moeten teleurstellen, zoude het mij zeer bedroefd hebben wanneer ik verpligt was wederom in de vervulling mijner belofte te moeten feilen.
Wij leven te midden van groote veranderingen, niet alleen in des menschen genegenheden maar ook in zijne denkbeelden. Te midden van alle wisselingen, uit- en inwendig, is het goed het hart gesterkt te hebben door genade, en niet gelijk te zijn aan de kinderen, die her- en derwaarts bewogen en met allen wind van leer omgevoerd worden. Het is eene barmhartigheid, eenigermate verlost te zijn van het zien op menschen, en ons tot den Heere te mogen wenden als ons alles in allen. Ik ben er zeker van, dat ik nooit iets goeds kreeg door het gaan tot menschen, hetzij geloovigen of zondaren. Als wij veel verwachten van onze vrienden, dan zijn wij er schier zeker van, dat wij teleurgesteld zullen worden. In onze grootste engten kunnen zij ons niets goeds aanbrengen, want zij kunnen ons niet geven het licht van Gods aangezigt, noch eenige zoete belofte aan de ziel toepassen.
Daarom, hoewel ik immer met mijne vrienden in den Heere in liefde en toegenegenheid wensch te wandelen, nogtans zal ik hen nooit stellen in de plaats van Christus, of mij wenden tot hen om datgene, wat ik weet, dat zij mij niet kunnen geven. En wat aangaat mijne vijanden, ik wensch al hunne aanvallen en lasteringen te verdragen, wetende, dat het mijn strijden voor de waarheid is, die hunne vijandschap opwekt.
Den volgenden dag ontving ik eenige regelen van Mej. Isbell. Zij deelde daarin mede, dat een leeraar, met wien gij dertig jaren geleden in Devan prediktet, breken wilde met de staatsinrigting, en zeide, dat hij uitziet naar groote verandering. Zij zeide hem laatstleden te hebben hooren prediken, en zij gevoelde overtuigend, dat als zij van den Geest geleerd was hij het ook moest zijn, en zij geloofde, dat het goed voor hem zou wezen, zoo hij verroepen (?) werd. Velen beschouwen ons als leiders, eveneens als de krijgsknechten hunne officieren beschouwen. En wanneer zij ons weifelend en onbeslist zien, wat is dat hen eene ontmoediging, en wat brengt het eene verwarring teweeg! Alzoo vind ik mij, om eigen genot en troost en ter wille van anderen verpligt, mij op zekeren afstand te houden van vele personen, van wie ik daarom nog niet durf zeggen, dat ze in hunne ziel verstoken zijn van het leven Gods. Het mag zeer aangenaam schijnen, om met allen, die den Heere Jezus Christus liefhebben, vereenigd te zijn, en dat zijn wij inderdaad inwendig ook, indien wij iets van Zijne liefde in onze harten hebben; maar om met sommigen van hen in uitwendige vereeniging te wandelen, ik kan mij niet voorstellen, hoe het eenigszins naar eisch mogelijk kan zijn. Doch dit neemt men op voor enghartigheid, schijnheiligheid, uitsluitend zijn, en het openbaren van een

hoovaardigen en eigengeregtigen geest. Zoo de bazuin geen zeker geluid geeft, wie zal zich tot den strijd toebereiden? Ik heb geen behoefte aan nieuwe leerstelsels, noch aan nieuwen Godsdienst, dewijl ik geen nieuwen Bijbel noch een nieuwen Heere begeer; alles waaraan ik behoefte heb is, dagelijks meer in liefelijke gemeenschap met hen te leven, en derzelver kracht meer te openbaren in hart, en woord en leven. Wij zijn niet jong meer; het leven ontglipt ons als het ware van onder de voeten; en daarom zou ik gaarne mijne overige dagen, hetzij die veel of weinig zijn, besteden in het dienen van den Heers, wandelende in Zijne vrees, genietende Zijne gemeenschap, predikende Zijn Evangelie, strijdende voor Zijne waarheid en levende tot Zijne eer. Het leven der zonde, zichzelven en der wereld is een arm ellendig leven; maar den Heere te leven is zeer gezegend. Ik zou slechts wenschen dat steeds meer te kunnen doen; maar ik ervaar dagelijks: 'het goede, dat ik wil doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik.'
Gij zult het nieuwe huis te Allington zien verrijzen ter plaatse waar gij het andere zaagt afbranden. Ik hoop, als onze lieve vrienden dat betrekken, de Heere het moge wijden door Zijne tegenwoordigheid. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 145 - J.C. Philpot aan mevr. Peake

London, 17 Junij 1861

Mijn waarde Vriendin!
Ik geloof, dat ik nog nooit zoo zwak, beide naar, ligchaam en ziel, te London kwam, dan ditmaal. Gisteren was ik er zeer beducht over, en was in overweging om den heer Brown te verzoeken, dat hij voor mij in zou springen. Doch nooit bevond ik de belofte: 'Naar uwen dag zal uwe sterkte wezen' meer bewaarheid, want ik werd naar ligchaam en ziel bijzonder bijgestaan, en predikte voor een groote en zeer aandachtige vergadering, met eene krachtige stem, waarover ik mij zelf verwonderde, en vooral des morgens gevoelde ik mij bijzonder vrij voor mijne ziel. Des Zaterdags kon ik schier den tuin van den heer C. niet rondwandelen, zoo had ik het in mijnen rug, en toch stond ik gisteren, in twee zamenkomsten, drie uren te spreken, zonder veel pijn of last. Aangezien er vele vreemdelingen en vrienden van buiten af waren, zoo zou mijn niet komen eene teleurstelling geweest zijn. 'Loof den Heere, mijne ziel!''
Ik hoop, dat gij niet alleen veel genieten moogt van de frissche zeelucht, maar vooral het aangename windje van Hemelsche genade van uit de eeuwige heuvelen. Arme Mej. .. heeft hare moeijelijke bedeeling zeer gevoeld. Moge ze geheiligd worden aan de lijderes. Het is treurig wanneer het snoeimes de ranken geene vruchtbaarheid geeft. Doch wij hebben allen onze verdrukkingen. Gij zijt niet de eenige lijderes onder de kinderen Gods. l Tim. 5:5 beschrijft ons zoo juist eene weduwe. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 146 - J.C. Philpot aan dhr. Tanner

Hampstead, 20 Junij 1861

Mijn waarde Vriend!
Ik ben wederom in deze groote stad, en door oneindige en onverdiende genade gespaard, om wederom in Gower Street zaligheid door genade te verkondigen. Het is nu bijna vijfentwintig jaren geleden sints ik voor het eerst in London mogt spreken, en het heeft sedert dien tijd maar één- of tweemaal gefeild, dat ik elk jaar hier kwam; maar ik geloof in al die jaren nooit zoo veel gevoel te hebben gehad van mijne zwakheid naar ligchaam en ziel, als bij deze gelegenheid. Toen de trein, waarmede ik aankwam, den laatsten tunnel passeerde, zou het mij zeer gewenscht zijn geweest, dat ik heen ging in plaats van London binnen te komen. Maar de Heere was beter voor mij dan al mijne vreezen, want schier nimmer mogt ik met meer genoegen mijn werk doen. 'Kracht in zwakheid volbragt' was reeds lang mijne ervaring, en zoo ondervond ik nu bij vernieuwing. Meer dan een week lang was ik lijdende aan een aandoening, zooals ik er eene bij u heb doorgeworsteld, zoodat ik nauwlijks honderd el kon wandelen zonder pijn en smart; en evenwel mogt ik zoodanig prediken, dat veelligt niemand bemerken kon, dat ik eenige kwelling had. Is het niet verwonderlijk? en wien komt de lof toe dan den Heere? Ik verwacht niet, zoolang wij in dit tranendal zijn, ooit bevrijd te zullen worden van beproeving, verzoeking, pijn en lijden op de eene of andere wijze. Het zal

mij genade zijn, als deze dingen meer geheiligd mogen worden ten goede mijner ziel en ten zegen van Gods kerk. Ik kan mijn eigen weg niet uitkiezen; ook zou ik het niet willen doen, dewijl ik er zeker van ben, dat het verkeerd zou uitloopen. Ik begeer van den Heere zelf geleid te worden in den weg des vredes, der waarheid en der geregtigheid, om te wandelen in Zijne vrees, te leven tot Zijnen prijs, en te sterven in de liefelijke ervaring van Zijne liefde. Ik heb vele vijanden, maar vrees niemand meer dan mijzelven. Och, dat ik bewaard mogt blijven voor alle kwaad en alle dwaling, en datgene doen wat den Heere welbehagelijk is, wandelende in het licht van Zijn aangezigt, gezegend te worden en ten zegen te zijn. Onze dagen gaan henen als een snellen looper; weldra zal den tijd voor ons afgeloopen zijn, en welk eene begeerte behoorde er derhalve bij ons te zijn, om den Heere en niet ons zelven te leven!
Mijn lieve vriend, ik durf niet op mij te nemen om den 25 Julij tweemaal te Cirencester te prediken, en zou liever ten half zeven kiezen, dewijl ik geloof, dat wij des avonds meer toehoorders zullen hebben, en ik liever op dat uur dan over dag spreek. De Zondag te Abingdon vermoeit mij gewoonlijk zeer, en zoo gaat het met al mijn arbeid te Allington; dan is het daar (D.V.) den 30ste de Calne-verjaring. Ik zal met genoegen bij u blijven (D.V.) vanaf Dingsdag tot Vrijdag, om onze vriendschap en aangename zamenspreking te vernieuwen. Uw verbondene in de Waarheid, J. C. P.

Brief 147 - J.C. Philpot aan dhr. Tanner

Stamford, 12 September 1861

Mijn waarde Vriend!
Heden voor een jaar kwam ik voor het eerst onder uw dak, en predikte te Cirencester, schoon het morgen volgens den datum verjaart. Ik had volstrekt niet gedacht, toen ik u aan het station ontmoette, dat ik zoo lang in de oude stad Cirencester zou blijven; maar aangezien het den wil des Heeren was, dat ik door krankheid moest blijven, schikte Hij mij zeer vriendelijk onder uw dak, opdat ik zoodanige verzorging zoude genieten als die de beproeving zou verzachten zoo niet wegnemen, en de weg zou geopend worden, dat wij te beter met elkander zouden bekend worden, en naar ik vertrouw, eene blijvende vereeniging in de heerlijke dingen der eeuwigheid zouden genieten.
Ik keer dan, na mijne omdoolingen, weder terug naar mijn eigen huis, maar zooals gewoonlijk met het voornemen om weder uit te gaan, aangezien ik met een dag of twee naar Leicester zal moeten vertrekken. Ik zou zoo gaarne u een grooten brief kunnen schrijven, en bovenal, dat de Gezegende Geest mij met genadige gedachten en gevoelens mogt vervullen, opdat ik u iets tot stichting mogt mededeelen; maar helaas! dagelijks ondervind ik, dat in mij, dat is in mijn vleesch geen goed woont, en dat het willen wel bij mij is, maar het goed te doen, dat vind ik niet. Wanneer wij tans bij elkander waren, zoudt gij misschien meer uit mij halen, dan nu uit mijn hart schijnt op te rijzen; want een verstandig mensch, waarvoor ik u houd, kan water uit een bron ophalen, hoewel ze diep is, en dit zoudt gij doen door den emmer uwer eigen ervaring daarin neder te laten, of zooals men wel eens doet met eene werkelooze pomp, er een weinig water in te gieten.
Ik ben ongetwijfeld dezen zomer bijzonder gezegend ten aanzien van gezondheid en krachten tot de prediking des Evangelies; en ik heb ondervonden, dat niet alleen mijne natuurlijke krachten naar mijne behoeften waren, maar ik meen ook, dat mijne geestelijke behoeften, zoo ten aanzien van mij zelven als van het volk, vervuld zijn geworden uit de volheid, die in Christus is. Maar tans schijn ik af te nemen, daar ik niet wel ben naar het ligchaam, en waggelende en meer dor naar de ziel, zoodat ik niet ongelijk ben aan een armen oogst-werkman, die kracht had te maaijen en in te zamelen, maar zich vermoeid gevoelt na zoo veel inspanning. Leeraars zijn arbeiders, en overeenkomstig des Heeren eigen zinnebeeld, oogstlieden, want Hij beval Zijnen discipelen te bidden, dat de Heer des oogstes arbeiders in Zijnen oogst mogt uitstorten. Doch gelijk in het natuurlijke, zoo ook is er in het geestelijke behoefte aan arbeiders niet aan talmers en luiaards; en wanneer het een zware oogst, de zon heet en de dag lang is, dan kan het niet anders, of de arbeider moet vermoeid en afgemat worden. Doch hij zal niet morren en pruttelen wanneer de oogst naar wensen is volbragt en het oogst-werkloon ontvangen is; evenzoo mogen de geestelijke arbeiders niet ontevreden zijn, als hun arbeid gezegend werd tot inzameling van onsterfelijke zielen, en zij de beloonende getuigenis van 's Heeren goedkeuring in hun eigen binnenste ontvangen. Als volk zijn wij dezen herfst ten hoogste begunstigd. Gij herinnert u misschien nog, dat gij uitreedt om den lieven Shorter te hooren, hoe gij door het

water moest waden, en het koren druipnat op de velden zaagt liggen. Maar als ik dit jaar onder u geweest ware, dan zou uw geheele oogst reeds behouden en goed ingezameld geweest zijn, alvorens mijn vorig bezoek verjaarde. Toen ik in Wilts was, waren vele harten reeds bevende, en in menig bekommerd oog schoot een traan als de hemel bewolkt scheen, aangezien zij zich herinnerden de herfst van 1860, en de terugkeering van zulk een nat jaargetijde zou veler ondergang geweest zijn. Vaak is het in de genade zooals het in de natuur is. De beproevingen en moeiten van het verleden maken ons bevreesd voor de herhaling van haar. Ons lafhartig vleesch schrikt terug van het kruis, en hoewel wij niet kunnen loochenen, dat het lijden ons een weldaad bereidde, toch zijn wij bevreesd om wederom in denzelfden oven geplaatst te worden. Boven onze gewone beproevingen hadden wij hot vorige jaar elk een bijzonder zware: ik in mijne krankheid onder uw dak en gij kort daarna, toen gij eenzaam en verlaten waart aan Seymours vreemde kusten. Kunnen wij deze beproevingen weder begeeren, ook al hebben wij grond te gelooven, dat zij overheerscht en geheiligd werden ten goede van onze ziel, en misschien ten zegen van anderen? Maar de Heere raadpleegt niet met ons noch over de natuur noch aangaande den tijd der beproevingen en verdrukkingen, die Hij in vrijmagtige wijsheid ons wenscht op te leggen. Het is onze barmhartigheid, wanneer wij Zijne hand mogen bemerken, niet alleen in het opleggen der beproevingen, maar ook hoe Hij ons onder haar steunt en er door-helpt. Als wij geene persoonlijke beproevingen, verzoekingen of verdrukkingen hadden, wij zouden niet kunnen spreken tot des Heeren volk, want zij zijn, meerendeels, zeer beproefd en velen, onder hen vaak in moeiten. Het zou ons derhalve onmogelijk zijn met eenige deelneming in te gaan in hunne zaken, zoo wij voor onszelven niet eenige bevindelijke kennis hadden aan het pad der verdrukking. Het is een groote barmhartigheid, als het den Heere behaagt door Zijne bedeeling met ons in voorzienigheid en genade beide, onze zielen niet slechts levend maar opgewekt te houden. Wij zijn zoo geneigd om afteglijden tot een staat van vleeschelijkheid en gemak, om als het ware ons te ontdoen van den last des kruizes, en gelijk Job zegt ons speeksel in te zwelgen, — daarmede zinspelende zoo ik meen op het verschil van het op zijn gemak uittespuwen, en door een heete woestijnreis een verschroeide keel te laven. Hoe noodzakelijk is het, met 's Heeren hulp en zegen de lendenen omgord en de kaarsen brandende te hebben! Hoe spoedig zinken wij somtijds neder in de vleeschelijkheid en doodigheid, en gelijk een roeijer opwerkende tegen den stroom, vallen wij op eens tot de laagte zoodra wij ophouden onze riemen uit te breiden. Deze riemen zijn gebed, lezen, overdenking en onderzoeking des harten, en zonder deze drijven wij maar al te spoedig af van de haven, naar welke wij onze koers meenden te rigten. En toch ondervinden wij dagelijks, dat wij deze riemen niet naar behooren kunnen gebruiken, tenzij het de Heere behaagt, ze kracht te geven. Wij kunnen pogingen doen om ze te gebruiken, en behooren ook niet na te laten dat te doen; maar helaas! van hoe weinig bate blijken zij te zijn, tenzij Hij, die de handen leert ten strijde en de vingeren ten oorlog, ons dezelve leert gebruiken, en ons kracht geeft om ze te gebruiken in Zijne kracht, en niet in eigen sterkte.
Het verheugt mij te hooren, dat het den Heere behaagd heeft mijnen arbeid te Cirencester eenigermate te zegenen, toen ik daar de laatste maal geweest ben. Ik had voorzeker zulk eene vergadering niet durven verwachten op zulk een natten dag en regenachtigen avond; maar het bleek duidelijk, dat het volk uit wezenlijke begeerte naar het woord opkwam, en alle natuurlijke beletselen te boven was. Het is eene aangename voldoening, na gearbeid te hebben in den Naam des Heeren, eenig bewijs te erlangen, dat onze arbeid niet ijdel was in den Heere. Uw zeer toegenegen. J. C. P.

Brief 148 - J.C. Philpot aan dhr. Crake

Leicester, 19 September 1861

Mijn waarde Vriend!
Het doodberigt; over hetwelk gij mij op uwe gewone vriendelijke en belangstellende wijze geschreven hebt, had ik zooeven ontvangen. Toen ik het eerst inzag, dacht ik, dat het wel op den omslag kon geplaatst worden, maar toen ik het wat nauwkeuriger onderzocht, en bijzonder toen ik het eindverhaal las, gevoelde ik, dat het beter op zijne plaats zou zijn in het werk zelve opgenomen te worden. De meeste lezers hebben een goed doodberigt ook veel liever in het werk zelve dan op den omslag, aangezien de drukletter gewoonlijk kleiner en het papier niet zoo duidelijk is, zoo geeft het vaak moeite om goed gelezen te worden; daarenboven gaan de omslagen verloren wanneer het werk wordt ingebonden. Doch als het in de aflevering zelve geplaatst wordt moet het nog een weinig wachten. Dit zult gij wel afspreken met de tante van den

overledene, haar verzekerende, dat wij het zoodra mogelijk zullen opnemen.
Het zou mij smarten, zoo gij zoudt denken dat de vereeniging in hart en geest, die ik vertrouw tusschen ons zoo vele jaren te hebben bestaan door tijd en afstand zou verzwakt zijn. Er zijn, vergelijkenderwijs gesproken, niet velen met wien ik wezenlijke vereeniging des Geestes heb, maar waar ze eenmaal bestaat daar wordt ze ook niet zoo ligt verbroken. Natuurlijk zal gebrek aan omgang met elkander een zekere verwijdering geven, maar dat kan eene vereeniging, door den Geest gewrocht, niet verbreken; en op mijn leeftijd worden niet zoo gemakkelijk nieuwe vrienden aangenomen, noch nieuwe vriendschap aangevangen. Ik hoop dat onder de bewijzen, die ik bezit van deelgenoot der genade Gods te zijn, ook is liefde tot degenen, die den Heere liefhebben; en, tegengestaan als ik word door zoo vele vijanden, gevoel ik te meerder ernstig aankleven aan mijne wezenlijke vrienden. Ik heb vaak gevoeld, dat bij al de kleine verschillen, die vaak Gods volk verdeelen, hunne vereeniging veel dieper is dan eenige omstandigheid, die oneenigheid kan te weeg brengen. Zonder twijfel is de satan onophoudelijk bezig zelfs voorname vrienden te scheiden, door op de verdorvenheden onzer natuur te werken, en het gemoed te vervullen met wantrouwen of rampzaligheid, afgunst en jaloezie op te wekken. Mogten wij genade hebben, om den satan in dezen te wederstaan, en met toegenegenheid te kleven aan hen, met wien wij eenige geestelijke vereeniging gevoelen, of met wiens Godsdienst wij eene innerlijke voldoening vonden. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 149 - J.C. Philpot aan dhr. Tanner

Stamford, 22 Nov 1861

Mijn waarde Vriend!
Ons lafhartig vleesch schrikt terug van verdrukking en beproeving, en ofschoon ook de voorleden tijden ons bewezen hebben, dat er voor ons een zegen in was, nogtans pruttelt en murmureert ons hart onder den last van het kruis. Maar de Heere, even als een wijs ouder, vraagt ons eerst niet waar, wanneer of hoedanig Hij Zijne kastijding moet aanleggen. Het is derhalve best, te vallen in Zijne handen, en te liggen aan Zijne voeten met de bede, dat Hij elke verdrukking moge heiligen, ons niet meer opleggen dan wij kunnen dragen, en de beproeving opheffen, wanneer zij haar bestemde werk gedaan zal hebben. Een ding is mij zeer duidelijk, dat het veel beter is voor den Heere te lijden dan tegen Hem te zondigen. Er is geen kwaad waarvoor wij behoeven te vreezen behalve de zonde; en schoon de Heere, in teedere barmhartigheid, Zijne afdwalende, struikelende kinderen vergeeft, evenwel doet Hij hun allen diep gevoelen, dat het waarlijk kwaad en bitter is tegen Hem te zondigen. Ik voor mij heb geen begrip van die Godsdienst (men mag ze noemen zoo men wil) die geen invloed uitoefent om het geweten levendig en teeder te maken in de vreeze Gods. De hooggeloofde Heere gaf Zichzelven voor onze zonden, opdat Hij ons zou verlossen van deze tegenwoordige booze wereld; en de fontein, die geopend werd in Zijne bloedende handen, voeten en zijde, is niet slechts om het geweten te reinigen van schuld en vuil, maar ook om de ziel te heiligen. De heilige Johannes zag bloed en water uit de zijde des Verlossers vloeijen, die de Romein met zijn speer doorboord had; en alzoo bloed om de zonden weg te nemen, en water om hart, lippen en leven te reinigen, te zamen vloeijende uit de wonden van de reine menschheid des Zone Gods. Alleen, zou ik wenschen, dat ik meer mogt leven in het genot van deze twee rijke en onuitsprekelijke zegeningen: zaligheid en heiligmaking. Doch wij zullen altijd ervaren, dat het een strijd des geloofs is, een worstelen tegen de kracht der verzoeking en verdorvenheid, een strijd tusschen vlees en geest, een strijd, in welken geen mensch door eigen sterkte de overwinning behaalt, want de zwakke neemt de buit, en de loop is niet der snellen, noch den strijd den sterken. Ik kan in waarheid zeggen, dat ik in mij zelven hulp noch hoop heb, maar elken dag mijns levens verpligt ben om van mij zelven aftezien op den gezegenden Heere, opdat Hij Zich openbare aan mijne ziel, en Zijne liefde door den Heiligen Geest uitstorte in mijn hart. Ik ben geen sier sterker in mij zelven na mijne jarenlange belijdenis en, naar ik vertrouw, bezit van het leven Gods; integendeel, ik heb een gevoeliger besef van mijne zwakheid, zondigheid en hulpeloosheid dan ooit te voren. Maar ook meen ik te dieper en grondiger geleerd te hebben van waar al mijne sterkte, wijsheid, regtvaardigheid en heiligmaking moet komen, en dus meer te zien op de Heere en minder op mij zelven. Ik hoop, dat gij zult ondervinden, dat de Heere met u is in de verhooging van Zijnen waardigen Naam, en dat gij u bemoedigd ziet in het werk. Vaak gaat het meest vooruit wanneer wij er het minste van zien, en als wij ons het meest ontmoedigd gevoelen dat er zoo weinig goeds gedaan wordt, dan is dat menigwerf de tijd, dat de Heere het meeste werkt. Gezegend te

zijn met bewijzen is de grootste bemoediging, die een leeraar kan hebben. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 150 - J.C. Philpot aan dhr. Hoadleij

Stamford, 26 November 1861

Waarde Vriend!
Het verblijdt mij, dat gij steeds met genoegen gedenkt, en ik hoop eenigermate ten goede uwer ziel, wat ik mogt spreken in Gower Street Chapel. Ik denk altijd, dat het een bewijs is van met zegen gehoord te hebben, wanneer het woord blijft in het hart. Onze aanbiddelijke Heere zeide: 'Blijft in Mij, en Ik in u'; en wederom: Indien gij in Mij blijft, en Mijne woorden in u blijven' Joh. 15. Nu, dit wijst aan, dat er geen wezenlijke vrucht is tenzij er een blijven zij in Christus en Zijne woorden in ons blijven. Dit blijven van het Woord, doet het nederwaarts wortelen en opwaarts vruchten dragen. Het is inderdaad zeer gezegend wanneer het is, gelijk de Apostel zegt 'het Woord van Christus wone rijkelijk in u in alle wijsheid' Kol. 3:19; want door Zijn Woord, met kracht aan het hart toegepast, maakt Christus Zich zelven bekend en dierbaar.
Ik zou u gaarne eenig berigt of raad geven omtrent hetgeen gij mij geschreven hebt. De heer W. is mij geheel vreemd, zoo persoonlijk als bij geruchte, en derhalve ben ik niet bij magte een woord omtrent hem te zeggen, goed of verkeerd. Maar dit weet ik, dat de ware dienstknechten Gods zeer schaarsch zijn, en dat het zeer gemakkelijk is voor een mensch, om een zekere lijn der waarheid te belijden, juist zooveel als tot zijn voornemen dient, terwijl hij onbekend blijft met hare bevindelijke waarde, ja zelfs een verborgen tegenstander van de kracht derzelver waarheid, die hij belijdt vast te houden. Ook weet ik geen dienstknecht des Heeren, dien ik kan aanbevelen. Evenwel kan misschien de heer Brown, een oud vriend van mij, eertijds te Godmanchester, maar nu verblijf houdende te Brighton, u een of meer Zondagen helpen, dewijl hij tans geen bepaalde plaats heeft, en somtijds wel hulpe biedt.
Ik zie niet in, waarom gij u zelven veroordeelt om deel te nemen aan de dienst van God, wanneer gij geene prediking hebt. Sommigen moeten dit doen, die de Heere vreezen en in het openbaar Zijnen Naam kunnen aanroepen. Zoolang gij dit doet, met het oog op de heerlijkheid Gods, en met begeerte om uwe eigene ziel en van uw volk ten zegen te zijn, kan er geen grond van beschuldiging tegen u zijn; en wanneer gij het preken lezen voor eigen ziel en voor de hoorders ten nutte vindt, dan zou ik u aanraden het niet op te geven, maar er mede voort te gaan, aangezien de Heere u genade en kracht geeft. Ik kan hier tans niet meer bijvoegen. De Heere leide en beware u. U toegenegene in de waarheid. J. C. P.

Brief 151 - J.C. Philpot aan dhr. Crake

Stamford, 27 November 1861

Mijn waarde Vriend!
Ik ben u zeer verpligt voor uw zeer belangrijken brief van den heer M. dien gij mij zoo welwillend gezonden hebt. Ik heb hem met veel genoegen en belangstelling gelezen, en zou hem gaarne opnemen in de Evangelische Standaard, als M. er niets tegen heeft.
Ik ben nog niet in de gelegenheid geweest om het mij toegezonden doodberigt nauwkeurig in te zien, maar zoodra ik een weinig rustigen tijd heb hoop ik dat te doen. Ik geloof, dat de uitgever Gadsby het plan heeft, om den omslag van de Evangelische Standaard uit te breiden; en in dat geval zal er plaats komen voor onderscheidene zaken, die in het werk zelve minder ter plaatse schijnen. Ik vind het een zeer moeijelijke zaak, en die veel genade en een uitgebreid oordeel eischt, hoe de Standaard aan te leggen, dat hij meest ter eere Gods en ten zegen voor Zijn volk kan strekken. Ik ben er wel van overtuigd, dat zijn invloed groot was, en ik twijfel niet of hij heeft veel nut gesticht. Hij heeft een weg geopend, om veel onder het oog van Gods Kerk te brengen, dat anders geheel verloren zou gaan. Vele liefelijke en aangename brieven van afgestorven heiligen, en menig doodberigt van hen, die leefden en stierven in de vreeze en liefde Gods, zijn bewaard gebleven en onder Gods volk verspreid; en met regt mogen wij verwachten, dat de zegen Gods op zulke getuigenissen rustte. Ook vormt hij een zeker vereenigingspunt voor het verstrooide volk van God door het gansche land, die van tijd tot tijd daar hunne ervaring beschreven, en hunne beschouwing der waarheid, hun

door den Heiligen Geest geleerd, bevestigd zien. Daarbij leven wij in dagen vol dwaling en boosheid, zoodat wij somtijds de stem moeten verheffen voor de waarheid, in hare reinheid en kracht. Ik gevoel mij in waarheid onbekwaam, ja zelfs onwaardig zulk een werk te volvoeren; maar aangezien de Heere mij tot hiertoe hielp en sterkte naarmate vele behoeften, hoop ik, zoo de Heere mij het leven spaart en de noodige genade en sterkte verleent in Zijnen Naam voort te gaan.
Wees verzekerd van mijne deelneming met u en uwe vrouw in alle uwe angsten en druk. Gij hebt de weldaad en zegen der verdrukking ondervonden, en ik vertrouw, dat gij ervaard hebt, dat de kracht van God u ondersteunde in uw lijden, en de genade en tegenwoordigheid des Heeren u zegende onder hetzelve. Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 152 - J.C. Philpot aan dhr. Grace

Stamford, 27 November 1861

Mijn waarde Vriend!
Mijn tijd is tans zeer beperkt, en ik kan u daarom slechts enkele regelen zenden om mijne toegenegene sympathie u te betuigen in uwe beproevingen en verdrukkingen, en mijne hope, dat het aan den avond licht zal zijn. Het is waarlijk benauwend degenen, die ons zoo nabestaande en dierbaar zijn, te zien afvallen gelijk een blad, en dagelijks zulk een droevig en plegtig bewijs te moeten aanschouwen van Adams val. Wat dan de genade Gods, die zaligheid aanbrengt, kan de stervenspeluw met licht vergulden en een straal werpen door de duistere vallei dier schaduwen, welke allen moeten doorgaan? Ik hoop, dat het den Heere moge behagen, u eenig teeken te geven, dat de ziel van de arme Lydia behouden is alvorens zij opgeroepen wordt haren laatsten adem uit te blazen. O, hoe ijdel en voorbijgaande is alles hier beneden ! Wat is de grootschheid en opschik van die wereldsche zwier in de stad, waar de Heer uw verblijf bepaalde, beschouwd in het licht van een stervensuur? Welk eene beschrijving heeft de Heilige Geest ons gegeven in Jesaja 2 en 3, hoe God over die dingen denkt, en hoe Zijne hand in toorn is uitgestrekt over allen, die zich zelven durven verhoogen tegen Hem. Moge ons deel, ons leven en sterven zijn, met het volk van God, die Hij verlost heeft door het dierbaar bloed van Zijnen geliefden Zoon, die Hij geroepen en levend gemaakt heeft door Zijne genade, en aan wien Hij de gezegende verborgenheden van Zijn Koningrijk bekend maakte, gelijk dat opgerigt wordt in het hart, door de kracht des Heiligen Geestes. De tijd en het leven gaan voor vast daarhenen; doch wij hopen, dat wij door onderscheidene genade niet geheellijk der zonde en ons zelven hebben geleefd, maar hebben — hoezeer dan ook in zwakheid en gebrek -toch in beginsel en hoofdzaak getracht God te dienen in onzen wedergeboren staat, het goede van Zijn volk te zoeken, gezegend te worden om ten zegen te kunnen zijn. Hier te leven het leven des geloofs van den Zone Gods is waarlijk een onwaardeerbaren zegen; en zulk een leven hier zal toebereiden voor een leven van eeuwig en onvermengd genot hier namaals.
Het verheugde mij te vernemen, dat gij over het geheel veel geniet bij uw bezoek te Leicester. Des anderen daags kreeg ik een klein lettertje van Mej. S. die zeer warm en belangstellend over uw bezoek schreef. Zij is een dergenen, die uitziet naar de kracht, den dauw, de zalving en geur der waarheid in het hart, en kan zich gelijk honderden niet vergenoegen met de bloote letter.
Ik voeg hier nog bij onze gemeenschappelijke liefde en deelneming, aan u en uwe vrouw. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 153 - J.C. Philpot aan dhr. Brown

Stamford, 29 November 1861

Mijn waarde Vriend!
Ik weet mij op dezen oogenblik niet goed te herinneren, aan wie van ons de beurt is om te schrijven; maar ik zal het er maar voor houden, dat ik de schuldenaar ben, en mogt het niet zoo zijn, het zal niet schaden, aangezien briefwisseling tusschen vrienden niet valt onder de strenge eischen van een bankiersrekening-courant of een koopmans grootboek.

Het zal u zeker genoegen doen te hooren, dat ik door genade voortdurend zoo gezond ben, als ik in dezen tijd des jaars kan verwachten, daar ik zoowel het werk der bediening als de niet minder moeijelijke en verantwoordelijke taak, die op mij rust, nl. den ernstigen strijd voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is, met lust mag volbrengen. Eene oorzaak echter, waarom ik nu aan u schrijf is, dat ik bezig ben de zaken te regelen voor dat ik, zoo de Heere wil, de volgende maand op reis ga. Ik heb mij voorgenomen, zoo de Heere mij gezondheid en krachten geeft, zes Zondagen in Gowerstreet te wezen, aanvangende met den 8 Junij; en daarna heb ik plan (D. V.) om naar Berks en Wilts te gaan in de maand Julij en een gedeelte van Augustus. Nu het zou mij zeer aangenaam zijn, als het u mogelijk was mij te helpen gedurende mijne afwezigheid. Aangezien gij de vrienden hier en te Oakham kent en zij u kennen en zoo zeer achten en waardeeren, behoef ik hier niets meer bij te voegen. Ik laat het derhalve aan u over om met den Heere desaangaande te beslissen. De afstand van hier tot Brighton is wel wat groot en uw zwak gezigt maakt het reizen u moeijelijker dan menig ander; doch de Heere heeft tot hiertoe u sterkte naar uwe dagen gegeven, en u toegerust en niet verlaten sints gij u onafhankelijk steldet, en zonder iemand lastig te vallen, van plaats tot plaats gaat.

Ik verwacht dat uw doodberigt van den Heer Crouch in de e. k. no. van de Standaard met veel genoegen en belangstelling zal gelezen worden. Toen ik nog jong was en een betere gezondheid genoot, heb ik dikwijls voor hem gepredikt in Pell Green, maar wij hadden nooit veel omgang met elkander in de dingen Gods. Ik heb zelden een begenadigd man en Evangeliedienaar ontmoet, die zoo ingebonden was in den omgang. Ik geloof niet dat het voortkwam uit gebrek aan Goddelijke zaken in zijn hart, en waarschijnlijk ook niet uit eene natuurlijke schuwheid, of omdat hij ten dien tijde in zijnen geest zeer gesloten was. De leeraars zijn somtijds bevreesd voor elkander, gelijk ik mijzelven vaak gevoelde, en waar deze gevoelens de overhand krijgen, daar belemmeren zij de vrije wederkeerige gemeenschap in de dingen Gods, die zoo aangenaam en opwekkend is. Toen ik hem ontmoette schreef ik de fout meer aan mijzelven dan aan hem toe; doch later hoorde ik van onzen vriend Grace, dat hij menigwerf zoo terughoudend van geest was, of altans niet die vrijmoedigheid had, met welke sommigen beweldadigd zijn. Maar hij was iemand, die diep ingeleid was in de kennis van zich zelven, en wanneer hij zijne pen opnam, wist hij zich zelven zoo vloeijend en tevens oorspronkelijk in woorden en gedachten uit te drukken, als men in zijnen omgang niet opmerkte. Dat ik te Pell Green kwam preeken had zijne oorzaak in de betrekking, die er bestond tusschen mij en zijn diaken, de oude heer Walter, die de gewoonte had naar London te komen om mij te hooren bij mijn jaarlijksch bezoek in de hoofdstad. Ik geloof niet, dat ik ooit een mensch ontmoet heb die zoo diep en veelvuldig geoefend was aangaande zijn staat en toestand, als de goede oude heer Walter. Hij heeft onderscheidene malen zijn gemoed aan mij ontlast, en ik geloof, dat hij een of tweemaal een bijzonderen zegen had onder mijne bediening.

Een der meest zorgvolle, en ik mag er wel bijvoegen meest ontrustbarende verschijnselen van onzen tegenwoordigen tjjd, is de wegneming van dienstknechten Gods, en dat er zoo weinigen in hunne plaats weder opstaan. Van alle zijden nemen dwalingen de overhand, en als wij hun eigen getuigenis zullen gelooven, is er geen gebrek aan Evangeliedienaars. Maar waar worden zij gevonden, die het Evangelie prediken in den Heiligen Geest van den Hemel gezonden? Waar zijn zij, die de waarheid vermogen voor te stellen met de zoete geur, zalving en dauw des gezegenden Geestes, medegedeeld aan de harten der toehoorders? Het zou mij tot blijdschap zijn te zien, dat de Heere mannen verwekte naar Zijn harte, herders, die de gemeente Gods weten te weiden, leeraars die niet beschaamd behoeven te zijn, dewijl zij het Woord der waarheid regt snijden. Doch ik vrees zeer, dat het van kwaad tot erger zal gaan; en schoon de Heere altijd zal hebben een zaad, dat Hem dient, en dienstknechten door Hem zelf toegerust en uitgezonden, toch zal hun getal zeer luttel en hunne gaven en genade beperkt zijn. Wat mij het meest bezwaart is, dat er in de gemeenten wel trek is om te hooren, als er maar leeraars waren, die het volk wisten op te voeden, met gezonde Evangelie-spijs. Onze loop zal aldra voleindigd zijn; zij het onze ernstige begeerte om den overigen tijd onzes levens hier beneden, te besteden tot de verheerlijking Gods en ten goede van Zijn volk. Deze wereld heeft ons weinig goeds gedaan, en elken dag wordt het nog minder. Wij zijn haar geen dank schuldig, en begeeren afgescheiden van haar te leven, en bekommeren ons niet om hare toelagching noch hare fronsels. De Heere make ons getrouw tot den dood, opdat wij de kroon des levens mogen beerven. Ik hoop, zoolang de Heere mij een tong geeft om te spreken en eene pen om te schrijven, dat ik ze beiden moge gebruiken tot Zijne eer. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 154 - J.C. Philpot aan dhr. Godwin

Stamford, 30 November 1861

Mijn waarde Vriend!
Alvorens ik Oakham verlaat, wilde ik u een enkel regeltje schrijven, aangezien gij veelligt uwe schikkingen (D.V.) neemt voor het volgend jaar. Zoo de Heere mij gezondheid en kracht geeft hoop ik alsdan een geruimen tijd van huis te gaan.
Des anderen daags ontving ik een briefje van den diaken der gemeente te …, die mij een vreeselijk berigt mededeelde aangaande het gedrag van een leeraar aldaar. Hij vroeg mij om raad, of hij zich van zijne bediening zoude onttrekken; en ik heb hem geantwoord, dat het mijns inziens beter was, om met weinige vrienden zamen te komen tot het lezen van Gods Woord en gebed, dan onder zoodanige dwalingen en zonden als nu aan het licht komen, als diaken dienst te doen en het gezang te leiden. Ik heb ook uit andere plaatsen brieven ontvangen, waarin gemeld wordt hoe de arme kinderen Gods beroofd en geplunderd worden onder deze letter dienaars, en smeekten mij zeer, om met woord en pen mij tegen hen te blijven verzetten. Mijne eigen overtuiging is, dat bij zeer weinigen van hen de vreeze Gods werd ingeplant in het hart, of dat zij iets weten van Jezus Christus door eene persoonlijke ontdekking van Zijn persoon en werk aan hun geweten. Zij zijn, over het algemeen, bittere vijanden van de bevindelijke waarheid, en haten hen, die ze verdedigen, met een volkomenen haat. De brief, dien ik u spoedig hoop te zenden, meldt u de wraak en toorn van hen tegen de Evangelische Standaard en zijnen Redacteur. Maar ik mag zeggen, dat geene dezer dingen mij beroeren. Ik zie waar die menschen zijn, dat zij den naam hebben, dat zij leven terwijl zij dood zijn, eene gedaante der Godzaligheid vertoonen en hare kracht verloochenen; en ik houd mij verzekerd, dat velen hunner vasthouden aan de zonden, hetzij gierigheid of dronkenschap, of nog iets erger, om niet te spreken van hunne vijandschap en kwaadaardigheid tegen de heiligen en dienstknechten Gods. Het is eene barmhartigheid der barmhartigheden om, niet alleen van zulke menschen in persoon, maar ook in hart en geweten afgescheiden te zijn, en in liefde en toegenegenheid te kleven aan de wezenlijke heiligen Gods, en aan allen, die door Goddelijke onderwijzing en Goddelijke getuigenis kennis hebben aan Goddelijke wezenlijkheden. Alleen zou ik wenschen, dat ik wat meer mogt leven in het aangename genot van de waarheid Gods, en het bij mij in woord en daad meer openbaar ware, dat ik in het levendig en zalvend bezit dier waarheid ben, die waarlijk vrij maakt. Maar ik heb te klagen over een ligchaam der zonde en des doods, dat altijd om het meesterschap strijdt, en de smartvolle herinneringen van zoo menige afwijkingen van den Heere doet de raderen van den wagen bezwaarlijk voortgaan. Evenwel worstel ik zoo goed en veel ik kan, opziende tot den Heere om voortdurend ondersteunende genade en sterkte, en heb hoop noch hulp, dan in Zijne barmhartigheid en liefde, aan de ziel bekend gemaakt door de kracht Gods.
Wij hebben zoo pas Mevr. C., een onzer toehoorders sints ik hier te Stamford hen, verloren. Ik was niet bijzonder met haar bekend, maar Mevr. B. was zeer intiem met haar, en twijfelt niet aan haar behoud. Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 155 - J.C. Philpot aan dhr. Tips

Stamford, 9 December 1861

Mijn waarde Vriend!
Ik heb waarlijk met smart, uit uwe vriendelijke en toegenegen letteren, vernomen dat gij ernstig ziek geweest en nog niet hersteld zijt. Mijn waarde Vriend! de Heere heeft goed gevonden dezen weg van druk met u te houden, en Zijne kastijdende roede op u te leggen. Het moet wel eene zware beproeving zijn geweest voor u en uwe lieve vrouw beide; maar het verheugt mij waarlijk te vernemen, dat de verdrukking bij u vreedzame vruchten der geregtigheid werkt. De goede koning Hizkia werd op het krankbed nedergelegd, en zoo het scheen, zou het zijn sterfbed zijn. Doch hij aanriep den Heere; en de Heere hoorde zijn gebed, en gaf hem eene gezegende openbaring van vergevende liefde, dat Hij al zijne zonden achter Zijnen rug geworpen had, en zoo werd zijne ziel zoowel als zijn ligchaam genezen. Dit deed de goede oude koning zeggen: ‘O, Heere! bij deze dingen leeft men, en in alle dezen is het leven van mijnen geest, want Gij hebt mij gezond gemaakt en mij genezen.’ (Jes. 38: 16.) De krankheid wordt dikwijls door den Heere als een

oven gebruikt, door welken Hij het geloof Zijner kinderen beproeft. Job kon zeggen toen Hij beproefd was: 'Ik zal als goud uitkomen.' (Job 23 : 10.) En ik hoop, dat het mijn lieve vriend evenzoo zal gaan. De goudsmid houdt het goud niet langer in de smeltkroes, dan volstrekt noodzakelijk is. Hij weet nauwkeurig wanneer de droesem afgescheiden is, en het tijd is dat het gelouterd metaal van het vuur moet genomen worden. Alzoo vertrouw ik, dat de Heere met u zal handelen. Gij zult er u goed bij bevinden, veel bezig te zijn in gebed en smeeking aan den troon der genade; Gods heilig Woord veel te onderzoeken, te bestudeeren en te bepeinzen; en Zijne genadige bedeelingen met uwe ziel te onderzoeken. Het is een groote zegen geestelijk gezind te zijn, want dat is leven en vrede. Wanneer een Christen uit zijne bezigheden gerukt wordt, en den meesten tijd in de stille eenzaamheid in de ziekenkamer moet doorbrengen, wordt hij daarmede afgezonderd in hart en geest, zoowel als naar het ligchaam, van de wereld. Hij peinst dan over de plegtige wezenlijkheden der eeuwigheid; de zaligheid zijner ziel wordt gevoeld als Zijne voornaamste aangelegenheden; en wanneer het den Heere genadiglijk behaagt hem tot Zich te trekken, en gemeenschap met hem te oefenen aan den genadetroon, zoo heeft hij een heilig vermaak, dat niemand kent noch verstaat, dan die het ervaart. Hij ziet en gevoelt hoe de tijd voorbijsnelt, hoe spoedig hij staan zal voor de vierschaar van zijnen regtvaardigen Regter; en dit brengt hem tot het gevoelig besef, dat er niets is, dat voor een oogenblik kan vergeleken worden met het behouden zijn in den Heere Jezus Christus, met eene eeuwige zaligheid. Op zulke tijden leeren wij lessen, die wij nooit te voren hebben geleerd, of altans niet zoo diep en werkdadig. Het is eene goede zaak, dat wij zien en beseffen, hoe veel wij te kort komen bij hetgeen wij behooren te zijn, en hoe weinig wij in den grond weten van de genade en heerlijkheid, liefde en bloed, beminnelijkheid en zaligheid, gepastheid en dierbaarheid van den Heere Jezus Christus. 'Hij is de weg, de waarheid en het leven; niemand komt tot den Vader dan door Hem.' (Joh. 14: 6.) 'Hij is ons van God geworden tot wijsheid, regtvaardigheid, heiligmaking, en verlossing.' (l Cor. l: 30.) Maar wij kunnen niet in Hem gelooven tot zaligheid onzer ziel, noch Hem in ons hart en genegenheden omhelzen, tenzij de Heilige Geest het uit Christus neemt en aan ons openbaart. Wij mogen daarom wel immer biddende zijn tot den Heere,dat Hij Zijnen Geest zende in onze harten, opdat Hij Christus in ons openbare, in en voor ons bidde met onuitsprekelijke zuchtingen, en ons leere uit te roepen: 'Abba Vader!' Uw toegenegen Vriend in het Evangelie, J. C. P.

Brief 156 - J.C. Philpot aan dhr. Grace

Stamford, 10 Januari 1862

Mijn waarde Vriend!
Van harte wensch ik te deelen met u en uwe vrouw in de beproevende smart en pijnlijke berooving, die gij lijdt door het verlies van uwe geliefde dochter. Uit hetgeen gij mededeeldet van hare ondervindingen, bijzonder op het einde van haar leven, dunkt mij, dat er allen grond is om te hopen, dat zij behoorde tot die beweldadigden, wier ziel verlost werd door het bloed des Lams, en Gode levendgemaakt door wederbarende genade. Aangemerkt haren leeftijd, wijze van opvoeding en natuurlijke geaardheid, is het toch moeilijk te onderstellen, dat er een zeer kenmerkend en bewust werk der genade aan hare ziel zigtbaar zou zijn. Wij hebben er schier geen besef van, hoe zwak en gering de mate van zaligmakende genade in een waarachtig levende ziel kan zijn, voornamelijk als er nog al vrees bestaat om het opregt in het openbaar te belijden. Het was niet, dat zij den weg der waarheid voor het eerst te leeren had, of dat er eene eigengeregtige belijdenis met krachtige hand moest weggevaagd worden. Er kan derhalve bezwaarlijk dat duidelijke, kenmerkende en besliste werk gewrocht worden, dat wij bemerken bij degenen, die met eene magtige hand en een uitgestrekten arm uit de wereld getrokken worden; ook was er, om zoo te spreken, geene noodzaak om vreeselijke dingen in geregtigheid te leeren, hetwelk in sommige gevallen volstrekt onvermijdelijk schijnt, om het hout, hooi en stoppelen eener wettische regtvaardigheid te verbranden. Zij had een duidelijk besef van haar gevaar, had menigwerf den weg der zaligheid hooren beschrijven, en de gezegende Heere was haar altijd voorgesteld als de eenige hoop en hulp van het volk van God. Daarom kunnen wij niet vaststellen, hoe verborgen en onkenbaar de Heere het werk der genade aan hare ziel had aangevangen en voleindigd.
Laatst avond viel mijn oog, bij het openen van den Bijbel in de kapel, op Markus 4: 26. Ik liet mijn oog gaan over de gelijkenis, en aangezien ik er genoegen en eenige ervaring in vond, gaf ik er eene verklaring van voor het gebed en de prediking. Daarmede bezig zijnde trof mij zeer de uitdrukking, dat 'een mensch sliep

en opstond nacht en dag, en het zaad ontsproot en wies, zoodat hij zelf niet wist hoe.' Hetzij men onder dien 'mensch' een Evangeliedienaar verstaat, — een zaaijer, die het zaad zaait; of dat men er een geloovige voor neemt in het algemeen, duidelijk schijnt het, dat de Heere er door leeren wil, dat de mensch met de zaak zelve niets te maken had, en dat hij, hetzij slapende of wakende, niets kon toebrengen tot de ontkieming van het zaad of het groeijen van de plant. De aarde, waardoor ik liefst verstaan het harte des rnenscheni, of liever het beloofde nieuwe hart, brengt van zelve vrucht voort, onafhankelijk van den zorg des menscben, maar geheel afhankelijk van den zegen en zonneschijn, die van God komt. Doch de gezegende Heere zegt ons weder hoe het met het werk der genade gaat, het groeijen van de tarwe vergelijkende met eerst het blad, daarna de aar, daarna het volle koren in de aar.
Nu, ik wilde u geen preek leveren over dezen tekst, zelfs niet mijne gedachten daarover u mededeelen, maar de gelijkenis trof mijn gemoed, omdat ze Lydia's zaak eigenaardig voorstelt. Gij kunt bezwaarlijk zeggen wanneer het zaad eerst gezaaid werd in haar hart. Zeer waarschijnlijk geschiedde het door uwe eigen hand. Maar gij sliept en stondt op, nacht en dag, en het zaad ontsproot en groeide op, dat gij zelf niet wist hoe. Gij kondet, en deedt het zeker ook, den Heere voor haar bidden en smeeken, en ook anderen deden dat; maar gij noch zij konden iets doen tot het ontspruiten van het zaad, noch het groeijen van de plant. Haar hart, zoo wij hopen, door Gods genade eerlijk en opregt gemaakt, bragt van zelve vrucht voort. Gij wachtet op het ontspruiten en groeijen van het zaad, en ter bestemder tijd zaagt gij een teeder blad, en dat zette zich uit en groeide, dat gij zelf niet wist hoe. Ik heb veel op met teederheid in de dingen Gods. Josia's hart was teeder, en de Heere gaf er goedgunstig acht op. Uit alles wat ik van de lieve Lydia gehoord heb blijkt, dat er teederheid was in hare Godsdienstige gevoelens. Zij was bevreesd voor vermetelheid, huichelarij en eene belijdenis zonder de kracht. Dit alles is uitnemend zoo ver als het gaat. Doch zoo lang er niets anders dan het blaadje is te zien; kunt gij moeijelijk een Korenveld van een grasveld onderscheiden. Maar er is meer noodig om te kunnen aanwijzen, dat het koren is en geen gras. Daar is de aar, welke de vorming van Christus in het hart schijnt te zijn; want, gelijk in het letterlijk zinnebeeld, het koren geformeerd wordt in de aar, hoewel nog groen en melkachtig, evenzoo in de genade, wanneer de Heere eenigermaate der ziele geopenbaard is en door het geloof omhelsd, dan is Hij in wezen alles, wat Hij eeuwig zijn zal. Het is zoo, het koren moet rijpen, maar dit heeft weinig te doen met de vorming van het graan. Alzoo geloof ik, dat uwe lieve dochter eene genoegzame ontdekking had van den Heere Jezus Christus, om haar een zaligmakend geloof te geven in Zijn bloed en gehoorzaamheid, en eene liefde tot Zijnen Naam. Het bevalt mij, wat zij tot hare moeder zeide over de plaats uit Micha, en wij hopen, dat gelijk de Heere 'lust heeft aan goedertierenheid,' zij ook 'lust in goedertierenheid' had, en haar wil vereenigd met des Heeren wil, zij door het geloof in de belofte met Hem één geest was. Ook zou ik denken, dat de woorden, die in het begin harer krankheid haar zoo liefelijk waren, zeer gepast zijn, en wij weten, als de Heere ze aan haar gaf, dat Hij getrouw zal bevonden worden aan Zijn eigen Woord der belofte. Het moet zeker eene smartelijke beproeving voor u beiden geweest zijn, en de zorg, arbeid en bekommernis in de ziekte zal ongetwijfeld uwe lieve vrouw zeer zwaar gevallen zijn. Hebt gij meer voor haar ziel gearbeid, uwe vrouw had den zwaarderen last in het bedienen van haar arm kwijnend ligchaam. Maar het is eene onuitsprekelijke barmhartigheid voor de heiligen en dienstknechten Gods, dat zij door deze dingen onderwezen worden. Een dwaas — ik gebruik het woord in een Schriftuurlijken zin — leert nergens wijsheid uit; maar een wijs man leert uit alles. De heerlijkheid en zegen der genade Gods is, dat zij altijd genoeg is voor den staat en het geval der ziel, die er deelgenoot van is, en in het algemeen gesproken, hoe dieper de beproeving des te grooter ook de kracht, die wordt medegedeeld, en des te voordeeliger zijn de lessen, die onder haar geleerd worden. Een leeraar zonder beproevingen, wordt spoedig een drooge ziel voor het beproefde en verzochte volk van God. Daarom vertrouw ik, dat uwe zware beproeving zegenrijk geheiligd zal worden, niet alleen aan uwe eigene ziel, maar ook tot het geestelijk heil van uw volk. Uw zeer toegenegen. J. C. P.

Brief 157 - J.C. Philpot aan dhr. Parry

Stamford, 22 Januari 1862

Mijn waarde Vriend!
Het gebeurt niet dikwijls dat onze brieven elkander kruisen. Het was daarom zeer vriendelijk van u, dat gij niet gewacht hebt tot dat ik weder schreef. Neen, de vrienden behooren ook niet op complimenten te staan;

maar gij zijt geen liefhebber van schrijven, en mijn tijd wordt meerendeels ingenomen door een arbeid, die moet doorgaan. Ik geloof, dat mijn hoofdartikel in het algemeen nog al gewild is, Als ik zelf over mijne eigen opstellen zal oordeelen, dan heb ik wel beter en wel minder geschreven; ik merk het dus door elkander aan; doch mag ik spreken zooals ik er over denk, dan geloof ik dat er een goeden geest in heerscht. Een ding staat bij mij vast, dat hetzij ik predik of schrijf, ik geen kracht heb tot een noch ander tenzij ik bijzonder word aangegord.

Het is verwonderlijk, welk een verschil ik gevoel in het vormen van genadige gedachten of ze op regt geestelijke wijze weder te geven door tong of pen. Om woorden te gebruiken is nog al gemakkelijk, maar wat zijn woorden als de levengevende kracht des Geestes daaraan ontbreken? Er is schier evenveel verschil tusschen een levend mensch en een lijk, als er is tusschen woorden door den Geest bezield, en dezulken waarin niets dan den adem des menschen is.

Doch in dezen, gelijk in alle andere dingen, is de Heere de souvereine, niet alleen aan wien Hij de zalving des Heiligen Geestes verheerlijken wil, maar ook opzigtens de tijden en gelegenheden, wanneer Hij ze geeft. De Christen weet dit uit het verschil van hunne gevoelens in het gebed, hooren, Bijbellezen, overdenkingen en Christelijke zamensprekingen; en zoo zij geroepen worden tot het openbaar gebed, weten zij het ook uit den verschillenden weg en wijze, op welke zij hunne geestelijke gaven mogen oefenen. Ik heb menigwerf gedacht en ook gezegd, dat ik uit kracht van opleiding en veelvuldige ervaring een gepast woord zou kunnen spreken of schrijven, evenwel ben ik ten aanzien van vrijheid, leven, kracht of gevoel zoo afhankelijk van den Heere in de uitoefening mijner bediening, als mijn armste en minst ontwikkelden broeder. In waarheid, somtijds schijnen alle genadige gedachten en gevoel, met alle goede woorden en werken ten eenenmale verbannen te zijn, even alsof ik nooit eenige Goddelijke waarheid had gekend, alsof ik den Bijbel nooit onder mijne oogen kreeg, of met eenige kracht in mijn hart.

Mijns inziens hebt gij zeer wel gedaan, met bidstonden op te rigten; doch, gelijk de meeste andere dingen, is het gemakkelijker te beginnen dan voort te gaan. Eene uitdrukking van een mijner vrienden in de genade trof mij onlangs zeer, sprekende van een leeraar, dien gij niet kent, maar die in de belijdende Kerk hoog staat aangeschreven, zeide hij: ‘Hij heeft geen gebed in zich.’Wel, het trof mij zeer op dat oogenblik: Waar of wat moet een mensch zijn als er geen gebed in hem is! Ik vrees, dat zijn oordeel naar waarheid zal zijn, want hij had hem menigwerf hooren bidden en prediken, en beoordeelde hem naar de gevoelens van zijne eigene ziel. Zoo zou ik zeggen van hen, die in een bidstond voorgaan zoo er geen gebed bij hen is zal het niets dan eene arme doode, levenlooze dienst zijn, maar zoo er gebed bij hen zij, zal het er uitkomen, tot hunne eigene en der hoorders verlevendiging. Doch gij weet, mijn lieve vriend! dat de Heilige Geest alleen den geest der genade en der gebeden kan mededeelen, en dat deze gezegende Voorspraak met onuitsprekelijke zuchtingen in en voor de heiligen tusschentreedt. Mr. Huntington was tegen bidstonden, ik vooronderstel uit opmerking, dat zij ligt ontaarden in preek-kweekerijen; doch voorzeker, als het gebed goed is in het verborgen dan ook goed in het openbaar, en ik zou niet weten, waarom een begenadigd mensch geen geestelijk gebed in de bank zou mogen doen, zoowel als een leeraar op den kansel.

Wij zijn gespaard om weder een ander jaar aan te vangen; de Heere weet, of wij het ook zullen eindigen. Nu een en dertig jaar geleden was ik bij onzen vriend William Tiptaft, toen vicaris van Sutton Courtneij, en ik was toen zoo zwak en onpasselijk, dat ik in de maanden December en Januarij de deur niet kon uitgaan. Zeer waarschijnlijk hebben degenen, die mij toen kenden, gedacht, dat ik niet zeer lang zoude leven. De arme Mej. C. meende, dat ik wel vroeg zou sterven; maar ik heb haar en ook hare zuster zien leven en sterven, en ik ben er nog. Naar waarheid heeft David gezegd: ‘Mijne tijden zijn in Uwe hand.’ De gezegende Heere heeft de sleutels der hel en des doods; en gelijk Hij tot dusver mijn leven gespaard heeft, kan Hij — zoo ’t Hem behaagt — dat verder doen. Mijne begeerte is, dat hetzij het kort of lang moge zijn, ik moge wandelen in Zijne vrees en leven tot Zijne eer, in het genot van Zijne kennelijke tegenwoordigheid en gunst, en ten zegen voor de gemeente Gods. Ik heb menigvuldige vervolgingen en vijanden gehad, maar tot op dezen dag mag ik hier ongeschonden staan, en vrees veel meer voor mijzelven dan voor hen. Het is goedertierenheid, dat schoon nooit sterk naar het ligchaam, en ik nu de zwakheden van het klimmen der jaren begin te gevoelen, mijne inwendige vermogens niet verminderd zijn. Wel zou ik zoo niet meer kunnen studeren en lezen gelijk eertijds; maar het werk, dat mij gegeven is te doen, zoo in spreken als schrijven, kan ik nog even goed verrigten.

Het verheugde mij, dat de getuigenis van den lieven Edward Wild met genoegen bij u gehoord werd. Ik onderstel, dat het over het algemeen een eenvoudig verhaal was van het werk des Heeren, gekenmerkt door opregtheid, zoo niet door groote diepte.

Ongetwijfeld hebt gij en de uwen, in gemeenschap met ons allen, medelijden met onze lieve bedroefde Koningin. Gij weet, dat ik altijd geweest ben, wat genoemd wordt, een getrouw onderdaan, die tegen alle radikalen en oproerigen is; doch ik geloof, dat het gansche land, van uit het paleis tot de armoedigste hut met haar geleden heeft. Welk eene goedertierenheid zou het zijn, zoo de genade Gods dezen bedroefden slag mogt heiligen aan Hare ziel, tot een eeuwig voordeel!
Ik blijf, door genade, nog al bij het oude, hoewel deze laatste vorst mij meer gekweld heeft. Niettemin heb ik Zondag tweemaal gepredikt. De tijd gaat met ons allen snel voorbij. O, als het eenmaal tot ons heeten zal: 'gij hebt uw tijd gehad!' dat het ons dan voeren mag in eene zalige eeuwigheid!
Ik ben, Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 158 - J.C. Philpot aan dhr. Leigh

Stamford, 14 Februari 1862

Mijn waarde Vriend en Broeder in ééne gemeenschappelijke Hoop.
Het zou mij tot groot genoegen zijn, als ik u eenigen raad kon geven aangaande het stuk, waarover gij mij geschreven hebt, maar ik twijfel niet, of gij zult even als ik, reeds lang geleerd hebben, dat alle zaken de dingen Gods betreffende, des menschen hulpe ijdel is. Ook ken ik, voor het grootste gedeelte, geen moeilijker punt om in de vrees en liefde des Heeren te behandelen, dan het hoe en wanneer men zich behoort te vereenigen met de zigtbare Kerk van Christus. Niet, dat het voor mijn gemoed zoo moeilijk is uit te maken, wat eene Kerk van Christus is, want naar mijne wijze van zien, is dat duidelijk voorgesteld in het Nieuwe Testament; het bezwaar bestaat in vorming eener persoonlijk verbindtenis met eene kerk. Trouwens, er zijn vele dingen te overwegen, ook al is de vraag ten volle op voor iemands eigen gemoed, wat eene Evangelische kerk is.Vooreerst dient overwogen, of het den wille Gods is, dat ik mij in het geheel wel met eene kerk vereenigen mag. Sommige der uitnemendste Christenen, die ik ooit heb gekend, zagen niets van de ordonnantie des doops, noch hunne verpligting tot denzelven. Ten tweeden heeft men te overwegen, of de kerk, die zich aan ons voordoet, en waaromtrent men .vraagt, — of men een geestelijke vereeniging en gemeenschap met hare leden gevoelt? Dan is er ten derde te letten op de bediening in de kerk, welke zich niet onvoorwaardelijk aan mijn geweten aanbeveelt, of mijner ziel ten zegen kan zijn. Ten vierden is het de groote vraag, of ik van zulk een natuurlijke geaardheid en neiging ben, of dat genade zoover mijn vleeschelijk gemoed onderworpen heeft, dat ik gepast ben om lid eener Evangelie-kerk te zijn. Ik ken tans nog onderscheidene personen, beide van het mannelijk en vrouwelijk geslacht, buiten twijfel deelgenooten der genade, en daaronder zeer goed onderwezen in de dingen Gods, die uit onvastheid van karakter of van een vreedzamen geest, geheel niet geschikt zijn om lid eener kerk te wezen. Eens zag ik eene gemeente uiteen rukken en verscheuren, en bijna afgebroken door één lid, maar op eene merkwaardige wijze heeft de Heere haar weder opgeholpen en de leden hersteld. Sedert dien tijd hadden zij vrede, en het is nu eene gemeente, die zoo zeer beweldadigd is met de kracht en tegenwoordigheid Gods, als ik er eene ken.
Nu al de dingen mogen wel goed overwogen worden, en uitgebreid voor den Heere, en niet weder opgenomen tenzij het Hem behaagt te leeren en te leiden. Het voorregt om lid eener Evangelische kerk te zijn, is waarlijk groot. Het is eene groote eer, in het openbaar den naam van Christus te belijden, aan Zijne tafel aan te zitten, en vereenigd te zijn in gezelschap met degenen, die God vreezen en voor Hem wandelen in het licht van Zijn aangezigt. Doch naarmate der grootheid van het voorregt, is de noodzakelijkheid om elken stap door den Heere zelf geleid te worden. Niets is gemakkelijker dan zich te laten doopen en met eene kerk zich te vereenigen. Het wordt door honderden gedaan, wiens Godsdienst geheel en alleen in het vleesch bestaat. Maar een geestelijk mensch kan in zulk een vleeschelijken weg zich niet voorwaarts bewegen; en wanneer hij het mogt doen, zal hij van achteren niets anders vinden dan slavernij en veroordeeling.
Gij zult, en teregt, denken, dat ik u in deze zaak weinig van nut ben. En dat is zoo, omdat ik zou wenschen, dat de Heer alleen u moge leiden. Uit hetgeen ik in het eerste gedeelte van dezen brief schreef, zou men kunnen denken, dat het bij mij weinig van beteekenis is wat een Kerk van Christus is, of dat het wel regt is voor een Christen om er lid van te worden. Doch hiermede zoude men mijne bedoeling zeer misvatten. Inderdaad, juist het tegenovergestelde. Omdat ik een zoodanige beschouwing van de kerk heb, en van den zegen om onder Goddelijke onderwijzing lid van haar te zijn, schreef ik zooals ik schreef. Niet uit onverschilligheid, maar uit inzigt van het geestelijk karakter der geheele zaak, ontstaan zoo vele

moeijelijkheden in mijn gemoed. Als bewijs hiervan kan dienen, dat ik in mijne bediening schier nooit den Doop of eene Evangelie-Kerk aanroer, niet dat ik het minder vasthoud dan die Leeraars, die er altijd over spreken, maar ik wensch, dat de Heere zelf Zijn volk er toe brenge om het voor zich zelven te zien, en overreed te zijn door zijne eigen liefelijke en onoverwinnelijke kracht.
De Evangelische Standaard is niet wat ik zou wenschen. Gelijk zijn Uitgever komt hij ver te kort bij zijn eigen standaard der wezenlijke levende Godzaligheid. Doch zijne begeerte en doel is de verheerlijking Gods en het goede van Zijn volk, en dat de aangename en heilige zalving des Heiligen Geestes zich daardoor uitspreide, door wat geschreven en opgenomen wordt. Het is geheel een strijd des geloofs, want er zijn vele tegenstanders; maar de Heere ondersteunt mijne handen …. Het is eene goedertierenheid des Heeren, dat uwe vijanden niet over u hebben getriomfeerd. De Heere zal voor Zijne verlosten strijden. Ik las dezen morgen 2 Kon. 9, en zag duidelijk, hoe vreeselijk het is tegen God te zondigen.
Ik ben, door genade, bijzonder wel, maar ik wensch Liverpool niet meer te bezoeken. Ik dank u intusschen voor uwe vriendelijke uitnoodiging. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 159 - J.C. Philpot aan dhr. Hoadleij

Stamford, 4 Maart 1862

Waarde Vriend!
Te midden van al mijnen arbeid ten nutte van Gods Kerk, de onderscheidene beproevingen en verzoekingen waarmede ik geoefend word, en de tallooze vijanden, uit- en inwendig, tegen wien ik den strijd te voeren heb, is het eene liefelijke voldoening te vernemen, dat het den Heere behaagt hetgeen ik in Zijnen heiligen naam uitzend, aan sommigen van Zijn volk te zegenen. Hoe ook des Heeren volk van elkander moge verschillen in staat, opleiding, bekwaamheden en andere bloot natuurlijke omstandigheden, nogtans zijn zij allen in éénen geest zegenrijk vereenigd met den Zone Gods. Daarom hebben zij dezelfde waarheid lief, gevoelen dezelfde kracht, leven hetzelfde geloofsleven, en genieten waarschijnlijk in hun sterven in wezen hetzelfde, wat zij in schaduwen getast hebben. Bij het schrijven van het hoofdartikel voor dit jaar was het mijne begeerte, om de kerk des levenden Gods te stichten en nuttig te zijn. Ik weet, dat dit alleen geschieden kan door dat Gods kracht op mijne pen rustte; want in mijzelven ben ik een arm, blind, onwetend, hulpeloos, en ongevoelig ellendige, die zelfs geene goede gedachte kan voortbrengen, veel minder een goed woord schrijven of eene goede daad verrigten. Het is dus genade, dat niet alleen gij, maar ook anderen iets goeds en aangenaams genoten hebt onder wat ik schreef. Den Heere zij alle eer en prijs!
Ik twijfelde niet, of gij zoudt den Heer Brown een opregt, begenadigd en bevindelijk man bevinden. Bij zijn prediken hier of in het spreken over hem, heb ik hem wel eens den goeden heer Brown genoemd. Hij heeft nog al veel te kampen gehad met beproevingen en moeiten, en dit heeft door de genade Gods zijnen geest veel verteederd en zacht gemaakt.
Ik heb dikwerf gedacht, dat degenen, die aan het hoofd eener kleine zaak geplaatst zijn, zich in eene moeijelijke positie bevinden, wanneer zij bekend worden met de ledigheid van alle belijdenis en prediking, die niet in de kracht Gods bestaat. Het is mij een droevig teeken des tijds, dat er zoo weinigen opstaan, om het Evangelie te prediken in den Heiligen Geest van den Hemel gezonden. Er is geen gebrek aan leeraars, nl. zooals zij zijn, en ook niet aan menschen, die de waarheid, altans naar de letter, vasthouden. Doch sommigen houden ze vast alleen met het hoofd, en het is te vreezen, dat anderen ze aankleven in onregtvaardigheid. Maar o, hoe weinigen weten haar met gevoel en bevindelijk te prediken onder den geur en gezegende zalving van God den Heiligen Geest. De Heere schijnt Zijne dienstknechten weg te nemen. In uwen omtrek hebt gij in bijna een jaar vier verloren, als de heeren Vinall, Crouch, Cowper, en den lieven ouden Pitcher. Och dat de Heere mannen verwekte die de waarheid kennen, liefhebben, prediken en beleven!
Ik bedank u zeer voor uwe vriendelijke uitnoodiging, en ik hoop er aan te voldoen als ik dezen zomer (D.V.) te Londen kom, doch ik durf niets beloven. Gij moet derhalve komen en mij zien en hooren als in het vorige jaar. De Heer zegene u en beware u. De Uwe in de banden des Evangelies, J. C. P.

Brief 160 - J.C. Philpot aan dhr. Parry

Stamford, 19 Maart 1861

Mijn waarde Vriend!
Het heeft mij zeer gesmart, uit uwen laatsten vriendelijken brief te vernemen, dat gij zoo geleden hebt aan die moeilijke en verzwakkende ongesteldheid, de griep. Het verblijdt mij evenwel te lezen, dat gij u wat beter bevindt, en ik hoop dat de vernieuwde koude oostewind geen invloed moge uitoefenen, om uw aardsche huis te schaden.
Met betrekking tot mij zelven, mag ik met dankzegging melden, dat ik in dezen winter buitengewoon verschoond ben van die borstaandoeningen, waaraan ik zoovele jaren geleden heb. Niet dat ik mijn gestel zooveel sterker oordeel te zijn, maar door 's Heeren goedheid ben ik bewaard gebleven van koude te vatten. Door Zijne goedertierenheid en genade heb ik sints ik Allington verliet zonder eenige tusschenpozing, zoowel des Zondags als in de week mogen prediken, uitgezonderd een enkelen avond, toen ik het een weinig in mijn rug had, en aangezien het weder toen koud en nat was, oordeelde ik het verstandig mij in huis te houden. Dit heeft een gunstigen invloed gehad op mijne toehoorders, want wanneer er aangaande de prediking onzekerheid bestaat, houdt het alligt velen tehuis, die van verre moeten komen, bijzonder als het weder wat ongunstig is.
Ik heb eindelijk toegegeven, om schikkingen te maken voor mijne zomerreize. Ik meen u te kunnen beloven den laatsten Zondag in Julij, en de drie eersten in Augustus. Het zou mij spijten, dat mijn bezoek te Allington in den oogst zou invallen, maar ik kon het niet anders maken, en daarom moet gij het maar schikken zooals gij best kunt. Onze waarde vriend Tiptaft heeft de vriendelijkheid gehad mij te beloven de geheele maand Julij te helpen, waardoor ik met te meer vrijmoedigheid mijn huis verlaat. Het zal u zeker smarten te vernemen, dat hij zeer ongesteld geweest is door koude op zijne borst en hoest, en ik meen dat hij er ziekelijk uitziet, doch aan de beterende hand is. Het zal u genoegen doen hem de volgende maand te zien en in uwe kleine kapel te hooren. Gij zult hem denzelfden man bevinden als altijd.
Het verblijdt mij te vernemen, dat gij in uwe krankheid niet ganschelijk verlaten zijt geweest van den genadigen Heere. Het gebeurt maar zelden, dat wij bij de aanwezigheid van krankheid en moeiten de weldaden zien, die er uit voortvloeijen. Ons uitwendig vleesch wil ontdaan zijn van het ongemak, wij hebben begeerte beter te worden en zijn bevreesd te verergeren; en aangezien de krankheid gewoonlijk haren invloed uitoefent, zijn wij opgewekt of nedergedrukt naarmate de omstandigheden zijn. Doch het is in der waarheid eene onsprekelijke goedertierenheid, wanneer de verdrukking waarlijk geheiligd wordt ten goede onzer ziel, wanneer wij ons aan des Heeren wil mogen onderwerpen, lijdzaam zijn onder Zijne handen, en geenen wil erkennen dan den Zijnen. Wanneer ook maar eenigermate verteedering en onderwerping, met geloof en hoop, wordt medegedeeld, in werkzaamheid aangaande den Heere, schijnt het ons gemoed te bevredigen met de verdrukking. Ook wanneer wij met aangenaamheid en genoegen het Woord der waarheid mogen lezen, den Heere aanroepen met een geloovig hart, en eenigzins gezegend worden met die geestelijkheid des gemoeds, welke leven is en vrede, dan kunnen wij zeggen: ‘Het is goed voor mij, verdrukt te zijn geweest.’ Alle Gods heiligen hebben altijd bekend, dat zij in den oven der verdrukking hunne diepste lessen geleerd en hunne grootste zegeningen verkregen hebben. Van sommige, zoo niet vele, van de gewone beproevingen van Gods volk zijt gij verschoond gebleven; doch aangezien een ieder zijn kruis heeft, zoo was het uwe, en ik mag er wel bijvoegen ook het mijne, ligchamelijke beproevingen. Zij, die gezond en sterk zijn mogen er ligt over oordeelen; doch zij, die er door smartelijke ervaring kennis aan hebben, weten dat zij geene geringe verdrukking is, en vooral wanneer zij van een blijvenden aard is. Het is evenwel eene goede zaak, alzoo dagelijksch herinnerd te worden aan ons laatste einde, en gelijk de Apostel zegt: dagelijks te sterven. Het kan zeer zijn nut hebben om hart en genegenheden van de arme voorbijgaande dingen van het zin- en zienlijke los te maken, en een diepen indruk op ons gemoed te geven, dat deze bezoedelde wereld onze rust en tehuis niet is. Er is veel toe noodig om ons te ontwortelen, want ons vleeschelijk bedenken schiet diepe wortels in de aardsche dingen — veel dieper dan wij vermoeden, totdat wij gewaar worden hoe nauw wij verbonden zijn ook aan die dingen, waarvan wij meenden, dat zij schier geen invloed op ons hadden. Jacobus geeft een goeden raad als hij zegt: ‘Is iemand in lijden, dat hij bidde.’ Gij zult het een groote genade bekennen, wanneer gij in uwen druk den Heere moogt aanroepen; want schoon Hij Zijn aangezigt schijnt te verbergen en niet te antwoorden, toch vergaart Hij de tranen van Zijn volk in Zijne flesch en teekent hunne gebeden op in Zijn gedenkboek.
Het verheugt mij, dat onze vriend Tanner met genoegen en tot zegen voor de vrienden te Allington gepredikt

heeft. Ik zal nooit hunne vriendelijkheid jegens mij vergeten, toen ik in hun woning ziek werd. Het was eene bijzondere beschikking dat het zoo geschiedde, doch ongetwijfeld met een bijzonder oogmerk. Ik heb mij voorgenomen (D. V) op mijne reis van Abingdon naar Wilts hem te ontmoeten. Ik acht hem hoog als een eerlijk, opregt man, en die hoven velen uitmunt in de vreeze Gods. Het is in onzen tijd eene groote zaak iemand te vinden, waarop wij staat kunnen maken als bevestigd in de waarheid uit kracht eener bevindelijke kennis. Nog enkele dagen — de 23ste dezer — zal het zeven-en-twintig jaren geleden zijn, dat ik de Staatskerk verlaten heb. Dat is al een geruimen tijd, veel langer, dan velen meenden dat ik geleefd zou hebben toen ik haar verliet. Ik durf niet te roemen op mijne woorden en werken; doch misschien zal hetgeen ik dien gansen tijd sprak, schreef en deed niet geheel vruchteloos zijn geweest. Niemand kan nauwkeurig bepalen, welke invloed zijne woorden op anderen hebben, vooral als hij een publiek persoon is; zelfs zijn zij er niet geheel voor beveiligd, die den invloed gevoelen, want het gaat gewoonlijk stil, trapsgewijze en onmerkbaar. De werking der waarheid aan het hart is gelijk het licht des daags, trapsgewijze voortgaande en toch kracht achterlatende, of gelijk den dauw en regen, die de aarde verteedert en vruchtbaar maakt, schoon wij nauwelijks kunnen zeggen hoe. Alzoo heeft de Goddelijke waarheid, door een dienstknecht Gods gesproken of geschreven, vaak een trapsgewijze invloed op het gemoed; doch deze invloed, hoe onmerkbaar ook, is niet minder wezenlijk, want hij is niet verbonden aan den man, maar aan de waarheid, die hij verkondigt, en die de gezegende Geest met kracht aan het geweten bezegelt. De Heere heeft mij in eenen weg geleid, dien ik nooit gezocht of begeerd heb; doch nu ik er in ben, vind ik geen reden om mij terug te trekken zoo lang ik genade en kracht heb, om mijne roeping te vervullen. Gelijk gij kunt opmaken uit mijn maandelijks schrijven voor de Evangelische Standaard, in vereeniging met het werk mijner bediening, kost het mij vaak veel inspanning. Ik verwonder mij wel eens, hoe mijn arm brein zoo veel arbeids kan doorstaan, want somtijds moet ik, na twee werkzame diensten op des Heeren dag, nog des avonds een goed stuk schrijven. Toch hoop ik, zoo de Heere mij kracht geeft, daarmede voort te gaan, wenschende niet mijzelven te leven, maar ter verheerlijking Gods en ten goede van Zijn volk. Alleenlijk zou ik graag voor mij zelven meer genieten van de dierbare waarheid Gods, en meer ervaren hare vrijmakende, heiligende invloeden op mijn hart, en woorden en leven. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 161 - J.C. Philpot aan dhr. Parry

Stamford, 23 Maart 1862

Mijn waarde Vriend!
Ik had u reeds vroeger willen schrijven, doch werd, als gewoonlijk, daarin verhinderd door noodzakelijk schrijfwerk, boven mijn arbeid in de bediening.
De heer Godwin zal u kunnen mededeelen hoe het met mijn arm ligchaam is, dagelijks door geholpen zonder eenige kracht over te houden, om voor terugvallen te beveiligen. Ook zou hij u kunnen spreken van de vergaderingen, die wij in Godmanchester hadden. Er is te dier plaatse en omstreken een toenemende belangstelling in de prediking, sints ik nu jaren geleden daarmede in kennis kwam; en uit hetgeen ik zag en hoorde onderstel ik, dat onze vriend T. G. op zijne plaats is, door de Heere hem aangewezen, en zijnen arbeid zegent onder het volk. Zulk eene vergadering zal wel nooit te voren in de Kapel gezien zijn. Sommigen schatten het getal op 1000, anderen op 1300 menschen. Het gaf veel drukte voor dat allen zaten. Het is een ruime, gemakkelijke Kapel, zonder gaanderijen, waarin het zeer prettig spreekt. Ik kan niet zeggen dat ik des Zondags bijzonder opgewekt was, maar den Dingsdagavond was het beter, en ik geloof, dat wij een goed uur hadden.
De tijd nadert met rassche schreden, wanneer ik (D. V.) weder van huis zal gaan, om wat ik noem mijn Londensche veldtocht te doen. Tot hiertoe heb ik de waarheid der belofte ervaard: 'Naar uwen dag zal uwe sterkte wezen.'Ik hoop derhalve bij vernieuwing mijn Eben-Haëzer te mogen oprigten. Zeer waarschijnlijk zal ik groote vergaderingen hebben, en al de ligchaamskrachten, die de Heere mij verleent, zeer behoeven. Doch hoe gewenscht dit ook moge wezen, toch beteekent dit weinig bij den zegen der ziel voor zich zelven en voor anderen. Naast de zaligheid en heiligmaking van eigen ziel, kan er schier geen grooter zegen bedacht worden, dan door God gebruikt te worden als middel ten goede van Zijn volk. Maar o, welk eene behoefte hebben wij aan de bijzondere kracht en zegen des Geestes, opdat onze woorden iets goeds mogen uitwerken! Wat sterkten des satans zijn er neder te werpen; wat pijlen van overtuiging moeten er

afgeworpen; wat balsem der vertroosting moet er toegediend; wat sterke harten moeten verbroken, wat gebroken harten verbonden worden! En wie is tot deze dingen bekwaam? Hoe is het ganschelijk, van het begin tot het einde van den Heere! Zoodat van het minste goed dat gedaan en den minsten zegen, die geschonken wordt, allen lof en eer toekomt aan den God aller genade. Ik was er nooit zoo zeer van overtuigd dan tans. Trouwens, sints gij mij hebt gekend kunt gij getuigen, dat ik nooit eenige sterkte toeschreef aan het schepsel, maar onze geheele zaligheid, van den aanvang tot haar einde, toekende aan den God van al onze barmhartigheden; en hoe ouder ik word en naarmate ik mij zelven meer leer kennen, en hoe meer ik van anderen zie, des te meer word ik overtuigd, dat de Heer alleen van alles de eer moet hebben. Waarlijk, ik zie zoo veel van des menschen val, en wat ik ben als een arm, vuil, dwaas, schuldig en hulpeloos zondaar; dat ik wel blijde en gewillig ben om geheel behouden te worden door souvereine genade, en verwonder mij somtijds dat die verbazende genade mijn binnenste bereikt heeft. Wij hebben misschien wel eens gedacht, dat Godsdienstig zijn eene ligte zaak is; maar wanneer wij eens terdege geoefend zijn in de school der verzoeking, dan beginnen wij te bemerken, dat het de moeilijkste zaak der wereld is, ja zelfs zoo moeilijk, dat niets dan een wonder van vrije genade die Godsdienst in ons kan werken, welke de ziel zalig maakt Als ik met Gods hulp en zegen mijn werk in Londen volbragt heb, dan denk ik naar Wilts te gaan, en mijn weg te nemen over Abingdon en Cirencester. Mogt de Heere mij nog eens geven in Wilts te komen, dan hoop ik dat het zij onder de onderwijzing en getuigenis, het werk en de teekenen Zijns gezegenden Geestes. Als ik op mij zelven zie, en op mij zelf alleen, dan durf ik zulk eene hoop niet koesteren; maar in spijt van al mijne zwakheid en onwaardigheden hebben wij reeds eene ervaring van zevenentwintig jaren om ons eenig getuigenis te geven, dat de Heere Zich verwaardigd heeft ons pogen om Hem te aanbidden in Geest en waarheid, zoowel als Zijn heilig Woord te vreezen en te prediken, te zegenen. Wij weten dat er reeds overleden zijn van wien het zeker is, dat ze gezegend werden in het huis des gebeds, en die eens zullen opstaan uit hunne graven, in welke zij nu in hope nederliggen, zoo dat ook onze kleine doodenakker eene vereeniging van verheerlijkte ligchamen zal voortbrengen, ten dage van het geluid des grooten bazuins. Wanneer gij u in liefde herinnert hoe zij daar in vrede nederliggen, dan doet het u tevens vertrouwen, dat zij niet alle zegeningen hebben medegenomen, maar dat er nog levende zielen zijn, die ook deelen in diezelfde genade, die zoo rijk aan hen werd verheerlijkt. Hoe vaak wandelt gij als over de graven van den geliefden ouden landbouwer Wild, van onzen waarden Vriend Dredge, de twee gezusters Ed. Wild, en anderen, van wien gij de welgegronde verwachting hebt, dat hunne zielen zijn ingegaan in rust en vrede. En ook wij, mijn waarde Vriend! zullen hen ten eenigen dage volgen, en even laag in het graf dalen gelijk zij. O, dat de Heere onze ziel toeknikke en zegene met eene liefelijke openbaring Zijner liefde, opdat wanneer onze tijd zal daar zijn, wij ons hoofd in vrede nederleggen met de gezegende getuigenis, dat de Heere onze God is. Somtijds schijnt het bijna een te grooten zegen, om verwacht te worden. Hoe snood waren onze afwijkingen, — dat moet ik altans van mijzelven zeggen! Hoe weinig hebben wij geleefd ter eer en verheerlijking van God! En hoe zwak was steeds ons geloof, onze hoop en onze liefde! Hoe vele jaren heb ik gepredikt en geschreven, en ik mag wel zeggen, — mijne gezondheid en krachten in aanmerking genomen, hoeveel heb ik gearbeid! En toch hoe luttel, hoe arm, hoe nietsbeteekenend blijkt dat alles! En nogtans hoop ik bij tijden, dat ik niet te vergeefs heb gearbeid noch mijne kracht onnuttelijk te hebben besteed. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 162 - J.C. Philpot aan dhr. Tanner

Bottesford, 29 Mei 1862

Mijn waarde Vriend!
Ik had aan Maria gezegd, dat ik u gaarne eenige regelen wilde zenden, en tracht dit nu te doen met eigen hand, welke ik niet zoo vaak kan gebruiken, aangezien ik er eene vermoeidheid in gevoel, gelijk een oud krijgsman door harde dienst, zoodat hij bijna geen goed oog heeft om te zien noch een vaste voet om op te staan. Tong en hand worden beide goed gebruikt, wanneer zij dienstbaar zijn tot des Heeren eer en ten goede van Zijn volk; doch beiden zijn kreupel en lam, -- de eene uit zwakheid van de borst, en de andere uit onbekwaamheid om naar waarheid en billijkheid te schetsen die karakters, waardoor de waarheid gebragt wordt aan het oog gelijk zij door woorden tot het oor komt. Toch heeft Hij, Wiens kracht in zwakheid volbragt wordt, mij tot hiertoe gegeven beide tong en hand in Zijne gezegende en zelfbeloonende dienst te gebruiken. Hoe ras verdwijnt de tijd met snelle vleugelen! De opvolgende maanden hebben mij weder

gebragt aan den voor-avond van mijne zomertogt, als ik mijn rustig tehuis, mijne vrouw, familie en boeken verlaat, om een wijle tijds door te brengen in de bedrijvige hoofdstad, en dan mijn aangezigt te wenden naar de zwellende heuvelen en groene dalen van Wilts. Maar alvorens ik (D. V.) hunne breede ruggen en golvende lijn aanschouw, wensch ik die oude stad te bezoeken alwaar Hij, die de plaats onzer woning bepaald heeft, uw aardsch lot en deel bepaalde, en daar met des Heeren hulp en zegen, die banden van vriendschap en liefde te vernieuwen, welke wij vertrouwen op een regten grondslag gelegd te zijn, en zaamgesnoerd gedurende die belangrijke gelegenheid, toen ik bij u was in den herfst van 1860. In onzen tijd is er maar weinig vereeniging en gemeenschap tusschen degenen, die dezelfde waarheden belijden en hetzelfde Evangelie prediken. De oorzaak hiervan zal zeker zijn, dat er maar weinig vereeniging en gemeenschap is met den Heere; want waar vereeniging en gemeenschap is met Hem, daar moet ze ook zijn met Zijn volk. Waar ook de ootmoed ontbreekt, en hoogmoed heerscht, en zelfzucht de overhand heeft, daar kan geene wezenlijke vereeniging en gemeenschap bestaan, want dat monster eigen ik treedt tusschenbeide, om ze te verhinderen. Maar als wij bereid mogen zijn de laagste plaats in te nemen, en anderen uitnemende te achten boven ons zelven, dat schijnt een goed begin te zijn voor christelijke vereeniging. Zoo is het ook, naar ik meen, waar ik genade ontdek. Gaven mogen haar nut hebben; maar het is genade en alleen genade, die de ziel vereenigt met Christus en met hen die van Christus zijn. Wanneer leeraars, in plaats van te streven naar meerder gaven en populariteit, meer hongerende en dorstende waren naar uitgebreider gemeenschap aan genade voor hunne eigene ziel, zoo voor het heden als in de toekomst, en ten goede van het volk, er zou meer vereeniging onder hen zijn. Doch wij zijn arme, gevallen schepselen, en ik heb geen regt om anderen te berispen waar ik zelf zooveel te kort kom.
Ik kan op dezen oogenblik den juisten dag nog niet bepalen wanneer ik u hoop te zien, doch zeer waarschijnlijk zal het Dingsdag 22 of Woensdag 23 Julij zijn, zoo de Heere mij kracht en gezondheid geeft mijne belofte te Londen en Abingdon te volbrengen. Ik zou er niet tegen hebben, om des Donderdags avonds gelijk vroeger in de zaal te spreken, wanneer gij zoudt denken, dat er een genoegzaam gehoor zal wezen in plaats van in de kapel. Ik voer nog steeds mijn zwakken tabernakel met mij om, en heb somtijds genoeg aan de beproeving van ligchaam en gemoed. Toch heb ik tot hiertoe ondervonden, dat mijne sterkte naar mijne dagen is, en ben zoo door mijn werk geholpen, dat ik niet ben bezweken hoe zwak ook vaak voor, in en onder hetzelve. Ongetwijfeld heb ik al den ballast, noodig om mijn schip staande te houden. Ook gij hebt uwe zorgen en beproevingen; ligchamelijke zorgen, bekommernissen in de familie, verwarringen in de werkzaamheden, moeilijkheden in de bediening, en ongetwijfeld daarenboven en buiten dat alles die meest drukkende en blijvende bekommernis: den zwaren last van een ligchaam der zonde en des doods, elk oogenblik klevende en bezwarende de God- en Hemelschgezinde ziel. Onder den druk van al deze beproevingen en verzoekingen, blijkt de wereld toch zoo arm en ledig, en hoe kortstondig en ijdel is ons tegenwoordig aardsche leven; ja inderdaad alle dingen in- en uitwendig die ons omringen. Zonde en dood schijnt kenmerkend op alles ingedrukt. Doch hoe afkeerig en zat wij alzoo worden van de aarde, de zonde en ons zelven, nogtans gevoelen wij behoefte aan Goddelijke mededeelingen van leven, licht, vrijheid en liefde, om het hart op te wekken en de genegenheden Hemelwaarts te trekken. Honger is geen voedsel, vermoeidheid geen rust, en krankheid geen genezing. Welk eene behoefte hebben wij, dat de gezegende Heere voor ons en in ons verschijnt, opdat wij in Hem die rust en vrede, die gelukzaligheid en vertroosting mogen vinden, welke niemand dan Hij ons kan geven. Hoe arm, hoe ledig, hoe nooddruftig ben ik buiten Zijne genade; hoe onbekwaam om iets goeds te denken, te zeggen of te betrachten! Hoe duister is mijn gemoed, hoe koud mijn hart, hoe aardschgezind mijne genegenheden, tenzij het den Heere behaagt mijne ziel naar Hem te trekken en te leiden. Zoo word ik dagelijks gewaar, dat ik buiten Hem niets vermag, en dat Hij mij alles in allen moet zijn. In het verborgen en in het openbaar, wat ik doe of waar ik ben, van Hem is al mijne vrucht bevonden. Hoe weinigen zijn er onder de tegenwoordige belijders, die de waarheid belijden en liefhebben, en weinige leeraars prediken haar uit een aangename ervaring van hare kracht. Ik vrees voor mijzelven en ook voor anderen, uit kracht van de magt des ongeloofs, de bedriegelijkheid des harten, de sterkte des satans en de magt der zonde. Mogt de Heere zelf ons leeren en leiden, zegenen en ondersteunen, want daardoor alleen zullen wij veilig zijn. Ik bemerk, dat mijn brief jammerlijk stomp is, maar het zal u een bewijs zijn hoe duister, onvruchtbaar en onvoordeelig ik ben buiten des Heeren bijzondere hulp. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 163 - J.C. Philpot aan mej. Peake

Stamford, 11 September 1862

Mijne waarde Vriendin!
Ik zal u wel niet behoeven te zeggen, hoe zeer het mij speet dat ik ll. Zondag niet te Oakham kon komen, te meer, daar ik zoo lang afwezig was; doch ik had bijna geene stem, en wanneer ik derhalve gekomen en voor de vergadering was opgetreden, zij zouden mij niet hebben kunnen verstaan. Hoe waar is het, dat teleurstelling en kwelling ons op al onze aardsche paden verzellen. Ik ben in jaren niet zoo gezond geweest als gedurende mijne afwezigheid, en heb meer werk gedaan in de bediening dan sints het jaar 1847. Juist toen ik te dier tijd hope had, mijnen vrienden de vernieuwde krachten mij geschonken te wijden, trof mij die zware krankheid, welke oorzaak schijnt van telkens vernieuwde zwakheid en ongevallen. Ik gevoel zeer mijne onwaardigheid, dat iemand van Gods volk zich tot mij wenden zou om onderrigt en stichting, dewijl ik zelf zoo groote behoefte heb, en dagelijks mijn eigen gebrek in alle geestelijk goed gewaar word. Daarom, als het den Heere behaagt mij op eenigerlei wijs te gebruiken tot opbouw der Gemeente in haar allerheiligst geloof, dan komt Hem al de eer er van toe, en ik kan er mij zelf geen jota van toeëigenen.
Ik zend u den brief van den heer Grace terug. Gij zult waarschijnlijk weten, dat wij te Wilts bij de Calne-jaarvergadering elkander ontmoet hebben, en dat ik hem er toe kreeg om voor vele geestelijke hoorders te prediken, die hem met genoegen hoorden. Aangezien ik hem mij zeer zwak had voorgesteld wegens zijne krankheid, viel hij mij niet tegen. Hij had dien morgen met open rijtuig reeds een weg afgelegd van meer dan twintig mijlen, en was na weinig slaap te hebben genoten reeds ten 4 ure opgestaan. Doch niettegenstaande al deze vermoeienissen scheen hij naar ligchaam, ziel en geest gesterkt, om voor eene groote en aandachtige vergadering te spreken, en men kon niet bemerken, dat hij er onder geleden had. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 164 - J.C. Philpot aan mevr. Tanner

Stamford, 15 September 1862

Mijne waarde Vriendin!
Ik heb behoefte u en uwe familie mijne deelneming te verzekeren in den zwaren proefweg, waarin gij en allen zich bevinden door de ernstige krankheid, waarmede de Heere mijn lieven vriend Tanner bezoekt. Van harte hoop ik, dat uwe hope opzigtens zijne herstelling bevestigd mag worden, en dat hij gespaard blijve voor u en uwe familie en gemeente; doch na zulk een ernstige en langdurige ongesteldheid, zal de herstelling, zoo het den Heere behaagt ze te geven, wel zeer langzaam gaan. Ik houd mij verzekerd, dat allen die hem in den Heere kennen, zijne behoudenis begeeren en daarom bidden. Het gebed is een krachtig wapen in de handen van des Heeren volk, en wij hopen dus, dat het den Heere moge behagen het gebed te verhooren om zijnent- en uwentwil, en dat zijn dierbaar leven gespaard blijve.
Het was ons zeer aangenaam, dat Maria ons zulk een nauwkeurig en volledig berigt zond, waarin niets vergeten was, wat ons te gelijkertijd hope gaf dat hij wederom zou opgerigt worden van zijne krankheid en lijden. Misschien wordt het nu duidelijk waarom gij onlangs zoo opgewekt mogt verkeeren. De Heere voorzag de beproeving, die u beidde, en Hij wilde er u op voorbereiden. Ik houd mij verzekerd, dat gij al het geloof, dat Hij u gaf, en de ondersteuning beide naar ziel en ligchaam u geschonken, hoog noodig hebt. Het zal ongetwijfeld een zeer zorgvollen tijd zijn voor u allen, en zeker ziet gij nu de goedertierenheid Gods, dat uw zoon mogt terugkeeren. Zoo ziet gij dus goedertierenheid gemengd met bezoeking, en sterkte en ondersteuning verheerlijkt, nu zij meest noodig zijn. Wij moeten allen leeren, dat wij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koningrijk. Beproeving op beproeving schijnen, gelijk golf op golf over Gods volk te gaan; en hoe meer de Heere in Zijne genade beweldadigt en zegent, des te dieper en zwaarder schijnen hunne beproevingen vaak te worden. De dag van tegenspoed wordt altijd geplaatst tegenover den dag van voorspoed; en dat is zeer wijs van den Heere, opdat wij onze afhankelijkheid van Hem zouden bekennen, en te meer zijne goedheid en genade zouden verstaan.
Ik ben zeer verlangende naar nieuwe tijding, hoe het met uw lieven man is. Mogt de genadige Heere in Zijne oneindige barmhartigheid het dierbaar leven van mijn waarden vriend sparen, zijne ziel onder het lijden zegenen en bijstaan, en zijn hart vertroosten en ondersteunen. Verzeker hem mijne liefde, zoo hij de

boodschap kan ontvangen. Juist nu twee jaren geleden bevond ik mij onder uw vriendelijk en gastvrij dak. Ware het in dit jaar geschied, hoezeer zou dit den last van uw gemoed verzwaard hebben. Hoe wijs, hoe vriendelijk regelt de Heere al onze lotgevallen. Geloof mij te zijn, waarde Vriendin! de uwe met vele deelname en toegenegenheid, J. C. P.

Brief 165 - J.C. Philpot aan dhr. Brown

Stamford, 29 October 1862

Mijn waarde Vriend!
Het bedroeft mij te vernemen, dat gij lijdende zijt aan jicht en pijn in de leden, waardoor gij het vrije gebruik daarvan mist. Mij dunkt, het moet u zeer kwellen, vooral omdat gij zoo veel van huis moet zijn, en zoo onderscheidenlijk hebt te reizen. Wij hebben allen ons dagelijksch kruis. Mijn gevoelige borst was reeds lang een kruis voor mij, en een belemmerend gebruik van uwe handen en voeten was uwe moeite. Doch wij mogen gelooven, dat deze kruizen niet onvoordeelig zijn geweest. De Heere voorzag, dat wij de gezondheid niet vertrouwd waren. Gelijk een onbeslist paard vol moed en geest, zou het ons op zijnen rug misschien medegevoerd hebben; en wie zal zeggen, wat de gevolgen zouden geweest zijn? Veelligt verbreking en onteering! Eenigen tijd geleden zat ik aan de sponde van eene vrouw, die behalve enkele tusschenpozing dertig jaren lang gelegen heeft. Ik zeide tot haar: ‘Gij weet niet voor welke zonden gij bewaard zijt gebleven door aan uw bed te zijn gekluisterd.’ Die gedachte scheen haar te treffen en ook vreemd te zijn, en later noemde zij het een ongeziene weldaad van haar lijden. Evenzoo kan een gebrekkig been iemand beletten om in het kwaad te loopen, en zoo al niet gemakkelijk en met genoegen, toch een middel zijn om het enge en nauwe pad te bewandelen. Onze onopgemerkte goedertierenheden kunnen wel grooter zijn, dan die wij zien. De jongen van den Profeet zag de vurige paarden en wagenen niet, die den berg omringden. En toch waren zij er, onverschillig als zij gezien of niet gezien werden. Wij hebben vele en langdurige beproevingen noodig om onzen geest te verteederen en ons lijdzaam en geduldig te maken; want verdrukking werkt lijdzaamheid, gelijk lijdzaamheid eene bevinding werkt van de barmhartigheid en goedertierenheid des Heeren, en gelijk eene bevinding van voorgaande en tegenwoordige ondersteuningen hoop geeft op onderstand in de toekomst. De eene of andere beproeving is onvermijdelijk voor een Christen, en bijzonder voor een Christen-leeraar. Des Heeren volk is een beproefd volk en daarom hebben zij eene beproefde bevindelijke bediening noodig.
De vreeselijke angsten in Lancashire doen mij zeer aan, en ik zie met zorg den naderenden winter tegemoet, met het oog op de gevolgen, die gemeenlijk den hongersnood na zich sleept. Van het begin aan heb ik gevreesd voor het uitbreken van koorts, wat nu in Preston het geval schijnt te zijn.
Met Dr. S. reisde ik van Leicester naar Oakham, en vroeg hem zijn oordeel desaangaande; hij was volkomen van hetzelfde gevoelen en het zou mij niet verwonderen wanneer wij altans op kleine schaal eene herhaling te wachten hadden van den Ierschen hongersnood in 1847. Ik doe wat ik kan om de broeders te ondersteunen, en deed in Oakham eene inzameling van 41 p. st. Doch gebrek aan lokale kennis verhindert mij de mij toegezonden of ingezamelde gelden naar wensch te verdeelen. Ik zal daarom broeder Gadsbij die taak opdragen. Gij zult waarschijnlijk de berigten hooren van Mr. Grace's noordelijk bezoek, doch eene enkele voorbijgaande beschouwing kan slechts een oppervlakkig denkbeeld geven van de diepte en uitgestrektheid der ellende. Hare natuurlijke gevolgen zijn en zullen steeds toenemende vreeselijk wezen; maar derzelver zedelijke kwaden zullen verre grooter en meer blijvende zijn. Alreeds heeft ze den zorgelooze en voorzigtige, den werkzamen en den tragen gelijk gesteld. Dit is reeds de verbreking van eenen zedelijken dam; en als het paapschgezinde Lancashire straks den tweeden edelen dam maar niet verbreekt voor de onafhankelijken onder die menschen. Doch Hij die boven den vloed zit kan de wateren terug houden; en Hij Wiens regt het is, het goede uit het kwade te doen voortkomen, kan ook deze tot een zegen maken. De twee grootste openbare rampen, die wij beleefd hebben, — de Iersche hongersnood en de Indische opstand, — zijn beiden kennelijk ten zegen geworden voor die landen. Wij mogen er misschien nog bijvoegen, die derde groote ramp, de Krim-oorlog, die zulk een tal van verkeerdheden mede wegzweepte. Wij mogen daarom hopen, dat er een zegen zal voortvloeien uit deze katoen-ramp, en ik zou meenen, dat de slag ontzettender zoude geweest zijn die zeer ligt uit te grooten overvloed zou gekomen zijn zoo niet het tegenwoordige lijden ware tusschenbeide gekomen. Uit alles wat ik gezien en gehoord heb van de noor-

delijke kerken ben ik zeer bevreesd, dat zij op een zeer laag peil der levende Godzaligheid staan. Wie weet of dit zware lijden niet een middel moge worden, om Gods volk in het noorden op te wekken.
Ik ben door genade bijzonder wel wat mijne gezondheid betreft, schoon in geenen deele verlost van mijn voortdurenden vermoeijenden hoest. Doch wat wel opmerkelijk is; en wat ik moet toeschrijven aan de goedertierenheid des Heeren is, dat het mij zoo weinig hindert in het prediken.
Ik hoop, dat gij aangenaam geweest zijt onder mijn volk. Ik was een geruimen tijd afwezig, doch zij gevoelden, dat mijne plaats zeer goed vervuld werd. Ik kan mij niet herinneren, dat ik in vijftien jaren zoo veel gepredikt heb als in dezen zomer, bijzonder in Wilts. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 166 - J.C. Philpot aan dhr. Tanner

Stamford, 19 December 1862

Mijn waarde Vriend!
Ik heb menigwerf aan u gedacht gedurende uw langdurig en smartelijk lijden, en heb gepoogd mijne arme smeekingen voor u op te zenden, dat de Heere uw dierbaar leven mogt sparen ter wille van uwe lieve vrouw en familie, en om de kerke Gods. En ik heb hoop, dat de Heere verder uw arm, zwak ligchaam zal sterken, en uwe vorige gezondheid en krachten zal herstellen. Ik kan goed met u mede gevoelen, want ik ben er overvloedig mede bekend, welk een diepe en zware beproeving ligchamelijk lijden is. Maar welk eene rijke en onuitsprekelijke barmhartigheid, wanneer het lijden, hoe moeijelijk en beproevend ook voor het vleesch, geheiligd wordt ten goede onzer ziel. Wij hebben een krachtig werk noodig om ons van onze vleeschelijke hoogten af te rukken. Het moet geene kleine zaak zijn, die onze hoogmoedige harten kan vernederen; en er schijnen zware en herhaalde slagen noodig om ons te verootmoedigen en nederig te houden. Maar o, hoe vriendelijk en genadiglijk maakt de Heere het ten allen tijde met de krankheid, door ons niet meer op te leggen, dan Hij ons kracht geeft om te dragen; en, gelijk Hij getoond heeft, ons leger te omringen met teedere en liefderijke verzorgers en bedienden, en ons overvloedig te geven wat ons arm ligchaam maar eenigzins kan verkwikken. Maria was vriendelijk genoeg mij mededeeling te doen van de aangename beschouwing, die gij hadt van den aanbiddelijken Heere aan de regterhand des Vaders, als het ware gereed staande om uwen vrijgekochten geest te ontvangen, wanneer het Zijnen heiligen wil geweest was u tot Zich te roepen. Deze geloofsbeschouwing van Jezus wekt de beproefde en geoefende ziel op om op Hem te zien als hare gansche zaligheid en al haar begeeren; en zulke genadige bezoekingen Zijner tegenwoordigheid, en zulke geloovige beschouwingen van Zijn persoon en heerlijkheid hebben een zeer gezegende en heiligende kracht aan de ziel, en geven blijvende indrukken.
Zoo de Heere u wederom herstellen mogt tot het werk der bediening — wat ik zeer hoop en verwacht, — dan zal het uwe getuigenis van den gekruisten, opgestanen en verheerlijkten Zone Gods versterken en bekrachtigen. O, dat ons geloof in Hem steeds vaster, onze liefde tot Hem steeds sterker worde en wij Hem te nauwer mogen aankleven. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 167 - J.C. Philpot aan dhr. Tanner

Stamford, 6 Januari 1863

Mijn waarde Vriend!
Met smart vernam ik, dat gij weder lijdende zijt aan uwe oude ongesteldheid. Ik vrees zeer, of gij er wel ooit van verlost zult worden, maar dat het een van die kruizen is, die de Heere Zijn volk soms op de schouders legt, opdat zij het tot hunnen dood zouden torschen. Mijn hartewenseh is, dat het rijk gezegend en waarlijk geheiligd moge worden ten goede uwer ziel, en dat gij de vreedzame vrucht van dit moeilijk lijden moogt erlangen als zulk een, die er door geoefend werd. Uit gevoel van medelijden met u in uw lijden, en toegenegenheid jegens u onder hetzelve, was het in mijn hart eenige regelen aan u te schrijven, die ten bewijze mogen strekken van mijne liefde tot u, zoo er eens niets in mogt wezen wat der lezing waardig is. ‘Ware het ons mogelijk, wij zouden onze vrienden de beproevingen en het lijden sparen, waaronder zij zuchten, bezwaard zijnde, en evenwel zijn wij er ten volle van overtuigd, dat het de wil des Heeren is dat zij

alzoo lijden, opdat zij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden. Maar ons lafhartig vleesch deinst voor het lijden terug, hetzij het ons zelven of onze vrienden betreft. Evenzoo Petrus, als zijn vleeschelijke wil geschied was, dan was de verlossing der Gemeente door het bloed van den Zone Gods verijdeld geworden. Dat zijn dierbare Heere en Meester, de Zone Gods, in Wien hij door eene bijzondere openbaring van Zijn Goddelijk Zoonschap geloofde, dat Hij even gelijk en even eeuwig met den Vader en den Heiligen Geest was, — dat Hij genageld zou worden aan een kruis, en daar sterven in schande en foltering, neen, dat kon hij niet dulden. Daarom strekte hij zijne zwakke hand uit om het werk, dat de Vader aan den Zoon gegeven had te volbrengen, te keeren, en daarmede was hij daadwerkelijk, schoon onwetende, een medeplichtige des satans. Evenzoo, als wij onze vrienden de nagelen des kruises zouden besparen, dan zouden wij daarmede ongemerkt, — als het ons gelukte, hen berooven van dat lijden met Christus, dat volstrekt noodzakelijk is opdat zij ook met Hem verheerlijkt mogen worden. Ik wil derhalve niet uw nadeel met te wenschen, dat uw lijden minder zij, maar veel liever begeeren, dat gelijk het lijden overvloedig is alzoo ook de vertroosting moge wezen. Zonder twijfel zal naast de pijn van persoonlijk lijden uw voornaamste gevoel zijn de hindernis in het werk der bediening. Nogtans ook dat kan de Heere zegenrijk overheerschen ten goede van u en uw volk; en ook als gij minder predikt kan het met des te meer geur, zalving en kracht vergezeld gaan.
Mijn waarde Vriend! wij zijn weder een nieuw jaar ingetreden, en hoewel ik wensch, dat de beste zegeningen gedurende dit jaar op u en de uwen mogen rusten, toch zullen wij ongetwijfeld ondervinden (zoo wij gespaard blijven) dat het vol van beproevingen en verzoekingen zal wezen; en het zal onze rijke barmhartigheid zijn, als verlossingen en openbaringen van des Heeren goedertierenheid en liefde gelijken tred met haar houden. Gij en ik zijn afgaande van den levensberg. Wij zullen niet lang meer de gezondheid en krachten van vroeger jaren bezitten, zelfs niet in die geringe mate welke wij genoten hebben, in vergelijking met velen onzer broederen in de bediening. Het is mijne begeerte, om ten allen tijde, begunstigd met een besef van des Heeren tegenwoordigheid, meer te wandelen in Zijne vreeze, en meer te leven tot Zijne eer, dan ik tot hiertoe gedaan heb. Ik gevoel het eene barmhartigheid te zijn, dat mijne verstandelijke vermogens zijn bewaard gebleven zonder veel merkbare afneming of vermindering; en aangezien de Heer mij — het zij met ootmoed gezegd, — in eenen weg geplaatst heeft om heinde en ver tot Zijn volk te spreken, zoo is mijne begeerte en bede, dat Hij mij Zijne genade geve, om mij niet alleen te bewaren van het kwaad dat het mij niet smarte, maar ook de Kerk van God, voor zoover Hij mij bekrachtigt, te voeden met zoodanige geurige spijs, als hare ziel bemint. Ik meen eene toenemende begeerte te gevoelen om ernstelijk te strijden voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is, om zelf te leven in het genot van de kracht van Gods waarheid aan mijne eigene ziel, en het volk zulke Goddelijke wezenlijkheden te verkondigen, als aan mijn eigen hart en geweten ontdekt zijn. Gelijk gij weet heb ik niemand om mij in dezen wettigen strijd te helpen dan de Heere. Inderdaad ik zou ook bezwaarlijk een deelgenoot in dezen kunnen dragen, en daarom vind ik het best alleen te werken……Uw zeer verbondene in de waarheid, J. C. P.

Brief 168 - J.C. Philpot aan dhr. Jacob Blake

Stamford, 29 Januari 1863

Mijn waarde Vriend!
Aangezien ik in zulk een geruimen tijd niets van u hoorde, en mij uw adres vergeten was, wist ik nauwelijks of gij nog doolende waart in dit tranendal. Daarom stelde ik de aanteekening op den omslag van de Evangelische Standaard, en het verblijdt mij te vernemen, dat gij nog gespaard zijt om te zijn een getuige der waarheid in deze donkere en bewolkte dagen, waarin de zon zeer ten onder schijnt te neigen over de profeten. Het is derhalve genade, dat gij nog gespaard zijt om ernstelijk te strijden voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is. De Heere heeft genadiglijk beloofd, ‘dat het zaad Hem dienen zoude;’en schoon des Heeren volk maar al te vaak gelijk is aan twee of drie bezien in den top van een oppersten twijg, nogtans handhaaft God Zijne belofte getrouw.
Het was mij zeer aangenaam en tot aanmoediging wat ik in uwen brief las, dat de Heere genadiglijk gebruik beliefde te maken van mijne leerreden en geschriften, ten goede van Zijn geliefd volk. Velen van des Heeren volk wandelen in groote duisternis, omdat de weg naar de stad niet duidelijk opgeworpen wordt. Wanneer zij derhalve mogen zien, dat de weg dien zij bewandelen het enge en nauwe pad is dat hen ten eeuwigen

leven leidt, dan verschaft hun dat een aangename hoop, dat de Heere zelf hen daarop bragt, en dat Hij hen nooit zal begeven noch verlaten, maar hen uitbrengen meer dan overwinnaar door het bloed des Lams. Uwe mededeeling van de uitwerking mijner leerrede te Langport heeft mij zeer getroffen, want ik moet belijden, dat mijn gemoed in dien avond vreeselijk verward was. Maar de Heere is de Vrijmagtige, want gij waart niet de eenigst gezegende onder het woord; ook de heer D. had een bijzonderen zegen. Het is mij somtijds gebeurd, in mijne ervaring als Evangeliedienaar, dat de Heere op bijzondere wijze het woord mijner lippen met Goddelijke kracht vergezelde. Uw zeer toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 169 - J.C. Philpot aan dhr. Tanner

Stamford, 6 Februari 1863

Mijn waarde Vriend!
Ik was verheugd maar toch ook bedroefd bij het zien van uw goed bekend handschrift; — verblijd, omdat het mij een bewijs was dat gij eens weer schrijven kondet; bedroefd, door de gedachte, dat gij daarmede u te veel zult vermoeid hebben. Een der smartelijkste gevolgen van langdurige krankheid is uitputting van inwendige krachten, bijzonder wanneer het gemoed van een werkzamen aard is, en voortdurend gewend was zich in te spannen zonder kennelijke vermoeidheid. Aan zulke uitputting van innerlijke vermogens schijnt gij veel te hebben geleden, en het kan wel eens lang duren alvorens gij het vrije gebruik en de gemakkelijke oefening dier vermogens weder erlangt. Doch het is eene onwaardeerbare barmhartigheid, wanneer bij gemis of verzwakking van inwendige krachten, de ziel stil en kalm mag rusten op den grond der genade. En waarlijk, dit is een van de uitstekendste zegeningen der verbonds genade, dat het rust en vrede, stilheid en vertrouwen geeft in de verzekering, dat Christus werk volbragt is, dat er niets te doen is overgebleven, en dat alles verzekerd is in den persoon van den Zone Gods, in Wien de Vader Zijn welbehagen heeft. Wanneer wij onze eigen zaligheid zouden moeten uitwerken, waar zouden wij moeten beginnen en waar zouden wij kunnen eindigen? Wat zouden wij kunnen doen op het krankbed, te midden van folterende pijnen, rustelooze nachten en vermoeijende dagen? Hoe gezegend is derhalve een zaligheid zonder geld en zonder prijs, die der ziele voegt in hare behoeften en angsten, en haar ondersteunt door de almagtige kracht Gods.
Mijn lieve Vriend! gij zijt zeer beproefd geweest naar het ligchaam, hebt zeer veel geleden, en schier gevoerd tot de binnenkameren des doods. En toch, wat goedertierenheid en barmhartigheid heeft zich verheerlijkt op uw langdurig ziekbed! Welke vriendelijke, teedere, waakzame en onvermoeide verzorgers voorkwamen zelfs uwe behoeften, en verzachtten uwe rustelooze peluw zoo veel het immer in hun vermogen was. Alles wat een peinzend hart of liefhebbende hand kon aanbrengen, is u niet onthouden; en alles wat geneeskundige bekwaamheid vermogt om uwe pijn te verligten, uwe ziekte te genezen en uwe gezondheid te herstellen, dat is aangewend geworden. Gij roemt de groote vriendelijkheid, die van alle zijden openbaar werd in het zenden van druiven en andere dingen, als zeer aangenaam in een ziekenzaal. Wij hopen en vertrouwen, dat de Heere u als verhooring des gebeds tot zoo ver opgerigt heeft; doch dit alles is de minste ontdekking van de teedere goedertierenheden van den God uwer zaligheid. De liefelijke verzekering, die Hij u gaf van Zijne eeuwige liefde hij den aanvang van uwe krankheid, is de grootste zegen van allen, en al de krankheid en lijden dat er op volgde waardig. Maar nu moet gij u voorstellen een vernieuwde ervaring en gevoel van de werkingen dier verdorvene natuur, welke in waarheid de zetel is van alle dwaze gruwelen, en die tot onze schande en droefheid ongenezen en ongeneeslijk is. Geen overvloed van vorige genade of zoet genot van de goedertierenheid des Heeren kan die verdorvene bron reinigen, die zich altijd weder openbaart in eene kwade gedachte, booze begeerte of eene verdorvene verbeelding. En somtijds trekt de satan partij van ligchamelijke zwakheid om gemelijkheid, ontevredenheid, medelijden met zichzelven, opstand en ongeloof op te wekken, — alle kwaden, welke schijnen te liggen in de moerassige lage gronden onzer natuur in onderscheiding van de hoogere gelegenen van hoogmoed en eigengeregtigheid, die de satan gebruikt voor zijne sterkere vestigingen. Vele dingen zult gij in een meer helder licht beschouwen dan eertijds, wanneer gij altans een weinig verschoond blijft van de werkingen van het eigen ik, en kunt als het ware met een plegtig gemoed voor den Heere zitten, Zijne handelingen in de voorzienigheid en genade beschouwende met een verlicht oog. Ook zult gij ervaren, dat over het Woord der waarheid een helderder, breeder en heerlijker licht is opgegaan; zult u verwonderen, dat gij die dingen Gods nooit zoo klaar te voren hebt ingezien; en zult denken, dat als gij eens wederom tot het volk Gods mogt prediken, het

geheel anders, nieuw zou zijn, en de waarheid zoo op hun geweten zoudt drukken, zooals gij nooit te voren gedaan hebt. Ook zult gij een meer helder licht en dieper beschouwing erlangen van deze twee groote onderwerpen voor gedachten en overleggingen: de diepte van den val en de hoogte der herstelling. Ook zult gij meer zien van des menschen vreeselijken staat van natuur, met al zijne rampzalige zondigheid en hulpeloosheid; en gij meer zien van de schoonheid en zaligheid, genade en heerlijkheid van den Zone Gods. Daarenboven zult gij meer en meer zien van de ellende der hedendaagsche belijdenis; hoe laag de Kerk gezonken is; hoe verdeeld door strijd en verwarring; hoe zwak in geloof, in hoop en liefde; en hoe aaklig gebrekkig in al die vruchten der geregtigheid, die door Jezus Christus zijn ter verheerlijking van God. Reeds zaagt gij hoe zwak de bediening is in onzen tijd, hoe weinig er wezenlijk gedaan wordt, en hoe luttel het getal is dergenen, die tot de prediking des Evangelies door den Heere schijnen geroepen te worden. Doch te midden van al deze dingen zult gij steeds te groote liefde tot de waarheid gevoelen, en tot het lieve volk van God ter wille van de waarheid, meer dan gij immer voor hen gevoeldet; en gij zult te vaster overtuigd zijn dat zij, trotsch al hunne zwakheid en gebrek, de uitnemenden der aarde zijn, in Wien al uwen lust is. Doch laat ik mijn brief niet vol schrijven met mijne predikatien, schoon wij deze zaken onder elkander wel eens besproken hebben, en naar ik geloof in vele opzigten eenstemmig zijn; daarom, en in dit vertrouwen heb ik zoo vrij en openhartig geschreven. Van harte hoop ik en heb wel moed, dat het den Heere zal behagen te Zijner tijd, u weder het genot eener gewenschte gezondheid te hergeven, en u wederom bekwamen tot het werk der bediening, opdat uwe boog van kracht blijve en uwe armen gesterkt door de handen van den magtigen Jacobs. Ik ben gedurende dezen winter, door Gods genade, bijzonder wel geweest, doch tans lijd ik onder een ligten aanval van mijn gewone kwaal, die mij den vorigen Zondag verhinderd heeft te prediken, en ik vrees, dat het mij ook aanstaanden Zondag beletten zal. Evenwel hoop ik, dat zij door des Heeren goedheid voorbijgaande zal zijn, en dat ik wederom het voorregt zal hebben het woord des levens te verkondigen.
Ik heb mijne schikkingen weder gemaakt, zoo de Heere wil, voor den toekomenden zomer, en hoop met Gods zegen in Wilts te komen, doch dit jaar niet voor het begin van Augustus. Ik zou u dan ook gaarne ontmoeten, en zal trachten zoo mogelijk mijne reis daarnaar in te rigten, laat u dit thans genoeg zijn aangaande mijne begeerte en voornemen. Wanneer de Heere mijn weg tot u rigt hoop ik u geheel hersteld te ontmoeten. Ik ben, mijn waarde Vriend! Uw zeer toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 170 - J.C. Philpot aan dhr. Grace

Stamford, 18 Maart 1863

Mijn waarde Vriend!
Het zou den vrienden hier zeer verblijd hebben, als gij op den 15e April onder hen het woord des levens zoudt verkondigd hebben, doch aangezien ik bij ervaring weet, hoe vermoeijend en afmattend het is twee aaneenvolgende avonden te prediken, wil ik er niet op aandringen. Ik hoop, dat de Heere met u zal zijn te Oakham, en Zijn woord zal bekroonen met dien zegen, waardoor het liefelijk en dierbaar wordt als het met Goddelijke kracht aan het hart toegepast wordt. Hieraan hebben wij behoefte, zoo in het openbaar als voor ons zelven, en waarnaar ik zucht en uitzie, bijzonder als ik tobbende ben onder verzoekingen of belast ben met beproevingen. ‘Hij zendt Zijn woord en maakt ze gezond’, — dit begeert de ziel te gevoelen, dewijl zij hare smartelijke krankheid de zonde bewust is, waardoor het geheele hoofd krank en het gansche hart mat is. Ik geloof, dat de waarheid nooit wezenlijk gekend, gewaardeerd of erkend wordt, tenzij wij den ellendigen staat, tot welken de zonde ons gebragt heeft beseffen, en iets gevoelen van de vrijmakende, vertroostende en heiligende kracht en invloeden der waarheid aan het harte. Elke waarheid, die in verband staat met den Persoon en het werk, de liefde en het bloed, de genade en waarheid, de kracht en heerlijkheid van onzen gezegenden Heere wordt zoet en dierbaar, als wezenlijk geloofd en bevindelijk bevestigd wordt geest en leven te zijn. Het blijkt somtijds, dat wij alleenlijk te steunen hebben op des Heeren woord als eene zaak van leven en dood, — alsof de ziel zich geheel nederlag op Zijn woord, om te zien en te ervaren, dat Zijne getuigenissen genoegzaam zijn om haar gansche gewigt te dragen, even gelijk een mensch, worstelende in de diepe wateren welke hem dreigen te overweldigen, eene rotsklomp aangrijpt, om daarop veilig te staan. Verzoekingen zijn zeer beproevend voor de ziel, en ik geloof, dat er weinigen zijn, die ik niet meer of minder geproefd heb; maar hare uitwerking is, nadat de storm heeft uitgewoed, om het hart meer te

bevestigen in en te verbinden aan Gods waarheid. Daarom denk ik dat Jacobus ons zegt, dat wij het voor groote vreugde zullen achten, als wij in menigerlei verzoekingen vallen, en waarom Petrus zegt, dat de beproeving van ons geloof veel kostelijker is dan van het goud, dat door het vuur beproefd wordt. Beide ervaring en opmerking heeft ons geleerd, dat weinigen van des Heeren volk verschoond blijven van beproevingen en verzoekingen, en zij die er van bevrijd blijven, zijn in den regel zoo onsmakelijk als het wit van een dojer. Allen moeten hun dagelijksch kruis hebben. Gij hebt de uwe en ik heb de mijne; en schoon wij bevinden dat zij moeilijk zijn te dragen, omdat zij den schouder drukken en den geest kwellen, nogtans weten wij maar al te goed wat wij zonder haar zouden wezen.
Het smart mij te vernemen, dat uwe gezondheid er niet beter op wordt, en wat eene nieuwe bezorgdheid schijnt te baren is, dat gij niet meer zoo tegen de koude winden kunt gelijk dat vroeger pleegde te zijn. Zij zijn zeer goed voor ons wanneer het gestel of de borst er tegen bestand is, maar als zij ons aandoen of verstijven, dan heeft mij de ervaring geleerd, dat ze ons veel schade kunnen aanbrengen. Ik tracht zooveel mogelijk, wanneer het weder het maar eenigzins toelaat, dagelijks een goede wandeling te maken, aangezien ik er diep van overtuigd ben, dat lucht en geregelde ligchaams-oefeningen onmisbaar zijn tot onderhouding der gezondheid, en door ons te veel binnenshuis te houden zijn wij te vatbaarder om koude te vatten. Maar wij beginnen te ondervinden, dat zestig evenmin veertig dan veertig als de twintig is, en als wij nog wat tijd van leven hebben, dan kunnen wij er op rekenen, dat elk jaar meer gevoelig zal medebrengen zijne zwakheden, en ons kennelijk bewijzen, dat het weldra met ons zal gedaan zijn. Als wij rondom ons zien, hoe velen onzer bekenden worden reeds gemist! Hoe velen hebt gij reeds zien heengaan! Gij en ik, menigwerf zoo zwak en ziekelijk, en in zeker opzigt, dagelijks stervende, in gevaar des doods. Welke lessen leeren ons al deze dingen, en hoe herinneren zij ons, dat de tijd daarhenen snelt, dat het leven kort en onzeker is, dat de eeuwigheid nadert, en dat hier beneden niets begeerlijk is dan de dierbare getuigenis van deel te hebben aan de liefde en het bloed des Lams!
Ik ben het geheel met u eens in uwe vergelijking tusschen Godwin en Hart. Eveneens oordeel ik, dat Godwin's ‘Middelaar,’ het moge het diepste, toch niet een zijner meest zalvende werken is. Ik geef de voorkeur aan eenige van zijne kleinere stukjes, en zijne ‘Verklaring van Efeze.’ Maar die te lezen eischt schier zooveel opmerking en inspanning als een wiskundig vraagstuk. Zijne geschriften zijn voor onzen tijd te diep, al te veel uitgewerkt, te langwijlig. Ik heb onlangs Huntingtons ‘regel en raadsel’ gelezen, en vond het zeer leerzaam en stichtelijk. Gij hebt misschien gehoord, dat Mej. L., van wie ik Huntingtons werken kreeg, dood is. Vele maanden lang moest zij wegens verlamming het bed houden, maar ik heb vernomen dat zij goed is afgestorven.
Het is nu ruim drie jaren geleden (6 Maart) dat gij en Tiptaft, en Pickering en Brown bij mij aan huis waren. Ik herinner mij, dat gij toen gezegd hebt, dat wij waarschijnlijk allen te zamen nooit zoo elkander weder zouden ontmoeten. Hoe spoedig zijn deze drie jaren voorbij gesneld. Op dienzelfden dag overleed de geliefde heer Isbell. Wij zijn nog gespaard. Och, dat wij gezegend en ten zegen mogten worden! Dit bevat alles. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 171 - J.C. Philpot aan mej. Peake

Stamford, 23 April 1863

Mijne waarde Vriendin!
Ik vond het zeer vriendelijk van u om mij eenig berigt te zenden van Grace's leerreden en van uw bezoek bij onze twee lijdende vrienden. Ik hoop, dat de Heere het woord van Ds. G. moge zegenen. Ik geloof ten volle, dat hij de Heere, Zijne waarheid, Zijn volk en Zijne wegen liefheeft; en wat hij spreekt, spreekt hij uit een geoefend hart. De Heere zegent door wien Hij wil zegenen, en Hij heeft Zijnen eigen tijd en wijze van zegenen.
Het verblijdt mij dat gij de beide C.'s bezocht hebt. De krankheid van S. en derzelver ongeneeslijk karakter, is ons zeer onverwacht overgekomen. Ik acht hem hoog, en geloof, dat hij een man .is, die door God geleerd en onderwezen werd, en zoowel rijk als rijp is voor de eeuwigheid. Wanneer ik het voorregt mag hebben, wederom onder ulieden te zijn, zal ik niemand zooveel missen dan hem, aangezien hij zoo oplettend was op alles wat er gezegd werd; altijd zat hij op dezelfde plaats, en was een pilaar der waarheid. Ik zal hem inderdaad zeer missen. Hij kwam zoo vaak in de kerkekamer als hij met genoegen gehoord had om mij te

groeten met zijnen vriendelijken lach, en zijn hartelijken handdruk. Hij was altijd een getrouw hoorder sints ik in die streken kwam, en wij waren altijd zeer vereenigd in den geest, zoo niet altijd in ons oordeel.
Het spijt mij, dat ik u geen meer bemoedigend berigt aangaande mij zelven kan geven, ofschoon ik door genade iets beter ben. Maar mijn geneesheer zegt, dat het minstens veertien dagen zal duren, aleer ik kan uitgaan, en zeker eene maand alvorens ik sterk genoeg zal zijn om te prediken. Inderdaad, hij zegt dat ik twee of drie maanden rust zal moeten nemen, omdat deze laatste aanval mij veel heeft achteruit gebragt. Wij kunnen de dingen niet voorzien, maar nu zie ik, dat ik zeer onvoorzigtig en onbedacht gehandeld heb om dezen laatsten tijd naar Oakham te gaan. Het blootstaan aan de koude, en de inspanning van het prediken, vernieuwde den aanval op de longen, die voorloopig was afgewend.
Ik gevoel wat gij zegt aangaande de liefde, die er bestaat tusschen de leden van het verborgen ligchaam van Christus. Ik hoop, dat ik ze gevoel. Mijn bed te moeten houden is voor mij eene zware beproeving, en op meerderlei wijze dan ik nu kan zeggen; maar om ze geheiligd te hebben ten goede mijner ziel is al het lijden waardig. Mijne liefdegroet aan al de vrienden. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 172 - J.C. Philpot aan dhr. Crake

Stamford, 30 April 1863

Mijn waarde Vriend!
Aangezien ik dezen schrijf op mijn ziekbed, aan hetwelk ik schier onafgebroken gebonden ben, door een ernstigen aanval van een mijner borstaandoeningen, en ik niet veel ligchamelijke of geestelijke inspanning mag hebben, zoo kan ik maar zeer kort antwoorden op uwe vriendelijke mededeeling en ingeslotene daarbij. Ik heb het genoegen persoonlijk bekend te zijn met den heer L., die eenige jaren geleden, toen ik te Brigthon was, met mij in aanraking wenschte te komen, dewijl hij, zoo ik meen, een zegen genoten had onder het lezen mijner geschriften. Ik heb niet veel met hem gesproken, maar mijne opmerking, en hetgeen de heer Grace van hem zeide, komt goed overeen met wat gij van hem geschreven hebt. Inderdaad, het verhaal spreekt voor zich zelve, en beveelt zich mijner conscientie aan als een eenvoudig, waar, onopgesmukt, maar ook zoet, geurig, zalvend berigt van een bijzonderen zegen. Ik gevoel dat in het bijzonder, dewijl ik sints mijn lijden veelzins denzelfden vurigen geest der genade en der gebeden als waarvan Mr. L. spreekt ontwaar; en ik hoop, dat het de voorlooper zal zijn van evengelijken zegen, want ik word steeds meer overtuigd, dat niets mijner ziel vergenoegen kan dan eene regtstreekschen zegen uit 's Heeren mond. Als wij in den oven der verdrukking zijn, leert het ons de zaken grondig onderzoeken; en ik vind de getuigenis van Hart waarachtig: ‘Druk en lijden doet ons zien
Wat anders ons gezigt ontglipte.’
Welk eene beschouwing geeft ons de oven van de zonden, aan welke wij ons schuldig maakten. Gelijk de heer L. zegt ‘ons geheele leven der belijdenis schijnt eene groote zonde.’ Hiermede paart zich een belijden en zoeken naar het bloed der besprenging, met begeerte, dat het geweten daardoor niet slechts gereinigd worde van schuld, vuilheid en doode werken, maar ook levendig en teeder gehouden worde in de vreeze Gods.
Met veel genoegen zal ik L.'s berigt in de Evangelische Standaard opnemen, en ik geloof, dat het met genoegen zal gelezen worden van velen dergenen, die God vreezen.
Afgaande op enkele ziekteverschijnselen, oordeel ik dat mijn geneesheer volkomen gelijk heeft, dat deze aanval der borst spoedig zal voorbijgaan; doch ik verwacht dat het wel eenigen tijd duren zal alvorens ik weder zal kunnen prediken, aangezien ik er veel door achteruitgegaan ben, en nauwelijks durf hopen om mijne belofte voor London te kunnen volbrengen.
Ik ben, uw verbondene in de waarheid, J. C. P.

Brief 173 - J.C. Philpot aan mej. Pinnell

Stamford, 11 Mei 1863

Mijne waarde bedroefde Vriendin!
Ik heb behoefte u en uwe beroofde kinderen mijne deelneming te betuigen, wegens het groote en onherstelbaar verlies, dat gij geleden hebt door het afsterven van uwen geliefden en zeer betreurden man en der kinderen tederen, zorgvollen en toegenegen vader. Ook zou ik niet zoo lang gewacht hebben met u te antwoorden op uwe bedroevende kennisgeving, indien ik niet zoo onpasselijk geweest ware dat alle inspanning voor ligchaam en geest mij verboden werd. Ik heb zeer geleden aan ontsteking aan de borst, die ditmaal van hardnekkigen aard was, en schoon ik geloof niet verergerende toch nog voortdurende.
Hoe goed herinner ik mij nog, dat de lieve waarde heer Pinnell met u en uwen lieven Johannes, toen nog een kind, in 1835 te Newington Huis kwam. Toen heb ik hem voor het eerst regt leeren kennen en waardeeren, ofschoon het niet mijne eerste kennismaking met hem was; en sints dien tijd heb ik steeds met aangenaamheid mijne kennismaking vernieuwd, en ik meen er aan te mogen toevoegen, opregt, christelijk bevriend met hem te zijn. Hij was geen man, die veel sprak; maar in alles wat hij zeide was eene opregtheid, die mij zeer aantrok en mijne genegenheden tot hem uithaalde. Ik kan mij inderdaad niet herinneren, dat wij ooit het minste verschil of koelheid hadden, schoon de omstandigheden medebragten, dat wij elkander niet veel ontmoetten. Menig jaar pleeg hij met wijlen br. Godwin te Abingdon te komen, om mij te hooren bij mijn jaarlijksch bezoek aldaar; en wanneer hij dat, gelijk in de laatste jaren, niet meer kon doen, mogt ik onze vriendschap hernieuwen door hem aan zijn eigen huis te bezoeken. Ik had het vaste voornemen, om dat ook dit jaar weder te doen, wanneer gezondheid en krachten het toelieten; en had den tijd reeds bij mij zelven bepaald, dat het zou zijn aan het einde van mijne Londonsche reize. Maar helaas! zijn jammerlijk gemis in vereeniging met mijne krankheid heeft mijne plannen verijdeld. Hoe zeer zult gij en uwe kinderen zijn verstandigen en belangstellenden raad en bescherming missen. Doch ik vertrouw, dat de Heere voor u en hen zal zorgen. De zwarigheden der droefheid, welke hij met de ziekte en het overlijden van den armen Johannes heeft doorgestaan, heeft, menschelijk gesproken, hem het leven verkort. Dr. C. heeft mij gezegd, dat de zware beproeving van den heer S. ongetwijfeld de oorzaak was van zijn lijden en sterven. Alzoo schijnt de arme P. zijn leven met zijnen beminden zoon verloren te hebben.
Ik heb slechts even mijne kamer verlaten om u en uwe kinderen mijne deelname te verzekeren. Moge de Heere u tot een Man en hen ten Vader zijn. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 174 - J.C. Philpot aan dhr. Tanner

Stamford, 16 Mei 1863

Mijn waarde Vriend!
Met dank voor uwe belangstelling en bezorgd onderzoek naar mijne gezondheid, kan ik er niet van door, — schoon veel inspanning mij schadelijk is, — u eenig antwoord te geven, hoe het mij gaat. Wij kunnen elkander verstaan in deze zware beproevingen, schoon gij een grooter lijder naar het ligchaam zjjt dan ik. Doch wij kennen niet alleen het gewigt van ligchamelijk lijden, maar ook dat wij de bediening niet kunnen vervullen.
Het verblijdt mij zeer, dat gij wederom uw geliefkoosden arbeid mogt volbrengen; en hoewel gij veelligt de vruchten van de beproeving niet bemerkt, mogt dan uw volk er maar zoo veel te meer door gezegend worden. Bij het lezen van uwen brief kwam de gedachte bij mij op, dat wij eerst in onze ziel moeten vernederd worden alvorens wij vereeniging en gemeenschap met den Heere en Zijn volk kunnen hebben. In de vallei des ootmoeds kunnen wij alleen bewuste gemeenschap oefenen met den Man van smarten, of met een boetvaardig, verslagen volk. En alle andere vereeniging is niets waard.
De Heere schijnt Israël in te korten. Wij hebben in een paar weken drie van onze waardigste leden verloren, maar allen zijn goed afgestorven, en gingen heen vol geloof, hoop en liefde. Uw zeer toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 175 - J.C. Philpot aan mej. Peake

Stamford, 29 Mei 1863

Mijne waarde Vriendin!
Aangezien gij ongetwijfeld gaarne zult willen weten hoe het met mij gaat, wil ik u in der haast enkele regelen zenden, waarbij ik gelukkig kan mededeelen, dat ik met Gods zegen beterende ben. Mijn doktor raadt mij zeer aan ergens heen te gaan om een andere lucht te genieten, doch ik kan op dit oogenblik er nog niet toe besluiten. Als alles goed en wel ware geweest, dan zoude ik nu te London geweest zijn. Ik gevoel zeer de beproeving, om zoo langen tijd werkeloos te moeten zijn, en somtijds bevangt mij de vrees, dat de Heere een twist met mij heeft. Ik ben er van overtuigd, dat ik mij Zijn ongenoegen heb waardig gemaakt door vele, vele daden van ongehoorzaamheid, en gevoel het levendig, dat wanneer Hij mij geheellijk wilde wegwerpen, als een vat waarin Hij geen behagen heeft, ik mijn regt verdiende loon zou hebben. Ik ben mijner zonden en tekortkomingen, beide als mensch en Evangeliedienaar volkomen bewust; en ik ben er evenzeer van overtuigd, dat niets dan rijke, vrije en oppermagtige genade meerder kan zijn boven deze vermeerderde zonden. Toch blijf ik hopen, dat de Heere mij op Zijnen tijd en wijze zal herstellen tot het werk der bediening, hoewel ik niet kan zeggen wanneer.
Ik houd mij verzekerd, dat het u allen zeer veel leed zal doen te vernemen, dat onze lieve vriend Tiptaft verpligt is rust te nemen van zijn geliefkoosden arbeid. Ik gevoel, dat wij hem niet mogen vragen noch zelfs toestaan zijn verpligtingen in Julij te vervullen, schoon ik hoop, dat hij een bezoek zal afleggen te Wharsland, waar hij stilte en rust zoude genieten.
Hoe dringt het ons alles om te bedenken, dat wij afgaande zijn maar door veel verdrukking moeten wij ingaan in het Koningrijk. Wij kunnen onze eigene beproevingen en verdrukkingen niet uitkiezen; allen zijn te voren afgebakend in gepaste wigt en mate, en de belofte is, dat dengenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 176 - J.C. Philpot aan mev. – en mej.—

Stamford, 9 Junij 1863

Mijne waarde Vriendinnen!
Ik kan er niet van voorbij, u met eigen hand eenige letteren te schrijven, om u de ontvangst te melden van uwe onverwachte en onverdiende vriendelijkheid en mildheid. Ik vrees evenwel of te veel of te weinig te zullen zeggen; maar laat ik u verzekeren, dat ik gevoelig ben wegens uwe vriendelijkheid en Christelijke liefde en toegenegenheid, die u daartoe aanspoorde. Ik spreek slechts weinig van des Heeren voorzienige handelingen met mij, maar ik heb ze nu op merkbare wijze aanschouwd. Vele jaren geleden gaf Hij mij den moed, al mijne tijdelijke vooruitzigten er aan te geven, en Hij heeft zegenend Zijne belofte vervuld, die mij eens zoo liefelijk en dierbaar werd. (Mark. 10: 29, 30). Ik verliet alles wat ik had in bezit of in de toekomst, en heb ik niet ontvangen 'huizen?' — ik woonde in een eigen huis; 'en broeders?'
heb ik er niet velen ? „en zusters?' — zijt gij het niet met vele anderen? 'en moeders?' — ja, moeders in Israël; 'en kinderen?' letterlijk en geestelijk; 'en landen?' — voor gelijke als ik ze heb; 'met de vervolgingen?' — en heb ik ze niet gehad ? en nu komt het laatste en beste nog: — 'het eeuwige leven.'
En ook gij, mijne lieve vriendinnen! hoe hebt gij ook des Heeren voorzienige hand aanschouwd. Hij gaf u boven al uw hopen en verwachten gedurende de vorige dagen der beproeving, en gaf u daarenboven wat veel beter is: een vrijen, mildadigen geest, om onvermoeid den heiligen van het noodige te dienen.
Met dank kan ik zeggen, dat ik veel beter ben; ik wandel digt tot Tinwell zonder vermoeidheid, en geniet de schoone, frissche lucht. Hoe goed is de Heere dengenen, die Zijnen grooten naam begeeren te vreezen en tot Zijne eer wenschen te leven. Ik begin zeer te gevoelen het ontberen van de voorhoven des Heeren, en hoop Zondag a. s. (D.V.) met het volk zamen te komen, ook al kan ik geen deel nemen aan de dienst…… Uwe zeer toegenegen en verpligte Broeder en Vriend, J. C. P.

Brief 177 - J.C. Philpot aan dhr. Brown

Stamford, 2 Julij 1863

Mijn waarde Vriend!
Onderscheidene omstandigheden hebben mij verhinderd eerder uwe vriendelijke en belangstellende letters te beantwoorden. Gij weet, mijn tijd is gewoonlijk zeer bezet, en in den laatsten tijd komt er bij krankheid en ligchamelijke zwakheid. Ik kan en wil echter niet van huis gaan zonder u eenige regelen te zenden, om onze vriendelijke en broederlijke gemeenschap levendig te houden. Gij zult u misschien verwonderen te hooren, dat ik (D.V.) morgen naar London ga om in Julij in Gower Straat te dienen. Ik ga wel eenigzins tegen zin en wil, en ik vrees bijna niet zeer verstandig, aangezien ik in geenen deele volkomen hersteld ben van mijne laatste ongesteldheid; doch ik vertrouw, dat de Heere Zijne kracht in mijne zwakheid zal volbrengen…… De tijd gaat met ons allen vlugtig voorbij, en het zou mij zeer smarten te moeten sterven in verdeeldheid met iemand, die waarlijk den Heere vreest.
Uit alles wat ik hoor vrees ik, dat gij kreupel zult blijven en u nauwelijks van plaats tot plaats kunt begeven zonder de hulp van krukken. Het schijnt dus den wil des Heeren te zijn, dat wij beiden veel zouden te lijden hebben in onzen aardschen tabernakel, schoon op verschillende wijze. Maar ongetwijfeld heeft Hij, die de Alleenwijze is, ons beider weg bijzonder afgebakend, welke Hij weet, dat het beste voor ons is, — een weg, door welken onze hoogmoed krachtig wordt vernederd, onze hulpeloosheid het best geleerd, en nogtans is in al deze bedeelingen barmhartigheid gemengd. Dus hebben wij met den Psalmist te zingen, van goedertierenheid en waarheid; en zoodanig was ongetwijfeld sints jaren onze ervaring, aangezien dat het algemeen karakter is van des Heeren bedeelingen met allen, die Zijnen grooten naam vreezen. Eenigen tijd geleden kwam ik in kennis met eene lieve Christin Elisabeth Holloway van Devizes, die bijna dertig jaren, zoo niet geheel bedlegerig, toch geheel kreupel was wegens eene wonde aan de ruggegraad. Zonder opzet maakte ik de opmerking, dat zij misschien niet wist, voor welke kwaden zij bewaard bleef door haar langdurig lijden. Zij zweeg voor een oogenblik, en de gedachte scheen haar te treffen. Gelijk zij mij later mededeelde, was het haar nooit eerder opgevallen, altans niet zoo duidelijk, en zij zag er een vernieuwd bewijs in van de goedertierenheid en wijsheid Gods. Gij kunt dus ook bezwaarlijk zeggen van wat kwaad gij bewaard zijt gebleven door uw lijden. Ook weten wij niet altijd, ja vernemen maar weinig van het medelijden en de toegenegenheid, het gebed en de smeeking tot den God van al onze goedertierenheden, die ons ten goede worden uitgestort door het volk van God, die getuigen zijn van het onderscheiden lijden waarmede het den Heere behaagt ons te bezoeken. Boven de meer gekende zegeningen welke voortvloeijen uit ons lijden en beproevingen, zijn er dus ook nog meer verborgen weldaden, die evenwel niet minder wezenlijk of minder gewigtig zijn. Ook voor ons gaat de tijd snellijk henen, deze en gene onzer vrienden vallen aan onze zijde, en wij die overbleven zullen ook weldra onder de dooden geteld worden. Het zal ons barmhartigheid zijn, dat wij bevonden worden met de lendenen omgord en onze lampen brandende, en gelijk de goede dienstknechten wachtende op de wederkomst van den Heere. Er is eene gezegende belofte voor degenen, die alzoo wakende en wachtende bevonden worden.
Ik vertrouw, dat de Heere met u is in het werk der bediening, en dat gij blijvend ervaart, dat gij zijt waar de Heere u hebben wil. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 178 - J.C. Philpot aan dhr. Grace

Stamford, 3 Julij 1863

Mijn waarde Vriend!
Gij zult wel de goedheid hebben, den heer L. vriendelijk te bedanken voor zijn gift van f 12,— voor de uitgave van werken der waarheid in Holland, dewijl ik den tijd niet heb hem te schrijven. Ik vernam dat zoo even van den heer Los Gz. Hij zeide mij, dat hij door de ondersteuning van vrienden uit Engeland eene goedkoope uitgaaf wenschte te bezorgen van Huntington's ‘Geschiedenis van Klein Geloof', en plan had, zoo de Heere wilde, van tijd tot tijd meer andere werken van dien onsterfelijken mijnwerker uit te geven; ik zou meenen dat daarvoor zijn ‘Geloofs-bank’ of zijn ‘Nagelaten Brieven’ zeer geschikt zijn. Het komt mij voor, dat hij een man is met een warm hart, en een ijverig strijder voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is.

Het verblijdt mij te vernemen, dat uwe gezondheid zoo veel beter is. Zij is waarlijk een kostelijke gave Gods, doch gelijk zoo vele anderen, wordt ze niet naar waarde geschat voor ze gemist wordt. Het schijnt wel, dat voor allen de Evangelie-dienaars de meeste behoefte aan ligchaams-krachten hebben, dewijl zij zoo veel te werken hebben met ligchaam en geest. Doch de Heere weet het best, hoe met ons te handelen in ligchaam en ziel.
Ik ga wederom naar London in groote zwakheid, doch heb reeds menigmaal ondervonden, dat des Heeren kracht in zwakheid volbragt werd. Laatstleden Zondag predikte ik tweemaal te Oakham voor eene der grootste vergaderingen, die ik ooit in de kapel zag. Ik mogt het met genoegen doen, en ook daarna nog de sacramenten bedienen. Ik geloof, dat wij allen zeer onder den indruk leven, dat wij veel verloren hebben aan de leden, die uit ons midden zijn weggenomen. Ik gevoelde vroeger nooit zoo zeer dat verlies. Aangezien het bejaarde en ervaren menschen waren, zullen wij hun raad en voorbede zeer missen. Hoe gaarne zou ik meer jongeren zien verrijzen, om de plaats in te nemen van hen, die afgaande zijn van het tooneel dezes levens.
Wij zijn met genoegen te Leamington geweest; de verandering heeft mij zeer goed gedaan, en had ik nog een veertien dagen langer kunnen blijven, het zou geloof ik, mij meer gevoelig ten goede geweest zijn. Ik sprak daar op den Zondag in eene leeszaal voor omstreeks vijftig menschen. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 179 - J.C. Philpot aan dhr. Tanner

Allington, 28 Julij 1863

Mijn waarde Vriend!
Het verheugt mij, dat ik u waarschijnlijk te Calne zal mogen zien. Mogten we zoowel in den geest als naar het ligchaam zamen zijn, en de tegenwoordigheid en zegen des Heeren ervaren zoo in het verborgen als in het openbaar, in onze zamenspreking met den Heere, met Zijn volk, en met elkanderen. Met dankzegging geloof ik te mogen melden, dat ik wederom zoo ver hersteld ben, dat ik kan spreken in Zijnen gezegenden naam. Ik heb nu sints eenige Zondagen mogen arbeiden, onder welken eenigen in Gower Straat, en ben niet alleen van mijn arbeid niet vermoeid, maar veeleer sterker dan toen ik er mede aanving. Hoe goed is de Heere jegens mij arme onwaardige, die ik ben! Mogt het besef daarvan mij er toe brengen, om tot Zijne eer en Zijne vrees te wandelen! Ik had in Gower Straat Kapel een gezegend gehoor, en mijn laatste Dingsdagavond-vergadering was bijzonder gezegend. Het was mij tot aanmoediging, dat na zulk herhaald spreken onder hen, er nog zooveel belangstelling was.
Ik heb medelijden met u in uwe beproevingen en verdrukkingen, die zoo verscheiden, pijnlijk en menigvuldig zijn. Doch ik meen te mogen betwijfelen, of gij bevrijd zoudt willen zijn van hetgeen de Alwijze en allergenadigste Heere u oplegt? Zou Hij ze niet in een oogenblik kunnen wegnemen? Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 180- J.C. Philpot aan dhr. Grace

Allington, 3 Augustus 1863

Mijn waarde Vriend!
Laatstleden Vrijdagavond kwam ik hier in welstand aan, na eene maand in London doorgebragt te hebben, waar ik met veel genoegen en ik geloof met zegen mogt vertoeven. Ik logeerde bij mijne lieve vrienden, den Heer en Mevr. Clowes, die ik hoogschat naarmate ik ze leer kennen. Over het algemeen werd ik gezegend met vrijmoedigheid op den kansel, en mijne gezondheid in plaats van te lijden, werd hoe langer zoo beter. Inderdaad, de Londonsche lucht is omtrent dezen tijd altijd zeer goed voor mijne borst. Er heerscht eene warmte en droogte die mijn ademstoestel bijzonder schijnt te passen; en ik zou haast gelooven dat London, uitgenomen het nevelachtig gedeelte van het jaar, mij een geschikter verblijf zou wezen dan onze noordelijke streken. Uw luchtaard zou te scherp voor mij zijn, en ook te zeer belast met vochtige zoutachtige deelen.

Wij hadden gisteren onze jaarlijksche zamenkomst, schier gelijk Hart zegt:

‘Vergaard uit alle oorden’, en ik geloof, dat de Heere met ons was.

Morgen is het de jaarlijksche zamenkomst te Calne, waar ik, zoo de Heere wil, een van de grootste vergaderingen van het Koninklijke zaad hoop bij te wonen. Gij hebt misschien iets dergelijks in Sussex, maar wij hebben zoo iets niet in Lincolnshire noch in Leicestershire. Ik hoop, dat wij des Heeren tegenwoordigheid en kracht in ons midden mogen hebben. Het gebeurt niet vaak, dat men op één dag zooveel opregte handdrukken ontvangt. Ik heb wel eens gezegd, dat mijne hand mij zeer deed van zoovele en zoo warme handdrukken, niet gelijk eener ongeloovige conscientie onder Gods oordeelen, maar door eerlijken arbeid. Harde handen en teedere harten zijn veel beter dan zachte palmen of een vleijende tong, en toegeschroeide gewetens. Ik vind eene groote verscheidenheid in mijne prediking hier en in London; niet, dat er verschil is in de leer of de bevinding, maar eene landelijke bevolking eischt een meer eenvoudige en platte voorstelling en uitspraak, dan eene vergadering in London. Niet dat ik mijn stijl bestudeer, of mij naar verschillende klassen van het volk zoek te schikken; maar — en dit hebt gij zeker ook wel ondervonden, — het komt schier van zelf zonder dat men er over denkt of vooraf overlegt. Het is even gelijk als ik zit te spreken met de oude vrouw van mijn armhuis, of met de Heeren S. en W. Als van zelve vervallen wij in die stijl van spreken, welke past aan de personen met wie wij omgaan. En ik ben er zeer van overtuigd, dat zoo een leeraar in dezen zin allen niet alles kan zijn, zijne bruikbaarheid weinig beteekent. Wij behoeven niet laag, niet onfatsoenlijk te zijn, wij behoeven geen woord te gebruiken dat het teergevoelige oor kwetst, en nogtans verstaanbaar zijn voor den visscherman op het strand of de vrouw, die de kapel reinigt. Ik heb dikwerf des Heeren redenen desaangaande bewonderd, afgescheiden van haar wezenlijk gewigt en kracht. Welke verhevene eenvoudigheid, wat buitengewone duidelijkheid! Hoe verstaanbaar voor den minst ontwikkelde, en toch in hare diepte onpeilbaar voor de hoogste bekwaamheid! Gezegende Heere! Dat onze begeerte en vermaak zij Uwen hoogheerlijken naam te verhoogen; want Gij zijt ons alles in allen! Alle Goddelijke waarheid is in Jezus, komt uit Hem en leidt tot Hem. Hij is de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, de Eerste en de Laatste, den eenigen, waarachtigen God en Jezus Christus, Dien Hij gezonden heeft te kennen, is het eeuwige leven, en alle kennis minder dan die is de dood, — zoo doodend in hare gevolgen, als de vrucht van den boom der kennis, des goeds en des kwaads. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 181- J.C. Philpot aan dhr. David Beattie

Stamford, 16 October 1863

Waarde Heer!
Van harte zou ik wenschen, u met den zegen Gods iets te kunnen schrijven, dat uw beangst gemoed kon verligten, maar ik gevoel, hoe hulpeloos ik in dezen ben.
Uwe zaak, zooals gij ze beschrijft, is waarlijk medelijdenswaardig; doch zij is wat velen voor u doorgeworsteld hebben, die later God voor de vurige beproeving gedankt hebben. Wij hebben allen van nature eene groote mate van ijdel vertrouwen en eigengeregtigheid, welke moet verteerd worden in allen die waarlijk God vreezen; en de Heere vindt het menigmaal noodzakelijk Zijn volk vreeselijke dingen in geregtigheid te doen aanschouwen, opdat zij bij ervaring iets zouden leeren kennen van de diepte van den val, en de noodzaak van gezaligd te worden door vrije souvereine genade Gods. Daarenboven leert de Heere Zijn volk zien en gevoelen de meerderheid der zonde, opdat zij zich zelven zoowel als de zonde zoude leeren verfoeijen en haten. Nu, wanneer de ziel onder deze pijnlijke oefeningen verkeert, kan zij onmogelijk zeggen wat de Heere is aangaande noch hoe alles eens zal afloopen. Nu eens hopende dan vreezende; maar vreeze is gemeenlijk veel grooter dan hope; en zoo gaat het voort, tot dat de ziel al lager en lager zinkt totdat de Heere verschijnt. Gij zult in het no. van deze maand der Evangelische Standaard en in het volgende nummer een berigt van oefeningen en werkzaamheden vinden, zelfs grooter dan de uwe, in het eerste stuk getiteld: ‘Een toonbeeld van Genade’, zoodat gij niet wanhopig behoeft te zijn. En in het werkje van Bunjan's ‘Overvloeijende Genade’, vindt gij een verhaal van Zijne diepe angsten en schier wanhopigen toestand.

Mag ik u een raad geven, het zou zijn om zooveel mogelijk aan te houden in het lezen van het Woord, en bovenal in 't pleiten aan den troon der genade met ernstige gebeden en smeekingen, dat de Heere Zich ontferme over uwe zaak, u barmhartig zij, en u een besef geve van Zijne vergevende liefde. De groote zaak is om u niet der wanhoop prijs te geven, noch op te geven die kleine hoop, die er bij u is, dat de Heere te Zijner tijd zal verschijnen ter verlossing van uwe ziel. De gezegende Heere is bekwaam om zalig te maken, al degenen, die door Hem tot God gaan, aangezien Hij altijd leeft om voor hen te bidden. (Hebr. 7: 25). En dezelfde genadige Heere heeft gezegd: 'Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.' (Joh. 6: 37). Gij zult er u goed bij bevinden, met den Heere te pleiten op Zijne eigene beloften, vooral op de zoo even genoemde, en die andere bij Matth. 11: 28: 'Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast zijn, en Ik zal u ruste geven.' De gezegende Heere kwam om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was. Luk. 19: 10; en alzoo is er hoop voor elken armen gevoeligen zondaar, die zijn verloren staat en toestand bewust is.
Dat de Heere weldra genadiglijk verschijne ter uwer verlossing, is de wensch en bede van Uw zeer opregte, J. C. P.

Brief 182- J.C. Philpot aan dhr. Grace

Stamford, 10 November 1863

Mijn waarde Vriend!
De omstandigheden doen zich geduriglijk voor, om die gulle en gewenschte gemeenschap, die wij met onze vrienden wenschen te onderhouden te verhinderen. Nu eens verzuimen wij den tijd en dan eens de genegenheid; somtijds beletten ons verpligte spreekbeurten en reizen, met hare onderscheidene beletselen, om den beloofden brief te zenden; en wat mij betreft moet ik wel eens in gebreke blijven uit gebrek aan hulp van mijne secretaresse, zonder wiens hulp ik tans zeer zelden aan mijne vrienden schrijf. Moge de vrienden deze verontschuldiging genoeg zijn, om mijn verzuim in het schrijven over het hoofd te zien.
Het zou ons zeer aangenaam geweest zijn u hier bij ons te zien, ware dat mogelijk geweest; maar des Konings bezigheden moeten altijd voorgaan, en alle andere dienen ter zijde gezet. Het verblijdt mij, dat gij eene geopende deur gevonden hebt in Helmsley, en dat gij moed hadt in die verre en onbekende streken u te begeven. Het is in de genade wel eens gelijk in de natuur, — nieuwe, frissche gronden geven beter en gezonder oogst, dan die, welke zoo vaak reeds bearbeid zijn. Uwe uitdrukking: ademlooze stilte, trof mij. Dat wordt niet zoo vaak waargenomen in vergaderingen, waar reeds lang het woord des levens verkondigd werd; ofschoon ik geloof, dat ter plaatse waar de Heere Zijne tegenwoordigheid eu kracht openbaart, gewoonlijk eene gewenschte aandacht is, als de prediker iets wezenlijks voorstelt, dat waardig is gehoord te worden.
De leeraars klagen somtijds over gebrek aan aandacht bij hunne toehoorders, terwijl de fout bij henzelven ligt; want wie bekommert zich om te luisteren naar eene koude, drooge, levenlooze leerrede, die niets is dan eene herhaling van hetgeen reeds menigmaal gehoord is? Elke prediking en alle hooren, dat in waarheid der ziele voordeelig is, moet van den Heere komen. Ik gevoel van mijzelven eene toenemende begeerte dat het woord moge gezegend worden. Het leven gaat voorbij en de schaduwen des avonds beginnen zich uit te strekken. Daarom heb ik begeerte, dat de tijd, die mij nog tot prediken en schrijven gegund is, bekroond moge worden met Gods zegen, meer overvloedig rustende op mijnen arbeid dan ooit te voren. Wij beiden zijn bedreigd. en hebben een blik te werpen op de toekomst als wij het zullen moeten opgeven. O, dat wij dan werken terwijl het dag is, want de nacht komt, waarin niemand werken kan. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 183- J.C. Philpot aan dhr. J. Blake

Stamford, 21 December 1863

Mijn waarde Vriend!
Uw postwissel heb ik in goede orde ontvangen, en zal aan het einde van deze maand het bedrag ter hand stellen. Ik zie zoo veel heerlijke vruchten door de Vereeniging: 'de Oude Pelgrimsvriend', en zoo veel

dankbaarheid door de arme oude pelgrims geopenbaard, dat ik met blijdschap die zelf ondersteun en ook anderen dat zien doen. De satan zal het goede altijd bestrijden, en tegenstaan; en hij zoekt te werken op ons gierig hart om ons afkeerig te maken van het geven aan 's Heeren zaak, of Zijn volk. Maar wat is het gevolg, als hij zijn doel met ons bereikt, en onze handen en harten weet te sluiten? Wij komen in eene koude slaafsche gestalte, waarin geene vertroosting voor ons zelven, noch iets goeds voor anderen gevonden wordt. Daarenboven, door onze innerlijke ontfermingen voor des Heeren volk te sluiten, geven wij den Heere aanleiding om Zijne hand van ons af te trekken. Hoe gaarne zou ik meer een geopend hart en hand hebben jegens des Heeren arm volk, maar wegens familie-uitgaven kan ik niet doen wat ik zou willen. Het is eene groote barmhartigheid steeds op te zien tot den Heere, om voortdurenden onderstand van Zijnen Geest en genade; want buiten dat zinken wij weldra in vleeschelijkheid en in den dood. O; dat wij meer mogten leven door het geloof des Zone Gods, in de liefelijke overtuiging, dat Hij ons liefgehad en Zich zelven voor ons overgegeven heeft! Dit is het gelukkigste en allergezegendste leven, dat een mensch op aarde leven kan; maar dat is voor niemand mogelijk zonder de bijzondere hulp en blijvende genade Gods. Dat het u en mij gegeven worde teederlijk te wandelen in de vreeze Gods, en te leven tot Zijne eer. Ik ben, mijn waarde vriend, Uw toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 184- J.C. Philpot aan dhr. Grace

Stamford, 18 Januari 1864

Mijn waarde Vriend!

Het smart mij zeer, dat gij geen gelegenheid zult hebben bij mij te komen op uwe reis naar Oakham. Het gebeurt niet dikwijls dat wij elkander zien; en toch geloof ik, dat het ons vaak goed was; want gelijk men ijzer scherpt met ijzer, alzoo scherpt een man het aangezigt van zijnen vriend. Ik geloof, dat wij op de meeste punten gelijk zien, en ik vertrouw ook gelijk gevoelen; zoodat wij bij onze ontmoeting beletsel noch oneenigheid hadden, en wij waren zamen en gingen van elkander met den wensch en bede voor elkanders welvaren in den besten zin des woords.
Met de toezending van de leerrede van S. hebt gij mij zeer verpligt; misschien zal ik er eene beschouwing van geven, doch ik ben het daarin nog niet met mij zelven eens. Wanneer ik er toe besluit wensch ik eene onpartijdige beoordeeling te geven van de leerrede en het algemeen karakter van zulk eene prediking, hetwelk ik veel billijker vind dan iemand onbarmhartiglijk te veroordeelen, zonder een goed woord hem te geven.
Mijn twee geliefkoosde schrijvers, van wie ik kan zeggen de meeste leering, voordeel en troost genoten te hebben, en die mijns inziens het meest hartgrondig onderzoekende zijn boven andere schrijvers, zijn Dr. Owen en Huntington. Voor zoover ik tijd en gelegenheid heb, lees ik tegenwoordig dokters ‘Verklaring van de Hebreeën,’' die ik mij voor eenigen tijd heb aangeschaft (eene oorspronkelijke uitgaaf in vier deelen). Die brief is mij altijd zeer lief en dierbaar geweest, en Dr. Owen is waarlijk groot in deze diepe en gewigtige onderwerpen, die daar behandeld worden, als: de Persoon, de offerande, bloedstorting en dood van onzen grooten Hoogepriester, met Zijn tegenwoordig Middelaarswerk binnen het voorhangsel. Dit zijn de Goddelijke wezenlijkheden, die het voedsel zijn voor het geloof. Doch hoe weinig worden zij omhelsd en geloofd, ook door velen van hen, van wie men betere dingen mogt verwachten. Velen schijnen zich te vergenoegen met eene hoop, dat zij tot de kinderen Gods behooren, omdat hunne gevoelens in overeenstemming schijnen te zijn, met wat als kenmerken der genade van den kansel beschreven worden. Maar van den Heere Jezus Christus, als het voorwerp van hun geloof, met de aankleving der hope en uitgangen der liefde tot Zijnen dierbaren naam, met de onderscheidene werkzaamheden waardoor dit geloof in Hem beproefd is, schijnen zij weinig te weten, en wat nog erger is, zij schijnen er zich ook niet over te bekommeren. Doch een geloof, van hetwelk de eens gekruizigde en nu verheerlijkte Heere niet het onderwerp en het voorwerp is, gelijkt weinig op het geloof waarvan de Schrift melding maakt. Ziet b.v. den eersten brief van Johannes. Welk een nadruk legt hij op het gelooven in den naam des Zone Gods; en hoe scheidt hij alle menschen in twee klassen, zij die al en zij die niet den Zone Gods hebben. Hij stelt niet een zeker aantal altijd wisselende gevoelens als zooveel kenmerken van hemelsche genade voor; maar komt in eens tot de drie christelijke genaden: geloof, hoop en liefde, — geloof en liefde bijna in ieder vers, en hoop

in l Joh. 3: 3. Ook lees ik tans wel bij bijzondere gelegenheden Godwin over Efeze; maar ik kan met hem niet zoo goed voort als met Owen. In enkele waarheden is hij misschien meer grondig bedreven dan Dr. Owen, maar er is zooveel herhaling en zulk eene langwijligheid in besluiten te trekken, dat ik na de lezing mij weinig gesticht gevoel of voordeel getrokken heb. Hoe verschilt daarvan de onsterfelijke mijnwerker! Hoe komt hij op eens tot het pit van zijn onderwerp, en op zijn oorspronkelijke, navolgingswaardige manier vloeit zijne pen over van levende woorden van de regte en allergenadigste bevinding, van den aanvang des genadewerks tot het hoogste toppunt van Goddelijke ervaringen. Gelijk een muziekmeester zweeft hij op en neder over de snaren van het hart, en weet, zonder de minste moeite, de plaatsen te treffen die vol waarheid en schoonheid zijn. Het schijnt alsof het boek van des menschen hart, met al zijn arglistigheid en snoodheid, het boek van den nieuwen mensch der genade, met al zijne onderscheidene bladzijden, en het boek van Gods Woord hem allen even duidelijk en gemeenzaam zijn, en dat hij zich beurtelings van het een naar het ander wendt, met eene kennis, die een koopman heeft van zijn journaal en grootboek, om in een oogenblik te weten welke order te schrijven of welke som te boeken. Ik moet belijden, dat geen schrijver mij zoo verlegen maakt om te schrijven als de mijnwerker, wiens naam tans nauwelijks gefluisterd wordt in de belijdende kerk.
Mijne dochter berigtte mij uwe boodschap aangaande de leerrede over Job 8: 11, 12, doch zij is niet in mijn bezit, en inderdaad; staat het mij niet duidelijk voor of ze wel in druk is. Wanneer ik mijne leerreden geef, zie of lees ik ze zelden weer. Wanneer zij ten zegen en nut worden gesteld voor de gemeente Gods, dan hoop ik genade te hebben om Hem alle eer toe te kennen; doch ik laat het geheel in Zijne handen om er mede te doen wat goed is in Zijne oogen. Ik heb er niet het minste finantieel belang bij, hoewel ik het noodig acht ze vooraf zorgvuldig over te zien, opdat ze geen dwaling of misvatting verspreiden. Uw zeer toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 185- J.C. Philpot aan dhr. Tanner

Stamford, 19 Februari 1864

Mijn waarde Vriend!
…….Ik zie hoe langer zoo meer welk een lijdend volk het volk des Heeren is, of altans de uitnemendsten onder hen zijn. Wat lijden naar het ligchaam, wat beproevingen des gemoeds, wat verdrukkingen in de familie, welke verwarringen in de omstandigheden, welke beproevingen in de Kerk, welke vijanden van buiten, wat vreeze van binnen is het deel van de meest geestelijken onder des Heeren volk. Maar hoe zeer worden zij door deze verdrukkingen afgezonderd van de groote massa doode en wereldschgezinde belijders, waarmede de uitwendige Kerk vervuld is; en hoe wordt door deze moeiten het werk der genade te dieper en krachtiger in de ziel! Terug ziende op ons zelven, en ziende op anderen ontwaren wij, hoe vele dingen in het schip geladen waren, die in den storm slechts overboord moesten geworpen worden. Ik bemerk zelfs in die begenadigde vrienden, aan wie mijn hart het meest verbonden is, dat ze vele dingen aankleven, zoo niet werkdadig inwilligen, van welke de hitte des ovens hen op later tijd des levens moet reinigen. De Schrift spreekt te regt en wijselijk van de genade in onze harten als van goud; maar dit goud wordt vermengd met droesem en tin, niet het goud zelve wordt droesem en tin, maar gelijk het natuurlijk metaal, ligt het goud als het ware in streepen en aders zonder waarde, neder, en alzoo ligt de genade Gods in het hart van een Christen in tinnen aders, met een massa van natuurlijke verdorvenheden omsluijerd. Daarom hebben wij behoefte aan den oven, want zijne hitte ontdekt en scheidt in ons alles, wat Gods genade tegenstaat. Trouwens bij die Christenen, die de diepste beproevingen doorworsteld hebben, en die het meeste in hunne zielen geoefend werden, heb ik de meeste eenvoudigheid, opregtheid, eerlijkheid, Goddelijke vrees, betamelijke levenswandel en vruchtbaarheid waargenomen; en toch met dit al vinden wij hen gedurig klagende over dorheid, doodigheid en onvruchtbaarheid. Waarom dat? Omdat het licht dat hun gemoed bestraalt, openbaart, — en het leven dat hunne harten in beweging stelt hun doet gevoelen, die diepe en blijvende verdorvenheden, welke nooit geheel worden weggenomen schoon ze hare kracht en heerschappij verloren hebben.
Het was mij zeer aangenaam van u te vernemen, dat uw gemoed tans bijzonder bepaald was bij onzen gezegenden Heere, zooals Hij gestorven, opgestaan en ten Hemel gevaren is. Ik heb reeds lang gezien en gevoeld, dat ons geloof, zal het werken door de liefde en onze harten reinigen, een voorwerp moet hebben,

— een Goddelijk en hemelsch voorwerp, om daarop te zien, van Hem af te hangen en gedurig met Hem te leven. Ons gemoed is zeer geneigd, en ik mag er wel bijvoegen, wordt door de hedendaagsche bediening zeer aangespoord, om meer op onze bewijzen en kenmerken dan op Christus te zien. Het is een teeder onderwerp om te behandelen, en ik zou zeer wenschen er met u over te spreken in de vreeze des Heeren, en in die oefening van ons verlicht verstand en geestelijke ervaring, die de zamenspreking voordeelig maakt, en ik geloof dat wij, als van gelijke beschouwing zijnde, geen verschil noch twist zouden hebben. De groote moeilijkheid, die te vermijden is, bestaat in het ontkomen aan een verkeerden grond bij het noemen onzer ellenden. Wij hooren b.v. vele predikers zeer vrijmoedig spreken dat ze altijd op Christus zien, die pijlen van verachting schieten op de lieve beproefde kinderen Gods, omdat zij zoo zijn nedergebogen onder twijfel en vreeze, en tegen de leeraars die, naar hun zeggen, hen daarin aanmoedigen. Nu, hoe moeilijk is het, al zou het slechts oppervlakkig zijn, ons met dezulken te vereenigen, want wij zeggen met volle vrijmoedigheid, dat het geloof waarvan zij spreken, meerendeels vermetelheid is. Maar toch, aan den anderen kant kan het niet schaden het arme kind van God er toe op te wekken om meer te zien op het werk buiten dan in hen, en van zijne gewaarwordingen niet zijnen Christus te maken. Nu wij weten, dat al onze hoop en verwachting zich vereenigt in het bloed en de geregtigheid van den Zone Gods, en dat ons geloof, zal het eenigen troost en vrede aanbrengen, alleen vruchtbaar daarin kan zijn door de omhelzing van den Zone Gods, zooals Hij ons van God geworden is wijsheid, regtvaardigheid, heiligmaking en verlossing. Christus voor onze oogen weg te nemen is gelijk de zon aan den hemel te bedekken; en op ons zelven te zien om licht is van gelijke beteekenis als een lucifer te ontsteken tegenover het licht van den dag. Wij hebben behoefte, dat de gezegende Heere in onze ziel dale in Zijne stervende liefde, in de kracht Zijner opstanding, in Zijne vrije, rijke, alles overvloeiende genade, in de openbaringen van Zijn heerlijken persoon en in de zoete verzekering, dat Hij ons lief heeft en Zich zelven voor ons overgaf. Dit is de leer, de Hemelsche leer, die Paulus predikte, en welker genot hij den heiligen toewenschte (Ef.1: 12 — 23; 3: 8—21), gelijk het ook zijne eigene ervaring was (Gal.2: 19, 20.) Schoon hoogst beweldadigd en rijk gezegend zag noch steunde hij op zijne eigene ervaring, ja schoon opgetrokken in den derden Hemel, toch was zijne eenigste steun en verwachting van den Heere zelven. Hoe heerlijk komt dit uit in al zijne gezegende zendbrieven, en o, mogten wij door de onderwijzing van denzelfden Geest, eenigermate dezelfde ervaring hebben, en anderen hetzelfde Evangelie prediken, vasthoudende het woord des levens, opdat wij ons in den dag van Christus mogen verblijden, niet te vergeefs geloopen noch gearbeid te hebben.
Gij klaagt over uwe onbekwaamheid enz.; maar al onze bekwaamheid is van den Heere. en niet van ons zelven. De een kan boven den ander uitmunten in grooter natuurlijke bekwaamheid, meer helderheid van gedachten en zeggenskracht, of ook in uitgebreider geestelijke gaven, gelijk in de gelijkenis den eenen dienstknecht vijf en den anderen twee talenten gegeven was; maar het: 'Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht', gold beiden evenzeer. De groote zaak is, te arbeiden met het oog op de verheerlijking Gods, naarmate de bekwaamheid, die de Heere ons geeft. Wij hebben des Heeren en niet ons eigen woord te prediken, en niet wat wij spreken, maar wat de Heere in en door ons spreekt, zegent Hij.
Hoe verborgen zijn des Heeren bedeelingen met Zijn volk, ja vaak onverklaarbaar; maar het schijnt wel, dat de Heere een twist heeft met Zion, daar Hij Zijne dienstknechten wegneemt of werkeloos maakt, en zoo weinigen in hunne plaats weder verwekt. Het zal weldra met ons gedaan zijn. O, dat wij dan, als ons sterfuur daar zal zijn, konden zeggen: 'Ik heb den goeden strijd gestreden; ik heb den loop voleindigd, ik heb het geloof behouden. Uw zeer verbondene in de waarheid, J. C. P.

Brief 186- J.C. Philpot aan dhr. Grace

30 Maart 1864

Mijn waarde Vriend! I
Ik houd mij verzekerd, dat het den vrienden zeer aangenaam zal zijn u te kunnen hooren, aangezien zij in den laatsten tijd zoo weinig prediking hadden. Het is beproevend zoo vaak en veel in den oven der verdrukking te zijn, en zoo dikwerf verhinderd te worden om het werk der bediening te vervullen; maar ik hoop, dat het aan mijne ziel geheiligd zal worden. Wij lezen, dat de kastijding voor het tegenwoordige geene zaak is van vreugde, maar veeleer van droefheid, doch naderhand werkt zij eene vreedzame vrucht der geregtigheid dengenen, die er door geoefend worden. Gedurende mijne krankheid heb ik de Brieven van

Bourne en de leerreden van Vinall gelezen, en vond daarin veel overeenstemming met mijne eigen ondervinding aangaande de dingen Gods, wat mij zeer tot bevestiging en bemoediging was. In de verdrukking leeren wij onze behoefte kennen aan Goddelijke wezenlijkheden, onze eigen hulpeloosheid en onbekwaamheid, en nogtans ondervinden wij, dat er een uitgaan is tot God, een uitstrekken naar den Heere Jezus, naar Zijn persoon en werk, Zijn bloed en geregtigheid en stervende liefde. Ook herinnert het ons aan de kortheid des levens, hoe ijdel en nietig alles hier beneden is, en welk eene onwankelbare wezenlijkheid er in de dingen Gods zijn, wanneer zij door een levend geloof omhelsd worden. Ik gevoelde veel vereeniging met het arm lijdend volk van God, en zag den gewenschten zegen van ware verootmoediging, verbrokenheid des harten, boetvaardigheid des geestes, goddelijke droefheid over de zonde, afzondering van de wereld, en een leven ter eere Gods. Deze dingen zullen blijven als verstandskennis, hoogmoed en vermetelheid, gelijk kaf voor den wind zullen wegstuiven. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 187 J.C Philpot aan de leden van de particuliere Baptistische Gemeenten te Stamford en Oakham

Stamford, 2 April 1864

Waarde Vrienden en Broeders!
Aangezien het den Heere behaagd heeft, wederom Zijne drukkende hand op mij te leggen, en mij alzoo belet onder u te zijn in de bediening des Woords, zoo gevoel ik mij gedrongen u eenige letteren te schrijven, om daarmede te toonen, dat ik u steeds in liefde gedenk.
Ik zal u wel niet behoeven te zeggen, welk eene groote beproeving het voor mij is alzoo lijdende te zijn, niet alleen van wege het persoonlijk lijden voor ligchaam en gemoed, dat schier altijd met krankheid gepaard gaat, maar omdat het mij belet het werk der bediening te vervullen; want bij al de moeiten en beproevingen, tekortkomingen en gebrek, dat er aankleeft, heb ik toch vaak ondervonden, dat het mij goed was genoodzaakt te zijn het Woord des levens onder u te verkondigen, en heb vaak veel genoten van dezelfde dierbare waarheden van het Eeuwig Evangelie, die ik u voorstelde. Doch is het mij eene beproeving niet te kunnen dienen; en het is ongetwijfeld ook dezen onder u, die voordeel trokken uit mijnen arbeid, eene beproeving daarvan verstoken te zijn. In dien zin kunnen wij dus gezegd worden elkanders lasten te dragen; en voor zoover wij dat doen in den geest van medegevoel en liefde, met onderwerping aan den wille Gods, vervullen wij de wet van Christus.
Doch dewijl ons in de voorzienigheid en in de genade niets kan overkomen zonder den wille Gods, en wij verzekerd zijn, dat alle dingen moeten medewerken ten goede degenen, die God liefhebben en naar Zijn voornemen geroepen zijn, onder wien wij eene nederige hoop hebben ook te behooren, zoo zij er ongetwijfeld een wijs en genadig voornemen, dat door deze moeitevolle bedeeling moet vervuld worden. Ik heb, gelijk gij ook weet, vastgehouden, beleden en gepredikt, dat wij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koningrijk der Hemelen; dat de Heere Zijn Zion verkoren heeft in den oven der verdrukking; dat de beproeving des geloofs, en derhalve niet een onbeproefd maar een beproefd geloof bevonden zal worden tot lof, en eer en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus; en dat geen kastijding, als ze tegenwoordig is, eene zaak is van vreugde, maar van droefheid, doch daarna geeft zij van zich eene vreedzame vrucht der geregtigheid degenen, die er door geoefend worden. Nu, ik heb voor mij zelven, zoo bevindelijk als gevoelig, de wezenlijkheid en kracht dezer waarheden te leeren, als dat ik ze bedienenderwijze moet voorstellen. Trouwens, voor zoover wij iets regt weten zijn wij overtuigd, dan niemand bij ondervinding en met voordeel van de verdrukking kan spreken, noch de vruchten en weldaden daarvan verstaan, tenzij men ze doorgeworsteld en zelf ondervonden heeft.
Doch benevens u, mijne onmiddelijke hoorders, heb ik een uitgebreide kring van lezers, aan wien ik eene bediening heb met de pen. Er schijnt dus dubbele behoefte te zijn, zoo niet dikwerf dat ik toch nu en dan onder druk heb te verkeeren, opdat ik den moeden ter regtertijd een woord zou kunnen toespreken. Verwondert u dus niet en zijt niet moedeloos, mijne lieve vrienden en broeders! dat uw leeraar nu in den oven der verdrukking is, maar smeekt veeleer den Heere, dat het ten goede zijner ziel geheiligd en gezegend worde, zoodat, wanneer het Gode behagen mogt hem uit te redden, hij als goud moge uitkomen. Petrus spreekt van een weinig bedroefd zijnde, zoo het noodig is, door menigerlei verzoekingen (l Pctr. 1:6); en Jacobus vermaant ons ‘het voor groote vreugde te achten, als wij in velerlei verzoekingen vallen.’ (Jac. l: 2).

De woorden ‘menigerlei en velerlei", schoon verschillend vertaald, hebben in het oorspronkelijke dezelfde beteekenis, en het woord ‘verzoekingen.", gelijk ik u dikwijls gezegd heb, geeft zoowel beproevingen als verzoekingen te kennen in den algemeenen zin des woords. Wij kunnen er derhalve op rekenen, dat onze beproevingen en verzoekingen niet alleen zeer verschillende zijn in soort, maar ook veelvuldig zijn in aantal. Ten aanzien der verzoekingen in den algemeenen zin, zou ik meenen een goed deel te hebben gehad, want ik geloof, dat er niet velen zijn, hetzij uitwendige, inwendige of helsche, aan welke ik geene persoonlijke kennis heb, en aan sommigen meer dan kennis. Doch aangaande beproevingen kan ik zoo niet spreken, want sommige scherpe beproevingen zijn nooit mijn deel geweest. Schoon ik verliezen heb geleden, en ook wel zware verliezen, kan ik toch niet zeggen, dat ik moeilijke beproevingen in mijne werkzaamheden ondervonden heb. Hoewel ik bij het uitgaan van de Staatskerk al mijne tegenwoordige en toekomende uitzigten vaarwel moest zeggen en een onafhankelijk inkomen er aan moest geven, evenwel ben ik, door de vriendelijke beschikking Gods, bewaard gebleven voor den druk der armoede en benauwende omstandigheden. Ik heb mijne vrouw en kinderen mogen behouden, en heb niet behoeven te deelen in die scherpe familie-beproevingen, waardoor zoovelen van des Heeren volk diep gewond zijn geworden. Maar van eene beproeving, en dat geene geringe, heb ik geene kleine ervaring, n.l. een zwak en lijdend ligchaam. Schoon mijn leven wonderdadig is verlengd geworden, nogtans heb ik sints drie en dertig jaren geene zoogenaamde volmaakte gezondheid genoten, en in de laatste zeventien jaren voortdurend aan ontsteking en aanvallen van krankheid geleden, als waaronder ik ook tegenwoordig lijd. Ik heb dus in een opzigt veel geleden, zoo niet ook menigmaal aan hetgeen uw deel was. Maar dit kan ik in waarheid zeggen, dat schier alles wat ik van de ware Godsdienst en de levende Godzaligheid geleerd heb, ik middelijk te danken heb aan den oven, en schoon ik altijd ondervonden heb, dat een gebrekkige gezondheid mijn zwaarste natuurlijke beproeving was, toch mag ik gelooven, dat het mijner ziel ten zegen was.

Doch laat ik u, mijn waarde vrienden en broeders! iets mededeelen van hetgeen ik onder mijn tegenwoordige moeiten genoten heb, want gij zult gaarne willen weten of ik ook iets met handelen gewonnen heb. Ik kan wel niet van bijzonderen zegen spreken, maar toch geloof ik te mogen zeggen, dat de verdrukking mij tot dusver ten zegen was.

1. Ik heb somtijds het voorregt gehad te genieten den geest der gebeden en smeekingen. Dit acht ik geen geringe weldaad, aangezien het mijne ziel levendig hield, mij bewaarde voor die ellendige koudheid, dorheid en doodigheid, waarin wij zoo dikwijls vervallen. Wij moeten het gewigt en de kracht der eeuwige wezenlijkheden gevoelen en geestelijke zegeningen hoog waarderen alvorens wij zullen zuchten en roepen tot den Heere, dat Hij er ons mede zegene. Zoo ik geene begeerte gevoelde naar des Heeren tegenwoordigheid en de openbaring Zijner liefde en bloed, ik zou niet tot Hem roepen, gelijk ik doe om hare openbaring aan mijne ziel.

2. Ik heb gezien en gevoeld de vreeselijke zondigheid der zonde, en van mijne eigen zonden in het bijzonder, en ze vaak beleden, en bijzonder die zonden, welke het meest op mijn geweten drukken.

3. Ik heb zeer den zegen gezien, en gevoeld van de ware boetvaardigheid des gemoeds, van de verbrokenheid des harten en verslagenheid des geestes, en welk eene uitverkoren weldaad de vreeze Gods is als eene fontein om af te wijken van de strikken des doods! Gij weet allen, hoe ik sints vele jaren bekend sta als prediker en schrijver, en nogtans gevoel ik mij zoo hulpeloos en arm als het zwakste kind in de genade, en veel grooter zondaar, dewijl ik gezondigd heb tegen meer licht en kennis dan hij.

4. Ik gevoelde mijn hart zeer getrokken tot het arme, lijdende volk van God, en bijzonder tot hen, die meest den zin en den beelde van Christus openbaren. Ik heb gedurende den geheelen loop van mijn geestelijk leven nooit de minste vereeniging gevoeld met de ijdel vertrouwende regtzinnige belijders van onze dagen, maar gevoelde altijd in hart en leven een aankleven aan het levende volk van God. Maar nooit gevoelde ik mij zoozeer aangetrokken tot hen onder de kinderen Gods, die leven en wandelen in de vreeze des Heeren, die geestelijk gezind zijn, die de onderwijzing des gezegenden Geestes vertoonen, en wier ziel levendig gehouden wordt door Zijne voortdurende werkingen en invloeden. Het spijt mij sommigen dergenen, die belijden den Heere te vreezen, vleeschelijk, wereldschgezind en doodig te zien, en begeer noch hun gezelschap noch benijd hun staat.

5. Gedurende mijne krankheid las ik Bourne's Brieven, Vinall's Leerreden en Chamberlain's Brieven en Leerreden, en het verblijdt mij vereeniging te gevoelen met die mannen Gods, als van een zelfden zin en gevoelen. Hunne schriften waren mij ten nutte, nu eens bemoedigend dan weder beproevend; maar dewijl ik in hoofdzaak eene zoete vereeniging des geestes met hen gevoelde, zoo mag ik dat als een bewijs aannemen, dat ik werd en nog word onderwezen door denzelfden Geest.

Een der meest beproevende omstandigheden van mijne ziekte is, dat enkele gemoedsoefeningen de klagten vermeerderen en de herstelling belemmeren. Ik heb behoefte aan algeheele gemoedsrust en afhouden van alle inspanning des verstands; en nogtans ben ik zoo ingesloten door werkzaamheden, dat ik, met uitzondering van prediken, verpligt ben zoo hard te werken alsof ik volkomen gezond ware. Ik heb niettemin dezen troost, dat ik arbeid ten goede van anderen, en dat ik moet werken terwijl het dag is, want aldra komt de nacht in welken niemand werken kan.

Tot dusver sprak ik vrijmoedig van mijne eigene beproevingen en de uitwerking daarvan; en nu wil ik er nog een weinig aan toevoegcn aangaande mijne tegenwoordige verdrukking, zooals ik den last draag van u, als gemeente en vergadering. Alles wat met de levende Godzaligheid gevoegd is heeft zijne eigenaardige beproeving. Mijne bediening onder u; onze belijdenis van God en Zijne waarheid; het geloof en de lijdzaamheid, de hoop en liefde dergenen, die in de gemeente en vergadering God vreezen; de wederkeerige vereeniging van leeraar en volk, en van het volk tot en met elkander, — alles, alles is als door het vuur beproefd. En het schijnt, dat de Heere ons tans in alle deze dingen gaat beproeven. 'Wij hebben gedurende het vorige jaar enkele van onze oudste, meest bevestigde en waardigste leden door den dood verloren, en door hun wegneming is de Kerk naar evenredigheid verzwakt geworden. Mijne slechte gezondheid heeft u gedurende de laatste jaren somtijds weken lang de prediking des Woords doen ontberen. En aangezien wij weten, dat eene vergadering eerst tot stand komt en in haar voortbestaan bevestigd wordt door de bediening des Woords, zoo heeft deze omstandigheid een grooten invloed om onze zamenkomsten te dunnen en te verzwakken. Velen komen onder het gehoor, die geene wezenlijke kennis hebben noch liefde voor hetgeen de leeraar predikt; en zulke hoorders onttrekken zich natuurlijk wanneer de leeraar de dienst niet leidt. Maar deze dingen, die natuurlijk een volk als volk verzwakken, en de kracht eener zaak als zaak op de proef stellen, maken ook het gehalte en het levenbeginsel van het werk Gods onder hen openbaar. De bediening des Evangelies, door God toegepast, is ongetwijfeld een grooten zegen voor een volk, en het gemis daarvan zal diep gevoeld worden door hen, die er voordeel uit trekken. Doch ook dit gemis kan zijne voordeelen hebben. Gij zult daardoor des te duidelijker zien en te dieper gevoelen, dat gij al den zegen, uwe bemoedigingen, uwe teekenen ten goede, uwe hulpe in den weg, uw proeven en smaken van des Heeren goedertierenheid en barmhartigheden, meer regtstreeks en onmiddelijk van Hem zelven moet verwachten. En dit zal de bediening op hare regte plaats kunnen stellen: om ze hoog te waarderen als een bevel Gods, en ze evenwel niet in de plaats te stellen voor die andere middelen der genade, zooals gebed en smeeking, het lezen van Gods Woord, verborgene overdenking, en onderlinge bijeenkomst, al hetwelk de Heere als zoodanig kan zegenen, en zoo niet meer, dan toch evengoed als de bediening zelve.

Als mijne bediening door God aan uwe ziel werd gezegend, zal ze stand houden. De zegeningen, die gij onder haar genoten hebt. hetzij veel of weinig, groot of klein, zullen blijven en eerder versterkt dan verzwakt worden door de tegenwoordige opschorting van mijnen arbeid. Indien mijne meer dan vijf en twintig jarige prediking onder u alleen in de letter was, en gij nooit eenigen zegen door haar genoot, noch mijne bediening van eenige kracht voor u was, zoo zal alles wat gij gehoord hebt voor uw verstand en geheugen wegvallen, gelijk in den herfst de bladeren afvallen van de boomen. Nu, de tijd zal het uitwijzen door de uitwerkselen die het aan uwen geest had, of mijn woord alleen in de letter was, of ook met eenige kracht zich paarde aan uwe ziel. Veler Godsdienst gaat niet dieper noch verder dan hooren, en toestemmen wat zij hooren. Zij mogen somtijds belangstellende, of meer vatbaar, ja zelfs bewogen schijnen door hetgeen zij hooren; maar niets wordt hun eigen door diep in hun hart te zinken, en met Goddelijke kracht in hun geweten te werken. Dezen zijn zoo juist door den Heere beschreven als die komen om Zijn Woord te hooren gelijk Zijn volk komt, en zitten voor het aangezigt der Profeten gelijk Zijn volk zit, en hooren Zijne woorden, maar doen ze niet. Zoo komende, ben ik hen, zoo niet velen uwer, als een die schoon van stem is, en die wel speelt; en met uwen mond hebt gij misschien liefkozingen gemaakt, maar uw hart heeft uwe gierigheid nagewandeld. (Ezech. 33: 30—32.)

Wanneer nu de stem zwijgt en het geluid van het speeltuig niet gehoord wordt, dan sterft ook de Godsdienst van dit volk weg. De Heere schijnt tans uwe Godsdienst opzettelijk te beproeven, door de bediening voor een tijd te schorsen, opdat het onderscheid openbaar worde tusschen hen, die eene levende fontein in hunne ziel hebben, onafhankelijk en afgescheiden van de prediking, en degenen wiens Godsdienst alleen schijnt te bestaan in het gebruik der uitwendige middelen.

Wij spreken dikwerf van onze zwakheid. Het is een gedeelte onzer belijdenis en van onze ervaring, dat de kracht van Christus in zwakheid volbragt wordt. Maar wat is dat eene moeilijke en beproevende les om te leeren, zoowel voor ons persoonlijk als Christen als in vereeniging als Christelijke gemeente! En dat nu is

juist de les, die gij steeds meer en meer te leeren hebt. Niet vaak zijn levende gemeenten wat men noemt: bloeijende gemeenten, t.w. in den gewonen zin des woords genomen. Groote vergaderingen, een overvloed van achtenswaardige hoorders, een gedurig toetreden van nieuwe leden tot de gemeente, bloeijende omstandigheden, en een gewenschte voorspoed naar de wereld, is niet het bestemde lot van de ware gemeenten van Christus. Dit alles kunnen wij schijnen te zien en te gelooven, maar alleen beproevende omstandigheden kunnen er ons wezenlijk van overtuigen, dat als wij sterk schijnen wij zwak, en wanneer wij ons zwak gevoelen, dat wij dan sterk zijn.
Doch laat ik u niet langer vermoeijen. Ik wil er daarom dit nog alleen bijvoegen, dat, aangezien de Heere door onverdiende goedertierenheid gaande weg mijne gezondheid en krachten schijnt te herstellen, ik gelooven mag, dat ik na eenigen tijd u op uwe gebeden zal wedergegeven worden. Intusschen beveel ik u Gode en den woorde Zijner genade, Die magtig is u op te bouwen, en een erfdeel te geven onder al de heiligen. Broeders, bidt voor ons! Uw liefhebbende Vriend en dienstknecht in den Heere, J. C. P.

Brief 188 J.C Philpot aan Mej. Peake

Stamford, 26 Augustus 1864

Mijne waarde Vriendin!
Ik ben u zeer dankbaar voor uwe belangstellende en toegenegen letteren. Bij het lezen kwamen mij de woorden voor de aandacht: ‘Alle gebrek te vervullen.’ Doch alvorens ik mij met den inhoud inlaat, zal het welligt goed zijn u met een enkel woord te zeggen, hoe het mij gaat. Door genade winnen mijne krachten aan, hoewel het zeer langzaam gaat, en ik hoop met Gods hulp en zegen, als het weer het toelaat, aanstaanden Vrijdag te Oakham te komen. Tot heden heb ik mij van alle werk aangaande de Kapel moeten onthouden; en zeker verwacht ik niet te kunnen prediken noch eene gemeentelijke zamenkomst te houden. Alles wat ik zou kunnen, indien de vrienden het zouden wenschen en het weder dit toeliet, zou zijn om het Sacrament te bedienen.
Met genoegen las ik uw berigt van onzen lieven vriend Grace en zijne getuigenis onder u. Het was mijner conscientie volkomen goed als eenvoudig, geestelijk en gepast. Te oordeelen naar hetgeen gij mij schrijft, was er niets in dat te hoog of te laag was, maar zulk een regel van zaken als met de algemeene ervaring van des Heeren volk overeenkomt. Toen hij hier was deelde hij mij mede, dat de tekst, waarover hij te Oakham wenschte te spreken, met kracht op zijn gemoed kwam; en ik heb tot hem gezegd, dat ik gewoonlijk zulke gelegenheden zeer gezegend bevonden had. Ik verwachtte daarom, dat het goed zou afloopen. Ik meen mij te kunnen verblijden, dat de Heere den arbeid van andere dienstknechten zegent. Het is inderdaad een droevige geest, wanneer de Evangeliedienaars jaloers zijn op elkander, en veel meer geneigd tot bedillen, dan te begeeren, dat de zegen Gods moge rusten op hen en hunnen arbeid. Ieder Godsgezant heeft zijne persoonlijke gaven en bepaalde dingen, waarin hij meest sterk is, en buiten welke hij minder thuis is. Trouwens het doet weinig ter zake, hoedanig de gaven en bekwaamheden des menschen zijn, alleen wat de Heere zegent heeft waarde. Dit heb ik reeds lang gezien en gevoeld, en meen, dat een bevindelijk gevoel daarvan mij teruggehouden heeft om mijzelven te verhoogen en anderen te verachten. O, die rampzalige geest van eereroof en afgunst, die anderen zoekt neder te werpen ter aarde opdat wij een weinig hooger zouden komen te staan op hunne ligchamen! Waar is waarachtige nederigheid des gemoeds, eenvoudigheid des geestes, broederlijke liefde en een oog op Gods eer wanneer deze ellendige geest gevoed wordt? Doch ik dwaal te ver van mijn onderwerp af. Ik hoop dat een blijvende zegen ruste op het zaad, dat onze lieve vriend heeft mogen uitstrooijen.
Ik kan u verzekeren, waarde Vriendin! dat ik uwe brieven altijd met groot genoegen ontvang. Onze lieve vrienden in het Wharfland kunnen ons, om verschillende redenen niet mededeelen, wat ik zoo gaarne hoor uit Oakham, wanneer ik afwezig ben. De Heere heeft u gegeven de pen van een vaardig schrijver, en derhalve is mijne verwachting meest van u, om mij op de hoogte te houden van hetgeen, waarin ik zooveel belang stel. Wat gij zegt van de gemeentelijke zamenkomst is over het algemeen waar. Wij hebben onzen oudste verloren, en daarmede den meest ervarene onzer leden, — en schoon ik door eene zwakke gezondheid steeds minder en minder word om het bestuur op mij te nemen, evenwel, omdat het noodzakelijk is dat een presiderend hoofd voorgaat, zoo hoop ik, dat de Heere mij daartoe bekwamen zal.
Ik hoop naar Leamington te kunnen gaan. Wij hebben reeds hetzelfde optrek van het vorige jaar

aangenomen. Mijn geneesheer zegt, dat de verandering, menschelijkerwijs gesproken, mij goed zal doen, dewijl ik alleen maar behoefte aan krachten heb. Wij zullen dus, zoo de Heere wil en het weder het toelaat, Vrijdag te Oakham komen, en dan verder onzen weg voortzetten onder den zegen des Heeren. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 189 J.C Philpot aan dhr. Tanner

Stamford, 27 April 1864

Mijn waarde Vriend!
Lijden en beproevingen, wanneer zij ten goede werken, verbinden het volk van God al nauwer en nauwer aan elkander. Ik heb wel eens dit beeld gebruikt: tusschen twee stukken koud ijzer is geene vereeniging; neem een stuk gloeijend ijzer uit den oven en een ander stuk koud ijzer, en nog zult gij geen vereeniging erlangen; maar breng twee stukken gloeijend ijzer zamen, en laat de zware hamer der verdrukking daarop vallen, er zal eene welling, eene vereeniging zijn, — zij zullen tot één worden. De toepassing is te duidelijk, dan dat ze verklaring behoeft. Sints ik zelf in den oven der verdrukking was, gevoel ik mij veeleer aangetrokken tot het lijdend volk van God, dan wanneer ik niet in lijden ben. Ik twijfel niet, waarde Vriend! of gij hebt hetzelfde ervaard onder uw lijden en beproevingen, en dat zij u meer geven te gevoelen voor, meer vereeniging en gemeenschap met de lijdende leden van het verborgen ligchaam van Christus, dan wanneer gij zelf niet in den druk verkeert. Zijn de nederigen, de eenvoudigen van harte, de verzochten en beproefden, de verdrukten, de verbrokenen van hart en de verslagenen van geest niet de uitverkorenen onder des Heeren kostelijke parelen? En waarom?
— Omdat zij meer aan Christus gelijken, meer Zijn beeld gelijkvormig zijn, meer de kracht Zijner genade openbaren. Sints ik conscientie maakte van mijne belijdenis, was ik in gemoed en geest altijd onvereenigd met, de haastige, drieste, stoute belijders; en schoon ik jaren lang niet duidelijk wist te onderscheiden waar zij verkeerd waren, toch had ik een instinctmatig gevoel van onvereenigdheid en afscheiding des harten van hen. Van dat eerste denk ik, dat daar is wat onze gezegende Heere noemt: het licht des levens, en dat daar eene geestelijke kennis is van de waarheid Gods en de kinderen Gods. Door het een zijn wij eenigermate gewaarborgd tegen dwalingen, en door het andere om ons te vermengen met ongoddelijke belijders. Niet, dat wij niet vaak groote misslagen begaan; maar dit vloeit meer voort uit gebrek aan oordeel dan uit moedwillige dwaling. Daarom vergeeft de Heere genadiglijk zulke dwalingen in het oordeel, aangezien Hij weet, dat zij niet voortkomen uit opzettelijke goddeloosheid.
Hoe geheimzinnig is het leven Gods in de ziel. Het schijnt een kleine droppel van reinheid in het midden van onreinheid te wezen. Toen ik nog een jongen was, zag ik in London voor het raam van een uitstekend horologiemaker eene zonderlinge beweging, als ik het zoo eens noemen mag, ten toon gesteld. Als ik het mij goed herinner, dan was er eene plaat van glas of metaal, dat is mij vergeten, — horizontaal gesteld op een spil in het midden. In deze plaat waren, wat ik eens noemen wil, kleine paden of wegen gesneden, die van het eene einde tot het andere in gemeenschap met elkander waren, en een groot bolletje, dat op kwikzilver geleek, liep onophoudelijk deze paden op en neder, bij afwisseling elke zijde van de plaat stootende, gelijk een soort van slinger. Ik moge het misschien niet goed beschrijven, want het is meer dan veertig jaren geleden dat ik het zag, maar het trof mijn gemoed als eene eigenaardige voorstelling te zijn van den nieuwen mensch der genade in het harte, even helder, lichtend en onbevlekt op en nederloopende, en toch beweging gevende aan en regelende de geheele machine. Vergeef mij indien het zinnebeeld niet goed is.
Ik heb wederom een ernstigen aanval gehad van wat ik misschien noemen moet, de ziekte van mijn gestel: — bronchitis. Door genade zijn al de teekenen van ontsteking verdwenen, en mijn grootste gebrek is tans zwakte en teergevoeligheid. Met dank kan ik zeggen, dat ik dagelijks beterende ben, en dewijl ik bij goed weder mijne wandelingen kan volbrengen, hoop ik met Gods zegen, met eenigen tijd tot mijn vorigen staat van gezondheid te zijn teruggekomen. Het is voor mij en ook voor mijn volk eene bijzondere beproeving, dat ik zoo dikwijls het prediken moet opgeven; doch zij dragen het met veel teederheid en geduld, en ik twijfel niet, of er is een verborgen voornemen van wijsheid en goedertierenheid, dat daardoor moet uitgewerkt worden. ‘Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan.’ Het is een gedeelte der ware Christelijke wijsheid, des levenden geloofs, des wezenlijken ootmoeds, der onderwerping aan den wille Gods, om voldaan te zijn met te gelooven wat wij niet zien. ‘Hij leidt den blinden langs den weg, dien

zij niet geweten hebben.' Een besef dezer blindheid zal er ons toe brengen, onzen weg op den Heere te wentelen, en op Hem te vertrouwen, dat Hij het maken zal. Maar wij hebben te treuren en te klagen over onze dwaasheid, onkennis, duisterheid, ongeloof, wantrouwen en dat ellendig gebrek aan onderwerping aan den wille Gods, dat de last onzer beproevingen zoozeer verzwaart. Indien wij maar konden gelooven en bevestigd waren in het vertrouwen, dat onze onderscheidene beproevingen, hetzij ligchamelijk, of in de familie, of inwendig, of in vereeniging met de Kerk ons ten goede waren, hoe zeer zou dat haren last verligten. Maar naar den wand te grijpen als een blinde, en te tasten alsof wij geene oogen hadden, doet ons den last alleen dragen, en gij weet wat ellendig aaklig werk wij maken, wanneer wij den last met eigen armen moeten dragen. De zoete overtuiging, dat de Heere de beproeving zond, zal ons bijzonder onder haar ondersteunen, er ons doorhelpen en elke beproeving, hoe zwaar zij op zichzelve ook moge wezen, wondervol verligten.
Gij staat tans ook voor eenen proefweg. Gij gaat naar Londen, met een zwak ligchaam en lijdende aan verschillende ongesteldheden, die den zorg van eigen huis zoo zeer schijnen te behoeven. Te midden van al die smarten moet gij optreden voor eene vergadering in Londen, onder welke vele scherpziende en scherphoorende beoordeelaars zijn. Gij ziet misschien op hetgeen gij gebrek aan opleiding of bekwaamheid noemt, om de dierbare waarheden van het Evangelie voor te stellen. Gij overweegt niet hoe de Heere u kan sterken naar het ligchaam, uwe smart kan verligten, uwe pijn kan verzachten, uwe menschenvrees kan wegnemen, en u vrijmoedigheid kan geven in het spreken, dat wel niet u zelven, maar toch uwe toehoorders kan voldoen, altans hen, die dien naam verdienen. Ik heb reeds lang opgemerkt en zie het dagelijks meer en meer bevestigd, dat de Heere niet de gaven en bekwaamheden zegent, maar Zijn eigen woord in het hart en den mond Zijner gezanten. Wat betreft gaven en talenten, die hebben wel iets van wat Huntington vrouwelijke bevalligheid noemt, schitterende op enkele van de ergste menschen. De letter-dienaars muntten in talenten verre boven de bevindelijke predikers uit, en zijn in hunnen weg veel grooter. Doch wat zijn alle gaven en talenten, dan zich zelven en die hen hooren op te bouwen in eene genadelooze belijdenis ? Weinige woorden in den mond van een dienstknecht Gods met een eenvoudig hart, zullen gelijk den slinger en steen van David meer uitwerken, dan de geheele armee van Saul, of des Filistijnen speer gelijk een weversboom. Zijt dan voldaan en tevreden om eenvoudig heen te gaan in deze uwe kracht, met wat de Heere voor u deed en wat Hij door u zal willen spreken; en als Mr. Hoogmoed eens eene wond aan zijn hoofd moge krijgen, zal het niet het ergste zijn voor de genade der Nederigheid. Zoo uw oog maar eenvoudig zij op de verheerlijking Gods, zal Hij er u naar wensch doorbrengen, en het moge voorspoedig en eervol zijn.
Eene groote beproeving in mijne krankheid was, dat ik mijne verstandelijke vermogens niet naar wensch kon gebruiken, zelfs mijne stem niet; zoodat schrijven en spreken met groote inspanning en tot schade voor mijn ligchaam geschiedde. Doch nu ik door genade al gaandeweg beter word en mijne krachten terug-keeren, ontwaar ik ook meer verstandelijke werkzaamheid en eenige versterking des ligchaams, niet alleen om te wandelen, maar ook om te spreken. Uw toegenegene in den Heer, J. C. P.

Brief 190 - J.C Philpot aan Mr. J. Davids, van Melbourne in Australië

Leamington, 18 Mei 1864

Waarde Vriend!
Uw brief, met ingesloten 5 p. st. die ik aan de Vereeniging de Oude Pelgrimsvriend zal overmaken, is mij van Stamford naar hier opgezonden, waar ik op advies van mijnen geneesheer tot herstelling mijner gezondheid tans verblijf houd. Het heeft den Heere behaagd Zijne drukkende hand op mij te leggen, zoodat ik in twee maanden niet in Zijnen naam heb kunnen spreken. Ik vertrouw evenwel, dat ik dagelijks, hoewel nauw merkbaar, in beterschap vooruitga, en hoop, dat het den Heere moge behagen mij wederom op te rigten en tot mijnen arbeid bekwame.
Het verblijdt mij te vernemen, dat gij in goeden welstand zijt wedergekeerd tot uw nieuw vaderland, en uwe familie in goeden welstand weder mogt aantreffen. Gij zijt genadig gespaard op uwe groote togten over de wijde zee sints wij elkander in het vorige jaar te Allington zagen. Het verblijdt mij u ontmoet te hebben, en ik zoowel als de vrienden Parry en Tuckwell, die gij in Allington zaagt, gevoelen vereeniging met u in de dingen Gods, en zijn met u van éénen geest. Ik geloof gaarne, dat het voor u geen kleine beproeving is, met zoo weinigen aangenaam te kunnen spreken over de dingen Gods, en vooral dat er zoo veel strijd en ver-

deeldheid schijnt te zijn onder de weinigen, die zamen komen. Weinige dingen vertoonen ons meer den lagen staat van het leven Gods in onzen tijd, dan die geest van oneenigheid en strijd, welke de meeste kerken schijnt vaneen te scheuren. Er moet toch weinig leven en kracht in de ziel zijn, wanneer het volk om allerlei beuzelingen verdeeld is. Hoe vaardig zijn ze om de fouten in anderen op te merken, en hoe zelden zien zij hunne eigene gebreken. Ik voor mij vind veel meer bezorgdheid en oefening aangaande mij zelven dan anderen. De groote zaak toch is, dat men voor zich zelven regt staat; dat we eene getuigenis van den Heere hebben, dat wij de Zijnen zijn, dat wij in Zijne vreeze wandelen en leven tot Zijne eer. Wij zullen overvloedig werk hebben als wij op ons zelven zien, als wij zoeken te waken over de uitgangen van onze harten, als wij zoeken den zegen des Heeren, en jagen naar vereeniging en gemeenschap met den geze - genden Zaligmaker van arme, verlorene, schuldige zondaren. Indien zij, die belijden den Heere te vreezen en lief te hebben, meer vernederd waren in eigen ziel, meer verootmoedigd, ontbloot, uitgeledigd en ootmoedig waren, er zou wat minder oneenigheid, minder twist, minder lastering, en meer liefde, teederheid en toe-genegenheid onder Gods volk zijn.
Mij dacht, dat ik het u te Allington kon aanzien, dat er in u een geest van liefde en toegenegenheid jegens Gods volk was, en een tegenzin om hunne feilen en gebreken uit te meten. En het scheen mij toe, dat gij in uwe ziel getast, gevoeld en gesmaakt hebt de goedertierenheid en barmhartigheid des Heeren, welke u deed uitzien naar een vernieuwd besef van Zijne gunst en ontferming, die beter is dan het leven. Ik bid u daarom toe, dat gij in eigen ziel moogt gezegend en beweldadigd worden, klein en nederig blijven in eigen oog: en dat de Heere u beware voor een geest van twist en tweedragt, voor verstrikt te worden in de wereld, of overwonnen te zijn door zonde en satan. Gij zijt geroepen vast te staan, niet alleen voor de levende waarheid, maar ook om dat te openbaren door uw leven, gedrag en omgang, omdat gij hare kracht en zaligheid in eigen ziel ervaart.
Mijn liefdegroet aan Mevr. Charlwood, en allen, die den Heere liefhebben. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 191 - J.C Philpot aan dhr. E. Walter

Stamford, 15 Junij 1864

Mijn waarde Vriend!
Het spijt mij u te moeten berigten, dat ik uwe vriendelijke uitnoodiging niet zal kunnen aannemen, om bij mijn jaarlijks bezoek te London te kunnen prediken te Wadhurst of Tunbridge Wells.
Ik zou zeer gaarne uwen ouden vader nog eens ontmoeten, met wien ik tijden geleden liefelijk mogt verkeeren en zamenspreken over de dingen Gods, en die jaren achtereen mij pleeg te hooren wanneer ik in London predikte. Ik hoop, dat de Heere zijne ziel moge gezegend hebben met meer vertroosting, dan hij in den tijd, dat wij elkander ontmoetten, pleeg te genieten, en dat zijne laatste dagen de beste mogen wezen. Zoo lang ik hem kende bleek hij de vreeze Gods in levende beoefening te hebben, maar genoot niet die vrijmaking, waarmede sommigen van Gods heiligen begunstigd zijn. Doch ik heb nooit aan zijne zaak of staat getwijfeld, en geloof volkomen, dat het wel met hem zal wezen wanneer zijn levensdraad zal worden afgesneden.
De reden waarom ik niet zal kunnen komen is de staat mijner gezondheid. De geheele maand Maart en gedeeltelijk ook April heb ik het huis moeten houden, door mijn gewone borstaandoening, wat mij zeer verzwakt heeft; en hoewel ik het in de mogendheid des Heeren gewaagd heb naar London te gaan, was het toch in veel zwakheid. Ik kan derhalve geene uitnoodigingen aannemen, behalve mijne belofte in Gower Straat, en heb reeds voor onderscheidene bedankt.
Het verblijdt mij, dat ik door uwen lieven ouden vader met toegenegenheid gedacht word. Hij heeft al velen zijner oude vrienden zien afgaan en wegkwijnen, en onder dezen ook zijnen herder en leeraar Crouch. Maar welk eene barmhartigheid, dat schoon de mensch sterft Jezus leeft, en dat Hij vol ontferming, genade en waarheid is allen, die Zijnen grooten naam vreezen en liefhebben! Het pad waarlangs uw vader zoo vele jaren geleid is geworden is een veilige weg, hoe hobbelachtig en ruw ook. Maar het einde zal alles goed maken.
Groet hem met de verzekering mijner christelijke liefde, als ook allen, die de waarheid liefhebben. Uw zeer opregte, J. C. P.

Brief 192 - J.C Philpot aan dhr. Tanner

Stamford, 22 Junij 1864

Mijn waarde Vriend!
Bij het overzien van uwen brief dezen morgen, om mijn geheugen te helpen, kwam mij een meesterlijken trek van Bunjan voor de aandacht, waar hij, in de beschrijving van de kleeding der vrouw in het huis Bevalligheid, zegt: 'Zij zag geene heerlijkheid in haar zelve, die zij niet in anderen opmerkte. Daardoor nu leerde zij alle anderen uitnemend achten boven zich zelven,' enz. Zoo mogt ik zien, — en denk niet, dat ik vlei, — die genade in u welke ik niet in mij zelven kon waarnemen. Gij hebt niet alleen een langdurige en beproevende verdrukking moeten doorstaan, maar hebt beproeving op beproeving gehad van alle zijden: In uwe familie, in uwe werkzaamheden, in de gemeente, in uwe ziel, en voortdurend in uw arm lijdend ligchaam. Uwe mede-lijdende vrienden zouden, ware het mogelijk, al deze lasten van uwen schouder afnemen, en al deze smarten en zwakheden uit uw ligchaam. Doch de hand, die het lijden wegnam zou ook de vertroosting wegnemen, en door het ligchaam gezond te maken zou het de gezondheid der ziele rooven. Gij hebt niet alleen een beter maar ook een wijzer Vriend, dan wij arme sterfelingen, ook met onze beste en teederste sympathiën, voor u kunnen wezen; en die allerteederste en alwijze Vriend zal u niet meer opleggen, dan Zijne genade u kan doen dragen; en moge het nut daarvan al voor u zelven verborgen schijnen, het zal door anderen gezien en gevoeld worden. Die het niet heeft ervaard kan niet beseffen, welk eene zware beproeving een lijdenden tabernakel is, en bijzonder wanneer aan die zwakheid een voortdurende pijn zich voegt. Van de eerste heb ik, zooals gij weet, veel ondervinding; maar van de laatste misschien minder dan velen mijner vrienden, want mijne ongesteldheid gaat gewoonlijk niet vergezeld met ligchaamspijn en lijden. Maar door de goedertierenheid en barmhartigheid des Heeren ben ik veel beter, en heb hoop met de hulp en zegen des Heeren mijnen arbeid in Londen te kunnen voleindigen, zonder afgebroken te worden. Wederom is aan mij bewezen, dat de kracht des Heeren in zwakheid volbragt wordt, en ik verwacht geene andere ervaring van Zijne kracht, dan verheerlijkt op denzelfden weg. Gij weet het, waarde vriend! dat het een groote zegen is sterkte te gevoelen, doch het is zeer pijnlijk en beproevende de voorafgaande zwakheid te leer en kennen. Waar zouden deze twee te scheiden zijn? Als de kracht des Heeren volkomen wordt in de zwakheid, dan moet ze zoo volkomen en onafscheidelijk bij elkander zijn, als het gat en de pin.
Met smart vernam ik het lijden uwer lieve vrouw. Doch hoe vriendelijk en genadig was het van den Heere, haar zulk een rijken zegen te geven! O, hoe verborgen zijn Zijne wegen en onnaspeurlijk Zijne handelingen, en toch zijn ze allen met goedertierenheid en barmhartigheid vermengd. Hoe waar is het, dat dien de Heere liefheeft tot het einde toe door Hem bemind wordt; en dat Hij nooit begeeft noch verlaat degenen, in wier hart Hij de genade der Goddelijke vrees heeft ingeplant. Maar o; hoe schijnen in lange tijden van donkerheid al Zijne vorige barmhartigheden begraven en vergeten. Ik heb dikwijls stilgestaan bij eene merkwaardige uitdrukking van Bunjan, in zijne 'Overvloeijende Genade', waar hij zegt: 'dat wanneer hij het gevoel miste, dat God zijne ziel nooit met zulk een zegen bezocht dan eene ontdekking van Hemzelven, nogtans bevond hij naderhand zijnen geest zoo met duisterheid vervuld, dat hij niet eens kon bevatten wie God en welke die vertroosting was.' Hoe waar is het, dat er door duisterheid en ongeloof zulk een kennelijke en algeheele wegzweeping schijnt van alles wat geproefd, getast en gevoeld werd, dat de bevatting daarvan zelfs niet is overgebleven. Doch in zulk een weg leeren wij gevoelig en bevindelijk verstaan de diepten van den val, en hoe geheel door en door wij van natuur ontdaan zijn van alle magt en wil. Nu wat zouden en konden wij doen onder zulke ellendige omstandigheden, zoo niet de Heere uit rijke, vrije en oppermagtige genade onzen geest verlevendigde? Wat arme, onvoordeelige schepselen zouden wij zijn op den kansel en in de spreekzaal, in de gemeente en onder de familie, op onze knieën en met den geopenden Bijbel voor onze oogen, wanneer de Heere niet kwam in Zijne eigene vrije genade! Dit innerlijk ingewrochte gevoel en ervaring, onze ellendige hulpeloosheid, en van de vrijheid en volheid der souvereine genade, doet ons van ganscher hart verklaren wat een mensch is van natuur en wat hij wordt door genade; en aangezien al de dierbare heiligen Gods eene evengelijke ondervinding hebben, zoo van donkerheid als van licht, van den ellendigen staat van nature, en van des Heeren almagtige genade en kracht, zoo leert en doet het ons, naar de mate onzer genade en gaven, tot het hart en geweten spreken van het levende volk van God. Ik zie meer en meer, dat de Heere alleen Zijn eigen Woord en werk zegent, — dat het niet zijn de groote gaven of

bekwaamheid om het Woord te openen, maar dat het datgene is, wat de Heere in Zijne vrijmagt toeëigent. Ik heb dit reeds voor lang op bijzondere wijze opgemerkt in onzen lieven vriend Tiptaft, die het nu heeft opgegeven. Zijne beste vrienden konden niet zeggen, dat zijne gaven zeer groot waren, of dat hij een bekwaam uitlegger van het Woord der waarheid was. En toch, hoe zeer is zijne eenvoudige getuigenis vereerd en gezegend, ver boven die van mannen, die in de gaven der bediening boven hem uitmuntten. Ongetwijfeld werd hij somtijds geslingerd en beproefd in zijn gebrek aan verscheidenheid en bedienende bekwaamheid, maar werd gesterkt en getroost door de getuigenis, die hij ontvangen heeft van den zegen Gods, die op het woord zijner prediking rustte. Uw verbondene in de waarheid, J. C. P.

Brief 193 - J.C. Philpot aan mej. Isbell

London, 3 Augustus 1864

Mijne lieve Fanny!
…..Ik denk mij naar Croydon te begeven, aangezien het eene plaats voor de waarheid, en het klimaat er droog en warm is. Mijn dienstjaar te Stamford en Oakham eindigt in October, en dan denk ik mijne betrekking tot die twee gemeenten en vergaderingen neer te leggen. Ik zal dezen stap op allerlei wijze zeer gevoelen, en ook zal ik mijn traktament er aan moeten geven, wat ik met mijne familie bezwaarlijk zal kunnen derven; doch het is beter bij tijds op te houden, dan mijn leven er mede op te offeren, dat zeker zou geschieden als ik voortging te arbeiden zooals ik tot hiertoe deed. Mijn lieve vrouw en onze zoon Charles zijn vandaag naar Croydon gegaan, om naar een huis om te zien. Het is eene groote plaats niet ver van London. Het is er veel warmer dan te Stamford, met een droogen grond.
Ik geloof, dat deze laatste aanval de zaken op de hoogte gebragt hebben. Wanneer het Gode behaagt mijne gezondheid te herstellen, dan zou ik niet geheel afzien van de bediening, maar bij gelegenheid als hulpprediker dienst willen doen. De onophoudelijke arbeid, in allen wind en weer, is mij te veel; maar ik ben op verschillende wijze diep beproefd, dewijl het een allergewigtigste stap is, en ik kan den wil des Heeren maar niet duidelijk zien. Ik heb groote behoefte aan geloof en lijdzaamheid, en aan eenige opbeuring te midden van mijnen druk. Er beidt mij meer beproeving in de voorzienigheid zoowel als in de genade, en in elk opzigt een ruw en doornig pad. Maar de Heere is de Algenoegzame. Ik hoop, dat de beoordeeling van …. u niet gekwetst heeft. Zoo ik ooit schrijf, het moet eerlijk en oprecht zijn; en mij dacht, eenige wenken konden zijn nut hebben voor anderen. Gebreken aan te roeren moge eene teedere zaak zijn, maar men kan ze toch maar niet geheel stilzwijgend voorbijgaan, alsof een persoon volmaakt zou kunnen zijn. De levensbijzonderheden der heiligen in de Schrift vermelden zoowel de verkeerde als de goede daden; en ik zou van partijdigheid zijn beschuldigd, wanneer ik niets gedaan had dan prijzen. Doch het zou mij smarten indien ik u gekwetst en beleedigd had. Uw toegenegen Broeder, J. C. P.

Brief 194 - J.C Philpot aan de lieve vrienden, die hebben bijgedragen tot de getuigenis mij geschonken door de gemeente en vergadering in Providence kapel, te Oakham

Croydon, 18 October 1864

Mijn waarde Vrienden!
Met dank en opregte erkentelijkheid aanvaard ik het mild, ik mag wel zeggen edele bewijs uwer achting en toegenegenheid jegens mij. Het is verre boven mijn wenschen en verwachtingen; doch ik was zeer lang overtuigd van uwe mildheid, en dat gij naar vermogen, ja boven vermogen, mij jaren lang dergelijke bewijzen getoond hebt van uwe liefde. Het spijt mij, dat ik door mijne gebrekkige gezondheid verpligt ben de band te verbreken, die ons zoo lang te zamen vereenigde. Doch voor zoover wij door een meer blijvende en voortdurende band des geestes in onze harten vereenigd zijn door wederkeerige liefde en toegenegenheid, zal afstand en scheiding ons niet scheiden in den geest, schoon afwezende in het vleesch. Wij zullen steeds voor elkander begeeren en bidden het geestelijk goed, en elkander ontmoeten aan den troon der genade. Dat de gezegende Geest daartoe ook aan uw gemoed en geheugen steeds herinnere, die gedeelten van het woord van Gods genade, dat ik zoo vele jaren lang onder u mogt verkondigen; en dit zal u niet slechts doen denken

aan mij, maar ook aan de dagen toen wij met elkander zamen woonden in het huis des gebeds, en de tegenwoordigheid en kracht des Heeren in ons midden mogten ervaren.
Groot en menigvuldig waren mijne zwakheden en gebreken, beide als leeraar en herder, waarvan sommigen misschien oorzaak hadden in mijn zwakke gezondheid, en anderen voortvloeiden uit een ligchaam der zonde en des doods. Maar mijne begeerte en doel was, om zoo getrouw en bevindelijk mogelijk u het Evangelie der genade Gods te prediken.
En nu, vrienden en broeders, vaart wel! Aanvaard mijn liefdegroet in den Heere; en gelijk wij elkander hier beneden zoo menigwerf ontmoetten in de aardsche voorhoven des Heeren, mogten wij zoo elkander ontmoeten in de hoven Zijner eeuwige heerlijkheid.
Ik ben, mijn waarde Vrienden en Broeders! uw gewezen verbonden Leeraar en Herder, en steeds uw liefhebbende Vriend en Broeder, J. C. P.

Brief 195 - J.C. Philpot aan dhr. Tanner

Thornton Heath, 14 October 1864

Mijn waarde Vriend!

Sints eenigen tijd gevoelde ik begeerte om u eenige regelen te zenden, doch, gelijk gewoonlijk, waren er vele beletselen, die mij verhinderden. Maar de voornaamste oorzaak was, dat ik zoo vele gemoedswerkzaamheden en zoo weinig ligchaamskrachten had. Inderdaad, ik heb den moed schier niet gehad iets boven het volstrekt noodzakelijke te doen. Elke dag heeft zijne beproevingen, elke avond zijne werkzaamheden, en schier elk oogenblik zijne zwakheden. Ik stelde dus dezen en dien brief vaak uit, totdat het mij bijkans doorgegaan was, dat er onder waren die antwoord eischten.
Laatstleden Vrijdag ben ik hier gekomen, nadat ik een droevig afscheid genomen had van vele getrouwe vrienden en hoorders, onder wien ik zoo vele jaren heb gearbeid. De Heere bekrachtigde mij genadiglijk om Zondag op beide plaatsen te prediken, en te Oakham ook Dingsdag avond nog voor ik hen verliet. Ik heb hun het beste gedeelte mijns levens, en mijne gezondheid en krachten gewijd, God gaf te aanschouwen, dat ik niet te vergeefs heb gearbeid noch mijne krachten nutteloos heb besteed. Niets dan mijne gebrekkige gezondheid zoude er mij toe kunnen gebragt hebben om hen te verlaten; maar zij zoowel als ik waren er van overtuigd, dat ik onmogelijk mijn werk langer kon vervullen. Ik meen daarom ook te kunnen zeggen, dat wij zoowel tot wederzijdsche smart en spijt, als in wederkeerige liefde en toegenegenheid gescheiden zijn. Ongelukkig heb ik des daags voor dat ik Oakham verliet koude gevat, en ben sints dien tijd ongesteld geweest, zoodat ik den drempel mijner nieuwe woning niet overgegaan ben sints ik er binnentrad. Ik heb zeer begeerd hier de kracht en tegenwoordigheid des Heeren te ervaren, en dat Hij Zijne goedkeuring geve aan dezen stap, en de wandeling in mijne tent aan deze plaats moge heiligen. Ik wensch, zoo in de voorzienigheid als in de genade, immer op Zijne hand te wachten; Hem te kennen in al mijne wegen, opdat Hij al mijne paden moge regt maken. Ik heb het prediken zoo menigmaal moeten opgeven, soms zelfs weken en maanden lang, dat ik gevoel dat de beproeving niet zoo groot zal zijn als zij vooraf wel scheen. Ik heb hoop, dat de Heere mij zoover wederom zal herstellen, dat ik altans in de zomermaanden in Zijnen naam zal kunnen voorgaan. Ik heb tans rust noodig, hoewel ze, gelijk gewoonlijk, moeijelijk voor mij te verkrijgen is, want er ligt veel werk voor mij; en moge mijn mond al zwijgen, mijne pen schijnt niet werkeloos te kunnen wezen. In der waarheid ben ik sints jaren lang een vijand geweest van traagheid en ledigheid, maar heb mij bereidvaardig betoond te arbeiden naarmate de krachten, die de Heere mij verleende. De middaghoogte onzes levens zijn wij reeds gepasseerd. De Heere heeft het noodig geacht Zijne hand uit te strekken over onze arme ligchamen, en wij kunnen er op rekenen, dat het overige onzer dagen meer of minder in zwakheid zal zijn, zonder verwachting, dat wij ooit zullen bevrijd worden van die aanvallen, veeleer dat ze met den tijd zullen verergeren. Ik denk wel eens aan u, aan onzen lieven vriend in Allington, en aan mij zelven. Wij allen hebben onzen proef weg, en ik geloof dat wij begeerte hebben onderworpen te zijn aan den wille Gods, en dat elke beproeving geheiligd en gezegend worde ten goede onzer ziel. Ongetwijfeld is er nog al wat noodig om ons van onze hoogten af te brengen. ‘Hij heeft hunne harten vernederd met droefheid.’ Wij zien uit naar een verbroken hart en een verslagen geest, naar een ootmoedigen zin en teeder geweten. Wij wenschen te leven en te wandelen in de vrees en liefde des Heeren, en bewaard te

blijven voor het kwaad, dat het ons niet smarte. Ook begeeren wij de tegenwoordigheid en zegen Gods in onze zielen, in de openbaringen Zijner liefde en genade. Daarbij zoeken wij Zijne goede hand te zien uitgestrekt in de voorzienigheid, opdat er steeds stoffe zij Zijnen heiligen naam te prijzen en te loven voor Zijne vriendelijkheid en goedheid jegens ons;. en met dat al, welk eene koudheid, doodigheid en duisternis is er soms in ons gemoed. Ongeloof en wantrouwen, twijfel en vrees, moedeloosheid en mistrouwen nemen het gemoed in bezit, zoodat het leven en de kracht der wezenlijke Godsdienst schier geheel verloren schijnt. Zoo hebben wij vele afwisselingen, en dit zal ons steeds terughouden van te rusten op onzen droesem, noch op ons gemak te zijn in Zion. Het is zoo, ons vleesch houdt van een gemakkelijken weg, en aan ons zelven overgelaten zouden wij altijd het eeuwige leven verruilen voor eene betere gezondheid, meerder sterkte en een groote schat van aardsche goederen. Maar het is ons barmhartigheid, dat wij onzen eigen weg, eigen wil of kruis niet kunnen uitkiezen, maar dat alles ons beschikt wordt: — wat te doen, te lijden, te zijn en niet te zijn. Ik zou wel wenschen meer hemelschgezind te zijn, hetwelk is leven en vrede, meer te wandelen in het genot van de liefde en de gunst van God, meer te gevoelen van de dierbaarheid van den Heere Jezus Christus, en een krachtiger geloof in Hem. Wij kunnen niet altijd noch dikwijls zeggen hoe onze beproevingen en verdrukkingen tot ons geestelijk nut gedijen, noch hoe het antwoorden zijn op onze gebeden om meer nederigheid des gemoeds, en om meer te weten van de kracht en zaligheid der eeuwige wezenlijkheden. Een en ander is zeer geschikt, om ons aan de wereld te spenen, ons hoogmoedig hart te vernederen en te kruisigen, en onzen hardnekkigen geest te verbreken. Wij zouden dat wel willen gedaan hebben rustig en zacht, door een verborgen, geestelijken en bovennatuurlijken invloed aan ons gemoed, zonder eenige verdrukking des ligchaams, beproeving des gemoeds, of kruisiging des vleesches. Wij zoun wenschen, dat Jezus zich aan ons ontdekte als ons Alles in allen, maar niet in een weg van beproeving en lijden. Wij prediken den volke van den kansel, welke de regte weg is om deel te erlangen aan geestelijke zegeningen, en evenwel zoeken of begeeren wij ze voor ons zelven in een anderen weg. Altans zoo is het bij mij. Het is eene groote zaak geestelijk opregt en eerlijk te zijn gemaakt, om immer te zoeken naar den zegen Gods als eene ervaarde innerlijke wezenlijkheid, en niets zoo zeer te begeeren dan Zijne gevoelige gunst en goedkeuring. Doch het is een harde strijd daarvan deelgenoot te worden in dezen, dat is den regten weg, bijzonder wanneer de Heere Zijn aangezigt voor ons schijnt te verbergen en Zijn oor van onze smeekingen schijnt af te wenden. Toch behooren wij aan te houden in het zoeken van Zijn gezegend aangezigt, totdat Hij de schaduwen der donkerheid verandert in het morgenlicht. Uw toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 196 - J.C. Philpot aan mej. Peake

Thornton Heath 24 October 1864

Mijne waarde Vriendin!
Ik gevoelde reeds eenige begeerte, zoo niet bezorgdheid, om eens te weten hoe de zaken te Oakham stonden, toen uwe vriendelijke en toegenegen letteren mij gewerden. Ik las ze met groote belangstelling, ik geloof met gevoel, niet alleen ten opzigte van de bewijzen van toegenegenheid en blijvende belangstelling jegens mij onwaardige, maar omdat ze mij eenigermate in kennis stelden met wat ik zoo gaarne wilde weten: wat er nl. gedaan werd ten aanzien van de beroeping van eenen leeraar en herder onder u. Mogt de Heere Zijnen dienstknecht leiden en besturen, om datgene te doen, wat het meest kan strekken ten goede van Zijn volk en tot Zijne verheerlijking; en ik hoop, dat mijne lieve vrienden te Oakham en omstreken zich zullen vereenigen in smeekingen tot den Heere, opdat Hij Zijnen wil bekend make; want zonder dat is er geen wezenlijken zegen te verwachten. Het zou zeer in het belang en de vertroosting der gemeente en vergadering kunnen zijn, wanneer het met Gods raad bestaan mogt, den heer K. onder u te vestigen, als het hem doenlijk was. Zijn komen mogt in het eerste opzigt schijnen de zaken in orde te brengen; de moeite en zorg van voortdurende hulppredikers opheffen, en alle dingen zouden voor een tijd schijnen goed te gaan; maar als de zegen Gods niet rust op zijne vestiging onder u, dan zou de schijnbaar heldere lucht aldra bewolken, stormen opsteken en moeiten en verwarringen ontstaan, die vreeselijk zijn. Doch mogt het kennelijk worden, dat zijne vestiging onder u naar Gods wil is, dan zal, trotsch alle mogelijke moeiten, de kracht en tegenwoordigheid Gods en Zijn zegen alles overheerschen en overwinnen. Het is derhalve niet wenschelijk zulk eene gewigtige zaak haastig, laat ik er aan toevoegen, op eene vleeschelijke wijze uit te voeren, noch hem als het ware te dwingen op zulk een gewigtig punt te beslissen met opoffering van stoffelijke belangen.

Ik was er altijd al bevreesd voor, hoeveel zorg en kommer het zou baren om mijne plaats vervuld te krijgen, wanneer het den Heere mogt behagen mij van u weg te nemen. Niet dat ik zulk een groote waarde of gewigt wil gehecht hebben aan mijnen arbeid onder u, maar dewijl ik de groote moeijelijkheid ken die er bestaat om voortdurend een goede hulp te erlangen. Wanneer ik op reis ging had ik altijd veel moeite om mijne plaats goed vervuld te krijgen. Dit alles heeft reeds jaren lang mijn gemoed gedrukt, in waarheid was het mij altijd een bezwaar in mijn gaan naar London. Ik gevoelde immer begeerte, om zoo lang gezondheid en krachten het mij toelieten bij u te blijven, en niets dan zeer pijnlijke en beproevende noodzalijkheid heeft er mij toe kunnen brengen u te verlaten. Ik gevoel derhalve levendig de behoefte, dat de heer K. onder u zou bevestigd worden naar den wille Gods, en dat Zijn zegen moge rusten op alles, wat hij in Zijne vrees ondernomen heeft. Ik zal mijne laatste dagen onder u niet licht vergeten; want ik werd kennelijk ondersteund naar ligchaam en ziel om mijn laatst vaarwel als afscheid in den naam des Heeren tot u te spreken. Ik heb juist de proef nagezien van mijne leerrede over Fil.1: 5, 6, en het komt mij voor, dat de vrienden haar met genoegen zullen ontvangen als ze in druk verschijnt, aangezien ik de correctie met genoegen en smaak mogt volbrengen. Ik zou zeer begeeren, om mijne drie afscheids-leerredenen in een omslag te doen verschijnen, opdat ze een klein aandenken mogen zijn van mijne bediening onder u, en aan vriend en vijand toonen wie en wat ik was. Als het begeerd werd zou ik er een kleine voorrede voor plaatsen; en veelligt is de heer Ford bereid eenige extra exemplaren er van te drukken. Ik heb het niet begeerd dat ze opgeteekend werden, maar nu het geschied is ben ik er wel mede ingenomen; en mogt het den Heere behagen ze overvloedig te zegenen. Ik zou dit onderwerp niet aangeroerd hebben, hadt gij er mij geen aanleiding toe gegeven.
Het zou in dezen twistzieken tijd van groot belang zijn dat allen, die den Heere en Zijne waarheid liefhebben en zich verbonden gevoelen aan de zake Gods te Oakham, harten en handen vereenigen, om het schip, als het ware met den vloed over te helpen brengen: — gij, lieve Vriendin! en anderen, die in het verborgen en de mans-ledematen, die daarenboven nog ook in het openbaar weten te bidden. Mijne armlijke gebeden gaan voor u allen op, opdat de Heere u moge zegenen en u ten goede verschijne in deze ure van beproeving. Ik stem van harte in met de aanhaling, die gij van enkele goede mannen doet, aangaande de vereenigde kracht des gebeds. O, dat wij er veel meer van mogten kennen.
Ik mag zeggen, dat mijn nieuw verblijf mij niet onaangenaam is. Ik heb zeer begeerd de bijzondere tegenwoordigheid en kracht Gods aan mijne ziel te ervaren als een blijk Zijner goedkeuring; maar schoon ik beweldadigd werd met den Geest der genade en der gebeden, en somtijds opening bij het toenaderen tot den troon der genade, toch heb ik niet naar wensch en begeerte ondervonden den begeerden zegen. Ik heb met veel genoegen, en ik geloof niet zonder zegen, de 'Nagelaten Brieven van Huntington' gelezen. Hoe meer ik ze lees, des te meer valt mij op de volheid en zaligheid, en de verscheidenheid der ondervinding van Gods levende waarheid, gelijk ze daar voorgesteld wordt. Inderdaad, zij zijn zeer keurig en voordeelig te lezen. Ik zou het voor u, lieve Vriendin! zeer goed vinden om gedurende den winter daarin te lezen. Zij zijn kort en aangenaam; gij kunt ze opnemen en nederleggen zonder inspanning van gedachte, of noodzaak om door te lezen. Ik zelf heb zoo veel te schrijven, dat er weinig tijd voor mij overblijft om andere schrijvers te lezen. Wat ik derhalve lees, moet van het beste zijn; en ik vind geen geschriften, die mij beter voldoen, dan die van den onvergetelijken mijnwerker.
Ik zie tegenwoordig niemand van de vrienden, behalve den heer Covell, die zeer voorkomend en vriendelijk is.
Onze gezamenlijke groet aan u en uwe lieve zuster en al onze vrienden in Wharfland en de Terrace. Mijn liefdegroet aan al de lieve vrienden. Ik zal niet ligt onze laatste gemeentelijke bijeenkomst vergeten. Groet ze allen bij name, en bijzonder allen, die den Heere liefhebben. Uw zeer toegenegene in Hem, J. C. P.

Brief 197 - J.C. Philpot aan dhr. Whitteridge

Thornton Heath, 11 November 1864

Waarde Vriend!
Er is veel in uwen brief, dat mij bijzonder aantrekt, en mijn geweten zegt, dat de schrijver een opregt man schijnt te wezen. Gij zegt van u zelven, dat gij niet veel opleiding genoten hebt; maar uw brief bewijst, dat gij u zelven veel moeite en inspanning getroost hebt, en ook is het waar, gelijk ik bij ervaring weet, dat hoe zeer er ook een goeden grond gelegd is door vroegtijdig en langdurig onderrigt, zal iemand iets goed en naar

behooren weten, dan heeft hij zich zelven zeer in te spannen. Ik zeg dit natuurlijk alleen ten aanzien van natuurlijke opleiding; want gelijk gij weet, hebben wij de onderwijzing des Heeren noodig om iets naar behooren te weten. De kennis, die ik mag hebben van den eenigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Hij gezonden heeft, moet het gewrocht zijn dier zalving, welke alle dingen leert, en die waarheid is geen leugen, als waarlijk mijner ziel zaligend en heiligend. Maar het meeste van wat ik weet, en wat ik door mond en geschrift onderwijs, heb ik door beproeving en verzoeking moeten leeren; want door vele verdrukkingen moeten wij ingaan in het Koningrijk.
Doch nu kom ik tot het voornaamste onderwerp in uwen brief n.l. den wensch, of ik aan eenvoudige, onontwikkelde menschen niet eenige hulp zou kunnen verleenen, bij wijze van onderrigt en raadgeving. In de eerste plaats weet ik waarlijk niet, of ik er toe bevoegd en bekwaam ben, en zoo ja; of er zouden zijn, die bereid waren ze aan te nemen. Meestentijds ondervind ik, dat de menschen om raad vragen terwijl zij goedkeuring bedoelen. Maar afgescheiden daarvan, zou noch tijd noch gezondheid mij toelaten, zulk een taak te ondernemen. Mijne gezondheid is de laatste tijden kwijnende, voornamelijk door harden arbeid en oefening, en gemoedswerkzaamheden. Ik heb rust noodig naar ligchaam en ziel, — voor denken, spreken en schrijven. Mijn geneesheer zeide voor een paar dagen, dat zoo het mogelijk ware, zou hij het wenschelijk achten, dat ik een maand of zes een schijndoode was; ik denk, dat hij daarmede bedoelde, dat ik zulk een tijdsverloop volkomene rust moest hebben. Ik kan dus, bij mijn tegenwoordigen arbeid aan de Standaard, en veelvuldige correspondentie's, geen nieuwen last op mijne schouders nemen. Ik meen, dat ik door het schrijven van de Standaard, voornamelijk mededeel wat ik leer en weet.
Ik bedank u niettemin voor uwe vriendelijke en toegenegen letteren, en ik zou wenschen, dat het in mijne magt ware u en andere opregte, eenvoudige menschen zulk een onderrigt te geven, als werd aangeboden en aangenomen in de vreeze des Heeren. Uw zeer opregte in de waarheid, J. C. P.

Brief 198 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Thornton Heath, 15 November 1864

Mijn waarde Vriend!
Het is waarlijk zeer lang geleden sints ik u schreef, doch het is ons barmhartigheid, dat vereeniging en gemeenschap, waar ze ooit gevoeld werd met des Heeren volk, niet afhangt van de brievenposterij noch ook van eenige andere gemeenschap, maar dat ze onderhouden wordt in en door en met ons wederzijdsch Hoofd. In Hem hebben al de leden van Zijn verborgen ligchaam hun wezen en welwezen; en zoo blijft hunne vereeniging en gemeenschap met elkander, ook al is er uitwendig niet veel van merkbaar. Er is eene plaats, waar al de wedergeborenen Gods in den geest zamen komen, t. w. aan den genadetroon; en er is een Voorwerp, waarop zij allen hunne oogen gevestigd hebben, n.l. de Zone Gods aan de regterhand des Vaders. Twee beminden maken wel eens de bepaling om op een zeker uur op de maan te staren, opdat zij zouden gevoelen, dat hunne oogen, hoewel verre van elkander verwijderd, hetzelfde voorwerp te gelijk zien. Maar zij, die den Heere beminnen, hebben een hooger liefde en beter voorwerp, dan maan of ster, want zij zien, somtijds wel van de einden der aarde op de Zon der Geregtigheid. Het is mijn vaste overtuiging, dat er eene verborgene vereeniging bestaat onder de levende leden van Christus verborgen ligchaam; en aan de vereeniging en gemeenschap met den Heere zelf is de vereeniging en gemeenschap met Zijn volk verbonden. Mogt het ons gezegend deel zijn eene groote mate van beiden te genieten, want zij wassen en nemen gelijkelijk aan en af; en die liefheeft, Die geboren heeft, heeft ook lief, die uit Hem geboren is. Hoe aangenaam handelt de heilige Johannes over de broederlijke liefde, zoo in hare bron als derzelver stroomen; en hoe beslist wijst hij op hare tegenwoordigheid en afwezen, als ontwijfelbare kenmerken van leven en dood. Doch helaas, hoe veler liefde is in onze dagen verkoeld; en waarlijk, het kan ook niet anders, aangezien er zoo weinig geloof is, dat door de liefde werkt en het hart reinigt.
Sedert ik mijne nieuwe woning betrokken heb, ben ik veelzins in mijn gemoed geoefend. Krankheid is van zelf een zware last om te dragen; en schoon ik mij niet zoo regtstreeks krank of ziek kan noemen, heb ik toch veel zwakheid en ongesteldheid, wat dezelfde neêrgedruktheid des gemoeds ten gevolge heeft. Zoo ben ik gekomen naar eene vreemde plaats, en in een vreemd huis, dat in de meeste opzigten minder is dan mijn huis te Stamford, hoewel de huur hooger is. Ook ben ik veel geslingerd en geoefend in mijn gemoed aangaande vele dingen, die ik niet noemen kan, maar die allen hebben bijgedragen om mij neder te werpen,

en vaak eene wolk over mijne ziel te brengen. En toch meen ik, dat in en door al deze dingen het leven Gods in mij werd onderhouden en bewaard, meer dan het zou geweest zijn in een gemakkelijker weg. Zoo Schrift als opmerking en ervaring heeft mij genoegzaam geleerd, dat wij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koningrijk der Hemelen, zoo wezenlijk als bevindelijk. En daarom geloof ik, dat bij de meesten, zoo niet bij allen, de beproevingen en verdrukkingen bij het klimmen der jaren veeleer toenemen dan verminderen. Altans, zoo denk ik dat het mij zal gaan, en ik heb het ook zoo bij anderen waargenomen.
Omstreeks tien jaren geleden kreeg ik een deel van Huntington's 'Nagelaten Brieven.' Dit boek is mijn dagelijksche medgezel, — niet dat ik den ganschen dag door lees, maar gewoonlijk een gedeelte van den dag. En ik moet zeggen, hoe meer ik het lees, des te meer smaak vind ik er in, en ik meen er bij te mogen voegen, dat ik er voordeel uittrek Er is schier geen punt van Christelijke ervaring, van de diepste diepte tot de grootste hoogte, dat de onsterfelijke mijnwerker niet aanroert, en naar waarde behandelt door zijne meesterlijke, ongeëvenaarde pen. Ook is er geene zielswerkzaamheid, geene verborgene begeerte noch verdorvenheid die hij niet in het licht stelt. Het is inderdaad eene allerkostbare en onwaardeerbare erfenis der Gemeente Gods, en ik zou wel wenschen dat het wijder verspreid en beter gekend was. De beide Autheurs, van wie ik het meeste voordeel en de gezondste en meest gezegende onderrigting genoot, zijn Dr. Owen en Huntington. Ik zelf schrijf veel over Goddelijke dingen, doch deze twee mannen Gods boven alle anderen, en bijzonder de laatste, doet mijne pen in de handen beven.
Het verblijdt mij, dat daar ik tans het werk der bediening opgegeven hebbende, gij steeds bezig zijt in de dienst des grooten Konings. Het is waarlijk eene groote eer voor arme, vuile aardwormen, om als gezanten van den Koning der koningen en Heere der heeren werkzaam te zijn; maar ook in dezen, gelijk in alle andere zaken, is God de vrijmagtige, en als zoodanig wensch ik mij te onderwerpen aan Zijnen wil. Het is mij eene beproeving zoo zeer afgescheiden te zijn van mijn vroeger volk; doch ik ben er volkomen van overtuigd, dat mijne gezondheid noch krachten genoegzaam waren om mijne bediening onder hen voort te zetten.
Het zal ons aangenaam zijn u te zien, als gij het schikken kunt op uwe reis naar Londen ons te bezoeken. Ik heb uwe boodschap aan broeder Frank overgebragt. Gewoonlijk bezoekt hij mij eenmaal in de week, en ik vind hem een aangenaam en voordeelig medgezel. Hij is zeer vriendelijk en bescheiden. Tot nog toe heb ik niet uit hem kunnen krijgen noch bewijzen gezien, dat hij tot het volk behoort. Dokter Corse zegt, dat mijne borst veel beter is dan toen ik te London was, en gaf mij hoop, dat ik nog eens wederom zal kunnen spreken.
Ik ben, mijn lieve Vriend! Uw toegenegene in de Waarheid, J. C. P.

Brief 199 - J.C. Philpot aan Mej. Peake

Thornton Heath, 24 November 1864

Mijne waarde Vriendin!
Wij zijn zeer bezorgd geweest hoe het met Mevr. * is, doch geen bericht doet ons hopen, dat zij beterende is. Ik geloof, dat het lijden, bijzonder wanneer het lang duurt, eene gezonde uitwerking heeft op het gemoed, want wij leeren onder hetzelve onze diepe behoefte aan levende wezenlijkheden; en als deze gevoeld en bevat worden komt er een vlieden van alle dweepachtige denkbeelden en bloote ingebeelde beschouwingen en misleidingen.
Ik heb het zeer gezet op een gezond verstand in de dingen Gods, want dit geeft God bij den geest van kracht en liefde. (2 Tim.1:7.) In de dingen Gods en in de levende ervaring is eene heilige matigheid; want gelijk wij in het omhelzen der waarheid geen kunstig verdichte fabelen zijn nagevolgd, alzoo brengt eene ervaring der waarheid eene plegtige, gezonde overtuiging harer waarheid en wezenlijkheid mede. In tijden van benauwdheid, verzoekingen, ziekte en dood hebben wij eenige vastigheid noodig tot ondersteuning des gemoeds, en dat hebben wij niet in luchtige denkbeelden, maar in het Woord van God, leven en geest aan de ziel gemaakt. Niets heeft zoozeer de belijdenis van ons allerheiligst geloof in discrediet gebragt, dan de verkeerde denkbeelden en steeds vreemde verklaringen waaraan sommigen zich overgeven, zoodat aan het Woord van God allerlei vreemde bedoelingen worden toegedicht, en Zijne Goddelijke eenvoudigheid verdraaid en verloochend wordt. Doch laat mij hierover niet verder uitwijden, opdat ik u in plaats van een brief geene verhandeling schrijve.
Ik ben gelukkig bekomen van den angst en werkzaamheid, die ik had aangaande het getuigschrift. Ik denk, dat uwe beschouwing wel de ware zal geweest zijn; en ik moet zeggen, dat mijn hoogmoed zoowel geraakt

als mijne betere gevoelens gepijnigd zijn geworden. Het goede komt vaak uit het kwade voort, of het komt altans op eene wijze, zooals wij het niet verwacht hadden. In dezen weg wensch ik derhalve dankbaar te erkennen de goede hand van God in ditzelfde getuigschrift; schoon als het aan mij had gestaan, dan had ik het op eens voor goed tegengehouden.
Tot hiertoe heeft het weder mij verhinderd om uit te gaan, en ik vrees zeer, dat ik het grootste gedeelte van den winter in huis zal moeten blijven. Wij kunnen onze eigen moeiten en druk niet uitkiezen, maar verstoken te zijn van het genot der vrije, frissche lucht en oefening is voor mij eene groote beproeving.
Wij hebben veel schik met Mr. Covell. Hij komt mij gewoonlijk eenmaal in de week opzoeken, en zit dan eenigen tijd bij ons. Op de meeste punten komen wij zeer wel overeen. Ik vind zijne gesprekken geestelijk en leerzaam, zonder eenige gemaaktheid of stootends.
De heer Trijon heeft ons voor eene week ook bezocht. Hij was lief en vriendelijk, en deelde mij een weinig mede, hoe het te Stamford gaat. Ofschoon afwezende, gevoel ik mij toch steeds onder hen. Mijne begeerte is, dat de zegen Gods moge rusten op Zijne gemeente en vergadering te Oakham en Stamford. Ik zou u niet verlaten, ten minste mijne herderlijke bediening niet neergelegd hebben, zoo de Heere mij gezondheid en krachten verleend had om er mede voort te gaan. Maar het is de barmhartigheid Gods over Zijn volk, dat hunne stichting en vertroosting niet afhangt van een mensch, maar dat de Heere Zelf op Zich genomen heeft Zijn volk te troosten en op te bouwen. Wij kunnen in de toekomst, zoo God ons het leven spaart, er op rekenen, dat nieuwe beproevingen en lijden ons zullen treffen; maar de Heere heeft beloofd, dat Zijne genade ons genoeg zal zijn, en hierop alleen kunnen wij altijd zien, als magtig ons onder haar te ondersteunen, en eindelijk uit te voeren meer dan overwinnaars. Gemeenschap in druk en beproeving, en gemeenschap in de genade des Evangelie's vormt den band tusschen de leden van Christus verborgen ligchaam. En waarom anders, dan dat het hun gemeenschap geeft met hun algemeen Hoofd? (l Joh. 1:3; l Kor. 1: 9.)
Ik waardeer zeer uwe vriendelijke, medegevoelende en bevindelijke letteren; en wanneer kracht en tijd het toelaten, dan houd ik mij zeer aanbevolen. Gij, en schier niemand dan gij, houdt mij zoo wat op de hoogte met de gemeenten en het volk, ook aangaande de vrienden en onze bijzondere vrienden en betrekkingen, wat zoo belangrijk is. Er is wel geen grooter zegen, dan de gezondheid; ja waarlijk, zonder haar is alle aardsche geluk van geene beteekenis. Doch ongetwijfeld is het goed aan deze arme, ellendige aarde gespeend te worden, opdat onze genegenheden meer gerigt mogen zijn op de dingen, die boven zijn. Uw zeer toegenegene, J. C. P.

Brief 200 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Thornton Heath, 23 December 1864

Mijn waarde Vriend!
Ik kan onder mijne boeken niet vinden het laatste deel van Huntington's ‘Nagelaten Brieven,’ maar ik heb vier deelen, uitgegeven door Bensley in 1832. De laatste brief in het vierde deel is no. 735, terwijl het deel, dat gij mij gegeven hebt, eindigt met 592. Ik oordeel derhalve, dat ik de brieven reeds heb, die gij zoo vriendelijk waart voor mij op te sporen. Over het algemeen genomen kan men er van zeggen, dat zij het merg der levende Godzaligheid bevatten. Het is zoo, men vindt daarin niet die scherpheid, welke enkele van zijne andere schriften kenmerken; en zooals iemand teregt aanmerkt, dat ze onder den verschillenden indruk des tijds met blanke opregtheid geschreven zijn, maar er is eene vrijheid en warmte, eene wezenlijkheid en kracht in, die zich aan aller consciëntie aanbeveelt. Het moet een donkere tijd zijn voor de Gemeente van Christus in ons land, wanneer de geschriften van den onvergetelijken mijnwerker vergeten of geheel verwaarloosd zullen zijn, en er schijnt groote reden van vrees voor te zijn, want slechts betrekkelijk weinigen lezen en waarderen dezelve. Van geen schrijvers heb ik zooveel leering on stichting gehad, als van Dr. Owen en Mr. Huntington. Zij hebben mij beiden veroordeeld, bestraft, afgesneden, gezift en schier uitgeledigd, maar ook troost, bemoediging, leven en gevoel in mijn hart gewekt. Zulk eene bediening hebben wij tans niet, over het algemeen genomen, ook kunnen wij er op rekenen, dat het niet beter zal worden, altans zoo Huntington een waar profeet is. Toch geloof ik, dat de Heere nog veel volk heeft, dat Zijnen naam vreest; doch zij zijn voor het meerendeel in een lagen stand ten aanzien van geloof en Godzaligheid, en diegenen onder hen, die meer gezegend en beweldadigd schijnen, zijn voor het grootste

gedeelte zwaar bezocht met beproevingen en verdrukkingen. Wat mij betreft, moet ik zeggen, dat de weg dien ik tans bewandel de ruwste en meest beproevende is, dien ik sints jaren te gaan had. Als Mr. Hart's spreuk waar is :

‘Die pelgrim loopt het zekerst hier,
Die zelden ziet zijn weg,’ —

dan ben ik niet buiten den weg; want dit was en is mijn voornaamste beproeving. Ik hoop, dat gij verschoond zult blijven, om uwe bediening te moeten opgeven, of uw volk en huis te moeten verlaten. Moge de Heere u geduriglijk bewaren, om blijvend op Hem te zien, dat hij het hobbelachitige effen en het kromme regt make; doch wachtende, vragende en biddende, te zijn is wat anders dan gezegend te worden met verhooring. Mr. Huntington zegt, dat de levende ziel troost mag scheppen uit den oven, maar dit is een zwaar werk, ofschoon ik geloof, dat eene levende ziel den oven der verdrukking verkiest boven het gerust zijn in Zion. Ik heb het zeer druk gehad met mijn hoofd-artikel; maar met al mijnen arbeid zie ik mij toch weinig gevorderd. Niemand en niets is meer, dan wat God het doet zijn, Uw verbondene in de Waarheid, J. C. P.

Brief 201 - J.C. Philpot aan Mej. Peake

Thornton Heath, 2 Januarij 1865

Mijne waarde Vriendin!
Laat ik bij de opening van een nieuw jaar u en uwe waarde zuster, en allen, die wij in den Heere liefhebben uit kracht van persoonlijken omgang met hen, toewenschen alle barmhartigheid en zegen, die de God aller genade noodig zal keuren, beide naar ligchaam en ziel. Moge dit jaar, als wij gespaard blijven het door te leven, gekenmerkt zijn door bijzondere goedertierenheden, en dat elke ontdekking van 's Heeren goedheid en genade ons aan Hem verbinden, en steeds meer begeerig maken, om te wandelen in Zijne vrees en te leven ter Zijner verheerlijking.
Ik ben u zeer verpligt voor uwe vriendelijke, toegenegene en belangstellende letteren. Bij het lezen zeide ik onwillekeurig: ‘Wat zou ik doen, als Mej. Peake mij niet zoo goedwillig was?’ Trouwens, ik ben er zeker van, dat niemand zoo goed als gij mij weet op de hoogte te houden, van hetgeen ik gaarne verneem van de bewegingen in mijne laatste gemeente en vergadering. Mijne begeerte voor mij en mijn volk beide, was sints vele jaren niet naar vorm maar kracht, niet letter maar geest, niet gaven maar genade. Inderdaad, naar hetgeen ik zag en hoorde van begaafde menschen, heb ik een afkeer van hen gekregen; want schoon gaven, geheiligd door genade en aangewend tot des Heeren eer, ten zegen zijn voor de gemeente van Christus, nogtans zie ik zoo weinig genade in vele bekwame menschen, dat ik bevreesd voor hen ben. Het eenigste, dat ons wezenlijk nut is, is wat den Heere behaagt voor ons en in ons te werken door Zijnen Heiligen Geest; en niets zal de vuurproef doorstaan, waardoor eens iegelijks werk zal beproefd worden, dan Zijne genade in onze ziel. Dewijl wij hopen, dat de Heere Ds. K. onder u bragt, zoo zult gij nu, als gemeente en volk, hebben te wachten en te waken over hetgeen hij als Zijnen dienstknecht zal spreken tot uwe harten. Gij en al onze lieve vrienden, die bij ervaring iets kennen van het Koningrijk Gods, dat niet in woorden maar in kracht bestaat, zullen uitzien naar en gevoelen de kracht die zijn woord vergezelt; en als hij de kracht en goedkeuring Gods in zijne ziel en bediening ervaart, en des Heeren volk ondervindt hetzelfde, zoo zal dat een krachtig bewijs zijn, dat de Heere hem onder u zond. Ik hoop, dat hij meer gezegend moge worden in de roeping en vertroosting van 's Heeren volk, dan ik was, en dat er tusschen hem en zijn volk eene vereeniging zij tot waardeering, liefde en toegenegenheid. Zonder twijfel zullen zich beproevingen voordoen, en gij zult elkanders zwakheden hebben te dragen en te verdragen; maar als de zegen Gods in uw midden mag zijn dan zullen alle andere dingen van weinig beteekenis wezen. Dat de Heere u als gemeente en volk moge bewaren voor eenigen wortel der bitterheid, die uitspruitende, velen zoude beroeren.
Ik gevoel, dat gij in uw regt zijt met het geven van den bescheiden wenk, ontleend aan de brieven van….. Het is zeker het beste, om als het mogelijk is, die zaken over te laten, die zoo ligt het gemoed in de war brengen. Veel medelijden met zich zelven, gemelijkheid en opstand worden er door veroorzaakt; en het is niet goed iemands geest te ontsteken en te vertoornen, aangezien het een zelfverteerend zeer is, dat nooit zal

genezen wanneer het gedurig weder opengereten wordt. Het ligt niet op onzen weg, om onzen eigen' strijd te strijden, wanneer wij onderdrukt worden. Het is best, deze zaken den Heere over te laten, die beloofd heeft al wat krom is regt te zullen maken.

In mijn langdurig waarnemen van Gods volk, en ik mag er bijvoegen, ook van mijne eigen ervaring, heb ik opgemerkt, dat de Heere gewoonlijk of niet vaak zijn volk alzoo leidt. Ik weet, het is een teedere en moeijelijke zaak, gelijk uw overleden waarden man menigmaal ondervond en zeide, om te onderscheiden tusschen wezenlijke, Goddelijke leidingen en indrukken des gemoeds. Wij kunnen bezwaarlijk onderstellen, dat de Heere Mej. * leidt. — Alle deze dingen zeggen ons, dat wij wachten en verbeiden zullen, en zien welke de gevolgen zullen zijn. Ik bevind, dat in de Schrift veel gesproken wordt over een verstandig, nuchter en gematigd gemoed. — l Thess. 5: 6—8; l Tim. 3: 2; Titus 1: 8, 2: 4; l Petr. 1: 13, 4: 7, 5: 8; 2 Tim. 1: 7. — Deze gematigdheid des gemoeds, vooral als ze voortvloeit uit den arbeid der verdrukkingen, beproevingen en verzoekingen, en door bijzondere bedeeling des Heeren met de ziel, is een gezegend behoedmiddel niet alleen voor ligtzinnigheid en beuzelen in de dingen Gods, maar ook voor bedrog en dweeperij. Wij bemerken somtijds, hoe ligt sommigen dergenen, die, naar wij hopen, God vreezen, vervoerd en nedergeworpen worden door een voorbijgaanden indruk. Er is niets gewigtigs, geestelijk of afgebroken in hunne gemeenschap; maar eene onbestemde, zelfs vaak eene ijdele, drieste, vermetele verzekering, die geen ingang vindt in een hart dat geoefend is door Goddelijke onderwijzing. Hoe nauw is het pad, dat ligt tusschen waarheid en dwaling, de onderwijzer des Geestes en de bedriegerij des vleesches. Wij mogen wel met Hart zeggen: 'Het onderscheid is te fijn om door menschen te worden waargenomen, laat de Christen daarom onderrigt van God begeeren.' Hoe hebben wij voortdurend, ten allen tijde, en onder alle omstandigheden behoefte om onderwijzing, raad en leiding van den Heere te begeeren. En hebben wij niet Zijne eigene genadige belofte, dat zoo wij Hem kennen in al onze wegen Hij onze paden zal regt maken? — 'Ik zal u raad geven, Mijn oog zal op u zijn.'

Gij zijt niet de eenige, die aanmerkingen maakte op mijn antwoord op den omslag van de Evangelische Standaard. Doch ik denk, dat het niet goed verstaan wordt. Men heeft er uit opgemaakt, dat ik in de praktijk vereenigd ben met wat genoemd wordt: de kinderen met name noemen. Maar dit is het geval niet, want ik zie, dat er zich veel kwaad mede vermengt, schoon op zich zelve niet verkeerd, wanneer het kon geschieden in de vreeze des Heeren. Doch mijn voornaamste oogmerk was te getuigen tegen dien geest, welke de minste afwijking niet duldt van eigen pad. B. v. Mr. Covell doet twee dingen, die ik nooit gedaan heb, en ik verstout mij te zeggen, zoo ik gepoogd had ze te Oakham te doen, het vrij wat beroering zou teweeg gebragt hebben, l °. Hij dankt voor de moeders na hunne bevalling, en vraagt een zegen over moeder en kind. 2 °. Hij bidt, en soms nog al uitgebreid, voor onze kinderen, den Heere smeekende, dat Hij ze zegene, en zoo het Hem behage ze als de Zijnen te openbaren. Nu, dit kwetst mijn oor niet, schoon ik het zelf nooit deed; en in het eerst het te London weigerde te doen. Veronderstel eens, dat zonder eenige openbare plegtigheid, — want mijne opmerkingen golden meer verborgene dan openbare gebeden — onderstel, dat een begenadigd paar, aan wie een kind geboren was, in eenvoudigheid en Goddelijke opregtheid zouden nederknielen voor den Heere, en Hem smeekten om een zegen over het kind, het noemende bij zijnen eigen naam, zou men dat kunnen veroordeelen? En onderstel, dat hun herder en leeraar met hen zou knielen, en den Heere danken voor Zijne barmhartigheid jegens hen, en daarbij het kind met name noemende, zooals het door de ouders betiteld is, meteen des Heeren zegen over hen afsmeekende, moet dat maar zoo kortweg veroordeeld en verworpen worden als een werk des vleesches? Ik heb het nooit gedaan, maar het zou veeleer aan mijne vleeschelijkheid dan aan mijne geestelijkheid moeten worden toegeschreven. Ziedaar, wat ik bedoelde, — dergelijke dingen niet te meten met onze maat, maar goede menschen, die vrijheid van handelen te gunnen, welke door de Schrift niet veroordeeld worden. Dit alles verschilt veel van kinderenbesprenging. Doch genoeg hiervan.

Het berigt aangaande X. verheugt mij. Gij zult nu niet zoo velen in de bedestonden krijgen. P. meldt mij in haren brief, hoe veel zij ll. Zondag genoot onder de gebeden der vrienden, en bijzonder onder die van E. H., wiens belijdenis zij zoo zeer deelde. Ik denk dat zij en anderen de lees-vergaderingen waarderen, uit kracht dat anderzins de gebeden dier goede menschen niet zouden gehoord worden in uw midden, en dus ook niet die vereeniging zoude genoten worden.

Het zal u zeker genoegen doen te vernemen, dat mijne gezondheid beterende is, en ik heden een prettige wandeling mogt hebben. Digt bij ons huis is wat men een park noemt, met heerlijk zandrijke wandelpaden, en zoo ver buiten de stad, dat men zelden iemand ontmoet. Ik vind het zeer vermakelijk, en het leidt tot eene schoone begraafplaats. De lucht is hier koud, doch droog, en heeft niet dat bijtende, scherpe als in Stamford.

Toch mis ik zeer mijn eigen gemakvol huis, dewijl dit klein en vochtig is en zeer rookt. De lieve heer G. was verslagen mij er in te ontmoeten.
Ik heb medelijden met uwe lieve zuster in hare ziekte en zwakheid. Niemand kent zoo zeer zijn zwaren last, als die het droeg. Het is haar voorregt, gelijk ik er mij in mag verblijden, dat zij verzorgd wordt, door eene gewillige en toegenegen oppasser.
Ofschoon ik reeds zoo veel schreef, heb ik toch veel meer te zeggen. Uw zeer toegenegen in den Heere, J. C. P.

Brief 202 - J.C. Philpot aan Dhr. S.

Thornton Heath, 3 Januarij 1865

Mijn waarde vriend!
Gij zijt niet onbekend met den weg, in denwelken ik heb moeten wandelen, sints wij elkander zagen; en ongetwijfeld hebt gij uit den zwakken staat mijner gezondheid besloten, dat ik het werk der bediening voortdurend niet zou kunnen volhouden. Inderdaad, ik vrees te veel gesteund te hebben op ingebeelde krachten, want mij eenigzins beter gevoelende nam ik op mij in Londen te prediken, hetwelk te veel bleek te zijn voor mijne ligchaamskrachten. Ik gevoelde mij derhalve verpligt, den zorg en last van mijne beide gemeenten en vergaderingen, onder welke ik zoo vele jaren arbeidde, op te geven, en zocht, zoo het den Heere mogt behagen, eenig voordeel te verwerven door algeheele rust te nemen. Het was mij waarlijk eene beproeving, mijn volk en gemakkelijk huis te verlaten, en wat daarbij komt is, dat ik des Heeren hand daarin niet kan opmerken, zoo als ik wel zou wenschen. Het is waar, dat de Heere beloofd heeft, de blinden te leiden langs den weg, dien zij niet geweten hebben; maar totdat Hij hunne donkere paden opklaart kunnen zij niet gelooven, dat zij regt geleid zijn. Doch te midden van al deze donkerheden, gevoel ik mij zoowel gedreven als aangetrokken om alleen op den Heere te zien, geduriglijk Zijn aangezigt te zoeken en van Hem te begeeren, dat Hij een woord met kracht tot mijn hart mogt spreken. In al onze engten en moeijelijkheden, in al onze beproevende omstandigheden, hetzij in de Voorzienigheid of in de genade, hebben wij geleerd door het geloof op den Heere te zien, op Hem te steunen en Hem aan te hangen met een voornemen des harten. Alle andere toevlugt, hoop en hulp vind ik nietig; en dit heb ik te leeren alsof ik een eersteling was in de Godsdienst, om te gevoelen mijne hulpeloosheid, en zoo op Hem te zien alsof ik nog nooit op Hem gezien had, en zoo Hem aan te kleven, alsof het de eerste maal in mijn leven was, ook na alles wat ik gezien, gevoeld en gekend heb, wat Hij is en doen kan. Ik ben, lieve Vriend! Uw zeer toegenegen in de waarheid, J. C. P.

Brief 203 - J.C. Philpot aan Dhr. E. Walter

Thornton Heath, 17 Januarij 1865

Lieve Vriend!
Het verblijdde mij zeer eenige regelen van u te ontvangen, en daaruit te vernemen, hoe het met uw lieven, waarden ouden vader is. Ik had altijd wel verwacht, dat de Heere vroeger of later wel zou doorbreken in zijne ziel, want ik herinner mij niet ooit iemand ontmoet te hebben, die zulke diepe en blijvende werkzaamheden aangaande de eeuwige dingen had als hij, of waar men meer vond van de vreeze Gods, een besef van het gewigt en de wezenlijkheid der eeuwige dingen, of zulke ernstige begeerten naar de openbaring van Christus aan zijne ziel. Het is reeds vele jaren geleden, dat ik hem voor het eerst ontmoette; en sedert onze eerste kennismaking waren wij altijd vereenigd in den geest; en nu is het bewezen geworden, dat wat hij sints lang beleed Goddelijke en gezegende wezenlijkheden zijn. Het berigt van zijn lijdend ligchaam heeft mij gesmart; en evenwel, dewijl de arme aardsche tabernakel tot stof moet vernederd worden, is het eene barmhartigheid des Heeren, dat dezelve meestal zachtkens afgebroken wordt. Het is eene goedertierenheid dat hij, schoon zwak naar het ligchaam, het gebruik heeft van al zijne verstandelijke vermogens, en bovenal, dat het den Heere behaagt somtijds zijne ziel met Zijne liefelijke tegenwoordigheid te beweldadigen. De lieve oude man oogst nu wat hij zoo lang heeft gezaaid; en aangezien hij gezaaid heeft in den Geest zal hij

nu uit den Geest het eeuwige leven maaijen.
Het verblijdt mij te vernemen, dat gij en uwe vrouw zoo vriendelijk jegens hem zijt op zijn ouden dag. De Heere zal u daarvoor zegenen; en schoon gij bij tijden daaromtrent bekommernissen ondervindt, zal het u nooit berouwen hem die vriendelijkheid en zorg te bewijzen, die zijne behoeften vorderen. Het zou mij zeer aangenaam zijn, het portret van mijn lieven ouden vriend te ontvangen, en beloof u een van mij in de plaats te zullen terugzenden.
Het was mij eene groote beproeving mijn volk en eigen huis te verlaten, en het werk der bediening neder te leggen. Met dank mag ik zeggen, in antwoord op uwe vriendelijke vragen, dat mijne gezondheid aanwint, en ik hoop heb, dat als het weder wat warmer wordt, ik weder zal kunnen prediken, ofschoon ik mij niet behoef voor te stellen, ooit veel werk te kunnen doen. Nogtans heb ik mijn schrijfwerk kunnen verrigten, en ik hoop, dat de Heere mij genade mag geven het te gebruiken ten goede van Zijn volk. Het verheugt mij, dat uw vader genoegen had in het hoofdartikel. Ik geloof dat het wel in den smaak valt.
Doe mijn hartelijke groet aan uw goeden ouden vader. Het zal mij aangenaam zijn nu en dan eens te vernemen hoe het met hem is, beide naar ligchaam en ziel. Uw toegenegene in de waarheid, J. C.,P.

Brief 204 - J.C. Philpot aan Dhr. J. Blake

Thornton Heath 23 Januarij 1865

Waarde Vriend in den Heere!
……Uw bevindelijke brief was mij zeer aangenaam, en met veel genoegen zou ik bij eene eerstkomende gelegenheid hem in de Evangelische Standaard opnemen, hetzij binnen in — wat soms zeer bezet is, of op den omslag. Het is waarlijk al vele jaren geleden, dat gij de gemelde dingen ervaard hebt, en nogtans is de levende bevinding altijd frisch; er is iets in dat altijd nieuw is, en dit maakt het verkwikkende voor Gods volk. Het is genade, dat de Heere Zijn eigen werk levendig houdt in de ziel, en niet toelaat, dat het in koudheid, vleeschelijkheid en doodigheid nederzinkt Ik heb menschen gekend, die naar hun eigen getuigenis vele jaren geleden eene waarachtige en genadige ervaring hadden van de dingen Gods in hunne eigen ziel, en nogtans, naarmate het vorderen der jaren en het klimmen des ouderdoms, schijnen zij al hunne zoete geur te hebben verloren, en verschillen weinig van de hedendaagsche doode belijders. En ik geloof, dat dit altijd het geval zal wezen, tenzij zij genoegzaam geoefend worden met beproevingen en moeiten, en daarmede overeenkomende barmhartigheden, om hunne ziel levend en opgewekt te houden. Het is eene droevige zaak in een kouden, doodigen toestand te zijn, vooral wanneer iemand opstaat in den naam des Heeren, om geloovigen en zondaren het Woord te prediken. Wanneer hij koud en doodig is in eigen ziel, hoe kan hij als middel leven en warmte mededeelen aan de ziel van anderen? Daarbij, hoe wordt ons innerlijk leven onderhouden door gebed, overdenken, het lezen der H. Schrift en de geschriften van Godzalige mannen, in vereeniging met innerlijke oefeningen door druk en verzoeking? Doch hoe goed is het dat de Heere, naar Zijne vrije en souvereine genade, uit enkel barmhartigheid en eeuwige liefde, Zijn werk aan het hart verlevendigt. Dit geeft ons onderwerping aan Zijnen heiligen wil, gelatenheid onder Zijne drukkende bedeelingen, en een gevoelig besef dat niets waardig is te begeeren, te beleven en voor te sterven, dan de genieting van Zijne gunst en liefde.
U toewenschende alle genot van 's Heeren goedertierenheid en barmhartigheden, zooals gij vroeger hebt ondervonden, ben ik, waarde Vriend! Uw toegenegene in de Waarheid, J. C. P.

Brief 205 - J.C. Philpot aan Dhr. J. Davis

Thornton Heath, 25 Januarij 1865

Mijn waarde Vriend!
Uw belangrijken brief heb ik in goeden staat ontvangen, met ingesloten 5 p.s. die ik, zoo de Heere wil, van tijd tot tijd onder de behoeftigen van Gods volk hoop uit te deelen. Ik heb eene zoogenaamde beurs van liefdadigheid, die gedurig door toegenegen vrienden wordt gesteund, en met wat ik zelf nu en dan er aan kan

toevoegen, is het mij mogelijk daaruit somtijds de arme heiligen Gods te ondersteunen. Ik zal derhalve uw geld in mijn liefdefonds storten, en wanneer de gelegenheid zich voordoet, zal ik hier en daar er mede ondersteunen de heiligen, die ik ken of die mij voorkomen. Dit is mijns inziens beter, dan het alles in eens te geven, want wanneer dat geschiedde, zou het geld somtijds gegeven worden waar niet die dringende behoefte is, of althans niet zoo dadelijk. Waarlijk, als van den overvloed van goud en wol van uw land een weinig mogt vloeijen onder de arme lijdende heiligen Gods in deze streken, het zou een grooten zegen voor hen zijn en de bezitters niet schaden. Maar de Heere alleen kan harten en handen openen, en iemand overreden, dat het zaliger is te geven dan te ontvangen.
Gij zult uit de verandering van mijn adres bemerkt hebben, dat ik Stamford verlaten heb. Trouwens uit kracht van gebrekkige gezondheid zag ik mij genoodzaakt mij van den last te ontslaan mijner twee gemeenten en vergaderingen te Stamford en Oakham, waar ik meer dan twintig jaren gearbeid heb. Door genade is mijne gezondheid beterende, doch verwacht niet, dat ik weder zal kunnen arbeiden in het werk der bediening gelijk ik vroeger deed; ofschoon ik hoop, dat de Heere mij zoo ver zal bekrachtigen, om nu en dan eens weder te kunnen prediken, wanneer het weder warmer wordt, dewijl ik zeer gevoelig voor de koude ben, en ik er mij niet aan durf blootstellen.
Ik hoop, dat gij van tijd tot tijd beweldadigd zult zijn met een besef van 's Heeren goedertierenheid en genade. Ik weet dat uw hart daarnaar uitziet, en zonder dat zijt gij niet op uw gemak. O, dat ons maar niets voldeed, dan de zegen des Heeren, die rijk maakt; en als wij daarmede gezegend worden, dan zullen wij het goud van den vrek niet begeeren noch zijn leven met hem willen deelen. Ik denk nog steeds in liefde aan uw bezoek te Allington, en gevoel eene vereeniging met u, die tijd en afstand niet kunnen verbreken. De heeren Parry en Tuckwell zijn beide lijdende naar het ligchaam, maar ik hoop levende naar de ziel. De heer Godwin is uitnemend wel, en arbeidt er moedig op aan in het werk der bediening. De heer Covell, onze Evangeliedienaar alhier, hoor ik met genoegen. Hij is een goed man en ook een goed prediker, die strijdt voor bevindelijke, zaligmakende wezenlijkheden.
De Heere zegene u en beware u in Zijne liefde en vreeze. Doe mijne hartelijke groeten aan uwen zoon Aquila, den heer Huntley en alle vrienden die naar mij vragen. Uwe toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 206 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Thornton Heath, 27 Januarij 1865

Mijn lieve Vriend!
Hoewel het mij altoos verblijdt van u te hooren, nogtans behoeft gij u niet te verontschuldigen wegens uwe nalatigheid in het schrijven aan mij. Toen gij nog vrij beter ruiter waart dan gij nu zijt, pleegdet gij wel te zeggen, ‘liever twintig mijlen ver te willen paardrijden, dan een brief te schrijven;’ en wanneer vergelijkenderwijs daarin ligchaam en gemoed geheel overeenkwamen, hoe veel minder moet het dan nu met u geworden zijn om te schrijven, daar zeker dat werk tans ook eene moeilijke bezigheid zal geworden zijn. Ik geloof, dat het mij even moeijelijk zoo niet bezwaarlijker zou zijn dan u, om met mijne vrienden te corresponderen als ik niet het voorregt had te kunnen voorzeggen, in plaats van zelf te moeten schrijven.
Met droefheid hoorde ik, dat onze waarde vriend T. ongesteld is, en ik wensch zeer, dat het niet van een ernstigen aard moge wezen. Och, wanneer ik op mijne vrienden zie, en bijzonder op hen, die gelijk ik op hunne jaren beginnen te komen, dan bemerk ik, hoe de ongemakken des lijdens zich op de eene of andere wijze openbaren. Hoe waar zijn de woorden: ‘De Heere kastijdt een iegelijk, dien Hij liefheeft, en Hij geeselt een iegelijk zoon, dien Hij aanneemt.’ En welk eene barmhartigheid, wanneer wij onzen rug komen te buigen onder Zijne kastijdende roede, en gelooven, dat het alles ons geestelijk heil beoogt. Deze moeiten hebben onder Gods onderwijzing ten gevolge zielsoefeningcn voor God, een uitzuiveren van den ellendigen droesem en schuim van vleeschelijkheid en zelfzucht, en doet ons verlangen en begeeren naar die genadige bezoekingen, die alleen onzen geest kunnen bewaren. Hoe bedroevend zou het zijn voor menschen van onzen ouderdom en van zulk eene belijdenis, om gerust te zijn in Zion en nooit van vat tot vat te zijn uitgeledigd. Behalve het vallen onder de kracht der verzoeking, wat het ergste van alle mogelijke gevallen is, zijn er weinig dingen zoo erg voor een Christen dan te vervallen tot vleeschelijkheid en traagheid; weinig of geen hart te hebben tot het verborgen gebed en het lezen des Woords, maar altijd gelijk te zijn aan een spin, die zijn web uitspint, zich schuilhoudende in een vuilhoek van vleeschelijke gerustheid. Al komen wij

zelfs niet tot groote dingen, en hebben om zoo te spreken slechts ons dagelijks brood, waarbij ons hart tot de Goddelijke dingen uitgaat, dan is dat toch veel beter, dan opgesloten te zijn in wereldschgezindheid, gemelijke murmureering en pruttelende ontevreden met ons zelven en anderen. Er is niets, dat zoo zeer het hart uithaalt en optrekt tot Goddelijke wezenlijkheden, als een inwendig gezigt van den heerlijken Persoon en het werk van onzen gezegenden Heere. Wij mogen misschien niet veel genieten van Zijne gevoelige tegenwoordigheid,-maar toch is hij het Voorwerp van ons geloof en hope;- en wanneer bij nacht en bij dag zich onze begeerten tot Hem verheffen, zooals Hij zit op Zijnen troon van barmhartigheid en genade, dan wordt hart en genegenheid eenigzins afgescheiden van deze ellendige wereld. Ja, zelfs bij het belijden onzer vreeselijke zonden tegen Zijne heilige Majesteit bedreven, en het zoeken naar de toepassing van Zijn dierbaar zondevergevend bloed aan ons geweten, wordt er eenig geestelijk goed door gewrocht, afscheiding van vleeschelijkheid en dood en geestelijkgezind gewerkt, waarin alleen leven en vrede is. Wanneer ik terugblik op mijne langdurige belijdenis, dan gevoel ik veroordeeling wegens ellendige vleeschelijkheid en wereldschgezindheid (om van geen erger te spreken), die bezit genomen hebben van mijn gemoed; hoe weinig heb ik gewandeld en gehandeld in de vreeze Gods, en geleefd tot Zijne eer. Het is inderdaad een vernederend terugzien; en niets dan het dierbaar bloed van Christus, dat van alle zonden reinigt, kan de vlekken en onbestaanbaarheden eener langdurige belijdenis uitwisschen. Zoo leeren wij de plaats innemen van den armen tollenaar en den moordenaar aan het kruis, geene hoop hebbende dan in de alles-overvloeijende genade Gods in den Persoon en het werk van Zijnen geliefden Zoon.

Met smart vernam ik het berigt uwer krankheid. Veelligt is uwe bezorgdheid en angst omtrent onzen waarden vriend T. er wel mede oorzaak van. Bij den Heere zijn alle dingen mogelijk, maar menschelijk gesproken, schijnt de zaak te Allington te slaan en te vallen met u beiden. Wanneer gij beiden zult opgenomen zijn, gelijk wij hopen en vertrouwen in een zalig eeuwig huis, — wat zoo wij wenschen, nog verre zal wezen, — en uwe ligchamen roerloos zullen liggen in den doodenakker der kleine kapel, waar gij zóó dikwijls gestaan hebt, wie zal dan de zaak der waarheid ophouden zooals gij beiden dat gedaan hebt? Uw huis is zoo lang een welkomst en gastvrij huis geweest voor Gods volk — doch de gedachte aan de toekomst is mij ondragelijk, en daarom zwijg ik. Ik heb ruenig genoegelijk oogenblik in uw gezelschap doorgebragt, en in vier onderscheidene woningen uwen gast geweest; en zoo lang ik leef, zal ik steeds met dankbaarheid gedenken aan uwe milde en toegenegene christelijke gastvrijheid. Wij hopen gespaard te blijven, om elkander nog eens in dezen corner te ontmoeten; en al zal ik ook niet veelmalen kunnen prediken, toch zou ik u en de andere vrienden in Wiltshire gaarne eens weder ontmoeten Het zal den 7 Junij e. k. 30 jaren geleden zijn, dat ik mijne benoeming aanvaardde, waarbij ik des morgens predikte over Zefanje 3: 12 13, en des middags uit Hom 2: 28, 29. Ik meen toen dezelfde Goddelijke waarheden gepredikt te hebben als tans, ofschoon ik, gelijk de Apostel, eenigzius scherp moge geweest zijn. Doch is het Woord van God, wanneer het naar eisch verhandeld wordt, ook niet ‘levend en krachtig, en scherpsnijdender meer dan eenig tweesnijdend zwaard ?’ Gij en anderen ondervonden het alzoo; en was dat u niet een bewijs, dat het u het Woord des Heeren was? ‘De opening Uwer woorden geeft licht." ‘Welgelukzalig is de man, dien Gij kastijdt, o Heere! en onderwijst van Uwe wet.’ Gezegend zijn die kastijdingen en onderwijzingen, die ons brengen aan de voeten van Christus, en waardoor Hij der ziele dierbaar wordt. Het einddoel Gods in al Zijne handelingen en bedeelingen met Zijn volk is, hen geheel van het eigen zelf te ontdoen en uitteledigen, en op eene gevoelige en bevindelijke wijze Zijnen geliefden Zoon hun te ontdekken en alles in allen te maken. In Hem en in Hem alleen kunnen wij en vinden wij ook beide rust en vrede.

Mijne gezondheid wordt door genade voortdurend beter, en wanneer het niet al te koud is, tracht ik eene kleine wandeling te doen. Wij hebben digt bij ons huis een soort van park, met goedaangelegde wandelpaden, waar men zelden een levend wezen ontmoet. Hier neem ik gewoonlijk mijne wandeling, en vind het aangenaam en voordeelig. Aangezien wij meer dan een mijl van de kapel wonen, kan ik gewoonlijk maar eenmaal, 's morgens, daarheen gaan. Ik hoor onzen leeraar Covell met veel genoegen. Hij is een goed man, en heeft eene goede bevinding, met schoo-ne gaven ; daarbij eene uitgebreide Schriftkeimis, en zeer bekwaam om het toetepassen en aannemelijk te maken. Hij is zeer vriendelijk, en brengt in den regel wekelijks een uurtje bij mij door. Het is mijn gemoed een aangenaam gevoel ontslagen te zijn van den last der bediening en de zorgen eener gemeente en vergadering. Evenwel moet gij niet denken, dat ik zonder gemoedsoefening ben, die, naar ik geloof, mijne ziel levend honden in de dingen Gods; en schoon ik niet van bijzondere zegeningen kan spreken, mag ik toch met dank betuigen, dat ik menigmaal een warmen geest des gebeds en der smeeldngen iu mijn binnenste gewaar word. Mijn lieve Vriend! wanneer onze verborgen gebeden en uitroepen deze vele jaren konden geteld worden, zij zouden ongetwijfeld duizende, zoo niet

tienduizenden bedragen. Een kenmerk der uitverkorenen is, dat zij dag en nacht tot God roepen; en schoon onze smeekingen nienigwerf onverhoord schijnen te blijven, evenwel geeft het Woord der waarheid ons te ge-looven, dat zoo ver zij door den Geest zijn ingewrocht, zij opklimmen tot de ooren van den Heere Sebaoth. Gij kunt er u van verzekerd houden, dat een mensch al zeer doodig van ziel moet zijn, wanneer zulke bewegingen des geestes niet meer opwaarts stijgen. De Heere behoede ons voor vleeschelijkheid en doodig heid. Doch Hij die levend maakt kan ook alleen levendig houden; en het is genade, zoo wij eenige verlevendiging en opwekking van uit Zijne genadige tegenwoordigheid met ons omdragen. Ik onderstel, dat gij in uw voorgaande lijden iets gevoeld hebt van denzelfden zegen, die gij eertijds ondervond. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 207 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Thornton Heath, 2 Febr. 1865

Mijne waarde Vriendin!
…. Ik geloof in dezen en in mijn vorigen brief uwe vragen grootendeels te hebben beantwoord. Ik dank u Voor het uitstekend nauwkeurig berigt aangaande Mejufvr…, dat gij mij zoo vriendelijk toezondt. Ik vind het een zeer getrouwe waarschuwing, en ik hoop genade te hebben mij te hoeden voor den strik, die zij mij zoo trouwelooslijk spant.
Ik hoop genade van den Heere te hebben zoo over het onderwerp te schrijven, dat ik niet afwijk van de onderscheidene waarheden, voor welke ik meen zoo lang gestreden te hebben. Ik ben het volkomen met u en haar eens, dat vele wettische menschen zich zouden beroepen op hetgeen ik aangaande het bevel zou zeggen, tenzij mij genade en wijsheid gegeven werd het naar behooren te behandelen, opdat het niet den schijn zou hebben, dat ik hunne wettische beschouwingen zoude begunstigen. Het is er zoo verre vandaan, dat ik u kan verzekeren nooit zoo zeer de noodzakelijkheid en zaligheid van souvereine genade gevoeld te hebben, dan op dezen tegenwoordigen oogenblik, en nooit af keeriger te zijn geweest van de wijsheid, sterkte en geregtigheid van het schepsel. Mijn hart is en was altijd verbonden met hen, die zien op, afhangen van en verhoogen het heerlijke Evangelie van Christus; doch aangezien ik eene schoone overeenstemming vind tusschen belofte en bevel, genade en regt, liefde en gehoorzaamheid in den persoon en het werk van den Zone Gods, vind ik mij gehouden deze dingen aan de gemeente Gods te verkondigen.
Toen ik gisteren in de eenzaamheid in het Park wandelde, had ik eenige oogenblikken een aangenaam en zalig gezigt van de heerlijke harmonie der belofte en des bevels, ja van alle Evangelie-waarheden in den heerlijken Persoon des Zone Gods. Mijne lieve Vriendin! in Hem zijn alle waarheden heerlijk overeenstemmende. Hij is het middenpunt, waarin alle Evangelie-waarheid zamenkomen en zich vereenigen; en uit Hem, als eene altijd vloeijende en overvloeiende fontein van leven, genade en waarheid, vloeit het geheele Evangelie, als eene volkomene openbaring van de wijsheid en liefde Gods, tot de harten van Zijn dierbaar volk. Hij is het Hoofd en zij de leden; en gelijk er in ons natuurlijk ligchaam eene vereeniging van wil en vermogen is, die niet van elkander te scheiden zijn, alzoo is het in het verborgen ligchaam. Maar dit alles verschilt veel van de bevelen optenemen als zoovele doode en dorre voorschriften. Beken, er op, wij zullen nooit de schoonheid en zaligheid des Evangelies zien en gevoelen, zoo wij ze niet aanschouwen door het geloof en de liefde in en tot den persoon van den Godmensch. Afgescheiden van Hem en de kracht en invloeden van Zijnen Geest en genade, zijn de bevelen niets dan lastige geboden.
De arme T. heeft gelijk wij allen ook zeer zijne beproevingen. Doch als hij ze niet noodig had, dan zouden ze hem niet gezonden worden. Waar ik ook mijne oogen wend, overal ervaar ik, dat verdrukking het deel is van al Gods volk; en ik bemerk, dat hoe meer hun einde nadert, des te zwaarder de druk schijnt te worden Mijne lieve vriend P. heeft wederom een ernstigen aanval gehad; en thans is de heer T. ook ziek. Ook mijne zuster Mej. Isbell, heeft ernstig ongesteld geweest, doch nu gelukkig weder beter. Hoe waar is het: ‘Dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij.’ enz.
Wat gij mij medegedeeld hebt van de nieuwe kapel te Oakham heeft mij zeer verkwikt, en ik hoop, dat het van den Heere is. Ik vrees, dat gij u teleurgesteld zult vinden in het hoofdartikel, aangezien het bij lange na niet is, wat ik zou wenschen dat het was en kon zijn.
Van harte wensch ik u en al mijne waarde vrienden te Oakham en in den omtrek allen zegen toe in het nieuwe jaar, en mogten wij allen ondervinden de goedertierenheid en getrouwheid Gods, beide in de

Voorzienigheid en in de genade. Uw zeer toegenegene, J. C. P.

Brief 208 – J.C. Philpot aan den heer James Churcher

Thornton Heath, 10 Febr. 1865

Lieve vriend in den Heer!
Ik denk niet, dat gij er iets tegen zult hebben, dat ik een paar regels uit uwen laatsten brief opneem in het eerstkomende nummer van de Evangelische Standaard. Ik kon maar niet vatten, wat gij zeggen wildet, met dat zeer ver verwijderden tijd; doch ik heb het opgenomen als eene toegenegene uitdrukking uwer begeerte, dat ik gespaard mogt blijven ten goede der kerk. (*) Gij hebt mij een zeer belangrijk berigt gegeven van uw laatste bezoek bij onze waarde vrienden, den Heer en Mejufv. C. Het is goed voor degenen, die den Heere vreezen, om zamen te zijn en te spreken van Zijnen dierbaren naam, zooals gij het ongetwijfeld ondervonden hebt in Gowerstraat; en van den Heere wordt gezegd, dat Hij hoort en merkt op de geestelijke zamensprekingen van degenen, die den Heere vreezen en die Zijnen Naam gedenken. 'Alsdan spreken, die den Heere vreezen, een ieder tot zijnen naasten: De Heere merkt er toch op en hoort, en er is een gedenkboek voor Zijn aangezigt geschreven, voor degenen, die den Heere vreezen, en voor degenen, die aan Zijnen Naam gedenken.' Maleachi 3: 16.
Ik zou gaarne eens het oorspronkelijk handschrift inzien van het boek, waarvan gij spreekt. Schoon ik, zoo vaak het weder en mijne gezondheid het toelaten de kapel te Croijdon bezoek, heb ik Mejufv. A. nog niet gezien, doch ik hoor vaak van haar door degenen, die haar kennen; ook heb ik W.G. nog niet ontmoet. Waarlijk, ik leef meest op miijzelven, en kom niet gemakkelijk tot nieuwe kennismakingen, ofschoon ik steeds wensen te beminnen, degenen die den Heere vreezen en liefhebben.
Mijne lieve vrouw zal u met genoegen eenige van mijne portretten bezorgen. Dat is iets waarmede ik mij volstrekt niet inlaat. Doch velen mijner vrienden wilden gaarne zoowel den uit als inwendigen mensch van J. C. P. aanschouwen, en daarom heeft ze er eenigen van laten nemen. Maar gij moet zelf maar eens komen, zoodra het weder het toelaat, en mij hier zelf zien, en dan kunt gij eenige van de afbeeldingen van mijn arm ligchaam medenemen, — en mijne geschriften en prediking beschouwen opzigtens de gelijkenis der vernieuwde ziel. Met dank mag ik zeggen, dat ik door rijke genade eenigzins beter en sterker ben dan in den zomer. Toch zal ik wel nooit weder worden als te voren, en met de koude houd ik mij zoo veel mogelijk binnenshuis. Mogt elke slag van des Heeren drukkende hand maar gezegend worden tot heil mijner ziel. Wij moeten toch door vele verdrukking ingaan in het Koningrijk; en God zal er voor zorgen, dat al Zijne kinderen meer of minder gelijkvormig zullen worden aan het lijdend beeld van hun groot Hoofd.
U toewenschende, waarde vriend! de genieting van alle geestelijke zegeningen, ben ik, Uw zeer verbondene in de Waarheid, J. C. P.

Brief 209 – J.C. Philpot aan den heer Tanner

Thornton Heath, 10 Febr. 1865

Mijn waarde Vriend!
Het verblijdt mij, dat gij geen spijt hebt van uwe reis naar Croijdon. Het is goed voor hen, die den Heere vreezen en eenigzins vereenigd zijn in geestelijke dingen, om zamen te komen en te spreken over datgene, wat hunnen eeuwigen vrede raakt. Dat is den Heere welbehagelijk (Mal. 3: 16), en versterkt het geloof en de liefde, dergenen, die er aan deelnemen. (Rom. l:11,12). Ik zou wel wenschen, dat gij wat digter bij woondet, opdat wij van tijd tot tijd elkander mogten ontmoeten en meer vrij en open met elkander verkeeren, dan per brief mogelijk is. Dit gevoelt Johannes (2 Joh.12; 3 Joh.13,14); want hoewel het een voorregt is door pen en inkt gemeenschap met elkander te hebben, evenwel staat dit toch veel achter bij vriendschappelijk en begenadigd verkeer. Doch er zijn ongetwijfeld wijze redenen voor, waarom degenen, die God vreezen en vereeniging onder elkander gevoelen verstoken zijn van onderling verkeer. Het moge waar zijn door de zwakheid en verdorvenheid onzer natuur, maar het is niet in overeenstemming met de Evangelische waarheid van één ligchaam en vele leden, en dat zij allen door éénen Geest gedoopt zijn tot één ligchaam (l

Cor.12:12,13). Mijn oog of oor, hand of voet zal niet welvaren in verwijdering van en minder vereenigd zijn met de andere leden. Maar helaas! vele gezegende waarheden worden krachteloos of verbroken door de zwakheden des vleesches. Nogtans staat dit vast, waar de liefde gemist wordt is een droevig gebrek aan alle andere Christelijke genaden. 'De liefde dekt de overtreding toe.' Het is aangenaam haar te ervaren, en rampzalig geplaagd te worden met hare bestrijding. Doch laat ik bedenken, dat ik een brief schrijf aan een vriend, en geen preek mag houden, of eene overdenking moet schrijven. Ik denk vaak, dat bij al den tegenwoordigen strijd en verdeeldheid, er toch eene wezenlijke en nauwe vereeniging bestaat onder de levende kinderen Gods. Hoe vele teedere, lieve vrienden heeft de Heere mij gegeven; en mijne begeerte is om in vereeniging met hen te verkeeren, en zoo veel mogelijk alles te vermijden, wat scheiding en scheuring kan veroorzaken. Daarenboven de Heere en Zijne waarheid lief te hebben is ook Zijn volk te beminnen; en hoe aangenaam is het liefde en vereeniging te gevoelen jegens des Heeren volk om Zijnentwil, en om den beelde Christi, dat wij in hen aanschouwen. Gebrek aan deze liefde is een der ergste eigenaardigheden van onzen tijd.
Ongetwijfeld hebt gij reeds gehoord van de ernstige krankheid van onzen vriend Grace. Hij is zoo uittermate zwak, dat men er zich geen denkbeeld van vormen kan. Doch over het algemeen is hij gezegend met een stil en liefelijk steunen op de getrouwheid van eenen Verbonds-God, en mag zich in vrede en lijdzaam nederleggen op de eeuwige armen van onder hem. Hij behoeft tans niet naar zijne Godsdienst te zoeken, maar geniet de weldaden en vruchten van hetgeen hij in vorige tijden getast, gevoeld en gesmaakt heeft van de vergevende liefde Gods. Er is menig gebed voor hem opgezonden door Zijne gemeente en talrijke vrienden, en van alle zijden wordt belangstelling en deelneming openbaar. Doch de Heere schijnt zijnen dienstknecht tehuis te halen of onbruikbaar te maken in de bediening. De goede, oude heer Chandler te Kent, ligt op zijn ziek- hoogst waarschijnlijk op zijn sterfbed. Wij blikken rondom ons, en vinden helaas, dat er weinigen opstaan die de plaats innemen dergenen, die tot hiertoe op Zions muren stonden. En welke krankheid en moeiten schijnt het deel te zijn van onze persoonlijke vrienden. Doch het kan niet anders, als wij ouder worden dan hebben wij voor ons zelven en anderen druk en moeite te verwachten; en zoo wij zelven al niet worden opgeroepen, zien wij van onze zijde weggenomen met wie wij in Christelijke vereeniging hebben gewandeld en raad gehouden. Wij weten niet hoe spoedig het bij ons zal zijn: 'gij hebt uw tijd gehad.' Het berigt van het lijden van uw zoon heeft mij waarlijk smartelijk aangedaan. Mijn lieve vriend! gij ondervindt inderdaad verdrukking op verdrukking, beproeving op beproeving, en slag op slag; maar niet één te veel noch te zwaar zoo wij maar kunnen gelooven, dat zij allen in getal, zwaarte en mate toegewogen zijn door een liefderijken en teederen Vader, den alleenwijzen God, Gij zult bij de voortzetting van het onderwerp zien hoe ik denk over het gebod. Ik hoop, dat mijne beschouwingen met de uwe overeenkomen, en het zal mij aangenaam zijn van u te ontvangen en te overwegen datgene, waarin gij van mij verschilt. Het is waarlijk geen geringe zaak te schrijven, wat onder zooveler oog komt, en onder dezen zoo velen, die uitmunten in kennis. Ik zou niet weten, waarom gij niet eens schrijven zoudt over die gezegende waarheden, als b.v. het werk des Heiligen Geestes, tot hetwelk gij gevoelig en bevindelijk schijnt ingeleid te zijn. Ongetwijfeld is het schrijven zoowel eene gave als het prediken, en ook wordt er oefening vereischt om zijne denkbeelden duidelijk en klaar uittedrukken. Maar goud is goud, hetzij het niet kunst bewerkt of nog ruw en ongezuiverd is. En gelijk de ruwste werkmeester in goud ver boven den fijnsten werkmeester in plaatijzer staat, alzoo zal eene gezonde bevinding en genadige onderwijzing, hoe ruw ook bewerkt, verre uitblinken boven enkel vleeschelijke uitnemendheid, wanneer het getrokken is van slecht metaal. Uw verbondene in de waarheid, J. C. P.

Brief 210 – J.C. Philpot aan den heer A. Hammond

Thornton Heath, 23 Febr. 1865

Waarde Vriend!
Zoo mijne raadgeving van eenige dienst kan zijn voor de gemeente te X,, ik zal ze gaarne geven; doch ik moet u en de vrienden wel in bedenking geven, dat ik u alleen kan raden op algemeene gronden, aangezien ik ten eenenmaal onbekend ben met den persoon aangaande wien gij mijn oordeel vraagt.
Zal ik eerlijk, vrijuit spreken, dan moet ik zeggen, dat ik weinig credit heb voor leeraars, die hunne diensten laten aankondigen. Voor zoo ver ik zien kan, was er sints jaren zulk eene vraag niet naar wezenlijke mannen

Gods, als in onzen tijd. Het heeft den Heere behaagd sommigen Zijner dienstknechten thuis te roepen, en anderen door krankheid en zwakheid werkeloos te maken. Er zijn overal weinig bevredigende herders; en evenwel is op vele plaatsen groote begeerte naar wezenlijke bevindelijke prediking. Nu ben ik van oordeel, dat zoo iemand waarlijk van God geleerd is en bekwaam om zijne gemeente te voeden met spijze die haar voegt, dat die zijne diensten nooit behoeft aantebieden; want niet alleen weet God hem te vinden in zijne schuilhoeken, maar Gods volk weet hem ook wel op te sporen. Daarom heb ik nooit veel op met adverteerende leeraars, aangezien er naar mijne gedachten iets hapert, hetzij gebrek aan gave, gemis van genade, of feilen in het karakter, wat hem in een hoek verscholen houdt. Zulke aanbiedingen zijn zeker voor behoeftige gemeenten; en dewijl ik den man niet ken, zal ik er mij wel voor wachten te zeggen, dat hij geen aannemelijk mensch kan zijn, misschien met weinig gaven, wat hem niet wegwerpelijk zou doen zijn, maar dienstbaar in kleinen kring. Wanneer gij derhalve blijft uitzien naar den man, die zich zelven zoodanig aanbeveelde, zou ik de gemeente aanraden zeer voorzigtig en behoedzaam te zijn, en een nauwkeurig onderzoek intestellen, niet slechts aangaande den man zelve, maar ook betrekkelijk de getuigen, die hij voor zich opgeeft.
Gij kunt er op aan, dat het beter voor u is voorttegaan gelijk tot hiertoe, met uw gebrekkelijke regeling, zoekende zamen te komen in de vreeze des Heeren, dan een man onder u te hebben, die misschien dwalingen invoert, slechts eenige letterkennis bezittende en mogelijk van een slecht karakter, wat niets zou geven dan moeite en ongenoegen.
Gij hebt een tijd gekend, toen de Heere uwe zaak begunstigde, toen gij voortreffelijke en godzalige leden hadt, van wie ik er kende, die tans in heerlijkheid zijn, en toen de Heere het Woord onder u zegende. Och, hoe smartelijk schijnt het terug te moeten zien op voorleden tijden, en met Job de vorige dagen te gedenken, toen gij in het licht des Heeren door de duisternis wandeldet, en de rots oliebeken uitgoot. O, dat degenen onder u, en daaronder ook mijn goede oude vriend W., opgewekt mogen zijn om des Heeren aangezigt te zoeken met gebed en smeeking, opdat Hij uwe gevangenis wende, en vóór u blijke te zijn als volk en gemeente.
Zoo ik u van eenige dienst kan zijn in deze zaak, zult gij er mij steeds bereid toe vinden; doch ik zou mij beleedigd achten wanneer gij spreekt er mij voor te betalen. Gij hebt het om niet ontvangen, geeft het om niet. Uw zeer verbondene in de waarheid, J. C. P.

Brief 211 - J.C. Philpot aan den heer Godwin

Thornton Heath, 28 Febr. 1865

Mijn waarde Vriend!
Ik gevoelde reeds eenigen tijd begeerte, om uwen waarlijk vriendelijken, toegenegen en bevindelijken brief, welken ik met veel genoegen en zegen las, te beantwoorden. Toen ik las, hoe de Heere uwe ziel had beweldadigd, en van de aangename en gezegende gewaarwordingen, die gij daaronder genoot, kwamen de woorden mij voor de aandacht: ‘de liefde dekt de overtreding toe." Toen ik uwen brief ontving, had ik juist l Sam.20 gelezen, en mij dacht, dat het 23 vers zeer van toepassing was op de gewaarwordingen van wederkeerige liefde en toegenegenheid, die sints vele jaren tusschen ons bestond trotsch alles wat zonde en satan, vrienden of vijanden, belijders en onheiligen hebben aangewend om ze te verbreken. Ook uwe opmerkingen aangaande het gebod, en de begeerte, die gij onder den zegen des Heeren in uwe ziel gevoelt om het te volbrengen, gevoel ik mij volkomen mede vereenigd, en komt overeen met wat ik nog den vorigen dag schreef. Toen ik eenige dagen geleden in het Noorder Park wandelde, had ik enkele oogenblikken een gezegend en aangenaam gezigt, hoe alle waarheden, leeringen, bevelen en oefeningen zamenkomen in den Persoon van onzen dierbaren Heere, — want zoo moet ik Hem noemen, aangezien ik geloof, dat Hij ons beiden dierbaar is, schoon gij meer beweldadigd waart dan ik. Ik heb de gewoonte niet om iemand naar mijn arm schrijven te verwijzen, maar zoo gij voor een oogenblik enkele regels wilt inzien op pag. 94 van de Maart-Standaard, beginnende met de woorden: ‘Alle leering,’ tot ‘aannemelijke dienst,’ dan zult gij dadelijk zien, wat aan mijne geloofsoogen vertegenwoordigd werd. Dit was zoo wat de gedachtengang, schoon gij meer uitgebreid en meer blijvend gezegend werd met hetgeen ik ten dezen aanzien zag en gevoelde. Toen ik derhalve uwen brief ontving, en de inhoud zoo overeenstemde met wat ik gevoelde, en zoo mijne ervaringen deelde, kon het niet anders, of het lezen derzelve was mij goed. En dewijl ik gaarne anderen hetzelfde gun,

vraag ik uwe toestemming, om hem in de Standaard optenemen.
Dit is, mijn waarde Vriend! de regte weg om het gebod te bewaren. Gij bewaardet het als in een spoorwagon. Er was geen dwalend oog of afwijkend hart; geen luisteren naar de gesprekken; geen uitgaan naar de dingen, die hoogmoed en zelfzucht begunstigen; neen, ik durf zeggen, dat gij geene behoefte hadt om uittezien door de vensteren van het rijtuig. De liefde is de vervulling der Wet, — liefde tot den Heere, liefde tot Zijne waarheid, liefde tot Zijn volk, liefde tot Zijne leer, liefde tot Zijne wegen, liefde tot Zijne instellingen, liefde tot Zijne bevelen. En ik ben er van overtuigd, dat waar deze fontein ontbreekt is geene liefde tot de leer, noch tot de bevinding, noch tot de beoefening. Och, dat ik er meer van genoot in eigen ziel. Dan zou ik prikkel noch geesel noodig hebben. Doch waar geen geestelijke gezindheid en liefde is tot den Heere, en wat uit Hem komt en tot Hem leidt, — die Godsdienst, noemt het zoo gij wilt, het is een lastige, wettische en onaannemelijke dienst. Het heeft veel van wat de Heilige Geest door Paulus zegt, Gal.6:15, 16. Onze beste regel is het nieuwe schepsel, de nieuwe mensch, die naar God geschapen is in geregtigheid en heiligheid. Ef.4: 24. En zullen wij, lieve vriend! niet met Paulus zeggen: 'Zoo velen als ernaar dezen regel wandelen, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid, en over het Israëls Gods.' En wanneer wij met dezen inwendigen regel gezegend zijn, en de Heilige Geest daarop schijnt en werkt, dan zullen wij hem in liefelijke overeenstemming vinden met de bevelen, als uitwendige regel. Doch er zijn, vergelijkenderwijs gesproken, slechts weinigen in de belijdende gemeente Gods, die dit kunnen aannemen of uitvoeren. Gij weet welk een storm en verwarring er losbrak, toen gij te W. kwaamt aandringen op de praktijk. Ik geloof best, dat de menschen het gebod wel kunnen verdragen, als het behandeld wordt op eene wettische wijze, schoon ze ook geheel in strijd met hetzelve wandelen. Maar wanneer iemand meent, dat hij zijne wegen kan veranderen naar hij verkiest, dan raakt het gebod hem niet, omdat hij gelooft, dat als hij het heden niet vervult hij het op een anderen dag zal doen. Doch wanneer het voortkomt uit een Evangelisch hart, gepredikt wordt met Evangelische lippen, en behandeld door Evangelische handen, dan zal niemand het aannemen dan zij, die het innerlijk leven en de kracht des Evangelies met zijne vruchten in de ziel hebben gevoeld. Doch laat ik niet vervallen tot eene predikatie; gij weet deze dingen beter dan ik; en het is onze barmhartigheid, als wij door den Heiligen Geest iets voor ons zelven geleerd hebben, hetzij van leer of bevinding, belofte of bevel.
Gij hebt zeker al gehoord, dat de heer Grace zeer gevaarlijk krank is geweest. Doch hij is gespaard gebleven voor vrouw en familie, en naar ik hoop ook voor zijne vergadering, schoon ik verneem, dat het waarschijnlijk lang zal duren alvorens hij zijne plaats zal kunnen hernemen. Gedurende zijne krankheid genoot hij veel vertroosting; niet dat hij zulke groote openbaringen had, maar over het geheel eene stille rust en vrede op de getrouwheid Gods, en eene liefelijke gemeenschap met den Vader en Zijnen Zoon Jezus Christus. Hij had voor zich zelven het gevoel, dat hij sterven zou, en was volkomen rustig.
Het zal u zeker aangenaam zijn te vernemen, dat mijne gezondheid door groote genade veel beter is dan toen gij hier waart, en heb tans hope, dat de Heere mij weder zoo ver zal herstellen, dat ik het werk der bediening zal kunnen verrigten, hoewel ik niet durf verwachten ooit weder in staat te zullen zijn voortdurend veel te doen. Uw zeer toegenegene, J. C. P.

Brief 212 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croydon, 4 Maart 1865

Mijne waarde Vriendin!
Gij hebt misschien alreede de treurige tijding vernomen, die bijgaanden brief behelst. Ik noem het treurig, niet om Grace's wil, — die lieve waardige man! die geene droefheid meer kent, en nooit weder zal kennen, maar treurig voor zijne familie, zijne gemeente en vergadering, zijne persoonlijke vrienden, onder wien wij ons ook mogten rekenen, — ja voor de geheele kerk van God in het algemeen. Op zulk een ouderdom en bij zulk een ernstigen aanval, was het bijna wel te voorzien dat hij er vroeger of later onder bezwijken moest; doch ik geloof, dat hij zelve, afgezien van wat hij eerst dacht, in den laatsten tijd zich voorstelde beter te zullen worden, want uit eenen brief, dezen morgen van den heer Covell ontvangen, blijkt, dat hij kort voor zijn overlijden nog sprak van wederom te prediken. Weinige dagen geleden schreef ik hem nog, en ik ben nu blijde dat ik het gedaan heb dewijl het bleek, dat mijn brief hem aangenaam was. Zijn voornaamste zoeken en uitzien was de zoetheid en zaligheid van stil en kalm te steunen op de getrouwheid Gods, en kinderlijk

nederteliggen in de armen van eeuwige liefde. Het was niet bij hem, dat hij voor het eerst vergeving en vrede vond. Die was reeds voorlang aan zijn hart verzegeld. Alles wat hij dus te doen had was te sterven in het geloof, gelijk hij door geloof geleefd had, en te ontvangen het einde, zijns geloofs, namelijk de zaligheid zijner ziel. Het zal, menschelijk gesproken, een onherstelbaar verlies zijn voor zijne lieve vrouw en familie, en voor zijne gemeente en vergadering. Inderdaad, ik zou niemand weten, die zijne plaats in haar midden kon innemen. Ik zou zeggen, dat ik nooit iemand gekend heb, die zoo algemeen geacht werd, zoo persoonlijk als Evangeliedienaar, bijzonderlijk te Brighton, waar hij zoo vele jaren onder het volk leefde, en uit kracht van vorige vereeniging met den heer H. even wijd bij de wereld als in de kerk beroemd was. Wij zullen nooit meer zijn vriendelijk aangezigt zien of zijne bemoedigende stem hooren, — altans niet in dit leven, — noch zullen wij met hem hier spreken over de dierbare dingen Gods, gelijk wij zoo vaak gedaan hebben. Hij is henengegaan, en wij zullen weldra volgen, en mogt ons einde vrede zijn, zoo niet blijdschap in het gelooven.
De Heere trooste en zegene u, en blijve met u beiden; en met de geheele gemeente Gods. Onze hartelijke groet aan al onze lieve vrienden. Uw zeer toegenegene, J. C. P.

Brief 213 – J.C. Philpot aan mej. ….

Thornton Heath, 19 April 1865

Mijne lieve Anna!
Ik vrees, dat gij zult beginnen te denken, dat ik mijne belofte van aan u te schrijven, vergeten heb; doch gij weet, hoe zeer mijn tijd bezet is, en ook al ware dit zoo niet, dat het willen wel vaak bij mij is, maar het goede te doen, dat vind ik niet. Welk eene barmhartigheid is het voor ons, als wij waarlijk des Heeren zijn, dat niets ons van Zijne liefde kan scheiden, zoodat tijd, noch afstand, noch omstandigheden de band der vereeniging kan verbreken.
Ofschoon wij ons zoo vaak op een afstand van Hem gevoelen, is Hij toch nooit verre van ons; en ten bewijze daarvan is er van tijd tot tijd verlevendiging van geloof, en hoop, en liefde. En welk eene barmhartigheid ook, dat het geheele werk der genade van het begin tot het einde, niet afhangt van ons zelven noch van iemand anders, maar enkel en geheel van Zijne getrouwheid, Die niet liegen kan. Maar waartoe nu dit alles genoemd? — Tot bemoediging van u en allen, van wien ik gescheiden ben naar het ligchaam, maar niet in den geest, om meer te steunen op des Heeren goedertierenheid en genade, en minder te steunen op zich zelven of op anderen.
Het verheugde mij te vernemen, dat gij en mijne lieve vrienden te B. steeds nauw met elkander verbonden zijt in liefde en vereeniging. Na de genieting van des Heeren tegenwoordigheid, vereeniging en gemeenschap met Hem, is vereeniging en gemeenschap met het lieve volk van God de grootste weldaad. En hoe smartelijk is het, in plaats van deze zoete vereeniging niets anders dan twist en verdeeldheid te vinden. Doch ook dit, hoe pijnlijk en kwetsend ook voor het gevoel, werkt mede ten goede: want het brengt de ziel af van een zien en rusten op menschen, en meer op den Heere te zien en te vertrouwen. Wanneer dus de ziel zich gewond gevoeld en beangst wordt door het zien van strijd en verdeeldheid, als zij daardoor tot den Heere gebragt wordt en meer leert staan naar een bewust besef Zijner goedertierenheid en genade, dan werkt het ten goede hoe pijnlijk en beproevende ook. Ik heb altijd bevonden, dat het ergste gevolg van strijd en verdeeldheid is, het verward geraken van eigen gemoed en geest, zoodat diezelfde twistgierigheid, die wij in anderen bejammeren, zich meester maakt van ons zelven. Op deze wijze voert strijd tot strijd, en het eene kwaad baart het andere, totdat genadige en godzalige gevoelens verwelken en te loor gaan, en er niets anders overblijft dan schuld en verwarring. Het komt mij een groote genade voor, dat de Heere den heer X. in het hart gegeven heeft voor u in en uit te gaan, aangezien ik nauwelijks weet, wat het gevolg zou geweest zijn wanneer gij een man Gods gemist hadt om u bij elkander te houden en u met het brood des levens te voeden. Hij is iemand, die veel strijd en zielsoefeningen doorworstelde, en ook gezegende tijden van verlossingen ervaarde en genoten heeft, zoodat hij bekwaam is om ter regter tijd de vermoeiden een woord toetespreken. Zij die een zegen zullen hebben onder zijne bediening, en hem als dienstknecht Gods waarderen en erkennen, behooren niet alleen zijne handen te ondersteunen met gebed en smeeking, maar ook zooveel mogelijk is, een geest van liefde en vereeniging met hem zoeken te houden. Bij ervaring weet ik, hoe de handen van eenen leeraar verslappen, wanneer het volk in plaats van hem te steunen hem tegen werkt. Maar

deze vereeniging van liefde en toegenegenheid vordert veel zelfverloochening en heerschen over eigen geest; want hoogmoed is de oorzaak van twist, en wanneer de ziel verootmoedigd is in het stof, dan zal er een geest van liefelijke vernedering zijn, en daarmede zal voorkomendheid en liefde gepaard gaan.
Van harte wensch ik, dat niet alleen ten uwent maar aan alle plaatsen veel zegen moge rusten op allen, die God vreezen en den Heere Jezus Christus liefhebben. En al mijne lieve vrienden te B. en te X. raad ik ernstig aan, om zoo veel mogelijk te wandelen in de vreeze des Heeren, ziende en vertrouwende op den Heere Jezus Christus, en in liefde en vereeniging met Zijn lieve volk te leven.
Verzeker mijne liefde aan allen die mijner gedenken in de liefde des Evangelies. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 214 – J.C. Philpot aan mej. Peake

London, 27 Junij 1805

Mijne waarde Vriendin!
Ik vlei mij, dat weinige regelen van mijne hand, ter kennisgeving hoe het met mij is en gaat, u en onze waarde vrienden in Wharfland aangenaam zullen zijn.
Ik kwam zeer vermoeid terug van Oakham en Stamford, en gevoelde mij Zaterdagavond zeer onwel. Toch ging ik op Zondag naar de kapel, en predikte tweemaal voor eene groote en aandachtige vergadering, en hoe zwak ook, mogt ik het met genoegen volbrengen. Des Maandags was ik door genade weer beter, en predikte des Dingsdagsavonds met opgewektheid. En Zondag 11. was ik veel beter, en werd naar ligchaam en ziel in beide beurten trouw ondersteud en doorgeholpen. Tot sommiger spijt was de heer Ford er niet, omdat ik zeer opgewekt en vrijmoedig mogt spreken. Mijn tekstwoorden waren Luk.24:25,26 en Hebr.11:13. Naar aanleiding van den eersten wees ik op onze dwaasheid, en voornamelijk in vier punten: 1°. Het zien op uitwendige verschijnselen, en daarovereenkomstig onzen staat en toestand te oordeelen. Hierbij noemde ik de donkere wolk, die het laatste jaar door mijne krankheid over mij hing, waardoor ik een geliefd volk en een eigen gemakkelijk huis moest verlaten, en hoe de wolk gaandeweg scheen te breken. 2°. Het vertrouwen op ons eigen redeneerend gemoed. 3°. Het gelooven van des Satans leugenen. 4°. Geleid te worden door anderen, en niet te letten op de leiding des Heeren. Daarna wees ik op de traagheid van ons geloof om te gelooven, al wat in de Schriften geschreven is, en de noodzakelijkheid van het lijden van Christus, en Zijn ingaan in Zijne tegenwoordige heerlijkheid. Aangezien ik bij een en ander veel opening des harten en der lippen gevoelde, kwam de begeerte bij mij op, dat de rapporteur tegenwoordig ware geweest. Doch als ik eens weder gelegenheid zal hebben over die woorden te spreken, dan kan het nog geschieden (D.V.), ofschoon mij dan die opening kan ontbreken. Een goede man zeide mij, welk een zegen mijne leerrede over een dergelijk onderwerp over Ps.107:17—20 voor hem geweest was, (die gij veelligt zult vinden in Zoar-Leerredenen); en dat die zegen dien morgen vernieuwd was. De Heere verlaat Zijnen armen onwaardigen dienstknecht dus niet, maar helpt hem voortdurend naar ligchaam, ziel en geest. Het was Zondag drukkend heet, doch wij luchten zoo veel ons mogelijk was. Ik hoop dat de goede Heere mij helpen zal door mijn werk in London, en dat Hij het zal zegenen. Des avonds sprak ik voornamelijk over de drie eigenschappen des geloofs: l °. Het van verre zien; 2 °. Het overtuigd zijn van de waarheid en de zaligheid der beloften; 3 °. Over hare omhelzing met liefde en toegenegenheid. Ook heb ik er bijzonder op gewezen, dat wij gasten en vreemdelingen zijn op aarde, — hoe het gevoeld en beleden wordt, — beleden in leven en wandel als wel met woorden. Daarbij sprak ik over het sterven in het geloof en wees toen, als een merkwaardig toonbeeld daarvan, op het leven en sterven van onzen lieven vriend Willem Tiptaft. Over het geheel mag ik gelooven dat wij een goeden avond hadden.
Gisteren heb ik tweemaal gewandeld. Niet verre van ons is de Sleutelbloemberg en het Regent's-park, waar ik nog al dikwerf wandel. Hier en daar zijn rustbanken, heerlijke gras- en bloemperken, zoodat ik bij tusschenpoozing rustig kan zitten en overdenken, en onder het genot van vrije lucht en wandeling mij ongestoord kan verkwikken. De Londensche lucht in dezen tijd en in dit gedeelte, is wel geschikt voor mij, dewijl ze warm en droog is. Toen ik gister avond al rustende en wandelende in Regcnt's-Park vertoefde, gevoelde ik behoefte God te loven en te prijzen, wegens zijne goedertierenheid in mij tot zoo ver te herstellen. Verleden jaar kon ik nauwelijks eene mijl ver gaan, en nu gevoel ik mij veel sterker. Loof den Heere, mijne ziel! ook dat Hij mij nog eens gaf te spreken in Zijnen naam.

Eene oude Jufvrouw van 85 jaren, die ik sints lang kende, met name Mej. Wilds, lidmate der gemeente van Huntington, was Zondag ook onder mijn gehoor, en deelde mij mede, wat zij in den afgeloopen winter voor mij gevoelde en hoe zij voor mij bad. Zij is nog regt van gestalte, en bezit, behalve eenige doofheid, nog al hare zintnigen.
Ik ben wel een weinig in twijfel, of ik wel goed gehandeld heb, den 3e en 10e September naar Gower Straat te gaan, in plaats van naar Oakham en Stamford, nogtans kan er iets bijzonders in liggen, dat de tijd zal leeren. Als mijn plan verandert, dan zal ik het opgeven. Mej. P. en de kinderen schijnen zeer in hun schik met het nieuwe huis. Moge de Heere het zegenen en door Zijne tegenwoordigheid heiligen. Het is een groote zegen een eigen huis te bezitten en derwaarts te gaan. Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 215 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croijdon 23 Oct. 1865

Mijne waarde Vriendin!
……Met smartgevoel moet ik u een droevig ongeval mededeelen, dat Zaterdag plaats had. Terwijl ik rustig aan tafel zat te dineren, kwam de heer George Covelt, broeder van den predikant mij vragen, om Zondag te prediken. Met droefheid deel ik het mede, — zijn broeder is na het ontbijt een bloedvat ontsprpngen, dat een aanmerkelijke hoeveelheid bloedverlies ten gevolge had. Dr. C., wiens hulp werd ingeroepen, heeft gezegd, dat hij het bed moest houden en volslagen rust hebben, en heeft dat alles verboden en aanbevolen, wat ik weet, dat in zulke gevallen in den regel geschiedt. Het heeft mij bijzonder getroffen, dewijl hij mij zulk een teederen vriend was, en ik overtuigd ben welk een ernstig teeken het is. Ik nam daarom onmiddelijk de uitnoodiging aan, dat ik des morgens voor hem zou dienen, doch meer durfde ik niet van wege mijne zwakke gezondheid aannemen. Mijn dienst werd natuurlijk met blijdschap aanvaard; en zoo reed ik gisteren morgen, te midden van veel regen, die den geheelen dag aanhield, naar de kapel, en sprak over het geheel met meer gemak dan ik verwachtte. De onophoudelijke regen had zijn invloed op de vergadering; toch hadden wij een goed gehoor, en ik was verblijd, dat ik mogt doen wat ik kon, om den slag te verligten, zoo voor hem als voor de vergadering. Met blijdschap kan ik hierbij voegen, dat het goed met hem gaat. Vrijdag nog heeft hij mij bezocht, en dewijl het een schoone dag was, verzocht hij mij een rijtoertje met hem in den omtrek te maken. Hij was zeer opgeruimd en scheen uitnemend gezond te zijn. Als hij mij vroeger bezocht op een kouden, regenachtigen of sneeuwigen dag, heb ik wel eens tot hem gezegd: ‘Gelukkige man! die volstrekt geen hinder van het weer heeft, hetzij het koud of heet, nat of droog is,’ en zie, nu ligt hij op het krankbed, zonder te mogen spreken, en ik arme ellendige, stond op zijne plaats. In langen tijd is er niet iets gebeurd, dat mij zoo smartelijk aandeed; en met zorg en vrees zie ik de gevolgen tegemoet. Hij is zeer bemind bij zijne gemeente en vergadering, en zijn verlies zou een zwaren slag voor hen zijn. Ik kan niet veel voor hem en hen doen, aangezien deze tijd des jaars veel invloed heeft op mijn winterhoest, die zeer lastig is; doch ik hoop voortdurend te doen wat ik kan. Och, hoe onzeker is alles hier beneden! Hoe vaak heb ik zijne gezondheid en krachten begeerd; en hoe kan alles in een oogenblik veranderen! Hij heeft in den laatsten tijd veel zegen voor zijne ziel genoten, bijzonder de laatste beide Zondagen, en over het algemeen genoot hij de liefelijke verzekering van zijn aandeel aan de liefde Gods, en het bloed Zijns geliefden Zoons.
Wij zijn voortdurend zeer in ons schik met onze nieuwe woning, en ik mag er bijvoegen, onze nieuwe stad. Hier zijn heerlijke, drooge wandelwegen, zeer schoon en digt in onze nabijheid, die tegen het verlies van het park ruimschoots opwegen. Een zeer heerlijke trek van deze plaats is de groote droogte der zandige wegen, zoodat gij een paar dagen na den zwaarsten regen zonder bevuild te worden kunt wandelen. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 216 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croijdon 29 Dec. 1865

Mijne waarde Vriendin!
Ik deel volkomen uwe hartelijke begeerte, dat wij, in plaats van per brief, van wederzijdsche gedachten

konden wisselen door een uurtje zamen te zijn; doch aangezien ik tans niet kan neem ik met blijdschap de minvolledige gelegenheid waar, die de postdienst ons biedt.
Door genade ben ik tegenwoordig bijzonder wel, zoodat ik dezen winter vóór het ontbijt kon opstaan, wat mij den vorigen winter hoogst zelden gebeurde. Ik predikte hier laatstleden Zondagmorgen over Hebr.6:18, 19, en nam daaruit de vier volgende hoofdgedachten: 1. de personen, die den toevlugt genomen hebben tot enz.; 2. Hunne sterke vertroosting; 3. Hare gronden, de twee onveranderlijke dingen: Gods Woord en eed; 4. De natuur hunner hoop.. Ik mogt met genoegen spreken, en heb van achteren er niets van geleden. Hoogstwaarschijnlijk zult gij de leerrede, die ik den 3 December hier predikte, nog kunnen krijgen, aangezien een jongeling ze opteekende, en mijne toestemming gevraagd is om dezelve in de Evangelische Standaard optenemen.
Het zal u zeker aangenaam zijn te vernemen, dat mijn waarde vriend Covell verwonderlijk veel verbeterd is, zoodat hij bijna zoo goed schijnt als te voren. Ik wenschte wel, dat gij in de gelegenheid geweest waart, zijn eerste woord na zijne krankheid te hooren. Hij gaf eene getuigenis, die velen onzer moest doen blozen, en het hoofd met schaamte doen buigen. Hij zeide, dat hij de laatste drie maanden nooit zonder betraande oogen naar bed gegaan was, — dat is, zooals hij het zelf verklaarde, zonder dien dag meer of minder te hebben geweend, hetzij van wege boetvaardigheid of verteederd te zijn door barmhartigheden. Ook zeide hij ten dezen aanzien, dat de woorden van Ps.126:5 hem veel in zijne gedachten waren, welke hij verklaarde te zien op de stralen van vreugde, die hij bij zulke gelegenheden genoot; doch toen hij op zijn ziekbed lag, zag hij dat zijn oogsten in blijdschap een veel uitgebreider vervulling erlangde, want hij baadde zich als het ware in eene zee van liefde, door een overvloedig genot van de tegenwoordigheid en kracht Gods. Ik kan u niet half mededeelen wat hij zeide, en ik had zeer gewenscht, dat zijne rede opgeteekend ware geworden. De kapel was zeer vol, en men kon zeggen, dat het volk zich verheugde met beving, uit vrees, dat zijne inspanning een ander toeval zoude veroorzaken. Toch was hij den volgenden dag niets verergerd, en tans heeft hij zijn gewonen arbeid weder aanvaard. D.V. zal ik den 7 Januarij des voormiddags weder voor hem spreken, dewijl het dien dag bediening der Sacramenten is, en hij dus buitengewone inspanning heeft. Ik ben bereid en heb begeerte hem zooveel mogelijk bijtestaan, en dewijl ik heen en terug naar de kapel kan rijden, en het daar zeer ligt spreekt, zoo kan ik het zonder veel gevaar doen.
30 Dec. — Het smart mij te hooren, dat gij ongesteld geweest zijt. Waar men van nature een werkzamen aard bezit, en onze veerkracht is verlamd, daar is dat reeds op zich zelven een lijden, vooral waar zij zoo veel hebben te doen naar ligchaam en ziel. Gij hebt vele zorgen, die niet alleen uit kracht van den last en bekommering die noodzakelijk verbonden zijn met het verplegen eener lieve hulpelooze zuster, maar ook om den last van gemeentelijke zaken en beproevingen, die uw gemoed bezwaren. Het is inderdaad een gezegend kenmerk van Goddelijke onderwijzing, als wij een van gevoelen zijn met de zake van Christus en Zijne lijdende leden; maar dat vermeerdert ook zeer de lasten, die de ware volger van het Lam heeft te dragen. Waar het geweten teeder is in de vreeze Gods, en des Heeren volk in Hem en om Zijnentwil het volk des Heeren liefheeft, ontsluit dat een pad van bijzonder lijden, want het is een gedeelte van de gemeenschap des lijdens Christi, die de Apostel begeert te kennen. Zij die opgesloten zijn in vleeschelijkheid en eigen ik, ontgaan zeer zeker de beproevingen en het lijden, dat het volk van God heeft; maar als zij het lijden ontkomen missen ze ook de vertroostingen, en wat meer is, die gelijkvormigheid aan het lijdend beeld van Christus, tot hetwelk God Zijn volk verordineerd heeft. Het is eene goedertierenheid, dat er zijn die Zion liefhebben, die zich deelgenoot rekenen met hare welvaart en belang, en instemmen met wat de Psalmist zegt, Ps.137:6. Biddende zielen ondersteunen des leeraars handen; ook kan men buiten dat waarlijk geen zegen van zijne bediening verwachten.
Het verblijdt mij te hooren, dat Mej. B. goed is afgestorven. Zij scheen altijd eene belangstellende hoorderes, en eene der lijdende volgelingen des Lams, waardoor haar aangezigt de sporen van zorg en lijden vertoonde. Hoe vaak gebeurt het, dat het ten tijde des avonds licht is! Mr. Lightfoot, die de meeste kranken in Stamford pleeg te bezoeken, heeft bij herhaling bevonden, dat geoefende zielen, die jaren lang onder mijne bediening waren, op het krankbed een zegen genoten. Het is zeer bemoedigend te ondervinden, hoe getrouw God is aan Zijn eigen Woord en werk.
Twee goede mannen, tweelingbroeders, Mozes en Aäron B., ontmoetten mij des anderen daags, en beiden verzekerden mij hoe gezegend mijne uitgegeven leerreden in Sussex werkten. Zij hadden den heer Godwin bezocht, en bragten een goed berigt van hem mede, maar droevig was de kennisneming van de verwoesting die de veepest te weeg bragt, waardoor bijna al de koeijen van de arme burgers, die de kazen in Godmanchester maken, waren weggemaaid. Wie zal het einde daarvan schetsen, en wat kan ons als natie

niet te wachten staan? want wij zijn zoo te zamen vereenigd dat het verlies des eenen aller nadeel is. En ach, wat weinig bewijzen van nationale boete! ….Uw zeer toegenegene, J. C. P.

Brief 217 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croijdon, 24 Jan. 1866

Mijne waarde Vriendin!
Ik ben tans midden in mijne leerrede voor den heer Ford, die mij veel zorg en tijd kost om ze duidelijk en aangenaam te doen zijn. Het spijt mij te moeten zeggen, dat de nagedachtenis van onzen overleden lieven vriend Willem Tiptaft weinig vordert; maar ik kan slechts weinig achtereen doen, dewijl de inspanning mij zeer vermoeit en aftobt, zoodat al de frischheid van mijn schrijven schijnt te tanen en wegtegaan. Na het ontbijt besteed ik gewoonlijk een uur aan het lezen der H. Schrift, meestentijds in het oorspronkelijk, zoover de tijd mij toelaat; en wanneer ik mij dan opgewekt gevoel, zet ik mij tot den arbeid voor de Standaard. Na het middagmaal neem ik wat rust, en aan den avond heb ik mijne correspondentie's, en voor het naar bed gaan weder lezen der Schrift. En toch, hoe vliegt de tijd daarhenen, en hoe weinig goeds schijnt er verkregen of gedaan te worden! Somtijds ben ik geheel mismoedig, dat ik zoo weinig vordering maak, indien er al eenige voortgang is. Toch moeten wij al werkende en lijdende voortgaan, en niet moede worden in weltedoen, maar onze wegen en werken den Heere bevelen. Ik heb wel eens gedacht, dat de standaard van prediken en schrijven in mijn eigen gemoed wat te hoog mogt staan, en dat is een reden waarom ik zoo gevoelig ben wegens zoo vele misslagen. Nooit heb ik mij kunnen vergenoegen met iets alledaagsch of oppervlakkigs, en heb altijd getracht naar eenige kennis of verkrijging boven den gemeenen trein der dingen. Hetzelfde beginsel beheerscht veelligt mijn geestelijk gemoed, om b.v. nooit met iets tevreden te zijn, dat niet het kenmerk en stempel Gods draagt.
Zondagvoormiddag heb ik den heer Covell gehoord over Hebr.l:8,9; doch hij kwam niet verder dan tot het eerste punt van vs. 8. Hij was zeer ernstig en aandringende, want zeide hij, ‘ik ben stervende,’ en als zoodanig sprak hij tot het volk. Tot bijna aan het einde hoorde ik hem met genoegen en instemming,, toen de drukkende atmosfeer in de kapel mij bijna overweldigde, aangezien er in het geheel geen ventilatie was….. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 218 – J. C. Philpot aan mej. Peake

Croijdon, 29 Jan. 1865

Mijne waarde Vriendin!
Het zal wel niet noodig zijn u te zeggen, dat bij mijne verbintenis om te prediken, ik meer en meer mijne afhankelijkheid gevoel van den Heere, om mij bekwaam te maken haar te vervullen. De vrienden zullen dat wel in bedenking willen houden, en ik hoop dat het zal opwekken tot gebed en smeeking, voor hen zelven en voor mij, opdat de Heere onze wederwijdsche begeerte vervulle, om elkander eens weder te ontmoeten in Zijnen genadigen en gezegenden naam. Wij kunnen wel verwachten dat met elk jaar, om niet te zeggen met elke maand, er gestadig verandering komt onder ons, die afgaande zijn in de vallei der jaren. Wanneer ik eens rondblik, dan denk ik vaak hoe vele vrienden en medebroeders reeds zijn ontslapen, wier gezondheidstoestand, menschelijk gesproken, beter scheen dan de mijne, uwe lieve waarde man Isbell, J. Kaij en onze waarde en veel geliefde vriend W. Tiptaft; — hoe heb ik hen zien wegnemen en ik ben gespaard gebleven! Ook onze vriend Grace, M. Kenzie, Gadsby en Warburton; en daarenboven zoo vele bijzondere Christenen, die ik gekend heb. Hoe luide spreekt dit alles, en vermaant ons de wereldsche begeerlijkheden te verzaken, de lendenen omgord en de kaarsen brandende te houden, dewijl wij niet weten, wanneer de boodschap persoonlijk tot ons kan komen. Uwe opmerking over het jaar 1866, als een gewigtig tijdstip, heeft mij getroffen. Wanneer ik rondom mij zie in deze ellendige wereld, en zie hoe ze overstroomd wordt met zonde en smart, hoe God wordt bespot, Zijn volk verdrukt, de Goddeloosheid beschermd, de Godzaligheid verlaagd, dan geeft het aanleiding tot de vraag: ‘Tot hoe lange, Heere!’ Doch ik durf alles wat ik denk en gevoel niet uitspreken, mij zelven geruststellende met de gedachte, dat de Regter der gansche

aarde regt doen zal, dat Hij de zaak Zijner uitverkorenen zal wreken, en het zal wel zijn met degenen, die God vreezen. Ik meen dat wij lezen, dat er een tijd zal komen, wanneer de verborgenheid Gods zal voleindigd zijn, gelijk Hij gezegd heeft tot Zijne dienstknechten, de profeten. Dan zal er een volle opheldering zijn van die groote verborgenheid, welke ons nu zoo vaak in de war brengt, hoe de dingen kunnen zijn zooals zij zijn in deze door de zonde verwarde wereld, en alles zal uitloopen tot heerlijkheid Gods, tot lof van Jezus, ter zaligheid van Gods volk, ter verderving der zondaars, en ter beschaming des satans. Ons tegenwoordig deel is met Christus te lijden, opdat wij ook met Hem verheerlijkt worden, geloovende, dat als wij met Hem sterven, wij ook met Hem zullen leven. Het zal ons wijsheid en genade zijn altijd optezien tot, aftehangen van, te vertrouwen op en te kleven aan Hem met een voornemen des harten, strijdende den goeden strijd des gcloofs — dien heeten en onophoudelijken strijd welken wij te voeren hebben tegen zonde en het eigen ik, den satan en de wereld. Ik weet geen anderen weg om te ontkomen of te overwinnen ons dagelijks heirleger van uit- en inwendige vijanden, dan door het geloof in den Zone Gods, en een vlugten tot Hem om gedurige ondersteuning van Zijne genade; en wij zijn daartoe genoodzaakt, omdat er geen andere weg openstaat voor ons, ingeslotenen en door de wet, de conscientie, schuld, vreeze, zwakheid, zondigheid en hulpeloosheid, dan daar ons henen te wenden, waar Jezus aan den ingang en het einde van den weg zelve is! Het is gelijk iemand, die op een eenzamen weg in een donkeren nacht in de verte een licht ziet, waarop hij zijne oogcn gevestigd houdt, en werwaarts hij zijne schreden ligt. Hoe genadiglijk zegt Hij: ‘Ik ben de weg; niemand komt tot den Vader dan door Mij!’ Dit blijkt somtijds onze eenigste rigting, gelijk het licht van een vuurtoren de zee doorkruist, om het schip tot de begeerde haven te leiden.

Doch laat ik bedenken, dat ik een brief schrijf, en geen leerrede houd, en derhalve in den vollen loop der gedachten moet ophouden. Zondagmorgen ben ik in de kapel geweest. De heer Covell predikte over 2 Chron.33:12,13, doch bepaalde zich meest bij het: ‘De Heere is God.’ Hij sprak zeer schoon over de verdrukking en hare uitwerkselen bij Manassa. Ik hoorde hem met genoegen, en kon hem goed volgen op den weg, dien hij beschreef. D.V. zal ik voor hem spreken aanstaande Zondagmorgen.

Ik zend u onder kruisband een berigt van een gunstig werkende soliede maatschappij onder het volk van wijlen onzen waarden vriend Grace. Dat ik u dit zend vindt zijn oorzaak daarin, dat het comité mij verzocht het berigt met eenig schrijven te vergezellen, dat als hoofd of inleiding kon dienen. Daarom schreef ik het hoofd, dat eenstemmig werd goedgekeurd, en ik meende u en onze vrienden met de toezending daarvan geen ondienst te doen. Zij heeft haren oorsprong ontleend aan het bezoek van een arme vrouw der vergadering door den heer Grace, en daar hij haar zoo ellendig bevond, noemde hij de omstandigheden op den kansel, en ik geloof, dat er toen vele dergelijke gevallen waren, waarvan de vergadering ten eenenmale onwetende was. Het volk was zeer bewogen door deze woorden, en het gevolg was de bijeenroeping van eene zamenkomst en het ontstaan der vereeniging. Elke behoeftige kan nu onderzocht worden en verligting erlangen. Het plan der vereeniging komt mij zoo gewenscht voor, dat ik mij gedrongen gevoelde hare bijzondere voor deelen aan te wijzen. Natuurlijk kan en zal er misbruik van gemaakt worden; maar onder een goed bestuur, schijnt het mij een uitstekend en bruikbaar plan te zijn, — bijzonder voor eene uitgestrekte en welvarende vergadering in eene plaats als Brighton, waar veel verborgen armoede geleden wordt. Het comité schijnt met mijn schrijven wel ingenomen, en ik hoop, dat de vereeniging er meer bekendheid en uitbreiding door moge erlangen.

Het verblijdt mij, dat gij en meer onzer vrienden te Oakham het hoofdartikel in de Evangelische Standaard met genoegen gelezen hebt. Het is bemoedigend, wanneer men schrijft met de begeerte het volk van God te stichten, nu en dan te vernemen, dat het niet ongezegend was. Dat is inderdaad, even als in de bediening, het heerlijkste loon hunner zorgen en arbeid. Ik ben nog in twijfel wat onderwerp ik voor mijne volgende overdenking zal behandelen, maar 't naast denk ik te schrijven over het werk der bediening. Het is een teeder en moeielijk onderwerp, maar sints vele jaren had ik er begeerte toe, en uit kracht van persoonlijke ervaringen, die ik gedurende al den tijd, dat ik in den naam des Heeren mogt spreken, mogt erlangen, meen ik er wel iets van te kunnen zeggen. Wat mij aangaat, ik vind er dingen in, die even moeijelijk als gewigtig zijn om te bespreken; doch ik hoop wijsheid te ontvangen, om het woord der waarheid regt te snijden, en tot stichting te schrijven.

Heb de goedheid mijne hartelijke liefdegroet en vereeniging te verzekeren aan al mijne waarde vrienden, onder welke ik zoo vele jaren arbeidde, — en ik hoop, dat het niet ijdel was in den Heere, — natuurlijk ingesloten onze waarde Vrienden in W. enz. Uw zeer toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 219 – J. C. Philpot aan den heer Hoadleij

Croydon, 16 Febr. 1866

Waarde Vriend in de waarheid.
Met dank berigten wij u de ontvangst van den schoonen haas, die gij zoo vriendelijk waart ons door uwen zoon te zenden. Al zulke dingen bewijzen mij, dat ik bij u steeds in toegenegen aandenken blijf. Het is inderdaad mij eene genade, dat ik vele vrienden mag tellen onder het lieve volk van God, die mij liefhebben ter wille der waarheid; en mogt ik bewaard blijven immer iets te zeggen of te doen dat mij hunne achting en toegenegenheid zou doen kunnen derven, maar steeds arbeiden in woord en leer naarmate de krachten die de Heere mij moge geven. Ik vind het een groot voorregt, dat ik steeds bekrachtigd word voort te gaan met ernstig te strijden voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is, en mijn hoogste loon is, dat de Heere mij wil gebruiken om door mond en schrift Zijn volk te zegenen.
Ik hoop, dat de Heere u blijvend zal sterken om vast te staan voor Zijne waarheid; en gij zult ondervinden, naarmate zij met te meer kracht en aangenaamheid aan uw hart wordt toegepast, zult gij te vaster staan in haar en meer vrijmoedig strijden voor haar. Ik ben, lieve Vriend! de Uwe in den Heere, J. C. P.

Brief 220 – J.C. Philpot aan den heer S

24 Febr. 1866

Mijn waarde Vriend!
Gij doet mij eene vraag, en verwacht een antwoord van mij, dat ik op generlei wijs u geven kan, en al kon ik, toch zou het u niet voldoen noch van eenige dienst zijn. Ik geloof, dat wij Gods tegenwoordigheid verwerven noch behouden kunnen door ons zelven, dat Zijne bezoeken zoo souverein zijn als Zijne genade, maar geregeld worden door eindelooze wijsheid. Er is eene uitdrukking in den brief aan de Efeze, die zeer overweging verdient. ‘Met Welke Hij overvloedig is geweest over ons in alle wijsheid en voorzigtigheid.’ (Ef.l:8.) Zijn overvloed is in den rijkdom zijner genade; nogtans wordt ze met wijsheid bestuurd en met voorzigtigheid geregeld; zoo dat Hij weet hoe en wanneer uit deze overvloedige rijkdommen uit te deelen.
Ik hoop, dat gij uwe kleine bijeenkomsten voortdurend zult houden. Ik heb het er vaak goed gehad. Uw verbondene in de waarheid, J. C. P.

Brief 221 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croydon, 22 Maart 1866

Mijne waarde Vriendin!
Reeds had ik het voornemen U eenige regelen te zenden, vóór dat ik uw laatste lieve en belangstellende letters ontving. Gij moet ze niet ‘ellendig en onwaardig’ noemen, want zij waren mij zeer belangrijk en aangenaam. Trouwens, behalve gij is er niemand van wie ik eenig berigt ontvang aangaande die dingen, waarin ik zooveel belang stel, dewijl ik zoo lang onder ulieden in- en uitging. Ook zijn wij immer zeer verlangend te weten hoe het met onze lieve betrekkingen gaat, en die begeerde inlichtingen hebben wij alleen aan u te danken.
Het verhengt mij, dat de beide voorstellen op den omslag van dit maandnummer der Evangelische Standaard uitgedrukt, zoo veel bijval onder ulieden vond. Ten aanzien van het Wetsvoorstel van den Eed vrees ik, dat niets goeds kan gedaan worden. Gij maakt u veelligt bezorgd, dat de Regeering de kleine verandering door den heer Disareli voorgesteld zal aannemen, maar zijne nieuwe paragraaf zal verwerpen, waardoor de Opperheerschappij des Pauzen meer volkomen zou verloochend worden. De reden, waarom de voordragt der Regering bij eene eerste lezing zulk eene groote meerderheid voor zich had — de minderheid telde vijf stemmen, -- was, omdat de beide Huizen in het vorige Parlement eenstemmig schenen tot het invoeren van eeuen gelijken eed voor alle leden. Doch bij eene tweede lezing was de meerderheid slechts veertien, dat veel minder is dan waartoe de Regering het bij de meeste partijkwestie's brengen kan. De eenigste hoop is nu, dat het Hoogerhuis bij een tweede lezing het zal verwerpen, schoon dit zeer te betwijfelen valt, dewijl

het bij ccne eerste lezing geen tegenstand ondervond. In het volgende no. der Evangelische Standaard zal eene kleine verklaring van den eed gegeven worden, aangezien ik onzen lezers daarmede enig betrouwbaar berigt wilde geven over dit onderwerp; en ik denk er aan de geheele zaak in enkele bladzijden als bijvoegsel uittegeven. Weinige onzer lezers zijn in de gelegenheid de wezenlijke natuur en aard van het onderwerp te leeren kennen; en bij de tegenwoordige crisis is het wel eene begeerlijke zaak op eenvoudige, verstaanbare wijze deze dingen te kunnen beoordeelen. Doch laat ik al mijne ruimte niet vullen met deze zaken. Het zal volstrekt geene teleurstelling voor mij zijn, wanneer ik de nieuwe kapel niet zal openen. Inderdaad, ik had er niet over gedacht, totdat zulke plannen of gedachten bij de vrienden uitgesproken werden. Wat ook, en wanneer ook geopend, mogt de tegenwoordigheid des Heeren het huis vervullen, en daardoor een teken ten goede gegeven worden van Zijne goedkeuring.
Met droefheid heb ik vernomen, dat de heer K. lijdende is aan gevatte koude. Hij arbeidt hard in de bediening, en zal, gelijk zoo velen voor hem, ondervinden, dat zoo vele onafgebrokene werkzaamheden, bij al de beproevingen en oefeningen aan de bediening verbonden, zijne lichamelijke krachten zullen ondermijnen. De meeste van onze werkzame Evangeliedienaars waren menschen van goede lichaamsbouw, ruime en diepe borst, en van goede ligchamelijke sterkte, zoo als Huntington, Gadsby, Warburton en Kershaw. Ook onze lieve vriend Willem Tiptaft was een sterk gespierde man, goed en gezond van borst. O, welk een zegen is de gezondheid, en welk eene beproeving is het gemis derzelve. Hoe heeft het vele jaren mij dagelijks benauwd, schoon ik reeds langer in het leven gespaard ben dan velen verwachtten. Ook werd ik beweldadigd met vele gemoedswerkzaamheden; en al was ik niet bij magte, gelijk zoovele mijner ambtsbroeders, het woord te prediken met den mond, toch heb ik met mijne pen overvloediger gearbeid, en misschien in den tegenwoordigen tijd meer dan ooit. Hoe ouder ik word en hoe meer ik zie en gevoel het gewigt der waarheid Gods, des te meer begeer en zoek ik met mond en pen niets anders voortestellen, dan wat tot leering en voordeel voor des menschen ziel kan wezen; noch begeerde ik ooit zoo zeer mij te houden aan het ingegeven Woord Gods, en niets te bevorderen wat niet in volstrekte overeenstemming is met de Schrift. Ik heb dezen winter er veel in gelezen, en bevind ze meer en meer vol van heilige wijsheid en Hemelsche leering. Mijne groote behoefte is haar te vertrouwen met een sterker geloof en de genadige en heerlijke waarheden in haar geopenbaard met te meer besef, steeds warmer, inniger en met meer toegenegenheid te omhelzen. Uit gebrek aan dit geloof, om eenvoudig aantenemen wat God heeft geopenbaard, worden zij voor het grootste gedeelte met zoo weinig voordeel gelezen; en tenzij met geloof gemengd, gelijk de Apostel Hebr. 4 : 2 zegt, kunnen ze der ziele geen nut doen. Tans lees ik de eerste Hoofdstukken van Jesaja, het begin van Leviticus en den Brief aan de Colossensen, voor zoover mogelijk in het oorspronkelijke bestuderende, om zoodoende den zin en meening der Schrift te vatten. Wanneer wij de eerste Hoofdstukken van Leviticus met een verlicht oog mogen lezen, dun vinden wij daarin veel wat tot opheldering kan dienen van de ééne groote offerande van onzen genadigen Heere. In Hem zien wij het brandoffer, zooals Hij Zich zelven onbevlekt Gode opofferde, zooals Hij onze zonden in Zijn ligchaam droeg aan het kruishout; het schuldoffer, als onze plaatsbekleedende Borg; en het spijsoffer, zooals dat Hem voorstelt als het voedsel onzer ziel. Christus is de hoofdsom en het wezen der Schrift. Zonder Hem is zij eene doode letter, vol duisterheid en donkerheid, maar in en met Hem is zij vol licht en zaligheid. De Apostel zegt Col. 3: 16: 'Het Woord van Christus wone rijkelijk in U, in alle wijsheid,' waardoor hij mijns inziens bedoelt, het Woord, dat van Christus getuigt, en Hem voorstelt aan ons geloof en hoop en liefde. Dit moet in ons wonen, niet een doorgaande bezoeker zijn maar een inwonende huisgenoot, en dat rijkelijk, om alle behoeften overvloedig te vervullen, en in alle wijsheid, om ons wijs te maken tot zaligheid, en de gedurige gids en leidsman onzer gedachten, woorden en werken. Maar o, hoe veel komen wij in dit alles tekort, dewijl ons hart veel heeft van eene herberg, of eene Londonsche huisvestings-plaats, met allerlei soort van gasten, die allen beter gehuisvest en uitnemender verzorgd worden, dan de eigenaar en meester zelve! Niets doet ons meer de rampzalige zaken van nature in het licht stellen, dan de geopende deuren en vensters van ons huis, die dag en nacht toegang verleenen aan allerlei soort van luidruchtige gasten, die zich nergens over bekommeren dan over eigen gemak en genot.

23 Maart
Het verheugt mij te hooren, dat de waarde heer Keal begonnen is nauwgezet de schriften van den onsterfelijken mijnwerker te onderzoeken. Ik heb het vaak gevoeld, dat geen schrijver mijne pen meer in de hand doet beven, dan die wondervolle man. En zijne schriften hebben dit groote voordeel, dat, hoe vol ook van Goddelijke gedachten, zij geene groote inspanning van onze verstandelijke vermogens eischen, zoodat

menigeen met vrucht Huntington kan lezen, die de schriften van Owen, Godwin en Charnock te hoog of te diep zijn. Zijne groote gave is eene levende bevinding voorttestellen, waarbij hij in duidelijkheid, volheid en verscheidenheid, en ik mag er bijvoegen in geur en zalving uitmunt boven alle andere schrijvers, die ik ken. Ook werpt hij veel licht over de Schrift., want niemand had ooit grooter kennis van haar, of klaarder inzigt in haren geestelijken zin. Het spijt mij, dat ik verpligt ben te zeggen, dat de memorie van W. Tiptaft zeer weinig vordert. Waarlijk, ik kan er niets aan doen, behalve de laatste dagen van elke maand, en dan nog maar gedeeltelijk, want zoodra is de Evangelische Standaard niet afgedrukt, of ik heb de preek van Ford, die ook eenigen tijd eischt om ze behoorlijk aftedoen. Aangezien ik mag rekenen op 2000 lezers, behalve de menigte daarboven die ze hooren lezen, wil ik ze niet uitgegeven hebben dan eenigzins gepast voor zulk een uitgebreid en zeker ook uitgelezen gehoor. Dit vordert natuurlijk tijd en zorg. Daarenboven is er zoo weinig stof voorradig om de memorie optebouwen. In zijne laatste dagen zeide hij zoo weinig van zich zelven; en dewijl ik tans bezig ben met het eerste gedeelte van zijn leven en bediening, moet ik mij hoofdzakelijk bedienen van eene herinnering, die vijfendertig jaren teruggaat. Doch ik hoop, wanneer ik dezen grond gelegd heb en tot zijne brieven kom, het mij vlugger zal afgaan. Ik denk er aan, om wat ik tot dusver geschreven heb, den vrienden in Wharflands te zenden, opdat zij het verbeteren waar ik fout moge gemaakt hebben in het berigt van de geschiedenis zijner vroegere dagen; en in dat geval gun ik u gaarne de vrijheid de copy te lezen. Het meest belangrijke gedeelte van de nagedachtenis zullen zijne brieven zijn, vooral de eersten. Ik wensen alleen de draad te geven aan welke de paarlen gereven worden. Zijne vrienden schijnen ongeduldig te worden, dat de uitgave zoo lang uitblijft, en hebben mij een waarborg verzekerd ten opzigte der kosten; maar de grootste moeijelijkheid bij mij is, hoe de memorie te schrijven, zoo dat er niets belangrijks of gewigtigs vergeten wordt, met achterlating van alles, dat van minder beteekenis is. Ook de brieven moeten nagezien en hier en daar afgekort worden, dat veel wijsheid en geduld zal eischen. Dit alles doet mij somtijds wanhopen aan het welslagen van de taak.
Gisteren ben ik naar de kapel geweest; de heer Covell had tot tekst Exodus 3: 7, 8; en ik mogt met genoegen hooren. Uw zeer verbondene J. C. P.

Brief 222 – J.C. Philpot aan den heer Parry

Croydon 26 Junij 1866

Mijn waarde Vriend!
Het schijnt uw deel te wezen nooit langen tijd bevrijd te zijn van verdrukking. Dit is pijnlijk voor het tegenwoordige en niet zeer bemoedigend voor de toekomst. Maar wat zullen wij van deze dingen zeggen? Zoo wij gelooven, dat alle dingen geregeld en bestuurd worden door oneindige wijsheid en eeuwige liefde, en wij verzekerd zijn van ons deel in deze wijze en genadige beschikkingen, zal het ons verzoenen met zijne bedeelingen, hoe beproevend en pijnlijk zij ook voor het vleesch mogen wezen. Ik ben er goed mede eens, dat wij dit alles leerstellig kunnen zien en gelooven, en toch nog onbekwaam zijn om er ons mede te troosten, of daarin en daardoor eenige rust verwerven. Het is nog heel wat anders als ons hoofd iets toestemt of ons hart het gevoelt. Niets dan de almagtige kracht des Heeren in een weg van ondersteuning, en Zijne goedertierenheden en barmhartigheid in een weg van bevindelijk gevoel kan onze arme, gemelijke, afzwervende gemoederen bevredigen onder den last van een dagelijksch kruis. En wat daarbij komt is, die gedurige onrust wegens bedrijf of verzuim van datgene, wat onze klagten vermeerdert en ons blootstelt aan hetgeen wij onderworpen zijn; zoodat er bij ons een beven ontstaat, of niet die koude winden, vochtige dagen of andere omstandigheden een vernieuwden aanval over ons brengen zullen. Door genade lijd ik gewoonlijk niet aan pijn, zelfs niet bij ernstige krankheid; maar het gevoel van zwakheid, dat er door veroorzaakt wordt, is op zich zelve reeds een lijden, en sints ik bij ervaring weet, wat een gevoel van ligchamelijke zwakheid beteekent, gevoel ik veel medelijden met diegenen onder Gods lieve volk, die met groote ligchaamszwakte te worstelen hebben, en nog zooveel te meer als dat vergezeld gaat met pijn. Het moet zeker eene zware beproeving voor u geweest zijn, dat gij het bed moest houden terwijl de heer H. bij u was.
Met dankzegging mag ik, door genade, zeggen, dat mijne gezondheid beter is, en ik voornemens ben om den volgenden Zondag in Gowerstraat te prediken. Ik trek op in veel zwakheid en onder vele vreezen; doch ik weet, dat de Heere Zijne kracht in de eene kan volbrengen, en genadiglijk de andere kan wegnemen. Ik ben

reeds menigmaal zwak en krachteloos naar London gegaan, en toch barmhartiglijk gesterkt, zoodat ik die stad sterker en beter verliet dan ik er kwam. Er is omtrent dezen tijd des jaars iets in de drooge lucht, dat mij zeer past. Doch het zij zoo of niet, ik moet hooger zien en de goede hand des Heeren opmerken om mij sterkte te geven, naar mijne dagen. Ik heb medelijden met de diakens in Gowerstraat in het bijzonder, en de kerk en vergadering in het algemeen, aangezien het zoo moeilijk is eenige hulp te verkrijgen, en dat ik de vorige maand niet kon gaan heeft hen zeer bezwaard van wege het late der kennisgeving. Ik hoop bij mijne lieve vrienden den heer en Mevr. Clowes te logeeren. Ik stel mij voor mijn goeden ouden vriend elk jaar meer verouderd te zien. Maar wij moeten verwachten dat anderen, zoowel als wij zelven, den druk van gevorderden leeftijd en verzwakking zullen bemerken. Ook kunnen wij niet wenschen hier altijd in deze ellendige wereld voortteleven. De groote zaak is, door genade een goede hoop te hebben; en wanneer onze tijd zal gekomen zijn gezegend te worden met stervensgeloof in stervensoogenblikken, en veilig gedragen te worden door het donkere dal van de schaduw des doods. Het is in menigerlei opzigt eene genade, dat de tijd en wijze van ons heengaan voor ons verborgen is. Duizenden, die met vreeze tegen dien laatsten slag opzagen, hebben toen de tijd daar was ondervonden, dat het geen slag der wrake maar van teedere liefde was, en zij verlangden te gaan vóór de draad des levens werd afgesneden. Ik ben er zeker van, dat niets minder dan souvereine, allesovervloeijende genade, enkel barmhartigheid, verzoenend bloed en stervende liefde, onze zaak kan goed maken, twijfelingen en vreeze doen zwijgen, de poorten des Hemels openen en die der hel sluiten, en ons graf liefelijk en aangenaam maken. Den volgenden dag trof mij eene plaats uit Dr. Owens schriften, waar hij zegt: 'Ik weet niet hoe anderer hart en geest er onder verkeeren, maar wat mij betreft, ik heb er veel moeite van om gedurig verlangende te blijven naar de omhelzing van het stof en de schaduwen van het graf, als eene gewisse overtogt naar de rust van de andere wereld.' Wij stonden wel eens aan het graf van een afgestorven vriend, en dachten bij ons zelven: hier is rust voor zijn arm afgetobd ligchaam; hier is het veilig bewaard tot den morgen der opstanding. Deze en gene zal misschien hetzelfde denken of zeggen over ons.
Hartelijk hoop ik, dat wij met de hulp en zegen Gods gespaard mogen worden, om elkander nog dit jaar eens te ontmoeten. Ik zou gaarne nog eens in de kapel willen spreken; doch al kan dit niet, toch reken ik mij verpligt u te bezoeken, dewijl wij niet kunnen verwachten, dat ons leven nog lang zal gerekt worden op aarde. Ik gevoel mij over het algemeen wel op mijn gemak, met mijn vertrek van Stamford naar deze plaats. Hoe zijn de zes-en-twintig jaren, die ik daar was, voorbijgegaan als een droom in den nacht! Maar indien er iets goeds is tot stand gekomen, indien er zielen zijn getrokken of gezegend, dat gaat niet voorbij, dat blijft. Dit blijft eene aangename nagedachtenis, en zal ten eenigen dage met eene heerlijkheid gezien worden, waarvan wij tans weinig weten. Maak u niet bezorgd om dezen brief te beantwoorden. Ik wilde niet van huis gaan, zonder u eenige letteren te zenden, dewijl uit gebrek aan een schrijver het wel eenigen tijd kan aanhouden alvorens ik u wederom kan schrijven. Uw zeer toegenegene, J. C. P.

Brief 223 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croijdon, 21 Junij 1866

Mijne waarde Vriendin!
Tenzij ik de tegenwoordige gelegenheid waarneem, om u te schrijven, vrees ik dat er een geruimen tijd zal voorbijgaan alvorens ik per brief gemeenschap met u zal hebben. Het zou mij zeer aangenaam geweest zijn om onze wederzijdsche vriendschap en vereeniging door persoonlijke ontmoeting te vernieuwen, waarvan wij in de vorige dagen zooveel genoten hebben. Gij waart altijd een getrouwe en onbewegelijke vriendin, en hebt nooit dien weifelenden, ongestadigen geest betoond, waarvan ik zoo menigmaal, vaak smartelijke ervaringen had bij anderen; en ik geloof, dat dit zijne oorzaak daarin heeft, dat uwe vriendschap en toegenegenheid gegrond zijn op een geestelijken grondslag, welke daardoor niet her- en derwaarts bewogen wordt door elken wind, maar die stevigheid in zich bezit, welke voortvloeit uit de zekerheid van het fondament zelve. Wij hebben in ons leven de bewijzen ervaard van de onzekerheid van alle aardsche dingen; en de onderscheidene beproevingen en oefeningen van ligchaam en gemoed, die wij doorgeworsteld zijn, hebben ons wel kunnen overtuigen, dat hier beneden alles bezoedeld is door zonde, bedorven door zwakheden en der ijdelheid onderworpen. Maar welk eene genade is het, dat het fondament Gods vast staat, dat Hij degenen, dien Hij liefheeft, tot het einde liefheeft, — welke woorden u eene begrafenisplegtigheid

voor de aandacht zullen roepen, waarbij gij een stille traan weendet, — en dat niemand de deelgenooten Zijner allesoverwinnende genade uit Jezus hand kan rukken. Ik onderstel, dat het velen dergenen, die vereenigd zijn in de dingen Gods, van harte verblijd zou hebben, als wij elkander van aangezigt in het vleesch hadden mogen aanschouwen. Doch dit was de wille Gods niet, en schoon ik Zijne beproevende bedeelingen gevoel, toch begeer ik mij te onderwerpen aan Zijnen Hemelschen wil. Ongetwijfeld had de Heere er Zijne bedoelingen mede, hoewel mij dat tans niet duidelijk is. Doch laat ik hiervan afstappen. Ik heb hoop, dat de tijd nog eens komen zal, dat ik mijne lieve vrienden nog eens van aangezigt zal zien, doch wanneer kan ik moeijelijk bepalen, want dat zou ligt eene nieuwe teleurstelling baren. Ik wil dus ook deze zaak aan de des Heeren beschikking overlaten, die het op Zijnen tijd en wijze kan daarstellen. Wanneer gij dezen ontvangt, zal ik, zoo de Heere wil, in London zijn, ten huize van mijne oude en trouwe vrienden de heer en Mejufv. Clowes, onder hoop en verwachting den volgenden Zondag in Gowerstraat te prediken. Ik ga naar London onder gevoel van veel zwakheid en in veel vreeze. Moge de Heere genadiglijk Zijne kracht in het eene verheerlijken en de andere wegnemen en vernietigen. Ik heb het beide in vorige tijden ondervonden, en London somtijds sterker verlaten dan ik er kwam. Omstreeks dezen tijd des jaars schijnt de drooge lucht bijzonder goed te zijn voor mijne borst; ook heeft de inspanning in Gowerstraat zooveel invloed niet op mijn gestel, als wel verwacht zou worden van wege de weinige ruimte der plaats. De slechte ventilatie in kapellen hindert mij veel meer dan de zedelijke inspanning der prediking. Ik heb wel eens tot u gezegd, dat de zuivere lucht des hemels, zoo in de natuur als in de genade, zeer weldadig voor mij is, hoewel ik beken, dat de scherpe winden mij geweldig aandoen. Hoe zien wij somtijds terug naar de dagen, die achter ons liggen, en hoe zijn ze als een droom in de nachtwaken voorbijgegaan! Doch wanneer God in Zijne barmhartigheid onzer ziel heeft welgedaan, of wanneer ik als middel van dienst ben geweest aan Zijn lijdend volk, dat gaat niet voorbij; want wat God doet dat is voor eeuwig gedaan, en het werk des Heiligen Geestes aan het hart is zoo vast en duurzaam als het volbragte werk des Zoons aan het kruis. Als wij rondom ons zien, dan ervaren wij dat deze en die vriend en naastbestaande ons ontvallen. Wij denken hierbij aan degenen, die wij hier missen. Toch zij zijn niet verloren, ofschoon wij ze verloren hebben. Zij zijn veilig aangeland in de gewesten daarboven, buiten het bereik van elken storm; en welk een dag zal het dan zijn, wanneer de Heere Zijne paarlen zal komen opmaken, en ze den Vader zal voorstellen en zeggen: ‘Van degenen, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik niemand verloren." O, dat wij, en allen met wien wij hier in vriendschap en vereeniging verkeerden, onder hen mogen gevonden worden! Die gelukkige dag zal alle lijden en smart hier beneden ondervonden, goed maken en vergoeden.

Ongetwijfeld hebt gij reeds lang uitgezien naar hetgeen ik schreef — ik durf het geene nagedachtenis noemen, — van onzen waarden en betreurden vriend Willem Tiptaft. K.H. is van oordeel, dat het den man onwaardig is, en zegt dat, zoo God of menschen mij niet in staat stellen iets beters te leveren, het ter zijde moet geworpen worden. Maar ik heb het reeds vooraf gezegd, dat ik geene gegevens heb en er ook geene mogelijkheid op zie om ze te verkrijgen. Gij weet, hoe weinig hij sprak van de eerste bedeelingen Gods aan zijne ziel, en ik heb hem mij dikwijls voorgesteld als een opmerkelijk voorbeeld van iemand in wien het eerste werk maar zwak was, die later in schoonen luister schitterde. Doch de kinderen Gods in 't algemeen, die het werkje in handen mogten krijgen, zullen natuurlijk iets dieper en duidelijker verwachten dan ik hun kan geven, of hij zelf misschien ervaarde. Zelfs stel ik mij voor, dat zijne brieven hun gemoed ook niet zullen voldoen. Zij ademen groote opregtheid, en de eerste brieven zijn vol warmte en gloed; maar toch staan zij ver beneden den man. Zijn leven en omgang onderscheidde hem voornamelijk. Ik vrees derhalve, of niet zelfs zijne brieven teleurstelling zullen geven; en naar mijne zienswijze was het beter, geheel van hem te zwijgen en te laten in de liefde en achting der gemeente Gods, dan iets voor te stellen dat het regt op hunne liefde en waardeering eer zou verminderen in plaats van te doen rijzen.

Ik vrees, dat het tegenwoordige warme weder een zeer nadeeligen invloed op den toestand uwer zuster zal hebben. Gij moet niet alleen medelijden met haar hebben, maar ook met haar lijden, en dit vermeerdert den last onzer eigene beproevingen. Gij hebt ook al in onderscheidene beproevingswegen en moeiten moeten verkeeren, en wat gemakkelijk is voor iemand met genoegzame kracht en moed, wordt zwaar, wanneer het ligchaam zwak en onzen moed uitgeput is. Ik denk wel eens, hoeveel meer ik kon doen, hoeveel meer ik kon lezen, schrijven en pediken, wanneer ik beweldadigd was met dien overvloed van gezondheid, die sommigen, om zoo te spreken, zonder eenig gevoelig verlies zouden kunnen missen? Maar de Heere, die alle dingen wel maakt, weet precies wat wij zijn en wat wij noodig hebben, en zoude ons meer, ja overvloedig kunnen geven gezondheid en krachten, zoo het ons ten goede en Hem ter verheerlijking zou strekken. Hiertoe moet het bij ons komen, en dat kan al onze ontevredenheid of ongeloof niet veranderen, dat Hij met

ons moet handelen naar Zijnen eigen wil, en dat de zaligste en veiligste plek voor ons is om niets in ons zelven te zijn, opdat Hij in ons moge werken hetgeen Hem welbehagelijk is naar Zijnen wil en het werk des geloofs met kracht.
Zoo het u lust en past zullen eenige letteren van u mij altijd hoogst welkom zijn, schoon ik u niet kan verzekeren u te zullen antwoorden, aangezien ik hoogst waarschijnlijk de noodzakelijke dienst van eenen secretaris zal missen, aan wiens hulp ik zoo gewend ben geraakt, dat ik er ten eenemaal afhankelijk van ben.
Aanvaard ons aller liefdegroet, enz.
De Heere zij met u allen op den aanstaanden Zondag, en geve u Zijnen zegen bij Zijne instellingen en nieuwe leden. Ik verlang iets te hooren van Mej. R.H. Uw zeer verbondene in den Heere; J. C. P.

Brief 224 – J.C. Philpot aan den heer James Davis, van Melbourne

Croijdon, 18 Oct. 1866

Lieve Vriend in de waarheid.
Ik heb uwe waarde letteren met den wissel van f 60,— in goeden staat ontvangen, en had u dat met de vorige gelegenheid moeten berigten; doch de dag was reeds voorbij eer ik er aan dacht. Vergeef mij dezen misslag. Ik was zoo verdiept in mjjn prediken, en schrijven en onderscheidene andere werkzaamheden. Aangezien gij mij de vrijheid gelaten hebt ze naar bevind van behoefte te verdeelen, heb ik de eene helft aan de Vereeniging: 'Vriend van Oude Pelgrims' gegeven en de andere helft bewaar ik als een klein fonds, waaruit ik arme geloovigen ondersteun, welke ik veelvuldig ontmoet en ken bij mijne verschillende reizen hier en daar. Ik kan zoo veel niet voor hen doen als vroeger, dewijl ik niet meer verbonden ben aan mijne beide kapellen, en daardoor al mijn inkomen verloren heb dat ik van haar had. Ik ben er dus zeer over verheugd, dat ik een weinig geholpen word om onder de arme kinderen Gods iets te kunnen uitdeelen.
Door genade ben ik dezen zomer bijzonder wel geweest, en mogt zestien Zondagen achtereen prediken en eenmaal in de week, ja somtijds tweemaal. Ik merk dit aan als eene groote gunst, en heb hoop, dat de Heere er mij niet alleen doorhielp, maar ook in dien arbeid met mij was. Acht Zondagen was ik in Gower Straat Kapel en bezocht Wilts, zijnde drie zondagen in Allington, en predikte op de Jaarvergadering te Calne, waar wij zulk een uitgebreid gehoor hadden als ik mij ooit herinner. Onze oude vriend P. is voordurend nog lijdende, maar kwam toch nog eken Zondag dat ik er was in ons midden. Ik vrees, dat het een lijden tot den dood zal worden; doch zijne pijnen en verdrukkingen schijnen geheiligd te worden ten goede zijner ziel. Het smart ons onze vrienden te zien lijden, doch wat zullen wij zeggen, wanneer wij bemerken, dat het lijden hunner ziel ten zegen is? Wij kunnen hen niet liefhebben, noch medelijden met hen hebben zooals de Heere dat heeft; en evenwel vindt Hij het in Zijne wijsheid en genade goed hen te verdrukken, en wij weten en gelooven dat Hij dat niet zou doen tenzij het ten goede hunner ziel was. Wat zullen wij er dus van zeggen? Alles wat wij kunnen is van den Heere te begeeren, dat Hij hen ondersteune, trooste en zegene; en dit zullen wij doen, wanneer wij hen in hun lijden gedenken en in hunne verdrukking en benaauwdheden deelen.
In dit maandnummer van de Evangelische Standaard zult gij het berigt lezen, wat gij mij zondt aangaande uw afgestorven vriend. Mij dunkt, dat het met groote belangstelling zal gelezen worden, dewijl er veel treffends in voorkomt, en zulk eene bevinding van Wet en Evangelie, als maar weinig in onze dagen wordt aangetroffen. Welk een bewijs levert zulk een berigt van de wondervolle vrijmagt Gods, en de overvloedige rijkdommen Zijner uitnemende genade. Deze dingen bewijzen ons, dat de Heere Jezus Christus gisteren, en heden dezelfde is, en tot in der eeuwigheid, dat Hij nog met de zielen Zijns volks handelt, altans met sommigen hunner, als in de dagen van ouds, en dat de ware Godsdienst en de levende Godzaligheid nog even als altijd in de ziel gewrocht worden door eene Goddelijke kracht. Maar hoe is het fijne goud verdonkerd, zoo bij de leeraars als bij het volk! Waar zijn tans de Evangeliedienaars als Symons en Marriner, wien gij pleegdet te hooren in Bristol?
Het werk Gods staat schier overal op een laag peil; en schoon er in dezen omtrek, en vooral in Wilts eene begeerte is naar de prediking des Woords, nogtans is er maar weinig kracht zoo bij sprekers als hoorders. Het schijnt bij u in Australië evenzoo te zijn als bij ons: veel belijdenis, doch zeer weinig Goddelijk leven en kracht. Dwalingen geen gebrek, welke zoo verborgen zijn onder verschillende vormen en vermommingen, dat ze schier niet te ontdekken zijn. Doch gij zult altijd bevinden, dat waar dwalingen zijn, daar is ook hoogmoed en twistgierigheid. Alleen de kennis der waarheid, vereenigd met hare zalving en kracht baart

verslagenheid, boetvaardigheid, ootmoed, nederigheid, zachtmoedigheid met geloof, hoop en liefde, Goddelijke vrees, een geest des gebeds, afzondering van de wereld, en die liefelijke geestelijke gezindheid des gemoeds, die leven en vrede is.
Ik hoop, dat de weinigen onder u, die den Heere en Zijne dierbare waarheid liefhebben, zich nauw aaneen zullen sluiten in liefde en vereeniging, om alle dingen te vermijden welke strijd en tweedragt veroorzaken. Gij moogt weinigen in getal zijn en voor een kleine club uitgelagchen worden; maar het is beter als een klein kuddeke zaam te wonen en vereenigd te zijn in liefde en eensgezindheid, zoekende de eere Gods en Zijnen zegen, dan met een menigte volks vermengd te zijn, die deel noch lot hebben in zake het eeuwige leven.
Doe mijn hartelijke groet aan Mej. Charlwood, en aan de vrienden, die mij kennen uit mijne geschriften en vereeniging daarmede gevoelen, en door dezelve met mij. Ik hoop dat Aquila en uwe vrouw welvarende zullen zijn; doe haar mijn heilgroet. Uw verbondene in de waarheid, J. C. P.

Brief 225 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croijdon 25 Oct. 1866

Mijne waarde Vriendin!
Ik gevoel dat het eene genade is door al mijn reizen en arbeid geholpen te zijn, en mijn eigen huis in vrede en veiligheid te hebben bereikt. In ons in- en uitgaan bewaard te zijn en te ondervinden, dat de Heere eene schaduw is aan onze regterhand, is waarlijk eene genade, en bijzonder voor iemand die zijne behoefte aan bewaring gevoelt voor menig ding, dat eigen gezondheid en anderer vertroosting zou kunnen benadeelen; en daarenboven al mijne verbintenissen te hebben kunnen nakomen, ja daarin gezegend te zijn geworden, geeft, altans behoorde te geven, een vernieuwde stof tot dankzegging. Ik heb in den voorbijgaanden zomer zestien achtereenvolgende Zondagen kunnen prediken, behalve nog wekelijks éénmaal, en in geen geval werd het volk teleurgesteld of eene belofte verbroken. En het zou een ijdel vertrouwen zijn te midden van mijne zondigheid, zwakheid, onwetendheid en wankelmoedigheid, mij voortestellen, dat er in mij reden waren waarom de Heere het woord zou zegenen, wat ik in Zijnen naam mogt prediken. Zoo ik met het klimmen der jaren en door eene langdurige ondervinding der bediening iets geleerd heb, het is zeker mijne onbekwaamheid tot elk goed woord en werk; en dat al ware het mij mogelijk het Evangelie te prediken met volkomene klaarheid, getrouwheid en overeenkomstig het Woord der Waarheid; ja, al ware ik zelfs een leeraar zooals het mij voorkomt, dat een Evangeliedienaar behoort te wezen, ook dan zouden al mijne woorden nog vruchteloos zijn, behalve alleen voor zoover het den Heere beliefde ze in het bijzonder te zegenen aan de zielen van Zijn volk. Dewijl ik dus dankbaar ben voor de hulpe, die ik in de prediking ondervond, evenwel zou het meer dankenstof zijn te ervaren, dat er een zegen op het woord rustte. Trouwens, wanneer ik daarbij in aanmerking neem, wat de mensch is als gevallen schepsel, en hoe mijn hart van nature hard, onboetvaardig, ongevoelig en ongeloovig is, en weet, dat hetzelve eene copy is van alle andere harten, hoezeer brengt mij dat tot het levendig besef, dat het geheele werk van zalig worden, van het begin tot het einde, van en door den Heere is, en dat zonder Zijnen zegen het planten van Paulus en het nat maken van Apollos zonder wasdom blijft. Zoo er dus eenigen zegen mogt rusten op mijnen arbeid gedurende dezen zomer, mag ik wel naar mijne winterkwartieren terugtrekken onder het gevoel van dankzegging, dat het niet ijdel was in den Heere. Ik ben blijde eens weder te Oakham en te Stamford te zijn geweest, niet slechts omdat ik de vrienden nog eens in het vleesch mogt ontmoeten, maar ook om bij vernieuwing met hen te mogen zamenkomen in het huis des gebeds, en een verlevendiging der liefde en vereeniging te ervaren met hen, welke ook nooit kan worden verbroken waar ze eens door de kracht Gods gewrocht werd.
Ik genoot een aangenamen omgang met S.C. en hare nicht, als ook met anderen. Te Stamford had ik de gelegenheid niet om vele vrienden te ontmoeten, maar werd met genoegen gehoord en gevoelde bij het spreken mij zelven verkwikt.
Van harte hoop ik, dat gij en uwe waarde zuster een weldadigen invloed moogt genieten van uwe reis naar L. De beide gelegenheden, die ik er vertoefde, waren mij hoogst gezegend. Door genade ben ik bijzonder wel, en heb laatstleden Zondagmorgen en ook Woensdagavond gepredikt. Op Zondag sprak ik over Jer. 31: 11, 12; en Woensdagavond had ik tot tekst Hebr. 10:36, 37. Naar aanleiding van den eersten zocht ik aantetoonen, dat er zes dingen waren, die sterker zijn dan Jacob, wien ik als een beeld van Gods kinderen voorstelde: 1. de wet; 2. de zonde; 3. de satan; 4. de wereld; 5. de dood; 6. de hel, welke ik allen uitwerkte.

Toen de verlossing door den Heere door losprijs en kracht; en eindelijk de vruchten daarvan der ziele geopenbaard ia het komen en juichen op de hoogte van Zion, op welke Jezus nu troont, en een toevloeijen met een verteederd hart tot des Heeren goed, om zich te voeden met Evangelie-brood en wijn, de zalving des Heiligen Geestes, het Paaschlam en het gemeste kalf. Ik geloof, dat wij over het algemeen een goed uur hadden.
Woensdagavond sprak ik voor mijnen vriend Covell, die naar de jaarvergadering te Cranbrook was, en ik had een goede en gezegende vergadering. Uw verbondene in den Heere, J. C. P.

Brief 226 – J.C. Philpot aan den heer Whitteridge

Croydon, 25 Oct. 1866

Mijn waarde Heer!
Ik ben u zeer verpligt voor uwe vriendelijke uitnoodiging om in uwe kapel te prediken, wanneer ik in de stad zou wezen; doch gij zult uit persoonlijke kennismaking weten, dat ik niet zeer sterk ben, en waarlijk, ik ondervind, dat mijn arbeid in Gowerstraat meer dan genoeg is voor mijne krachten. Ik kan uwe uitnoodiging derhalve niet aannemen, dewijl ik ondervind, dat behalve Zondags nog meer dan eenmaal 's weeks te prediken, mij te veel is, en geheel te bed zou werpen. Ik ben reeds jaren lang lijdende aan eene zwakke borst, wat mij genoodzaakt heeft twee kapellen en vergaderingen vaarwel te zeggen, onder welke ik meer dan zes-en-twintig jaren arbeidde. Het is mij derhalve eene genade, dat het mij gegund wordt gedurende de zomermaanden nu en dan te spreken in des Heeren naam, en het zou mij aangenaam zijn meer te kunnen doen voor Zijnen naam, als Zijne heerlijke Majesteit mij maar kracht gaf.
De prediking des Evangelies is een zeer voortreffelijk, doch een zeer moeilijk werk. Het woord der waarheid regt te snijden, het kostelijke van het snoode te scheiden, het Evangelie te prediken met den Heiligen Geest van den Hemel gezonden, door openbaring der waarheid zich aangenaam te maken aan aller geweten in de oogen Gods. Wel mogen wij vragen: ‘Wie is tot deze dingen bekwaam?’ — Ik gevoel mij zelven teneenen male onbekwaam, maar ik weet, dat des Heeren kracht in zwakheid volbragt wordt, en hierdoor word ik bemoedigd mij op Hem te werpen, en hulp te zoeken bij Hem, die gezegd heeft: ‘Mijne genade is u genoeg."
Uw zeer opregte in de waarheid, J. C. P.

Brief 227 – J.C. Philpot aan den heer Parry

Croydon, 23 Nov. 1866

Mijn lieve Vriend!
Met smart vernam ik uit uwe laatste vriendelijke letteren, dat de Heere wederom zijne drukkende hand over u heeft uitgestrekt; maar het was voor u barmhartigheid voordeel te trekken uit het leed, en dat de pijnlijke beproeving geheiligd was tot uw geestelijk nut. Wij zijn zulke arme, stompe, koude en doodige ellendelingen wanneer de dingen ons naar den zin zijn, zoodat het behoefte schijnt, ons door beproevingen en verdrukkingen op te wekken, en ons te rukken uit vleeschelijkheid en doodigheid. Het Woord van God is geschreven voor een lijdend en arm volk, en zij alleen verstaan, gelooven, gevoelen en verwezenlijken hetzelve. Hoe dikwerf hebt gij Micha 7: 8, 9 gelezen, en toch hebt gij nooit te voren zóó zijne zoetheid, gepastheid en zaligheid gesmaakt, als onder uw laatste beproeving. In de Evangelische Kanselreden no 77, vindt gij eene leerrede van mij over die woorden, welke gij kunt inzien, doch ik houd mij verzekerd, dat gij er eene betere predikatie over zoudt leveren, zoo gij althans alles kondet mededeelen wat gij gevoeldet in hunne dadelijke toepassing aan uw hart. Luther pleeg te zeggen, dat hij het woord van God nooit goed verstond voor dat hij verdrukt werd. Deze getuigenis is waar. Er is geen wezenlijke plaats voor hetzelve in ons geweten of genegenheden. En toch hoe hard schijnt het en hoe beproevend is het voor het vleesch onze Godsdienst in zulk een moeijelijken weg te moeten leeren! maar dergelijke weg is beter dan ten laatste den prijs te moeten derven. En wanneer wij gezegend worden om de Hemelsche gewesten te bezoeken, dan zullen wij alle gevaren en verdrukkingen van de reize vergeten. Ik hoop evenwel dat gij de noodige zorg voor u zelven zult in acht nemen in dit scherpe jaargetij, want gij kunt zoo goed niet meer tegen het vochtige

en koude weder als eertijds. De laatste week gevoel ik mij zelven niet zoo bijzonder wel, doch met uitzondering daarvan, ben ik gedurende den herfst veel beter dan gewoonlijk. Daardoor heb ik dagelijks mijne gewone wandeling kunnen nemen, zonder welke ik mij schier niet wel gevoel.
Nu en dan predik ik hier eens, doch meer om mijnen vriend bijtestaan, die, schoon herstellende, nog steeds zwak is, dan uit eenige andere oorzaak. Hij spreekt zeer goed, veel beter dan de meesten die ik ken; en wat nog beter is dan goed prediken, zijn geheele hart en ziel schijnt er in te zijn. Hij heeft sints geruimen tijd zich nauw bij de leer gehouden, bijna zoo lang als ik, en heeft veel zegen genoten en werd veelzins beweldadigd. Dit geeft veel leven en kracht aan zijne bediening, maar ook is zij daardoor zeer beproevend. Laatstleden Zondagmorgen sprak hij over 2 Kon. 18: 6, 7, en was zeer nauw klevende aan den Heere, en week niet van Hem natevolgen. Ik kan, helaas! bij mij zelven zulk een aankleven aan den Heere niet vinden, noch dat niet afwijken van Hem te volgen zooals hij de lijn trok. Doch het is somtijds goed voor ons beproefd en onderzocht te worden, opdat wij onze zondigheid regt zien, belijden en verlaten. De hedendaagsche bediening is voor het meerendeel zoo los en oppervlakkig, dat het goed is eene nauwer lijn van bevinding te trekken, als het maar niet zoo sterk wordt aangedrongen, dat het de beproefde en verzochte zielen nederwerpt. Ik herinner mij, ruim tien jaren geleden (in 1856) gepredikt te hebben over Rom. 12: l, 2, welke predikatie zeer beproevend voor u was, ofschoon ik geloof, niets gezegd te hebben, dat gij niet volkomen toestemdet. Wij hebben behoefte aan nederwerping en opbeuring, nu eens beproefd en geoefend te worden aangaande de wezenlijkheid onzer Godsdienst, en dan eens versterkt en bemoedigd te worden, om niet geheellijk tot wanhoop te vervallen. Zij, die geene verandering kennen missen alle vreeze Gods. Allen, die in de wegen der waarheid en geregtigheid wandelen zullen innerlijke afwisselingen ervaren, schoon wij weten, dat buiten ons niets verandert, want bij God is geene verandering noch schaduw van omkeering. Hoewel wij deze verandering voor ons zelven onmogelijk kunnen begeeren, nogtans hebben wij weinig vereeniging of gemeenschap met degenen, die ze niet kennen. Wij gelooven, dat de Heere onze oogen en harten geopend heeft om te zien en te gevoelen, wat de ware Godsdienst is; en schoon wij somtijds er zoo bitter weinig ja schier niets met al, van schijnen te hebben, nogtans is er niets, dat ons in ons opregt gemoed kan vergenoegen, dan wat van den Heere komt en tot Hem leidt. Het klimmen der jaren heeft ons niet doen toenemen in een goed denkbeeld van ons zelven, of in de goedheid van het schepsel. Zoo er eenige wasdom bij ons was, dan is het in een besef van de algenoegzaamheid, zaligheid, genade en heerlijkheid van den Heere Jezus Christus.
Doch het is niet noodig dit aan u te schrijven. Uit mijne leerreden en geschriften weet gij, welke mijne beschouwingen en gevoelens zijn; en ik kan in het bijzonder slechts uitdrukken wat ik in het openbaar predik, want ik houd er geen twee soorten van Godsdienst op na, een voor de kamer en een ander voor den preekstoel; en gij weet, dat ik dit nooit gedaan heb. Uw zeer toegenegene, J. C.P.

Brief 228 – J.C. Philpot aan den heer Alfred Hammond, bedienaar des Evangelies

Croydon, 17 Dec. 1866

Waarde Vriend in den Heer!
…Het verheugt mïj te vernemen, dat de Heere Zijn heilig werk aan uw harte levendig houdt, schoon ik niet twijfel of gij zult gelijk de meesten dergenen, die God vreezen, uwe afwisselingen hebben. Wat mij betreft, ik geloof, dat de ziel die Gode levend gemaakt werd, even weinig als het ligchaam zonder lucht, voedsel en oefeningen gezond kan zijn. Uitademing van begeerten, inademen van de lucht des Geestes, hongerende naar en gevoed worden door het brood des levens, bewegingen en oefeningen van alle geestelijke genaden, als daar zijn geloof, hoop, liefde, lijdzaamheid, berouw en Goddelijke droefheid over de zonde, zachtmoedigheid en nederigheid, rust en overgegevenheid, een vallen in de handen van en voor het aangezigt Gods, een afstand doen van alle eigen wijsheid, sterkte en eigengeregtigheid, — deze en dergelijke oefeningen houden de ziel levendig en bewaren haar van een rusten op haren droesem of gerust te zijn in Zion. Dit zijn de lessen, die ik dagelijks te leeren heb, en ben reeds vele jaren daarin onderwezen, maar het schijnt, dat ik er weinig nut van heb. Toch heb ik iets geleerd van wat ik ben en wat de Heere is; en heb in deze school geleerd hoe vuil ik en hoe goed Hij is. Ik gevoel mij zelven ten eenenmale de positie onwaardig, waarin ik als schrijver en prediker geplaatst ben; toch wensch ik getrouw te zijn naarmate het licht en der genade mij geschonken. In onzen donkeren en zorgvollen tijd is het zeer noodig; dat de uitdeelers getrouw

bevonden worden, gelijk ik alle reden heb van u te gelooven.
De Heere zegene uwen ouden vader, u en al uwe naastbestaanden en dierbaren, aan wie gij door natuurlijke en geestelijke banden verbonden zijt, met alle noodzakelijke zegeningen. Mijn liefdegroet aan u allen. Uw verbondene in de waarheid, J. C. P.

Brief 229 – J.C. Philpot aan den heer Clowes

Croydon, 17 Dec. 1866

Mijn waarde Vriend!
Het trof mij door mijne lieve vrouw te vernemen, dat uw gezondheidstoestand niet vooruitgaat, en dat gij u zelven geen beterschap voorstelt. Ik weet bij ervaring, met welk een gewigt ligchamelijk lijden drukt, niet alleen op onzen sterfelijken tabernakel, maar ook op onze ziel, en hoe nederdrukkende het is voor gemoed en geest. Ik kan derhalve met u in deze pijnlijke beproeving medegevoelen, en juist te meer, dewijl ik er tans zelve in deel. Maar alles wat wij kunnen zeggen is: 'Het is van den Heere en Hij moet en zal met ons handelen zooals het goed is in Zijne oogen." Gij hebt jaren lang een goede mate van gezondheid en krachten genoten, en schoon meestentijds niet vrij van maagaandoeningeu, nogtans zijt gij gespaard tot een goeden ouderdom. Gij kunt niet verwachten, nu die gezondheid en krachten te genieten, die gij hadt in vroegere jaren, en het zal uwe wijsheid en genade zijn te buigen onder den wille Gods, en u met lijdzaamheid te onderwerpen aan de slagen Zijner kastijdende roede. Hij heeft in vorige tijden zoo vaak uwe ziel gezegend, ondersteund en getroost, en hoewel gij door de kracht des ongeloofs somtijds twijfelen mogt aan alles wat Hij voor en in u deed, nogtans kunnen al uwe twijfelingen en vreezen de wezenlijkheid van Zijn werk niet ongedaan maken, noch de uitnemende rijkdommen Zijner overvloedige genade vernietigen. Met blijdschap verstond ik uit een schrijven van den heer G., dat gij uwen voet op den Rotssteen voeldet staan. Moge de Heere u genade en sterkte geven, om daar steeds meer geworteld en gefondeerd te worden, en niet bewogen van uwe standplaats door de aanvallen van den satan en het vleesch. Trouwens ik weet bij pijnlijke ervaring, dat wij alleen dezen strijd kunnen medestrijden, wanneer het, den Heere behaagt ons geloof te geven en te versterken. Wij denken als van zelve aan onze zonden, afwijkingen, onbestaanbaarheden, zwakheden, de weinige vrucht, die wij droegen of nog voortbrengen, en de geringe kenmerken, die er bij ons zijn van de genade Gods, overeenkomstig de waarheid. Het ongeloof is een vreeselijke vijand voor onzer zielen vrede, en de satan weet van elke gelegenheid gebruik te maken, om te werken op onze natuurlijke gewaarwordingen, om ons in slavernij en verwarring te brengen. Ligchamelijke zwakheden helpen hem ook evenzeer, dewijl wij geen gemoeds- of ligchaamskracht schijnen te hebben, om hem te wederstaan. In zulk een tijd van nood, is er slechts een weg open om hulp en ondersteuning te erlangen: met onze zwakheid en zonde neder te vallen voor den Heere, en van Hem te begeeren, dat Hij zich onzer zake aantrekke, dat het zuchten van den gevangene mogt opklimmen tot Hem, en dat Hij den gegrepene ten doode, mogt redden.
Doch ik hoop, dat mijn waarde vriend een genadig antwoord zal ontvangen hebben van Hem, die volkomen kan zalig maken al degenen, die door Hem tot God gaan, want dit alleen kan ons een zekeren troost en blijvende verligting aanbrengen. Reeds jaren geleden hebt gij uwe eigen zondigheid, zwakheid en hulpeloosheid leeren kennen, en zijt menigmaal in verootmoediging voor den Heere vernederd geworden in uwe ziel, als die in zich zelven hoop noch hulp had. Maar ook zijn er tijden en gelegenheden geweest, waarop gij aan uwe ziel mogt ervaren de goedertierenheid en barmhartigheid des Heeren, waardoor gij mogt gelooven in Zijnen naam, hopen op Zijne barmhartigheid, en in liefde en toegenegenheid Hem mogt aankleven. Nu, deze dingen zijn als zoovele proeven en voorsmaken van Zijne onveranderlijke en getrouwe liefde, en ik hoop, dat het u gegeven worde vasttehouden wat de Heere u genadiglijk heeft gegeven, en het niet te verdenken ter wille van satan en ongeloof. Wij zijn ellendige zondaren in eene ellendige wereld. Alles wat ons omringt in en buiten ons, is een wrak en puinhoop. De zonde, de ontzaggelijk vreeselijke zonde, heeft ligchaam en ziel ten eenenmaal bevlekt, en bederft en bezoedelt alles wat van deze aarde is. Te midden van al deze puinhoopen en verderf, dat wij dagelijks gevoelen, is er maar een lichtstraal, die onze voeten kan leiden door dezen verwarden doolhof van zonde en smart, en dit licht straalt uit van den Zone Gods, als de eens Gekruisigde, maar nu Opgestane van den dood, en Opgevarene in de hoogte, om daar te verschijnen voor het aangezigte Gods voor ons. Hij heeft den dood verslonden en dengene, die het geweld des doods had, dat is de duivel, die ons zoo menigwerf in slavernij voerde door de vreeze des doods.

Het verheugde mij, door mijne lieve vrouw te vernemen, dat de vreeze des doods bij u geweken was. Het is de laatste vijand, en wanneer zijn angel is weggenomen, dan hebben wij gezegepraald. De prikkel nu des doods is de zonde; maar als die zonde is vergeven en weggenomen, dan is de prikkel ook weggenomen en het sterven niets anders, dan in Jezus te ontslapen. Ik geloof, dat de Heere Zijn volk gewillig en bereid maakt om te sterven, alvorens Hij hen tot zich neemt, want zij gevoelen, dat er geene andere ontkoming is aan moeite en droefheid.
Ik zoude u gaarne eens bezoeken, doch daar valt tans niet aan te denken, want ik gevoel mij lang niet wel. Ik heb medelijden met uwe lieve vrouw en zoon, wier beider liefde jegens u openbaar is en die uwe herstelling zoo vuriglijk begeeren. Ik wil de aandoeningen van u en uwe waarde vrouw niet opwekken. Ontvangt beiden de verzekering mijner broederlijke liefde, en
Geloof mij te zijn, Uw zeer verbondene in den Heere. J. C. P,

Brief 230 – J.c. Philpot aan mej. Peake

Croydon, 20 Dec. 1866
Mijne waarde Vriendin!
Over het algemeen geloof ik het best te zijn, een brief dadelijk na de ontvangst te beantwoorden, aangezien het onderwerp dan het levendigste voor de aandacht is, zoo voor den schrijver als den lezer. Doch dit is niet altijd uitvoerbaar, en heeft in den laatsten tijd met ons gehaperd. — Gij weet, hoe veel belang ik stel in alles, dat betrekking heeft op het geestelijke welzijn van de gemeente te Oakham. Het verblijdt mij derhalve te ervaren, dat waar de Heere met de eene hand neemt, Hij met de andere weder geeft. Gij kunt er op rekenen, dat met elk jaar onze gelederen meer gedund worden. Vele jaren geleden was dat zoo niet; maar gelijk gij weet, waren mijne laatste dagen getuige van het heengaan veler pilaren en sieraden der gemeente. Mijn gevoelen was zeer tegen de vergrooting der kerk tenzij bij veelvuldige toetredingen. Doch mijne begeerte ging meer uit naar hoedanigheid dan hoeveelheid, — meer naar paarlen, die ten eenigen dage zouden schitteren in het Koningrijk der Hemelen, dan naar hetgeen openbaar zou worden verworpen zilver te zijn. Doch wij vervallen ligt in uitersten, en daarom durf ik niet zeggen, dat wij misschien wel niet eens hebben buiten gesloten, die wel hadden behooren aangenomen te worden. Het is een zeer moeijelijke en teedere zaak, die zeer veel oordeel, onderscheiding en wijsheid uit den hoogen eischt, in vereeniging met den geest van liefde en toegenegenheid. Alles wat ik kan zeggen is, dat ik van harte wensch, dat uwe nieuwe leden der gemeente tot sterkte en sieraad mogen zijn, en dat het u noch hen ooit bcrouwe tot u toegetreden te zijn. Ook verheugt het mij te hooren, dat de Heere de bediening van den heer K. zegent; en ik hoop, dat naarmate hij meer vereeniging bewijst aan gemeente en volk, hij ook naar die mate zal toenemen in licht, leven en kracht, om het woord der waarheid onder hen te bedienen. Eene gemeente en hare herder behooren gelijk bijzondere vrienden, door nauwen en langdurigen omgang elkanders toeneming te kennen; en derhalve elkander al beter te verstaan, voor elkander te leven en met elkander overeentestemmen. De groote zaak is wezenlijkheid, dat een Leeraar wezenlijk deelgenoot is van de genade Gods, om door de onderwijzing en kracht des Geestes het Woord der waarheid geestelijk en bevindelijk te behandelen, en evenzoo het hart en geweten van Gods volk te kunnen raken. Zoo iemand regt is zal alles op het einde teregt komen, en regt gemaakt worden; en evenzoo zal het openbaar worden wanneer hij op zijne regte plaats is. God zal immer Zijne eigen genade, Zijn eigen volk, Zijne eigen zaak, Zijn eigen werk en Zijne eigen dienstknechten erkennen. Wolken en donkerheid kan over die alle komen, maar het ware licht zal opgaan en over die allen lichten. Een Evangeliedienaar behoort dus van drie dingen goed verzekerd te zijn: 1. zijn staat, 2. zijne roeping, 3. en dat hij ter plaatse een volk dient, door God hem aangewezen. Twijfelingen en vreeze kunnen en zullen ook ten dezen aanzien niet uitblijven; maar slechts voor zoo ver hij eenigermate daarin bevestigd is zal hij geloof en vrijmoedigheid hebben te doen, wat hem op de hand gezet is. — Het verlies van den heer Lightfoot te Stamford zal, menschelijk gesproken, onherstelbaar zijn. Wel waren wij niet in alles eens, maar ik achtte hem zeer hoog, en als diaken was hij inderdaad geheel mijn regterhand. Ik geloof, dat niemand, onder het volk in het algemeen in de Gemeente of de vergadering zoo gezien was als hij, en uit kracht van zijne beminnelijke hoedanigheden had hij maar weinig vijanden. Dat hij een gezegend uiteinde zou hebben, had ik wel verwacht, aangezien ik sints vele jaren een aanmerkelijk toenemen van leven en genade bij hem bespeurde, — een man die bij toeneming den Heere liefhad en vreesde, in den ouderdom vruchten dragende.
Ik gevoel mij tegenwoordig zeer onpasselijk tengevolge mijner oude kwaal, en schoon niet verergerende,

toch gaat het zeer langzaam. Het is zeer drukkend voor ligchaam en gemoed beide, maar ik mag gelooven, dat het mij ten zegen is. De wereld is in mijne oogen vol zonde en smart; en gelukkig zijn degenen die van dat alles verlost, behouden zijn aangeland in de Hemelsche heerlijkheid. Door vele verdrukkingen moeten wij ingaan in het Hemelsch Koningrijk, en ik ervaar weinig anders. Wat er ook gebeure, ik heb mij elken slag der kastijdende roede waardig gemaakt. Ik heb slechts een kort hoofdartikel geschreven; maar ik gevoel mijn voorraad uitgeput, tenzij de Heer mij helpe.
Uwe getuigenis van onzen vriend heeft mij verkwikt. Hij is iemand, die ik hoogacht om de genade Gods, die ik in hem waarneem. Bij de tegenwoordige schaarschte van waardige leeraars, verblijdt het mij enkele Godzalige mannen te zien opstaan, om het Woord des levens te verkondigen. Doch wij kunnen ons voorstellen, dat het ten opzigte van de zigtbare Kerk van Christus steeds donkerder zal worden, en naarmate daarvan zal de bediening des Woords verminderen in kracht en vrucht. Uw zeer verbondene in den Heere, J. C. P.

Brief 231 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croydon, 31 Dec 1866
Mijne waarde Vriendin!
De droevige tijding die uw brief behelsde heeft mij zeer getroffen, dewijl ik mij niet had voorgesteld, dat de krankheid van den armen Richard van zulk een ernstigen aard zou zijn. Gewend hem altijd zoo bloeijend gezond te zien, kon ik hem mij nauwelijks voorstellen zoo gevaarlijk krank te zijn. Maar o, welke lessen hebben wij te leeren van de kortheid en onzekerheid van des menschen leven; en hoe schijnen degenen, op wien wij zagen als toekomstige pilaars en ondersteunders van de zaak der waarheid, weggenomen te worden, terwijl de meerbejaarde voorstanders ons straks ontvallen. Ik heb medelijden met de arme weduwe, met deze verzwaring van al hare verdrukkingen en lijden; en ook met de Kerk en de vergadering, die een zeer waardig lid hebben verloren. Er zijn maar weinigen met wien ik meer omgang of gemeenschap gehad heb in de dingen Gods. Ik geloof dat wij geheel eenstemmig waren in de waarheid, en hij heeft mij altijd met de grootste achting en toegenegenheid behandeld. Wij zien tans de reden niet van deze verborgene bedeeling. De tijd zal het moeten leeren wat er in zijn boezem besloten is; en ik durf u niet mededeelen, welke gedachten er in mij opkwamen ten dezen aanzien. Onze lieve vrienden te W. hebben veel smart en moeiten in hunnen ouderdom, en misschien zal het er niet bij blijven, doch zij zoowel als zijne arme waarde weduwe hebben deze voldoening, dat hij heen ging tot het volle genot van hetgeen zijne ziel liefhad en naar verlangde.
Toen ik dezen morgen opstond kwam de gedachte bij mij op, dat er geene wezenlijke gelukzaligheid of vrede kan wezen zoolang wij in dit arm ligchaam van zonde en krankheid verkeeren. Doch het leven is ons dierbaar, wij kleven daaraan vast; evenwel zal er niemand zijn, die dit ligchaam aflegde en met den Heere is, die ooit weder zou wenschen in dit ellendig omhulsel der menschelijkheid gesteld te worden. Welk een armzalige, ellendige woonstede van zonde en dood moet het schijnen voor hunnen bevrijden geest; — nog erger voor hen, dan een weggeworpen kleed van een bedelaar voor ons zou wezen. Ik geloof, dat mijne gevatte koude weder overwonnen is. Gisteren kon ik niet uitgaan. De heer Covell predikte over Rom. 8: 38, 39.
Wij betuigen onze deelneming in liefde aan onze treurende vrienden, enz. Uw zeer toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 232 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croydon 16 Jan. 1867

Mijne waarde vriendin!
Ik ben in den laatsten tijd zeer druk geweest met schrijven, maar neem de eerste gelegenheid waar om u eenige letteren te zenden, om mijne deelname te verzekeren, met u allen onder deze beproevende smarten, die met zulk een ontzettend gewigt gevallen zijn op hen, die wij zoozeer waardeeren en liefhebben. Ik gevoel zeer veel voor u allen, en bijzonder voor de arme lieve E. in hare smartelijke berooving en den

zwaren druk harer eigene persoonlijke moeiten. Ik kan niet zeggen, dat ik tans mij geheel bevredigd gevoel onder het verlies van onzen waarden vriend R.H. Trouwens, uitgenomen den heer K., is er schier niemand die ik zoo zeer zou missen, wanneer ik in uw midden was. Hij scheen in alles zoo berekend te zijn om in de bres te staan, en de plaats in te nemen van hen, die eerlang zullen afgaan door de zwakheden des ouderdoms. Gedurende vele jaren hebben wij in de gemeente te Oakham niet zoo velen door den dood verloren. Maar o, in de laatste enkele jaren zijn er zoovele ledige plaatsen gekomen, voornamelijk onder onze mannelijke lidmaten, aan wie zooveel behoefte is in de gemeente. God is magtig anderen te verwekken om hunne plaatsen aantevullen, maar niemand die oude wijn gedronken heeft, enz. Nieuwe leden kunnen dat niet voor eene gemeente zijn wat men van oude leden kan verwachten; want zij missen de ervaring en wijsheid, die de bedeelingen Gods medebrengen, in een geoefend geweten en uitgebreid oordeel. Gij zult op de lezing-dagen zeer de gebeden missen van onzen afgestorven vriend, want ik heb vaak gehoord, hoe eerlijk en opregt hij was in zijne belijdenis, en hoe ernstig en eenvoudig in zijne smeekingen. Ook had hij veel ervaring, en over het algemeen een zeer gezond oordeel, met eene regte bevatting van de levende wezenlijkheden, en eene begeerte om God te verheerlijken door zijn leven en wandel. Ik heb op verschillende tijden veel omgang met hem gehad, en ik geloof, dat wij altijd zamen waren en deelden in wederkeerige opregte vriendschap en toegenegenheid. Wij konden in Goddelijke zaken vrijuit tot elkander spreken, en verstonden elkanders gemoed ten opzigte dier oefeningen en verzoekingen, welker vermelding genoegzaam zijn, en om daar buiten te gaan is ons te wagen op onveilige gronden. Hij behandelde mij altijd met de grootste achting en toegenegenheid; en mogt hij al eens niet met mij ééns zijn in sommige punten, toch stelde hij dat nooit tot een zaak van redetwisting en verschil. Toen ik hem voor het laatst zag, zoo sterk en gezond, dacht ik er weinig aan, dat ik de langstlevende zou wezen. Hoe dikwerf heb ik bij mijn terugkeeren uit de kapel, op een winternamiddag uitziende uit mijn vensters, hem en zijne arme vrouw zien huiswaarts keeren, koude en duisternis trotseerende, terwijl ik zeer verblijd was mij aan den haard te mogen houden. Het smart mij te hooren, dat zijne weduwe niet beter wordt. Mijne dagelijksche bede tot den Heere is, dat Hij haar harte moge vertroosten, haar geloof en lijdzaamheid geven, en elken slag Zijner drukkende hand moge heiligen ten goede harer ziel. Ook vergeet ik niet den Heere te vragen, dat Hij deze bezoeking moge heiligen aan hare bejaarde ouders, die in de laatste jaren zoovele familie-beproevingen hebben ondervonden. Ik hoop, dat de Heere de bediening van K. overvloedig zal zegenen voor de bedroefde gemeente, zoowel als voor de vrienden en betrekkingen van den overledenen.

Ik ben volkomen eens met het koopen van den grond op de begraafplaats. Het is een oud spreekwoord, maar ik heb het reeds dikwijls gezegd: ‘Hoe aangenaam is het eene eigen begraafplaats te hebben, waar het volk van God kan begraven worden door hunnen eigen leeraar, en daar zamen te liggen tot den morgen der opstanding.’ Gij zoudt te meer de plek waarderen, waar gij een monument geplaatst hebt voor wijlen uwen waarden man, als zijne overblijfselen daaronder rustten.

Met belangstelling las ik uw verslag van de begravenis. Ik heb den geheelen dag aan u gedacht; er lag zooveel sneeuw, en het was zoo koud. Het moet een zeer plegtig en aandoenlijk tooneel geweest zijn; en te oordeelen naar de menigte die tegenwoordig was, is zijne nagedachtenis zeer gezegend. Ik hoop, dat deze plegtige gebeurtenis voor gemeente en vergadering beide ten zegen en ter heiliging moge strekken. Zulke zware slagen schijnen de grond wel eens om te ploegen, en vatbaar te maken voor het ontvangen van het Woord: ‘Gij hebt het woord aangenomen in veel verdrukking, met blijdschap des Heiligen Geestes." Diepe verdrukkingen vereenigd met de blijdschap des Heiligen Geestes doen het woord aannemen niet als een menschen woord, maar gelijk het waarlijk is, als Gods Woord, dat krachtig werkt in degenen, die gelooven. Uwe brieven zijn mij altijd aangenaam, aangezien ik schier niemand anders heb om mij op de hoogte te houden, zoo tijdelijk als geestelijk, van hetgeen er onder u te Oakham voorvalt; en gij kunt u verzekerd houden, dat mijn veeljarig verblijf onder u, mij u allen in toegenegenheid en herinnering doet blijven. Het is mij eene verkwikkende gedachte, dat de heer K. te midden van al uwe beproevingen, onder u is, om uwe harten te vertroosten door het Woord des levens; want ik zou niet weten, wat gij zoudt aanvangen, wanneer de kansel vacant was, en gij geheel afhankelijk zoudt zijn van hulppredikers.

Onze hartelijke liefdegroet; en wil aan de gemeente de verzekering geven, dat ik haar steeds op mijn hart draag, en toebid, dat de zegen Gods overvloedig op haar ruste. Ik ben waarde Vriendin! Uw zeer verbondene in den Heere, J. C. P.

Brief 233 – J.C. Philpot aan den heer Copcutt

Croydon, 24 Jan. 1867

Mijn waarde Heer!
De Vereenigde Staten is een wonderland, en bezit in rijken overvloed alle natuurlijke gaven des hemels. Maar tenzij God Zijne groote genade bewijst in de gaven Zijner genade, en een volk in uw midden verwekt, dat Zijnen grooten naam vreest, zal al uw rijkdom en kracht, en al de onschatbare vermogens tot het voortbrengen van alles wat rijk en overdadig is, een bron blijken te zijn van zonde en opvolgende ellende. Men zou hopen, dat te midden van zulk eene wijduitgebreide belijdenis er hier en daar ook zijn, wier hart God heeft getroffen door Zijne genade; doch er is een droevig gebrek aan de prediking des Evangelies en aan leeraars, die het kostelijke van het snoode weten te onderscheiden, en zoo als des Heeren mond zijn. Als redacteur der Evangelische Standaard, ontving ik soms brieven uit verschillende deelen der Vereenigde Staten, en in schier allen lees ik eenzelfde klagt over gebrek aan eene gezonde, bevindelijke Evangelische bediening. Ook de vandaar komende begenadigde menschen getuigen hetzelfde; zoodat ik noodzakelijk tot het besluit moet komen, dat de waarheid, zooals die in Jezus is, maar weinig gekend en gepredikt wordt.
Ik heb het genoegen, sints ik hier woon te mogen verkeeren onder een gezonden, bevindelijken en zeer bevoorregten dienstknecht Gods, met name Frans Covell. Gedurende de strenge koude heb ik veel het huis moeten houden, doch ik waardeer zijne bediening hoog, dewijl zijne ziel veel leeft in de dingen Gods. Bijzonder in den gebede is hij zeer warm en vurig, bij groote opregtheid en eenvoudigheid van smeeking, veel ootmoed in het belijden van schuld en zonde, en grooten ernst in het worstelen om Hemelsche zegeningen. Ook in zijne prediking, schoon niet wat genoemd wordt welsprekend, zijn zijne leerreden toch gezond in de leer, duidelijk en geurig in de ervaring, en zeer praktikaal in alle vruchten der christelijke gehoorzaamheid.
Uwe onderscheidene reizen, zoo binnen- als buitenlands, zullen ongetwijfeld u vele aangename herinneringen en treffende contrasten te binnen brengen. Gij hebt gezien de palmen en tropische plantengroei van Cuba, de pijnboomwouden van Canade, de ijsvelden van Zwitserland en de groene velden en welgekweekte landen van Bucks, benevens zeker een uitgebreide kennis met de verscheidene voortbrengselen van uw eigen land. De gedaante der natuur biedt dus vele aangename herinneringen; maar ach! hoe heeft de mensch alles verwoest en verdorven door zijne zonde. Welke zonde, ellende en rampzaligheid ontmoet het oog en kwelt het hart van alle zijden! Geweld, ongeregtigheid, wreedheid jegens menschen en beesten, onderdrukking, valschheid, zelfzucht, en minachting van alles, behalve het hunkeren naar bevrediging van eigen eerzucht, vertoonen zich allerwege; om niet te gewagen van grooter kwaden, door welke de mensch nog dieper schijnt te zinken dan de beesten. Er is een ding, hetwelk in dit land bijzonder bewonderd wordt: de oppermagt der wet. Niemand, van af den rijksten edelman tot den verachtelijksten bedelaar kan zich tegen de wet verzetten, en aangezien onze rechters mannen van groote bekwaamheid en strikte opregtheid zijn, en ondersteund en geschraagd worden door al de krachten der publieke opinie, is hunne beslissing afdoende. De wet is ons groote beschermster, zonder welke eigendom noch persoon veilig zou wezen; en waar bij een volk eerbied is voor de wet, daar ontbreekt den bloei der vrijheid niet onder hare bescherming.
Gij zijt beweldadigd in uwe kinderen. Met aangenaamheid gedenken wij aan hen. Het is eene groote genade wanneer onze kinderen gehoorzaam en onderdanig, gezeggelijk en onbesmet zijn van de kwaden van onzen tijd. Onze zeer hartelijke groet aan Mej. C. u zelve en de geheele familie, van Uw zeer opregte, J. C. P.

Brief 234 – J.C. Philpot aan den heer Parry

Croydon 25 Jan. 1867

Mijn waarde vriend!
Wij kunnen wel niet verwachten, dat wij in ons leven, en bijzonder op meer gevorderden leeftijd, bevrijd zullen blijven van beproevingen en lijden; want als zij niet op deze wijze komen, dan vertoonen zij zich op eene andere. De Heere wil ons ziek en vermoeid maken van alles behalve van Hem zelven; en ik geloof dat Zijn volk gewillig en bereid is afstand te doen, voor dat de eindelijke slag komt. Ons gebrek aan zoete openbaringen Zijner liefde en genade, besef van hetgeen wij waren, en hoe ellendig en verdorven wij door

de zonde geworden zijn, met de onderscheidene oefeningen des gemoeds daaruit voortvloeiende, — maakt het vooruitzigt vaak zoo donker. Doch dit ontsteekt menig ernstige zucht en roepen tot den Heere om zich aan ons te openbaren, en met kracht een woord tot onze ziel te spreken, opdat wij een gezegend getuigenis onzer aanneming in den Geliefden mogen genieten. Hoe zeer kan men geleid worden tot een gezigt en gevoel van de vreeselijke snoodheid der zonde! hoe verfoeielijk zij is in de oogen van een heilig God! welke vuile ellendigen wij in ons zelven zijn! en welk een almagtige kracht de genadige Heere aan ons moet verheerlijken om ons te behouden van den dood en hel! Nimmer zag ik zoo zeer het kwaad der zonde, en mijn kwade zaak als zondaar als in den laatsten tijd; en ik begeer van den Heere, dat Hij zich niet alleen met kracht aan mijne ziel openbare, maar mij ook geve Goddelijke droefheid over de zonde, met een verbroken hart, een boetvaardigeungeest, en een vernederd gemoed. Deze dingen mogen verkeerd beschouwd en somtijds veracht worden, maar het zijn uitgelezen gaven Gods, en hoog gewaardeerd door degenen, die hare waarde kennen. Afzondering en eenzaamheid geven tijd en gelegenheid om het verledene voor de aandacht te roepen: en ik weet, dat de herinnering noch wat anders is dan vertroosting. O, wat menigvuldige zonden komen er voor de aandacht, en hoe weinig schijnen wij geleefd te hebben in de vreeze Gods, zijnen wil te hebben getracht te volbrengen, of vruchtbare ranken gebleken te zijn van den eeuwigen waren Wijnstok. Men spreekt soms van een terugzien op een welbesteed leven, doch dat is mij niet mogelijk; ik heb mij zelven geheel te werpen op de allesovervloeijende genade Gods. Ongetwijfeld doet meer gevorderde leeftijd en onderscheiden betrekkingen ons de dingen in een ander licht bezien, dan zooals wij ze bezagen toen wij nog jong en onbedreven waren. Maar ten slotte is het de groote vraag: Welke is de regte beschouwing? Is de wereld gelukkig of rampzalig? Is dat leven zichzelven te leven, het leven te besteden in vleeschelijkheid en gemak, of moeten wij Gode zoeken te leven? David zeide: ‘Eer ik verdrukt werd dwaalde ik, maar nu houd ik Uw woord.’ Het zal onze barmhartigheid zijn, wanneer verdrukking ons dezelfde les heeft geleerd. Doch laat ik niet prediken, hoewel ik weet, dat wij ten aanzien dezer dingen één zijn van zin en gevoelen.

Allington zal wel een koud en doodsch aanzien hebben sints den laatsten vorst en sneeuw; en ik kan mij goed voorstellen, dat de noordooste winden, die zich hier zoo scherp lieten ge voelen, met verschrikkelijke kracht over uwe vlakten gezweept zijn. Doch de sneeuw is zeker eene goede bescherming voor het jeugdige koren, en zoo zien wij Gods goedertierenheid in die groote hoeveelheid sneeuw, welke voorging. Ik bragt in Allington twee winters door, die van 1835 en 1837, en ik herinner mij dat zoo koud het buiten was, zoo warm en hartelijk was het binnen, bijzonder wanneer een helder vuur in de gezelschapkamer brandde, voortdurend onderhouden door de brandstoffen, die de tegenwoordige heer des huizes, toen een kleine bleeke jongen, aanbragt. Sints dien tijd hebben wij groote veranderingen waargenomen, doch ik geloof dat wij mogen zeggen, dat onze wederzijdsche vriendschap en toegenegenheid niet is veranderd, maar veeleer toegenomen, zooals de kleine jongen opgegroeid is tot een sterken man.

Vele vrienden zagen wij wegsterven sints Juni 1835; en de vele leeraars, die sints de stichting uwer kapel, onder u gediend hebben, en door den dood weggenomen zijn, vormen eene lange lijst. De arme oude heer S. is weder een andere op die lijst. Dewijl mijn leven tot dusverre gespaard bleef, zou ik gaarne den overigen tijd mijns levens besteden in de vreeze Gods, en ten goede van Zijn volk. Toen ik u eerst leerde kennen, had ik niet gedacht, om ooit zooveel te zullen schrijven of zoo algemeen bekend te zullen worden; doch ik ben al stap voor stap voortgeleid, zoekende lof noch populairiteit, maar vergenoegde mij met te doen wat op mijnen weg lag, en waartoe ik mij geroepen gevoelde van tijd tot tijd uittevoeren. De Evangelische Standaard en de leerreden nemen veel van mijnen tijd in, en het is dikwijls eene vermoeijinge des vleesches; maar zij houden mijne gedachten bezig en vestigen mijne gemoedswerkzaamheden op de Goddelijke dingen, wat veel beter is dan traagheid of afzwerving. Ik kan niettemin geen tijd vinden tot het schrijven van de nagedachtenis van wijlen onzen lieven vriend William Tiptaft, aangezien de drukpers, gelijk de twee dochters van den bloedzuiger, altijd roept: ‘geef, geef!’

Het zal u ongetwijfeld smarten te vernemen, dat onze lieve vriend de heer C. bedlegerig is, en ik zou vreezen, dat er weinig hoop van beterschap is. Hij verlangt met smart, dat de Heere zich openbare en zijne ziel nog eens bezoeke en zegene; doch ik geloof, dat de goede oude man niet bevreesd is voor den dood. De arme Mej. C. is bijna overweldigd door droefheid. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 235 – J.C. Philpot aan mej. Clowes

Croydon, 26 Jan. 1867

Mijne waarde Vriendin!
Van harte wensch ik deeltenemen aan uwe tegenwoordige diepe beproeving en zware verdrukking, en ik zou u gaarne willen troosten, of altans eenige hoop inspreken onder den last uwer droefheid. Doch ik weet maar al te goed, dat niemand dan de Heere zelf u kan ondersteunen of vertroosten. En o, dat de Heere een vriendelijk en genadig woord met kracht mogt spreken tot de ziel van uwen lijdenden man, en dat hij gezegend werd met een gevoelig besef van des Heeren liefde aan zijne ziel. Wij twijfelen er niet aan, of zijne zaak is regt voor de eeuwigheid. Wij weten het, en hij kan het niet ontkennen, dat de Heere hem in vroeger tijd veel genade bewezen heeft, en Zijne liefde en genade aan zijne ziel geopenbaard. Maar hij heeft behoefte, om wederom Zijne gezegende stem te hooren en de verzekering te gevoelen van Zijne vergevende liefde, door de toepassing van Zijn verzoenend bloed aan het geweten. O, dat het den Heere behage, hem een toeknik Zijner liefde te geven, in zijne ziel te dalen en te zeggen: 'Ik ben uw heil," al zijne banden verscheurende, en met kracht Zijnen vrede aan zijn hart te openbaren. Doch ook zonder dit, heeft de Heere alreede de vreeze des doods genadiglijk van hem weggenomen; en zoo zou het Zijner genadige Majesteit kunnen behagen, hem niet te geven zijne en onzer begeerte voor hem. De Schrift meldt maar weinig van de stervensbevindingen van Gods heiligen; en somtijds zien wij te veel op hetgeen, wat de Heere niet in het bijzonder beloofde, — dat is, eene groote openbaring Zijner liefde en barmhartigheid. Hij heeft beloofd, in al hunne krankheden hun leger te spreiden, hen niet te begeven noch te verlaten, en dat Hij hen lief zou hebben tot den einde. En dit alles zal Hij in en door onzen lieven vriend vervullen.
Het verheugt mij, dat gij Dr. Corfe raadpleegt. Gij zult ondervinden, dat hij een medelijdend christen is, en zijne kunst moge zijn ongemak al niet kunnen wegnemen, toch zal zij het veel kunnen verzachten. Ik zou wenschen, dat gij iemand hadt, die u kon bijstaan, want ik vrees dat het verre boven uwe krachten gaat, en om zijnentwil zoudt gij gaarne u zelven er aan opofferen. Gaarne zoude ik eens overkomen, doch het is mij tans niet mogelijk van huis te gaan. Doe hem mijne hartelijke broedergroet. Ik wensch voor hem te bidden, dat de Heere zich aan hem openbare. Wij vereenigen ons in liefde, met toegenegene herinnering aan den heer L. Ik gevoel zoowel voor hem als voor u. Uw zeer verbondene, J. C. P.

Brief 236 – J.C. Philpot aan mej. Tanner

Croydon 14 Febr. 1867

Mijn zeer bedroefde en treurende vriendin!
Veelvuldige bezigheden hebben mij belet u onmiddelijk te schrijven op de ontvangen mededeeling van het afsterven van uwen geliefden man, om u van mijne deelneming te verzekeren in uwe smart en droefheid. Ik had wel gehoord van zijne krankheid, maar tot op den dag vóór zijnen dood, wist ik niet dat het van zulk eenen ernstigen aard was. Doch nu, de lieve waarde man, hij is al zijn lijden te boven, beide naar ligchaam en gemoed, en is in het vruchtgebruik gesteld van die volmaakte gelukzaligheid, naar welke hij zoo vaak heeft uitgezien gedurende de laatste tijden van zijne pelgrimsreize. Verzekerd als wij zijn van zijne eeuwige gelukzaligheid, en wetende welk een lijdend leven het zijne was, zou het inderdaad zelfzuchtig en wreed zijn hem terug te wenschen. Gij weet maar al te goed wat hij te lijden had van wege zijne vele en velerlei beproevingen, en schoon gij zijn gemis diep zult gevoelen, en weenen bij de gedachte in dit leven nooit zijn aangezigt weder te zullen aanschouwen noch zijne stem te hooren, nogtans houd ik mij verzekerd, dat gij veeleer reden hebt u te verblijden in plaats van te treuren. Evenwel eischt de natuur haren loop, en het is dikwerf eene groote verligting wanneer de tranen haren vrijen loop hebben, en er plaats is voor de droefheid. Ook was het voor u en uwe dochters eene groote barmhartigheid, hem te dienen in zijne behoeften en te ondersteunen in zijne laatste ziekte, en de aangename voldoening te smaken getuigen te zijn van den zoeten vrede, dien zijne ziel genoot. Wat is het daarenboven eene oneindige goedertierenheid, dat de Heere u gezegend heeft met de vertroostingen Zijns Geestes op onderscheidene tijden; en ik hoop, dat gelijk uwe verdrukkingen overvloedig zijn, alzoo ook uwe vertroostingen.
Gij weet, dat wij in hart en oordeel zeer wel vereenigd waren. Inderdaad, ik had groote achting en toegenegenheid tot hem; en ik ben er zeker van, dat hij mij altijd met de grootste vriendelijkheid en liefde

bejegende. Ik zou gaarne zien, dat gij een kort verhaal van hem kondet zamenstellen, aangezien hij bij allen die hem kenden, groote achting en eer had; opdat er iets ter nagedachtenis van hem in de Evangelische Standaard kon gegeven worden.
Met onze gezamenlijke hartelijke groete aan u en mej. W. ben ik Uw verbondene in den Heere, J. C. P.

Brief 237 – J.C. Philpot aan den heer Parry

Croydon 16 Febr. 1867

Mijn waarde vriend!
En zoo is dan onze lieve en waarde vriend Jozef Tanner tot zijne eeuwige rust ingegaan. Voor hem is pijn noch lijden meer, maar eene eeuwigheid van zaligheid en geluk in de tegenwoordigheid Gods en des Lams. Wij zullen hem zeer missen, en bijzonder gij, die in hem niet alleen een trouw en toegenegen vriend maar ook een uitstekend en beminnelijke hulpprediker verloren hebt. Wij zullen hier op aarde nooit meer zijn aangezigt aanschouwen noch zijne stem hooren. Hij was jonger dan wij beiden, maar uit oorzaak van zijn menigvuldig ligchamelijk lijden meer gevorderd in ontwikkeling dan in ouderdom. Zijne nagedachtenis blijft in zegening, wat, aangemerkt de strikken en verzoekingen waaraan hij, gelijk anderen, was blootgesteld, eene wondervolle genade is. Zelfs zijne eigene familie kon het schier niet wenschen, dat zijn leven verlengd werd, dewijl zij aanhoudend getuige waren van zijne moeite, smart en lijden. Het moet hem bijzonder tot genoegen geweest zijn te zien, dat zijne oudste dochter eene goede betrekking erlangde vóór dat hij heenging. Zoo mogt hij zingen van genade en regt, en de vereeniging van deze beiden maken in Goddelijke zaken de meest liefelijke muziek. Ik geloof, dat hij een opregte en hartelijke achting en toegenegenheid jegens u had, en eene goede vereeniging met de vrienden in 't algemeen te Allington. Hoe wordt de een na den ander weggenomen, en als onze vriend W.T. nog geleefd had zou hij opgerekend hebben hoeveel leeraars, die te Allington gestaan hadden, door den dood weggenomen waren. Ik stel mij voor, dat de gedachten binnen in u vermenigvuldigd zijn in betrekking tot de wegneming van onzen waarden vriend, en dat er vele begeerten en smeekingen opgegaan zijn, dat wanneer uw tijd zal gekomen zijn, gij ondervinden zult dat de Heere de rotssteen uws harten en uw deel tot in eeuwigheid is. Zeer zeker zullen uwe gebeden boven begeeren en denken vervuld worden.
Ik ben tans door genade bijzonder wel, en mogt gisteren met aangenaamheid eene wandeling doen, en ook de kapel bezoeken op den voorgaanden dag des Heeren. In dit jaargetijde vind ik het best voor mij, zooveel mogelijk het huis te houden, want schoon eene wandeling mij zeer voordeelig is, toch moet ik ze duur betalen wanneer ik koude vat. Het schijnt een zeer beproevende zaak te zijn verstoken te wezen van het genieten dier lucht en oefeningen, welke wij eens zoo volop genoten, en waaraan anderen zich te goed doen, maar als het eene beproeving is door den Heere ons opgelegd, zoo moeten wij er ons aan onderwerpen, zoowel als aan andere verdrukkigen van Zijne alwijze hand.
Ik wil geene besliste schikkingen maken noch mij officieel verbinden, maar zoover ik de zaken voorzien kan, denk ik, zoo de Heere wil en mij gezondheid en krachten geschonken worden, de maand Augustus bij u te zijn; en zonder vaste verbintenis, zou ik wenschen de vier Zondagen dier maand bij u te prediken. Ik kan niet verwachten, dat ik jaar op jaar zal kunnen voortgaan met prediken, ook al werd mijn leven nog wat verlengd. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 238 – J.C. Philpot aan mej. Clowes

Oroydon 25 Fcbr. 1867

Mijne lieve verdrukte en beroofde vriendin! Ik zou u reeds eerder geschreven hebben, om mijne hartelijke en toegenegene deelneming te betuigen onder uwe smartelijke berooving, Doch ik oordeelde het beter een weinig uit te stellen, totdat de eerste overstelping van droefheid een weinig bedaard was. Wanneer de droefheid nieuw en derhalve het meest drukkende is, is er in den regel geen plaats in het hart voor het woord van een vriend; en niemand dan de Heere Zélve kan den benauwden geest troosten of ondersteunen. Wetende hoezeer gij verbonden waart en als leefdet in en met onzen 'lieven afgestorven vriend, zoo ben ik

overtuigd, dat uwe smart zeer groot moet zijn. Doch ik hoop, dat de Heere u niet alleen moge troosten in uw bedroefd hart, maar u ook onderwerping en zwijgen leere aan Zijnen heiligen wil.
Het kwam mij zeer gezegend voor, wanneer gij moogt indenken hoe vele barmhartigheden gemengd zijn met uw verlies. Hij werd u jaren lang gespaard, bereikte een gezegenden ouderdom, onder het volle genot van al zijne vermogens naar lichaam en geest. Was dit voor u beiden niet eene barmhartigheid? Ook brak de Heere langzaam zijnen aardschen tabernakel af, on bereidde uw gemoed langzamerhand voor op zijne eindelijke wegneming. Was dit niet eene barmhartigheid? Hoe veel te treffender zou de slag voor u geweest zijn, als hij onverwacht gestorven ware! Hoe vereenigd waart gij, beide in natuurlijke en geestelijke liefde; en welk een liefhebbend, teeder en toegenegen man hebt gij altijd aan hem gehadt. Ik weet, dat de herinnering daaraan uwe smart en droefheid vermeerdert, want uwe gedachten gaan voornamelijk over hetgeen gij in hem verloren hebt. Doch is het niet eene groote genade, dat gij met voldoening kunt terugzien op de jaren van uw huwelijksleven, zonder eenige smartelijke herinnering? Ook mogt gij hem tot aan zijnen dood met teederheid en liefde verzorgen, en alles voor hem doen wat zijne krankheid en zwakheden vorderden. Was dit ook geene barmhartigheid, dat u genoegzame kracht en gezondheid geschonken werd om dat alles te doen ?
Maar de uitnemenste aller barmhartigheden is, dat gij zulk eene goede getuigenis hebt, dat hij gegaan is tot zijne eeuwige rust. Het behaagde den Heere, naar Zijn eigen wijs voornemen, hem maanden lang in eene nederige plaats te houden. Die lieve, waardige man, Hij was zoo bevreesd voor vermetelheid, ijdel vertrouwen en huichelarij, dat hij schier zijn eigen staat en toestand mistrouwde. In vroeger dagen gezegend zijnde met eene klare openbaring van des Heeren liefde aan zijne ziel, kon hij niet rusten noch voldaan zijn zonder vernieuwde openbaringen. Ik heb nooit aan hem getwijfeld, schoon hij zich zelven wantrouwde; want niet slechts zijne voorledene bevindingen, maar zijn leven, gedrag, teederheid van geweten, Goddelijke vrees, ware verootmoediging des gemoeds, afzondering van de wereld, en christelijke geest openbaarden duidelijk zijn bezit van de genade Gods. In al mijne uitgebreide zamenspreking en verkeer met hem, heb ik nooit anders dan de grootste vriendelijkheid en toegenegenheid van hem ontvangen. Nimmer ontmoette ik iemand met een meer teederen geest, ot die minder roem had in zichzelven, of op eenigerlei wijze zich zelven op den voorgrond trachtte te stellen. Ik gevoel zeer zijn verlies, en zal zoolang ik leef altijd met achting en liefde aan hem denken.
Het spijt mij zeer, dat mijne gezondheid mij niet toelaat om over te komen en hem te zien, en naar uwen wensch en begeerte zijn overschot de laatste eer mede aan te doen. Het verheugde mij te vernemen, dat de Heere licht aan zijne ziel gaf alvorens hij heenging, ofschoon het mij op geenerlei wijs zou geschokt hebben ten aanzien zijner eeuwige gelukzaligheid, wanneer dit niet geschied ware.
En nu, mijne waarde vriendin! ik hoop dat gij u niet al te zeer aan uwe groote smart zult overgeven. Gij kunt hem daarmede niet terugroepen, en ook onderstel ik, dat gij in uw opregt gemoed dat ook niet zoudt willen. Onderwerping en zwijgen aan Gods wil zal eene begeerlijke zaak voor u zijn; en wanneer gij moogt zeggen: 'Uw wil geschiede,' dat zal u groole verligting aanbrengen. Moge des Heeren licht liefelijk over uwe ziel schijnen, en Hij zelf uw hart een woord der vertroosting toespreken. Ik wensch den Heere te bidden, dat Hij u geve onderwerping aan Zijnen heiligen wil, uw hart vertroostte en geloof en lijdzaamheid leere beoefenen. Zoo het u mogelijk is mij eenige regelen te schrijven, opdat ik wete hoe het met u is, en bijzonder om iets te hooren van de laatste dagen van mijnen lieven afgestorven vriend, dat zou mij zeer aangenaam zijn.
Wees zoo goed mijne hartelijke groet te doen aan den heer L.; ik heb zoowel met hem als met u medegevoel. Hij heeft waarlijk een zeer teederen en liefhebbend vader verloren.
Mijne vrouw betuigt mede hare deelname en hartelijk groet. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 239 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croydon 6 Maart 1867

Mijne lieve en zeer waarde Vriendin!
Het verwondert mij niet, dat onze vriend O. zich aangetrokken gevoelt jegens onzen lieven afgestorven broeder K.H., of dat hij eene blijvende herinnering begeert van die trekken van Christelijke opregtheid, waarvan hij melding maakt. Ik zal eens over het onderwerp nadenken, en voor zoover de ruimte het toelaat in het volgende nummer, of bij eene andere gelegenheid trachten ze te geven in de Ev. St. De eenvoudige

zaak is, dat wij wegens beperkte ruimte de berigten naar evenredigheid moeten verdeelen, en somtijds bij gedeelten kunnen opnemen. Evenwel ben ik er zeker van, dat wij heden ten dage behoefte hebben aan getuigenissen der levende Godzaligheid, en wezenlijke, krachtige, beoefende of prakticale Godsdienst; want hierin bestaat, en ik veronderstel dat daarin altijd het gebrek der Kerke Gods bestaan heeft voor het grootste gedeelte. Ik heb dikwerf gedacht aan en ook nagezegd, de woorden van Bunyan, waar hij sprekende over Mondbelijder zegt: 'De ziel der Godsdienst is het beoefenend gedeelte;' daarmede ongetwijfeld te kennen gevende, dat waar geen prakticale Godsdienst is niets is dan een levenloos lijk. Doch niets beveelt zich zoo zeer aan de conscienties van alle menschen aan, hetzij natuurlijk of geestelijk, dan het zien van de vruchten der Godzaligheid, bij zonderlijk wanneer zij gerigt zijn tegenover het zoeken van zichzelven en eigenbelang.
De voorzienige beschikkingen aangaande hem waren inderdaad geheimzinnig. Wij schijnen te verstaan, en er vrede mede te hebben wanneer de ouden van dagen worden weggenomen, bijzonderlijk degenen, die de hitte en den last des daags hebben verdragen, gelijk de twee Coopers en andere leden uwer kerk, maar de meer jeugdigen, gelijk R.H. en uw eigen waarde man. te zien heengaan, wiens leven zoo onmisbaar schijnt voor gemeente en familie beiden, dat doet ons vaak verwonderd staan over Gods handelingen. Nogtans weten wij, van hoeveel moeite en lijden zij verlost zijn, en de zelfde omstandigheid, dat zij weggenomen zijn op jeugdigen leeftijd onder besef van onmisbaar te zijn, trekt rondom hunne nagedachtenis een meer teederen en heiligen kring. Ik geloof dat de doodsberigten in de Ev. St. gewoonlijk met zeer veel genoegen en stichting gelezen worden. De heer .... van Nottingham heeft mij dikwerf medegedeeld, hoe goed hem die doodberigten waren, en wij hebben wel eens uit den mond van stervenden gehoord welke bemoediging zij hadden getrokken uit het lezen van zulke berigten. In zekeren zin kunnen wij van afgestorvene kinderen Gods, wiens ervaringen en woorden aldus herinnerd worden, zeggen: 'Door dezelve spreken zij, nadat zij gestorven zijn.'
Het berigt van Eliza's lijden heeft ons diep bedroefd. Niets anders te verwachten dan moeite en verdrukking, en naar wij hopen, verzekerd zijnde van hare eeuwige behoudenis, zouden wij het schier eene weldaad noemen, zoo de Heere haar mogt doen deelen in Zijn licht en alzoo tot Zich nemen. Toen ik in 1864 van Oakham vertrok, verliet ik hen beiden in het volle genot van gezondheid en sterkte, en nu is de een er reeds niet meer, terwijl de andere zeker spoedig zal volgen. Och mogt de Heere de verdrukking heiligen aan hare bejaarde ouders, opdat zij er de broosheid en onzekerheid van al het aardsche in opmerken, meer ernstig zoeken te kennen en te leven den Heere van leven en heerlijkheid, en zich met onderwerping te buigen onder Zijnen heiligen wil. Mijne dagelijksche bede voor de arme Eliza is, dat de Heere haar hart moge troosten, hare pijn verligten, en geloof en lijdzaamheid geven, met onderwerping aan Zijnen wil. Den armen Richard is de smart bespaard van haar te zien lijden, dat hij moeijelijk zou hebben kunnen dragen, en al die angstvolle zorgen, welke hem door hare krankheid zouden getroffen hebben. Wij weten niet van hoeveel de dood behoudt, en nog minder, wat hij geeft. Zagen wij de dingen zooals God ze ziet, wij zouden al de bewegingen Zijner hand gemerkt vinden door wijsheid en goedertierenheid.
Gij weet misschien, dat mijn lieve vriend Clowes zijne eeuwige rust is ingegaan. Zijne gansche laatste ziekte door was hij zeer beproefd, en zonk zoo laag in zich zelven met vreeze, dat hij verloren zou gaan; maar omstreeks een paar uren voor zijnen dood brak de Heere zeer heerlijk door in zijne ziel. Ik hoop u den brief van Mej. Clowes te laten lezen. Zij is waarlijk eene treurende weduwe, want ik geloof niet ooit eene vrouw te hebben ontmoet, wier gedachten zoo onophoudelijk over haren man gaan. Hij was inderdaad een teeder en liefhebbend ouder, en, gelijk een christen, gezegend met eene goede bevinding, met groote teederheid des gewetens, en vele omstandigheden des levens. Wij gevoelden ons zeer tot elkander getrokken, en aangezien ik hem ruim dertig jaren gekend heb, en sints 1855 elken zomer bij hem kwam, heb ik hem natuurlijk veelzins leeren kennen. Hij was een man met een zeer teeder gevoel, en wij namen nooit afscheid van elkander, zonder dat hij tranen stortte van ware toegenegenheid. Ik zal hem zeer missen wanneer ik weder naar London zal gaan, om (D. V.) mijn verpligting in Gowerstraat kapel te vervullen. Uw toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 240 – J.C. Philpot aan den heer Parry

Croydon, 27 Maart 1867

Mijn waarde vriend!
Zonder twijfel waart gij bewogen, hoewel misschien niet verwonderd, op de tijding van de lieve R. Healij's dood. De zaak was van den aanvang af hopeloos, en er was niets te voorzien dan eene lange, slepende krankheid, van welke de dood het einde zou wezen. Op het laatst zonk zij geheel weg, rustig en kalm, zonder dat men verstaanbaar of luide met haar kon spreken. Doch wij hebben goeden grond van hope, dat hare ziel behouden was in den Heere met eene eeuwige zaligheid, en op verschillende tijden menig aangename belofte aan haar hart was toegepast, en vele bemoedigende, woorden met kracht tot haar gekomen waren. Hare Godsdienst was wel niet zoo duidelijk als van haren man; maar wat zij zeide, droeg het kenmerk van groote opregtheid en aangenaamheid. Het zal den dertienden der volgende maand tien jaren geleden zijn, dat ik hen in 't huwelijk inzegende. Als ik hen toen beschouwde was er alle reden om hun een lang leven toe te denken; maar hoe verborgen zijn de wegen des Heeren! Tans liggen ze reeds naast elkander op den doodenakker te Oakham, evenwel, als men hun eens de vraag kon doen, of zij hunnen tegen woordigen staat van gelukzaligheid en vrede zouden willen verwisselen met een anderen, hoe ook genaamd, in het volste genot van wat deze wereld kan geven, zij zouden ze niet aanvaarden; en wanneer gij hun vader waart, zou ik denken, dat gij met aangenamer voldoening op hunne graven zoudt blikken, dan wanneer zij, in het volle genot van leven en gezondheid, wandelden naar den loop dezer wereld. Ik was in hart en geest vereenigd met den lieven Richard. Zoover hij de genegenheid had, kwam hij bij mijn zijn te Oakham, mij dikwerf opzoeken om eenige oogenblikken geestelijk met mij te onderhandelen, en hij kon zeer aangenaam spreken over de dingen Gods en Zijne bedeelingen met hem. Ik heb hem vaak zijne gezondheid en krachten benijd, aangezien hij een forsche, sterke jonge man was, die zich weinig bekommerde om weer of wind, hoewel er iets in zijn gelaat was, dat somtijds een natuurlijk innerlijk gebrek verraadde. Doch ik ben nog steeds in de woestijn, en overleef tot heden hem en anderen, wiens uitzigten des levens, menschelijk gesproken, veel grooter waren dan de mijnen. Wij hebben plan eenige levensbijzonderheden van hem uittegeven, die, zoo ik meen, belangrijk en tot stichting zullen zijn. Hij was een man, die zijne godsdienst in praktijk bragt. Enkele voorbeelden zullen in die memorie aangeteekend worden; doch laat ik u tans eene derzelve mededeelen. Op zekeren dag, ten tijde der plage onder het rundvee, leefde hij onder den bijzonderen indruk, dat zijne beesten nog gespaard waren. ‘Welnu Heere — zoo sprak hij — Uw arm volk zal er de vrucht van oogsten," en zoo zond hij 20 p. s. (240 gulden) aan den heer Keal, om die te verdeelen onder de behoeftige leden der gemeente en anderen, die in de vergadering den Heere vreezen. Ik betwijfel, of vele belijdende landbouwers, wier kudden gespaard bleven, evenzoo hebben gehandeld.
Lieve Vriend! bij u en mij is de bloem des levens reeds afgevallen, en wij mogen bijna zeggen: ‘Wij hopen niet voortteleven.’ Er is voor ons persoonlijk niets zoo opvallend, als dat de vermeerdering der jaren onze zwakheden doen toenemen, totdat wij zullen nederdalen tot ons natuurlijk stof. Onze voornaamste begeerte en verlangen des harten is, begunstigd te worden met de liefelijke openbaringen van des Heeren liefde en barmhartigheid, en zonder twijfel gaat uw hart gelijk het mijne vaak tot Hem uit met de bede, dat Hij zieh onzer ontferme in onzen lagen staat, ons barmhartig zij en een woord van vrede en vertroosting spreke in het innerlijke van onze ziel. Wij gelooven, dat Hij ons Zijnen grooten, heerlijken en heiligen naam heeft leeren vreezen, eeren en aanbidden, en te gelooven in Zijnen lieven Zoon, op Hem alleen ziende als ons heil en onze gansche begeerte. Wij hebben iets gezien en gevoeld van het kwaad der zonde, en begeerd haar te betreuren met waarachtige Goddelijke droefheid, verbrokenheid des geestes, boetvaardigheid des harten, en ware verootmoediging des gemoeds. Ook is er een uitzien, om meer afgezonderd te worden van de wereld in hart, geest en genegenheden, meer geestelijk gezind te zijn, hetwelk is leven en vrede, en steeds meer te kennen van die heiligmaking, zonder welke niemand den Heere zien zal. En schoon wij de zonde steeds in ons voelen werken, en somtijds zoo erg als ooit te voren, evenwel is het onze begeerte, dat hare kracht ontbonden en wij van hare schuld en vuilheid gereinigd worden. Wij hebben in ons gezien wat de wereld ons kan geven, en ondervonden dat zij ons alleen kan verstrikken; en wat de zonde ons kan aanbrengen, dan ons voor een oogenblik te vermaken en dan te bijten als een adder. En ook hebben wij iets mogen zien van den Persoon en het werk, het bloed en de geregtigheid, de genade en heerlijkheid, de zaligheid en gepastheid van den Zone Gods; en Hij heeft ons hart en genegenheden gewonnen, zoodat Hij ons bij tijden de voornaamste is boven tienduizenden, en gansch begeerlijk. Maar met dit al hebben wij behoefte aan meer klare bezoekingen van Zijne genadige tegenwoordigheid, aan meer dierbare woorden van Zijne lippen,

waarop genade is uitgestort, en aan meer bewuste ontdekkingen van Hem zelven, in het licht van Zijn aangezigt en de woorden van Zijne eigen toepassing. Ben ik een uitlegger? Lees ik misschien ook eenige begeerten en gevoelens van het innerste der ziel van mijnen vriend, en van de verzuchtingen zijns harten tot den Heere, die steeds bij dag en nacht oprijzen? Ik zeg wel eens tot mijnen vriend Covell, dat ik behoefte heb aan wezenlijkheden, en dat ik, wanneer hij die niet predikte, niet onder zijn gehoor kon zitten. Hoe zie ik menschen misleid en bedrogen met een ijdel vertoon en hoe weinigen zijn er, zoowel leeraars als leeken, die iets schijnen te weten van de veranderende uitwerkselen der wezenlijke Godsdienst en levende Godzaligheid. Van die gedachte ben ik reeds sints veertig jaren, want het is tans zoo lang geleden, dat de eeuwige wezenlijkheden eerst vat kregen op mijn gemoed, mij als het ware dringende en persende naar het ware leven en het waarachtige licht, tot de levende kracht en Goddelijke wezenlijkheid van het koningrijk Gods. En nogtans, na al mijne duizende gebeden, uitzien en roepen tot den Heere, om Zijne onderwijzing en zegen, en trots al mijn lezen, schrijven, prediken en belijden, ach hoe weinig schijn ik te kennen van het Koningrijk der Hemelen opgerigt in het hart door den Heiligen Geest. Alles voldoende, om mijzelven te toonen wie en waar ik ben, wat mij ontbreekt, en den ellendigen staat van allen, die verstoken zijn van het leven en de kracht Gods in de ziel.
Ik hoop, dat wat ik naar aanleiding van Efeze l schrijf, ten zegen moge zijn. Ik heb veel mogen zien in dat wondervolle hoofdstuk, en wanneer ik slechts maar weinig zal kunnen geven van Zijne heerlijke rijkdommen, moge het dan tot troost en bemoediging zijn van het lieve volk van God. Aldus hoop ik te kunnen prediken door mijne studiën, als het mij niet meer gegeven wordt van den Kansel te doen. Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 241 – J.C. Philpot aan den heer King

Croydon 2 April 1867

Waarde Heer!
Het smart mij, dat gij de moeite neemt zulke boeken te lezen als waarvan gij mij een uittreksel gezonden hebt, bijzonderlijk naar dien gij weet, dat de lezing daarvan zooveel hardheid, dorheid, koudheid en doodigheid in uwe ziel veroorzaakt. Inderdaad is voor mijn gemoed de titel genoeg om het boek zelve te veroordeelen. De predistinatie is, als eene Goddelijke waarheid, niet kalm te overwegen naar de beginselen der rede, als uit een christelijk oogpunt beschouwd geheel eene zaak van Goddelijke openbaring. De groote Apostel der Heidenen, die deze waarheid zoo klaar en volledig bespreekt in Rom. 9, poogt niet haar met redeneeringen uittemaken; maar antwoordt op zulk eenen, zeggende: 'Wie zijt gij, o mensch! die tegen God antwoordt?' en in Rom. 11: 33 wordt de geheele zaak zaamgevat in de woorden: 'O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods!' Ik gevoel mij derhalve niet aangetrokken, het uittreksel, mij door u toegezonden, te onderzoeken, schoon zoover ik het ingezien heb, mij voorkomt valsch en bedriegelijk te zijn. Zoo spreekt hij van het wezen der zonde als gevolg van de souvereine beschikking Gods. Nu, ik geloof niet, dat dit eene Schriftuurlijke leer is, noch weet ik een enkelen tekst, die daar eenigzins henen wijst. Ik geloof zeker, dat het inkomen der zonde in de wereld, en door de zonde de dood, overeenkomstig den toelatenden wille Gods was, want zonder dien zou het niet kunnen geschieden, maar zij kan op geenerlei wijze voorbeschikt zijn, want zulk eene verzekering, redeneer zooals gij wilt, zou God tot oorzaak van de zonde maken. Evenzoo denk ik, dat al zijne redeneeringen over de zonde niets is dan eene schepping der verbeelding en alle zoodanige bovennatuurlijke sluwheden zijn louter bedriegerij. Twee dingen zijn zeer duidelijk: vooreerst, dat de zonde een allervreeselijkst kwaad is, door God gehaat en verafschuwd, en zijn ongenoegen en regtvaardige straf veroorzakende; en ten tweeden, dat er geene genezing noch verlossing is van dit vreeselijk kwaad, tenzij door de vleeschwording en bloedstorting van den Zone Gods. Hier rust ik, omdat ik mijn gemoed niet wil verontrusten met onophoudelijke redeneeringen van menschen, verstoken van Godzaligheid; en ik raad u, hier ook te rusten. Uw zeer opregte in de waarheid, J. C. P.

Brief 242 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croydon, 16 April 1867

Mijne waarde Vriendin in den Heere!
Het doet mij genoegen, dat de nagedachtenis van wijlen onzen waarden vriend William Tiptaft, voor zoover ze beschreven is, u en mijne andere vrienden te Oakham goed voldaan heeft. Ik heb mij aan een zekeren middelweg moeten houden, wat altijd uiterst moeijelijk is. Aan den eenen kant wenschte ik eene belangrijke levensbeschrijving te geven, en aan de andere zijde, die zoo geestelijk en voordeelig mogelijk te maken. Ik stel mij de lezers voor, en onder dezen ook geestelijk gezinden, die veel belang stellen in het verhalen van omstandigheden, die, schoon op zich zelf natuurlijk zijnde, in het gemeen gesproken een geestelijk karakter dragen, omdat ze in de bedeeling Gods, zoo in de voorzienigheid als in de genade, zoo te zamen vereenigd zijn, dat ze niet van elkander kunnen gescheiden worden. Neem, b.v. den weg, langs welken gij en uwe waarde zuster te .... gekomen zijt. Welk een invloed heeft het uitgeoefend op uw volgend leven, en ik kan er in waarheid bijvoegen, ten zegen geworden voor anderen zoowel als voor u zelven. Evenzoo heeft mijne vereeniging met W. Tiptaft, door onze ontmoeting in de zamenkomst van geestelijken, een grooten invloed gehad op geheel mijn volgend leven. Daarom meende ik het goed te zijn zooveel plaats te geven aan het bloote levensberigt. Ik had gewenscht mijnen naam niet anders te noemen, dan slechts in het voorbijgaan, of in eene noot; doch ik gevoelde mij door do omstandigheden van het levensberigt er toe gedrongen, en het verblijdt, mij van u te hooren, dat ik niet te veel gezegd heb.
W. T. was in zijne laatste dagen veel meer ingetrokken in zich zelven, dan toen ik hem eerst kennen leerde. Ik denk, dat dit veroorzaakt werd door zijne groote behoedzaamheid, om zich zelven niet op den voorgrond te plaatsen. Maar het gevolg daarvan was, dat het verhalend gedeelte der nagedachtenis veel is ingekrompen, en als mijn geheugen in menig opzigt niet getrouwer was, ik zou niet zooveel hebben kunnen geven uit de eerste jaren onzer vriendschap. Maar zijne brieven, hoe goed ook, hebben enkele toelichting en verklaring noodig, aangezien het vermoeijend is een reeks van brieven te lezen, die zonder verklaring vaak duister zijn. Ik hoop, voor zoover ik beweldadigd word met hulp van boven, met de memorie voort te gaan; maar de Evangelische Standaard neemt zooveel tijd van mij in, en als die af is komt mijne maandelijksche leerrede, zoodat ik slechts aan het einde van elke maand enkele dagen beschikbaar heb om mij aan dat werk te wijden. Voeg daarbij, dat ik nu niet meer die krachten naar ligchaam en gemoed bezit als vroeger, zoodat ik mij spoedig vermoeid en afgemat gevoel, dat mij het schrijven niet alleen lastig maakt, maar het geschrevene ook somber en vervelend. Nogtans stel ik mij voor te moeten voortgaan, gelijk de os de ploeg trekt totdat hij met die aarde henengaat; en als God mijnen arbeid moge zegenen. dan is dat mijn beste loon.
Ik verneem, dat de brieven van den geliefden Richard aan zijne arme lijdende vrouw met veel instemming en belangstelling worden gelezen. Er steekt een hart in. In zekeren zin zijn ze gelijk als die van Paulus geschreven als onder verdrukking en tranen. De waardige man wist wat voor zich zelven en voor haar noodig is, jaagde naar en genoot somtijds Goddelijke wezenlijkheden, met terzijdewerping van de vodden en omwindselen eener wereldsche belijdenis, in al den ernst en schier verontwaardiging des geestes. Ook straalt er eene groote teederheid des geestes en sterke toegenegenheid er in door jegens zijne lijdende ouders.
Ik hoop, dat deze levensbeschrijving, als zij uitkomt, der Kerk van Christus ten nutte moge zijn, en zoo de Heere mij spaart, zal ik eene kleine voorrede er aan laten voorafgaan, en er inlasschen, wat anderzins in de Evangelische Standaard zou verschijnen. Uw zeer verbondene in den Heere, J. C. P.

Brief 243 – J. C. Philpot aan den heer James Davis, van Melbourne.

Croydon, 18 April 1867

Lieve Vriend in de waarheid!
Uw schoone wollen deken en de beide moffen heb ik den tweeden dezer maand in goeden staat ontvangen, en wij betuigen u zeer onzen hartelijken dank; eene dier moffen heb ik aan mijne lieve vrouw gegeven, en mijne dochter begeert u te danken voor uwe liefde van aan haar te denken en zulk een aangenaam geschenk toetezenden.
Uw laatste vriendelijke brief ontving ik dezen morgen. Ik ben altijd bezorgd, dat er iets in de Evangelische Standaard zal verschijnen, dat eenig gemoed kan kwetsen of de gevoelens van eenig kind van God kan

stooten, en vooral wanneer dat betrekking heeft op den heerlijken Persoon van onzen aanbiddelijken Heere. Er is zeker geen bewijs voor te leveren, dat de gezegende Heere ooit werkelijk met eigen handen gewerkt heeft, en ook ligt dat niet opgesloten in de uitdrukking: ‘Is deze niet de Zoon des timmermans?’ want dit was de uitdrukking van smaad en minachting in den mond van Goddeloozen; en ik ben er zeker van, dat wat in de geringste mate de heilige mensch-heid van onzen genadigen Heere te na komt, doet iemand, die Zijnen naam liefheeft, terugschrikken, en zooals gij teregt zegt, huiveren dat iets gezegd wordt, dat Hem onteert.
Ik houd veel van Berridge's zangen; doch er komt menige uitdrukking in voor, gelijk in zijne andere geschriften, die ik in geenen deele goedkeur. Toen ik derhalve in 1842 zijne ‘zangen Zions" uitgaf, schoon geen vrijheid vindende om er veel in te veranderen, veranderde ik toch menige uitdrukking of liet sommige verzen achter, waarmede ik mij in 't geheel niet kon vereenigen. Maar, lieve vriend! waar zullen wij ook iets volmaakts vinden bij het schepsel? of eenig schrijver van wien wij geene uitdrukkingen lezen, die wij afkeuren? Ik weet, dat ik bijzonder in mijne eerste tijden soms dingen geschreven heb, of liever uitdrukkingen gebezigd, welke ik mij tans niet zou veroorlooven; en ik houd mij verzekerd, dat u wel eens uitdrukkingen zullen te binnen komen, die gij gedaan hebt, welke gij gaarne zoudt willen herroepen. Teregt zegt ons Jacobus, dat ‘wie in woorden niet struikelt, een volmaakt mensch is,’ dat, hiervan ben ik zeker, gij noch ik ons durven toeëigenen of ooit verwachten te worden.
Het verblijdt mij, dat de Heere u nu en dan bemoedigt om voorttegaan met het spreken in Zijnen naam. Hij neemt aan wat een mensch heeft, en ziet niet naar groote gaven om Zijne waarheid te kunnen voorstellen. Weinige gebrekkige woorden, welke Hem behagen aan de ziel toetepassen met Goddelijke kracht, zullen een blijvenden zegen achterlaten, terwijl alle wereldsche welsprekendheid op den grond valt, en gelijk water verspild wordt. De groote zaak is, dat er een eenvoudig oog is voor de heerlijkheid Gods, liefde tot Zijn dierbaar volk, en eene ondervindelijke kennis aan de dingen, die daarmede gevoegd zijn. Alle heiligen Gods hebben tot op zekere hoogte dezelfde onderwijzingen, dezelfde ervaringen, en hetzelfde gevoelen. Het is zoo, sommigen worden meer gezegend en beweldadigd, maar allen worden in hunne mate geleid in dezelfde dierbare waarheid, in denzelfden gezegenden weg. Wanneer zij derhalve een dienstknecht Gods hooren spreken van die Goddelijke wezenlijkheden, welker leven en kracht zij hebben gevoeld, dan verlevendigt dat wel eens het werk der genade in hunne harten, en bemoedigt hen om te hopen en te gelooven, dat zij regt geleid en onderwezen zijn. Doch teregt merkt gij op, dat de voorname zaak is eene inwendige getuigenis te hebben, en ik stem u volkomen toe, dat buiten dit geene wezenlijke voldoening mogelijk is. Gebrek hieraan, doet menig arm kind van God zuchten en roepen, en als hij het verkrijgen mag verblijd zijn.
Met smart heb ik uit uwe laatste letteren vernomen, dat gij klaagt over uwe borst. Ik had gedacht, dat in uw schoon en gezond klimaat die ongesteldheden in de borst niet gevonden werden, waaraan wij in deze vochtige, dampe lucht onderhevig zijn.
Het spijt mij te hooren, dat Mej. C. ongesteld is; heb de goedheid haar mijne liefde te verzekeren. Hoe gaat het Aquila? Ik zou wenschen, dat de Heere u een wezenlijken dienstknecht van Hem zond, doch ik heb er weinig hoop op. Wij verliezen gaandeweg hier onze beste mannen, en niemand staat op om hunne plaats in te nemen. Welk een wereld van zonde en smart! O zaligheid, van haar en uit haar verlost te zijn met eene eeuwigdurende zaligheid ! Uw verbondene in de Waarheid, J. C. P.

Brief 244 – J.C. Philpot aan den heer Parry

Croydon, 18 Mei 1867

Mijn waarde Vriend!
De brief van uwe dochter dezen morgen ontvangen trof ons zeer, naardien hij ons de droeve tijding bragt van de ernstige krankheid van den heer H. Ik hoop, dat het den Heere moge behagen zich zijner te ontfermen en ter wille van Zijne eigen zaak, en om zijne lieve vrouw, en om zijne familie zijn leven te sparen. Ik heb wel eenige hoop, dat hij het door zal worstelen. Sprekende over longontsteking, zeide C. eens tot mij, dat in de meeste gevallen de lijder herstelde, wanneer hij nog jong en overigens gezond was. Aan het college had ik een zeer ernstigen aanval, en dr. Bourne, die mij behandelde, zeide tot een van onze leermeesters, dat hij schier nooit erger geval had waargenomen, en toch kwam ik er door, schoon ik drie dagen en nachten als in een zee van uitwaseming mij baadde. Het is vooral op zulke tijden en bij zoodanige gelegenheden, dat wij de oneindige waardij der genade Gods, die zaligheid aanbrengt, schijnen te zien en waarderen. Wij zijn zeer

verlangende te hooren, hoe het met hem gaat.
Ten aanzien van mijzelven zijt gij naar waarheid ingelicht, want mijne oude kwaal heeft zich weder laten gelden, welker herstelling zeer langzaam vordert. De heer Gadsby wilde zeer gaarne dat ik het huwelijk van zijne dochter zou inzegenen; en aangezien ik haar van kindschbeen af gekend heb, kon ik dat moeilijk weigeren. Ik nam dientengevolge uit voorzorg een dicht wagentje aan, om mij van de Kapel terug te brengen, in de hoop om zoo voor koude bewaard te blijven. Maar het was een buitengewone koude dag, de wind was oost, en toen ik in de consistorie kwam was daar geene verwarming, zoodat ik onmiddelijk eene huivering gevoelde. Er waren vele getuigen bij de plegtigheid tegenwoordig, en ik moet zeggen dai ik zeer ondersteund werd in het volbrengen van de dienst, en alles liep in de beste orde en naar genoegen af. Ik nam de gelegenheid waar om eenigzins in 't breede aan te wijzen, dat het huwelijk eene Goddelijke instelling was, en in mijne toespraak aan het jonggehuwde paar drukte ik bijzonder op de wederzijdsche verpligtingen van man en vrouw, en wendde mij daarbij zoowel tot de gehuwden in de vergadering als tot den bruidegom en bruid. Mijn vrouw en oudste dochter waren bij mij, en wij gingen onmiddelijk weder huiswaarts. En toch, ik vatte koude, en de aanval werd nog al van ernstigen aard, zoodat ik mij verpligt vond mijn bezoek in de Gowerstraat een paar weken uittestellen; ja zelfs vreesde ik genoodzaakt te zijn al mijne beloften voor den zomer in te trekken, waaronder ook die van u behoorde. Doch, door genade ga ik, schoon langzaam vooruit, en heb hoop, dat het den Heere moge behagen mij zoover te herstellen, dat ik de vrienden niet gcheellijk behoef teleurtestellen.
Hoe zien wij van alle zijden den dood zijne schreden vervolgen. In Maart 1860 was ik ernstig ongesteld, en terwijl ik langzaam in beterschap toenam kwam op zekeren morgen het berigt van het overlijden van onzen vriend Isbell. Omstreeks den middag van dienzelfden dag kwam onze waarde vriend Willem Tiptaft, die voor mij diende, mij bezoeken. Hij had nog niet lang gezeten of de heer Grace van Brighton kwam met zijnen vriend Piekering binnen. Terwijl wij alzoo zamen spraken over het eene noodige, kwam ook de heer Brown van Godmanchester, die destijds in Stamford logeerde. De heer Grace was getroffen door die omstandigheid, en zeide op plegtige wijze: ‘Wij vier Evangeliedienaars zullen elkander nooit meer ontmoeten in één kamer. Laat ons, eer wij van elkander gaan, te zamen lezen en bidden.’ Dit werd natuurlijk goedgevonden. W. Tiptaft las een gedeelte en de heer Grace ging voor in het gebed. Het was voor ons allen een plegtig oogenblik, en toen wij van elkander scheidden, was het geloof ik in liefde en vereeniging. Nu, sints dien tijd zijn William Tiptaft, Grace en Piekering in hunne ruste ingegaan, en gisteren hoorde ik van betrouwbare zijde, dat de heer Brown ook niet meer is. Welk eene stem hebben deze bedeelingen voor ons, en roepen zij ons allen toe: ‘Zijt ook gij bereid!’ Hoe roepen zij ons toe, om de lendenen omgord en de kaarsen brandende te hebben, en alzoo wachtende op de komst des Heeren. Mijne begeerte is, dat elke verdrukking aan mij geheiligd en gezegend worde, en de stem Gods te hooren in elke bedoeling, bijzonder die uit beproeving en verdrukking verrijzen. Ik hoop, dat de Heere het bezoek van den heer Harlerigy, zoo openbaar als bijzonder, moge zegenen, en dat Gods tegenwoordigheid en kracht zijne getuigenis moge verzeilen. Gij zult hun wel mijn groete overbrengen, met verzekering dat mijne gebeden en begeerten zijn bezoek stellen voor Gods aangezigt opdat God het ten zegen stelle
Wij vereenigen ons in liefde en medegevoel met uwe geheele familie. Uw zeer tocgcnegene. J. C. P.

Brief 245 – J.C. Philpot aan den heer Knight

Croydon, 21 Mei 1867

Waarde Vriend!
Het is waarlijk zeer moeilijk, aangaande eene zaak eenigen raad en ouderrigt te geven, tenzij men goed op de hoogte is met al de omstandigheden daaraan verbonden. Maar zoo ver ik de zaak aangaande Mej. Jacques versta, en gij mij dezelve hebt medegedeeld, komt hij vrij goed hierop neer. Bij wie berust het bestuur, de regeerende magt ? Bij de kerk of bij zekere personen, die zich tegenover haar als magthebbende stellen? Ik begeef mij nu niet in het onderzoek of het oppertoezigt een verkieslijk persoon is of niet. Uit uwe aanteekening schijnt te blijken, dat de onderwijzers vormlijk hunne keuze onderwerpen aan de goedkeuring van eene commissie; en de laatsten den onderwijzers eens verpligt hebben een ander te kiezen, in plaats van dengene, die de commissie niet goedkeurde, en daarom iemand voorstelden, die naar hunne zienswijs, verkieslijker was. En het schijnt ‘dat de onderwijzers dezen persoon niet wilden,’ wat natuurlijk strijd en

oneenigheid veroorzaakte, en alzoo de zaak gesteld is in de handen der Kerk. Ik oordeel, dat dit geheel is zooals het behoort, en dat, wanneer de onderwijzers en het commité niet eenstemmig zijn ten aanzien van het oppertoezigt, en er verschil en oneenigheid tusschen hen ontstaan is, het heel eigenaardig en recht is, dat de zaak voor de gemeente gebragt wordt, opdat die beslisse.
Nu, naar mijn inzien is het in het algemeen niet goed voor de kerk, om zich te veel met het besturen der school in te laten; en als de onderwijzers te vertrouwen zijn, dan zou ik hen zoo veel mogelijk vrij laten in het regelen hunner eigen zaken. Maar dan behooren de onderwijzers die vrijheid niet te misbruiken, of een eigen gezag of zelfaangematigde heerschappij uit te oefenen, afgescheiden van de kerk. Doch ik zou willen weten bij wie dan toch de magt en heerschappij berust. Is de school niet verbonden met de kerk en vergadering? Komt ze niet zaam in een gebouw, dat het eigendom der kerk is? Zijn de onderwijzers geen leden, hetzij van de kerk of van de vergadering? Hoe kunnen dan de onderwijzers eigenmagtig handelen in strijd met de kerk?
Ik hoop evenwel, dat de onderwijzers beter geleerd en geleid zijn, om hunne plaats behoorlijk te kunnen innemen. Evenzoo wensch ik, dat de Kerk zeer teeder en zacht zal handelen met de onderwijzers, want het zijn nuttige en zeer waardige personen, en zijn hoog te waardeeren om de moeite, die zij zich getroosten in het onderwijzen der kinderen, zoo lang zij zich op hunne plaats houden en zich bepalen bij hunne eigene roeping. Want reken wel op de gevolgen, die het voor de Kerk kan hebben, wanneer zij hare magt uit handen geeft, en de onderwijzers of het hoogste bestuur laat handelen naar eigen goedvinden, om zulke boeken intevoeren als hun goeddunkt, hetwelk alligt aanleiding zou kunnen geven tot dwalingen, en alzoo leeringen invoeren, welke in strijd zijn met hetgeen de Kerk belijdt.
Ook zou ik meenen, dat de leeraar in deze zaak zoowel eene stem moet hebben als de gemeente: want hij is de herder der kudde, en voorzeker behooren de lammeren, om zoo te spreken, eenigermate onder zijne leiding te staan. Inderdaad oefent de herder, in de meeste gemeenten een algemeen oppertoezigt uit op de Zondagschool, bezoekt de klassen, en door zijn persoonlijke tegenwoordigheid worden de handen der onderwijzers gesterkt en de kinderen aangemoedigd in hunne opmerkzaamheid.
Doch uwe gemeente is niet de eerste, in welke de hoogmoed en eigenwilligheid der onderwijzers openbaar werd, en hoe zij zich zelven een gezag aanmatigen, dat in strijd is met Gods Woord en hunne eigen positie als leden der Kerk en vergadering.
Ik hoop evenwel, dat het den Heere moge behagen de onderwijzers een regt inzigt te geven, en de herder en de leden der gemeente een teederen, vredelievenden en liefderijken geest te schenken, opdat de zaak moge beslecht worden in de vreeze Gods, en dat de school geen blijvende schade lijde.
Het is zeer te wenschen, dat de onderwijzers goed mogen verstaan hoe zeer het goede en den bloei der school afhangt van hen en hun persoonlijk gedrag; en waar zij den eisch stellen, dat de kinderen naar hen zullen luisteren en gehoorzamen, zij evenzeer gehouden zijn te luisteren naar en gehoorzaam te zijn aan de Kerk. Uw verbondene in de waarheid, J. C. P.

Brief 246 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croydon, 17 Oct. 1867

Mijne lieve Vriendin!
Ik erken het met dankzegging, in vrede en goeden welstand weder tehuis te zijn gekomen, en dat ik gedurende mijne afwezigheid zoowel bewaard als begunstigd werd met een gewenschte mate van gezondheid en krachten, om al mijne aangenomen spreekbeurten veertien achtereenvolgende Zondagen te vervullen. Evenzoo hoop ik, dat ik zonder vermetelheid moge zeggen, dat de Heere mij hielp naar ligchaam en ziel, en mij gaf Zijne waarheid voortestellen zooals ik ze ontvangen heb. Het verheugde mij mijne oude vrienden eens weder te ontmoeten, en nog eens tot hen te spreken in den naam des Heeren; en ik geloof, dat er onder waren, die de kracht en geur van het woord der waarheid, hetwelk ik hun mogt brengen, gevoelden. Niemand kan er meer van overtuigd zijn dan ik, dat niets dan de kracht Gods zich parende met Zijn Woord, het vruchtbaar kan maken, hetzij tot dooding of levendmaking, te wonden of te heelen, neder te werpen of op te bouwen. En wie ook het woord der genade en der waarheid spreekt, hetzij welopgevoed of minder ontwikkeld, geleerd of ongeleerd, de kracht is dezelfde. Sommigen verachten geleerdheid en anderen ontkennen de behoefte aan haar; maar het volk van God weet wat de kracht is, wanneer zij ervaren, dat zij

zich paart met het Woord; en zij die ze niet kennen, zijn niet op de hoogte om over de zaak te oordeelen. Het is bijna overal een dag der kleine dingen, en zij die leven bezitten, schijnen overweldigd door de duisternis en doodigheid, die in hun vleeschclijk gemoed huisvest.
Ik mogt met genoegen en zoo ik hoop met zegen Nottingham bezoeken. De zaal was goed bezet, en op Dingsdagavond hadden wij een bijzonder groote vergadering. Een jeugdig geestelijke zat digt bij den kansel. Wat hij van mijne rede dacht kan ik moeijelijk beoordeelen, maar hij luisterde met zeer veel aandacht. Men weet niet wat bij zulke gelegenheden goed is, of hoe het den Heere kan behagen Zijn Woord met kracht toetepassen aan het hart van gedachtelooze zondaars. Ik zag den heer N. nooit in zulk eene bloeijende gezondheid als tans, en wij mogten, schoon kort, toch aangenaam spreken over de dingen Gods. Het is waarlijk een geestelijkgezind mensch; en onze lieve vriend Tiptaft pleeg te zeggen, dat het de grootste zegen is dien wij kunnen genieten, geestelijk gemaakt te zijn en gehouden te worden. De levensbeschrijving van hem is bijna uitverkocht, maar ik hoop dat een tweede uitgaaf spoedig zal klaar wezen. Zij schijnt over het algemeen met genoegen te zijn ontvangen, en de brieven worden hoog gewaardeerd. Door dezelven spreekt hij nog, nadat hij gestorven is; want ik hoor vaak uitdrukken: 'Hoe levendig herinneren wij het ons."
Mijn bezoek te Oakham schijnt mij een droom te zijn, en gij gevoelt veelligt evenzoo. Het kwam en ging; maar ik hoop, dat het, ongelijk aan een droom, eenige sporen van zijn wezenlijk bestaan heeft achtergelaten.
Uw zeer toegenegene, J. C. P.

Brief 247 – J.C. Philpot aan mej. Brown

Croydon, 14 Dec, 1867

Mijne lieve Vriendin, lijdende Weduwe!
Ik wensch van harte te deelen in uw zeer smartelijk verlies. Het is wel niet zoo geheel onverwachts, en alzoo kon uw gemoed eenigermate voorbereid zijn op dezen verwoestenden slag. Ook hebt gij de onuitsprekelijke vertroosting, om te weten, dat uw lieve man weggenomen is uit deze wereld van zonde en smart, om eeuwig te zijn bij dien dierbaren Heere,wien hij zoo opregt liefhad en getrouw diende hier beneden. Evenwel, wanneer zulk een ontzettend verlies ons treft, met troostredenen moge men den slag verzachten, toch zal de natuur altijd de pijn en smart van het verlies doen gevoelen; en daarom is het nutteloos, wanneer vrienden den zwaren last pogen te verligten, die uit zijnen aard nooit anders dan zwaar en smartelijk moet zijn. Onder zulke omstandigheden kan niemand dan de Heere zelve ondersteuning en troost geven; en Zijn gewone weg is, om de slagen zoo diep te laten gevoelen, en zoo veel ondersteuning te geven, dat het zijn bestemde einde moge berelken. Gij kunt derhalve voor het oogenblik niet die sterkte en troost genieten, als gij gewenscht rekent; maar als de Heere u geloof en lijdzaamheid mag geven, dan zal Hij ook te Zijner tijd zich aan u openbaren en elke belofte vervullen, die der weduwen gedaan zijn in Zijn Woord, en bijzonder aan haar, die waarlijk weduwe is en alleen gelaten.
Onder de stervenden zijn maar weinigen, die zoo hoog in achting en waardeering stonden bij Gods volk, dan wijlen uw waarde man. Zijne groote opregtheid en eerlijkheid van karakter, vrijmoedigheid en getrouwheid in de verklaring der waarheid, en de liefelijke geest, welke meer bijzonder de laatste jaren zijne bediening kenmerkte, gaf hem achting en aanzien bij allen, die hem kenden, vooral bij hen, die onder zijne bediening verkeerden. Ik bevond hem altijd een opregt en toegenegen vriend, en het spijt mij alleen, dat ik hem in de laatste jaren zoo weinig persoonlijk ontmoet heb. Maar ik moest hem hoogachten om zijns werks wil.
De Heere vertrooste en ondersteune u in uwen druk. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 248 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croydon, 10 Jan. 1868

Mijne waarde Vriendin!
.... Hoe schijnen wij, als het ware, te staan tusschen de dooden en de stervenden! Hoe velen dergenen, met wie wij zamen wandelden en spraken over de dingen Gods, zijn weggenomen; en hoe brengt elke stervende tot ons de vermanende stem: 'Zijt ook gij bereid!' Doch wij weten, dat geheel onze bereidheid is in Hem en

uit Hem, die de vermaning tot ons rigt. Welk een trapswijze losmaking is er van de banden, die ons aan dit leven binden. En ik geloof dat de Heere meestentijds Zijn volk gewillig maakt orn afstand te doen, alvorens Hij hen oproept uit deze wereld van zonde en ellende.
Ik verzeker u beiden mijne deelname in uw weg van beproeving en lijden. Uwe waarde zuster heeft de langdurige en pijnlijke ervaring eener lijdende en moeitevolle tabernakel, van welke beproevingen degenen, die deelen in het genot van gezondheid en krachten, geen denkbeeld kunnen vormen. En wat u zelven aangaat, gij hebt een zwaren last van zorg en arbeid en bekommernis te torsenen, die uwe krachten van ligchaam en gemoed ten eenenmale te boven gaan. Doch in de wereld, en vooral in de kerk, moeten dezulken zijn, die gewillig en bekwaam zijn hunne krachten te wijden aan het werk, dat hun ter wille van anderen wordt opgelegd; en schoon zij somtijds mogen morren, dat ze zooveel te torschen hebben, evenwel gevoelen zij zich bereid om het hun opgelegde werk te doen, wanneer zij zien en gevoelen, dat het ter verheerlijking van God en ten goede van Zijn volk verstrekt.
Het droevig berigt aangaande de arme Mej. P. heeft mij diep getroffen. Ongetwijfeld zal zij de zware slagen, die haar toegebragt werden, noodig hebben. Zij is eene vrouw van eene goede en uitstekende bevinding, en heeft grooter openbariagen des Heeren gehad, dan waarvan velen weten te spreken. Het geloof, dat haar aldus geschonken is, heeft den vuurproef noodig, en ik twijfel niet of zij zal onder de handen van haren grooten Zuiveraar van haren droesem en schuim gereinigd, uitkomen. Ik ben misschien beter op de hoogte van hare ervaringen, dan iemand anders; de opmerkelijk weg in welke mijne geschriften, en bijzonder mijn ‘Winter voor den Oogst" aan hare ziel gezegend werden, toen zij niet wist of ik leefde of dood was, en toen zij daarna onder mijn dak en bediening kwam door eene bijzondere beschikking der voorzienigheid, heeft ons te zamen verbonden. De Heere zal gewisselijk het oog houden op het werk Zijner handen, en het zal wel met haar zijn in leven en in sterven. Ook had ik groote achting voor haren man, dewijl ik hem lang gekend heb in zijn uitmuntend Christelijken wandel en gedrag, onder zeer beproevende omstandigheden.
Het verheugt mij, dat gij mijn hoofdartikel met genoegen gelezen hebt. Het is zeer moeijelijk jaar in jaar uit te schrijven, wat tot stichting en onderrigting moet strekken van zoo velen van Gods volk, wier omstandigheden, karakter, leidingen en ervaringen zoo verschillend zijn. Doch mijne begeerte is, hun zulke dingen voor te stellen, als ik bij ervaring weet in overeenstemming te zijn met de Schriften der waarheid en de onderwijzingen des Heiligen Geestes. En ik geloof ook dat de Heere dit alleen zegenen wil. Mijn Christelijke groet aan allen, die den Heere liefhebben. Uw zeer verbondene in de waarheid, J.C. P.

Brief 249 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croydon 30 Jan. 1808

Mijn lieve hooggewaardeerde vriendin!
Ik gevoel mij zeer verplicht jegens u, van wege uw vriendelijke gevoelens aangaande mijne bediening onder u, en ik zou desaande veel kunnen zeggen, wanneer ik den schijn van zelfverhooging kon ontgaan. De zegen eener gezonde, regtzinnige bediening wordt te weinig gewaardeerd, aangezien haar invloed, even gelijk de spijs, op het geheele gestel altijd niet onderscheidenlijk kan beoordeeld worden. Van dwalingen bewaard te blijven, welke zoo aanstekelijk en doodend zijn, oog en hart en voet gerigt en geleid op het eeuwige voorwerp des waarachtigen gcloofs, der hoop en der liefde; — al het goede in ons toeteschrijven aan de kweeking, versterking en bemoediging der genade, — en al het kwade, onwaardige en nuttclooze in ons aan het licht te brengen, af te breken, weg te werpen of te onderdrukken; — het zwakke te sterken, het wankelende vast te stellen, en de genade Gods en wat wij door genade zijn duidelijk te maken en van alle inmengeselen van het schepsel te ontdoen, - deze bijzondere karaktertrekken eener gezonde, regtzinnige bediening, wordt slechts door die weinigen gewaardeerd, die ze in hun leven terugvinden. Mijne begeerten en oogmerken vanaf den aanvang mijner Evangelie bediening, te midden van alle zwakheid en gebreken, was en is nog om aan te toonen, te schetsen en te verheerlijken de bijzondere genade Gods, zooals die in en door de drie Personen der heerlijke, ondeelbalre, onzigtbare Godheid geopenbaard is. En wanneer gij; mijne waarde vriendin! mijne getuigenis inziet en nagaat, hetzij gepredikt of geschreven, zult van af den eersten tijd dat ik optrad voor de Gemeente Gods kunnen bemerken, dat er van het eerst tot het laatst eene éénheid was, hetzij door mond of pen. Sta mij toe, dat ik hieraan toevoeg, wat onze lieve vriend W. pleeg te zeggen, dat mijne geschriften na mijnen dood meer zouden gewaardeerd worden. Doch hiervan ben ik zeker, dat zoo

er eenige waarde in haar is, dan is dat dewijl het den Heere behaagde mij van den aanvang af te toonen en diep in mijn gomoed te drukken, het groote onderscheid dat er is tusschcn natuur en genade.
De eerste leerrede, die ik uitsprak, was over Rom. 6: 33, in dle Zuid Morton kerk, in Berks, onder welks gehoor zich ook bevond de begenadigde, Godzalige vrouw van den heer Doe, die naar men verzekerde, eener moeder in Israël was, en later van mij zeide 'Dat is een goed man, en hij zal de Engelsche Staatskerk wel verlaten.' Zij mogt dat ook beleven, en getuige zijn van de waarheid harer profetie, en heeft mij later dikmaals gehoord in Abingdon's kapel. Verschoon dit vele aangaande mij zelven. Uwe zeer toegenegene; J. C. P.

Brief 250 – J.C. Philpot aan den heer Hoadley

Croydon 24 Febr. 1868

Mijn waarde Vriend!
Ik ben u zeer verpligt voor uw lief aandenken aan ons, betoond in de toezending van uw aangenaam geschenk, en gaarne zoude ik u persoonlijk onzen dank betuigd hebben, wanneer gij mij gisteren daartoe gelegenheid gegeven hadt, of heden morgen even binnen gekomen waart.
Het is u waarschijnlijk gegaan, gelijk vele anderen, die mij gister niet op den kansel verwacht hadden, en waarlijk, zooals ik toen ook gezegd heb, het had mij beter gevoegd toehoorder te zijn dan zelf te prediken. Ik hoop, niettemin, dat gij niet teleurgesteld werdt, en mogt dat al zoo wezen, dat het dan des avonds weer goed gemaakt is. Ik geloof dat mijn waarde vriend Covell en ik elkander volkomen verstaan, en dat onze wederzijdsche begeerte is het goede en de stichting van Gods volk. Wij twisten niet, wie de meeste is; maar geloovende dat in den mond van twee getuigen alle waarheid bestaan zal, zijn wij gewillig en bereid zoover zamen te werken, dat het volk van God al het nut en de Heere alle eer moge ontvangen. Toen ik te Croydon kwam verzekerde ik onzen waarden vriend, dat ik elken parti-geest met allen strijd en verschil wilde vermijden, en dat ik van mijne zijde veel liever nooit zijnen kansel wilde beklimmen, dan den minsten schijn te geven, van eenige verdeeldheid of geest van onvereenigdheid te veroorzaken of aan te moedigen.
Ik ben, mijn waarde vriend, naar ik meen de uwe door de beste banden, J. C. P.

Brief 251 – J.C. Philpot aan den heer Parry
.
Croydon, 20 Maart 1868

Mijn waarde Vriend!
Ik hoop, dat het doodberigt van wijlen onzen waarden vriend de volgende maand zal opgenomen worden. Het is niet zoo uitgebreid geworden als ik gedacht had, doch ik heb mijn best gedaan. De brief, dien hij aan onzen vriend T.G. schreef, waarin hij ons den bijzonderen zegen meldde, met welke hij laatstleden Junij beweldadigd werd, zal, geloof ik over het algemeen wel bevallen, en zich aanbevelen aan het geweten en de toegenegenheid van Gods volk. Hij was voorzeker een man, van klaarder en dieper bevinding, meer beproefd en geoefend, maar ook meer gezegend en beweldadigd dan ik vermoedde. Ik gevoelde vaak vereeniging met hem wanneer hij sprak over de dingen Gods, maar meestentijds was hij afgetrokken en stil, en miste de gave van mededeeling zooals sommigen die hebben. Onder de brieven, die hij aan onzen vriend T.G. schreef, is een, die eene goede beschrijving geeft van het sterfbed van R.D., en de gewaarwordingen, die hij had onder den druk, om geen slagen met slagen te vergelden. In welke slavernij was de rnan, schier bevende den wagen over den top des bergs ziende komen! Doch het waren beide goede menschen, leefden en stierven wel, en slapen nu niet ver van elkander. Gij hadt eene bemoedigende getuigenis, dat de zegen Gods op de kleine kapel rust. Dit was het, wat gij boven alle dingen voor u zelven en anderen begeerdet en waardeerdet. De gedachtenis des regtvaardigen zal tot zegening zijn, en ik hoop, dat wat in de Evangelische Standaard ter zijner gedachtenis staat, een liefelijke geur zal verspreiden in den beperkten omtrek van de kleine plaats, waar hij geleefd heeft en stierf, en onider betrekkelijk weinig volk, dat hem persoonlijk gekend, gewaardeerd en bemind heeft. Wanneer de goddelooze omkomt, schoon stervende in de veelheid hunner rijkdommen, — hoe meer hij herdacht wordt, des te meer afkeer wekt zijn aandenken; maar

naarmate de regtvaardige in zijnen dood gedacht wordt, des te aangenamer wordt zij. Ik ben, door genade, redelijk wel; doch ik bevind er mij het best bij, om zooveel mogelijk het huis te houden, hoewel ik gaarne de kapel bezoek, en voor een enkele keer voor mijn vriend Covell spreek, wat ik, zoo de Heere wil, morgen voormiddag weder hoop te doen. Uw zeer toegenegene, J. C. P.

Brief 252 – J.C. Philpot aan den heer Godwin

Croydon, 20 Maart 1868

Mijn waarde Vriend!
Ik was in den laatsten tijd zoo overladen met werkzaamheden, dat ik mij genoodzaakt zag mijne briefwisseling te staken, en dus ook aan mijn ouden, trouwen en geliefden vriend, aan wien ik tans eenige regelen poog te schrijven. Evenwel is schrijven maar eene zeer onvolkomene wijze van gemeenschaps-oefening met onze geestelijke vrienden. Er is altijd zoo iets, dat men zou wenschen te zeggen, dat men niet kan doen, en dat wij veel beter mondeling zouden kunnen verspreken. Ik gevoel dit vooral met betrekking tot een paar zaken, waarvan gij in uwen laatsten vriendelijken brief melding maakt. Wanneer wij ons zelven en anderen onderzoeken, veelzins in eenzelfde opzigt, worden er bij ons en hen dingen gevonden, die wij met ons geweten en het Woord van God niet kunnen vereffenen. En ik ben er van overtuigd, dat niemand dan Hij, die het kromme tot regt maakt, deze dingen regt kan maken bij ons zelven zoowel als bij anderen. Daarbij is er eene zaak, die gij even goed weet als ik, dat hoe meer wij ons zelven en anderen bespieden en kennen, des te minder genade schijnen wij in ons zelven en anderen te ontdekken. En wat brengt dat anders bij ons teweeg, dan dat wij het geringste kenmerk van wezenlijke genade hoog leeren waardeeren; en ik verzeker mij dat gij u met mij verheugt, bij ons zelven en anderen eene klare getuigenis te vinden, dat God met ons is, al is het ook ten opzigte van ééne waarheid. Ik was daarom blijde, van een onzer waardste en oudste vrienden te hooren, dat gij zoo vrijmoedig te O. mogt spreken, en ik hoop, dat, het eene goede uitwerking moge hebben. Ik begrijp zeer goed dat men bij ziekte niet zeer gezet is op de ontmoeting van vrienden, want vroeger en nog steeds gevoel ik eenzelfde neiging in mij; hoewel ik ook wel ondervond, dat ik door hun gezelschap en gesprekken bemoedigd en vertroost werd, wanneer ik mijn bezwaar mogt overwinnen.
De levensbeschrijving van wijlen onzen waarden vriend Richard Healy is juist uitgekomen, en ik onderstel, dat het door Gods volk met instemming zal gelezen worden. Wanneer de gelegenheid er zich toe voordoet, zou ik wel enkele brieven van wijlen onzen waarden vriend Carby Tuckwell wenschen optenemen in de Evangelische Standaard. Die, welke hij u schreef, waarin een berigt voorkomt van den bijzonderen zegen door hem 11 Junij genoten, zal de volgende maand opgenomen worden. Ik gevoelde vel vereeniging met hem in de dingen Gods, en achtte hem hoog; maar hij was, gelijk gij weet, veel meer terughoudend en niet zoo bespraakt als anderen. Onze uitnemendste vrienden gaan van ons heen, en waar zijn ze, die hunne plaats kunnen innemen?
Onze waarde vriend te A. zal het verlies van zijne dochter zeer diep gevoelen. Welk eene barmhartigheid door de almagtige kracht Gods bewaard te worden! Welke schuldenaars zijn wij aan Hem, zoo in de voorzienigheid als in de genade, naar ligchaam en ziel, voor dit en het toekomend leven. Mijne voornaamste, mijn dagelijksche smart is te zondigen tegen zulk een goeden God, en mijne begeerte is immer in Zijne vrees te wandelen en tot Zijne eer te leven. Zijne goedertierenheid leidt tot bekeering, Zijne barmhartigheid verteedert het hart, Zijne waarheid heiligt de ziel en maakt ze vrij, en Zijne genade gaat al den overvloed der zonde te boven. En wat hebben wij, waarde vriend! den korten tijd onzes levens zoo zeer te weten en te genieten, dan Zijne tegenwoordigheid en liefde, en een duidelijker getuigenis van hetgeen Hij voor en in ons is?
Ik ben door genade redelijk wel. Onze goede vriend heeft mij verzocht Zondagmorgen voor hem te spreken. Zijne jaarlijksche collecte, den 8sten dezer gehouden, bragt ruim f 2100,— op. Gij kunt wel denken, dat er gewilligheid en vermogen in zijne vergadering is. Doch hij betoont zich een edel voorbeeld, en de Heere eert hem. Uw zeer verbondene in de waarheid, J. C. P.

Brief 253 - J.C. Philpot aan mej P. en mej. M.

Croydon, 25 Maart 1868

Mijne waarde Vriendinnen in den Heere!
Mijn gebed tot den Heere voor u is, dat Hij u geloof en lijdzaamheid geve, want aan deze beide genaden hebt gij groote behoefte in werkdadige en dagelijksche oefeningen. Doch om er deel aan te hebben zijn beproevingen noodig, want verdrukking werkt lijdzaamheid (Rom. 5: 3) evenals de beproeving des geloofs (Jac. l: 3). En deze lijdzaamheid moet een volmaakt werk hebben, opdat gij moogt volmaakt zijn en geheel opregt, in geen ding gebrekkelijk. Indien gij dus geene beproevingen en verwarringen hadt, geene verdrukkingen of verzoekingen ondervondt, zoo zou uw geloof niet als door vuur beproefd worden, en er zou geen lijdzaamheid kunnen zijn om er in geoefend te worden en het te volmaken. Ook zou het u zelven en anderen niet zoo duidelijk kunnen zijn, dat gij die genade der liefde deelachtig zijt, welke alle dingen hoopt en verdraagt, (l Cor. 13: 7.) Des anderen morgens dacht ik na over de christelijke liefde, en het kwam mij voor het eerste kenmerk en de laatste genade te zjjn. Laat mij zeggen wat ik bedoel. Liefde tot de broeders is het eerste bewijs, dat wij uit den dood overgegaan zijn tot het leven. Doch bij den voortgang, wanneer deze liefde al meer en meer in aanraking komt met de kromme wegen van Gods volk, heeft zij te leven en geoefend te worden, onder schier alles wat haar kan verzwakken of verlevendigen, als de laatste en tevens de grootste aller genaden. Gelijk lijdzaamheid nutteloos is tenzij er geen last is te dragen, of zoo er geen beproevingen en verzoekingen te overwinnen zijn, evenzoo is de liefde van geen nut, tenzij men weet voltehouden onder alle deze omstandigheden, en al die doodenden tegenstand, die haar zoo zeer schijnt te beoorlogen. Wanneer al de kinderen Gods waren zoo als wij hen en ons zelven zonden wenschen, teeder, voorkomend, gaarne vergevende, toegenegen, getrouw, opregt, open, biddend en geestelijk gezind, wel, dan zou de liefde zoo tot hen uitgaan, dat er in hare beoefening geene zwarigheid was. Maar Gods volk liefte-hebben om hetgeen wij van Christus in hen bemerken, trotsch al hunne kromheid, eigenzinnigheid, onkunde, weerbarstigheid, kwaad temperament, gemelijkheid en doodigheid in de dingen Gods, — dit is de moeijelijkheid. Maar de Heere geeft Zijne genade niet, om ledig neder te liggen; maar om haar bestaan, werkzaamheid en kracht te openbaren in hetgeen wat zij heeft te doen. Als gij dan gezegend wordt met de genaden des geloofs, der liefde en der lijdzaamheid, zoo hebt gij ook lasten, oefeningen, verdrukkingen, hindernissen, en tal van omstandigheden te verwachten, die met uwe natuurlijke gewaarwordingen en verwachtingen in strijd zijn. Doch wanneer, te midden van al deze pijnlijke en verwarrende omstandigheden, het geloof steunt op het woord der belofte, de lijdzaamheid rustig en zachtmoedig de lasten doet dragen, en de liefde steeds door woord en daad geoefend wordt, zoo zult gij de goedkeuring des Heeren in uw hart ervaren, en vroeger of later zal Hij toonen, dat Hij Zijne eigene genade en werk in de ziel verheerlijkt. De groote zaak, waarvoor wij te vreezen hebben, is, ons zelven over te geven aan en overwonnen te worden door onzen eigen geest; of, wat nog erger is, onzen eigen geest en wil voor de regte te houden. In dit alles hebben wij behoefte aan het onderwijs des Heiligen Geestes, de beloofde Leermeester, opdat wij niet alleen.een regt oordeel in alle dingen mogen hebben, maar ook weten te spreken, te leven en te handelen naar Zijnen wil. Ik stel mij voor iets te verstaan van uwe moeijelijkheden en verwarringen, en meen dat gij, tot ondersteuning in en om uitgeholpen te worden uit haar, geloof, liefde en lijdzaamheid noodig hebt; en daarom waagde ik eene poging, om u een woord van vriendelijken raad en bemoediging toe te spreken, en het zal mij tot blijdschap verstrekken, wanneer gij het gepast en tot ondersteuning vindt. Ik heb getracht u een weg aan te wijzen, dien ik door genade zou willen bewandelen, wanneer ik mij in evengelijke positie gebragt zag. Maar helaas! iemand raad te geven is wat anders dan zelf overeenkomstig dien raad te handelen. Mij heugt nog, hoe vele jaren geleden de woorden van Elifaz (Job 4: 3 — 5) op mij aankwamen, als eene smartelijke toepassing op mijne eigen zaak. Doch wij moeten zoowel eigen zwakheid leeren, als waar en in wien onze sterkte ligt, en de Heere is zeer barmhartig en genadig, die ons nooit zal verlaten, noch op een weg laten gaan waar Zijne genade ons niet genoeg is, wanneer zij gezocht en er op gewacht wordt; want wij moeten belijden, dat wanneer het anders was, dan kwam dat, omdat wij niet op Hem zagen noch steunden, maar van ons zelven sterkte zochten of daaraan toegaven.
Uw zeer toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 254 – J.C. Philpot aan mej. Parry

Croydon, 8 Mei 1868

Mijne waarde Vriendin!
….Wanneer het eenigzins kan, doe ik elken dag eene wandeling, en gewoonlijk tot dezelfde plek, de hoogte van een vriendelijk heuveltje, ruim een mijl van ons huis gelegen, waar eene rustbank staat onder een breedgetopten eik, en een aangenaam gezigt geeft over bergen en dalen, met boomen begroeid; en daar zit ik dan in de koesterende zon, misschien niet on-voordeelig, in overpeinzing of anders bezig, met dingen, die onze zielen raken, terwijl de leeuwrik boven mij zingt, of het lijstertje zijne schelle, liefelijke toonen doet hooren. Ik geloof niet, ooit zoo zeer ingeleid te zijn in de heerlijkheid Gods; en ik mag er wel bijvoegen, in Zijne goedertierenheid liefelijk in de schepping geopenbaard. Op mijne wandeling dezen dag dacht ik, bij de aanschouwing van de schoone gedaante der natuur, hoe beminnelijk moet Hij zijn, die zoo veel schoons wist medetedeelen aan deze zigtbare wereld; en wat is nogtans al deze schoonheid, vergeleken met de rijkdommen Zijner barmhartigheid, genade en heerlijkheid, zooals die geopenbaard is in den Persoon en het werk van Zijnen geliefden Zoon! (2 Cor. 18: 4-6.) Hoe bedroevend is het immer te zondigen en optestaan tegen zulk een God, Hem ongehoorzaam te zijn en te mishagen; terwijl het mijne begeerte is in Zijne vrees te wandelen, tot Zijnen lof te leven, en Hem te verheerlijken door de kennis en betrachting van Zijnen wil. Nergens elders is vrede, rust, of gelukzaligheid; en ook kan God den mensch niet gelukkig maken, tenzij Hij hem heiligt door de kracht Zijns Geestes en genade, en hem den beelde van den Zoon Zijner liefde gelijkvormig maakt. Wanneer dit volmaakt gedaan is zal hij volkomen gelukzalig zijn; maar zoolang de zonde in hem nog huisvest, wat plaats zal hebben tot zijn stervensure, zal er altijd iets zijn, dat zijnen vrede verstoort. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 255 – J. C. Philpot aan mej. Isbell

.
London. 2 Julij 1868

Mijne lieve Fanny!
Met droefheid heb ik uit uwen brief vernomen, dat gij nog steeds lijdende zijt in het ligchaam. Ik had gehoopt, dat gij langzamerhand toenaamt in gezondheid en krachten, en schoon zwak, eens naar beneden kondet gaan, of zelfs naar buiten. Zonder bijzondere beweldadiging en ondersteuning is ligchamelij-ke krankheid eeue groote verdrukking; maar gij wee t, van waar uwe sterkte komen moet, en wie Hij is, die zoo genadiglijk gezegd heeft: ‘Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten.’ In vorige tijden was Hij u ten steun, en ‘Hij is gister, en heden dezelfde, en tot in der eeuwigheid.1' Zoo zwak en hulpbehoevende te zijn, is eene groote verdrukking; maar het wordt u toegezonden, om u lostemaken vaii de wereld, van het leven af-keerig en den dood begeerlijk te maken. In vergelijking van andereu, zijn uwe jaren vele, en voor 't grootste gedeelte mogt gij die in gezondheid doorbrengen, en gij behoeft u niet te ……..ren, dat bij het klimmen der jaren de zwakheden zullen vermeerderen. Hoe vele jongeren van jaren zagen wij uitdragen, en wij zijn er nog. Het is nu bijna een-en-twintig jaren geleden dat ik uit Malvern te Stoke kwam. Dr. S., uwe waarde man en vele anderen, hadden niet verwacht, dat ik hen overleven zou. Maar steeds ben ik bezwijkende nogtans voortgaande in ligchaam en ziele beide. De Heere ondorsteune u onder uwe beproevingen en lijden. Uw liefhebbende Broeder, J. C. P.

Brief 256 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Allington, 19 Augs. 1868

Mijne waarde Vriendin!
Aangezien ik tans een weinig rust heb van mijn arbeid, en de gelegenheid veelligt zich niet spoedig weer voordoet, zend ik u op uw verzoek eenige regelen.
Gij zult gaarne willen weten, hoe het met mijne gezondheid is, vooral omdat het jaargetij zoo beproevend was. In het algemeen heb ik met allen, die zwak zijn, veel last gehad van de groote warmte, bijzonder omdat

ik onder de drukkendste hitte voor groote vergaderingen moest spreken. Ik werd evenwel genadiglijk door mijnen arbeid in London geholpen, en heb nu al mijne beloften hier vervuld. Ik meen te mogen zeggen, dat de kracht des Heeren in mijne zwakheid volbragt werd, beide naar ligchaam en ziel, en dat Hij getuigenis gaf aan het Woord Zijner genade. Voor 't meerendeel staan overal de dingen Gods op een laag peil, zoowel in de stad als op het land, en de gemeenten schijnen in een kouden, wettischen, ongevoeligen staat gezonken. Er zijn waarlijk nog zielen, die opgewekt en levendig verkeeren, die hunnen eigen staat en die van anderen beseffen, en die van tijd tot tijd door den Heere verlevendigd worden onder Zijn Woord. Onder degenen, die ik in Gowerstraat ken, zijn er die spreken van de opwekking en verlevendiging, die zij ervaren onder datgene, wat een van hen noemt: de zoete druppelen des Evangelie's. Ik kan niet zeggen, dat ik eenige bijzondere of buitengewone kracht aan mijne ziel ervaarde, zooals ik wel eens ondervond; maar over het algemeen mogt ik nog al deelen in een ruime mate van leven en vrijheid. Enkele mijner leerreden werden opgeteekend, doch vermits Mr. Ford niet tegenwoordig was, zijn enkele, vooral twee der besten, niet opgenomen. Doch ik zal die woorden nog wel eens kunnen nemen, als hij tegenwoordig is, schoon ik zonder bijzondere hulp er zoo goed niet over zal kunnen spreken als toen.
Wij hebben in Calne een gezegenden dag mogen doorbrengen, en de collecte voor de vereeniging ter ondersteuning van Oude Pelgrims bragt ruim *f* 360,— op. Er waren vrienden die zeiden, dat ze mij nog nooit zoo krachtig hadden hooren spreken. Doch het was zoo vol, en de luchtspeling zoo gebrekkig, en het was zoo warm, dat ik mij zeer moest inspannen en het dagen lang gevoelde. Dr. Taylor kon niet komen, omdat hij ongesteld was wat natuurlijk eene groote teleurstelling was.
Ik hoop, dat de Heere mij gezondheid en krachten zal geven tot het werk, dat mij wacht; maar de groote verandering in het weder, van droog en warm zoo koud en vochtig, doet mij zeer gevoelig zijn. Wij zijn zulke arme, ontevredene schepselen. Toen het zoo warm was zag ik ongeduldig uit naar wat koude; en nu het koud is zou ik schier de warmte terug wenschen. Wij zijn beweldadigd geworden ten aanzien van het weder op de rustdagen, en ik geloof, dat wij ook gezegend werden in het huis des gebeds, vooral op den laatsten Zondag, toen de Heere mij gaf te spreken met leven, gevoel en kracht. Wij hadden eene groote vergadering, en sommigen waren twintig mijlen ver gekomen. Uw zeer toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 257 – J.C. Philpot aan de vergadering in Providence, te Oakham

13 Sept, 1868

Waarde Vrienden!
Het was mij, en ik twijfel niet, of ook voor u eene droevige teleurstelling, dat ik van wege ligchamelijke ongesteldheid dezen morgen voor u niet kon optreden en tot u spreken in den naam des Heeren. Maar het heeft den Heere behaagd mij aan het leger te binden door het vatten van koude op mijne borst, zooals ik in vroegeren tijd veel daaraan leed, wat niet alleen mij, maar ook u zeer beproevend was in geloof en lijdzaamheid. Aangezien ik dertien Zondagen achtereen des Heeren Woord mogt prediken, zoo had ik zeer veel hoop, dat ik gezondheid en krachten zou hebben om ook eens weder te spreken tot hen, die zoolang mijner zorg waren toevertrouwd, opdat onze vereeniging en gemeenschap in den Heere zou worden versterkt en vernieuwd, en dat wij wederom zamenkomende in het huis des gebeds de kracht en tegenwoordigheid des Heeren in ons midden zouden ervaren. Doch ons leven geeft bewijs, dat onze gedachten niet zijn des Heeren gedachten, en dat teleurstelling op teleurstelling onze voornemens vergezellen, ook wanneer zij gemaakt zijn, zooals wij hopen, ter verheerlijking Gods en ten goede van Zijn volk. Gij zaagt misschien te veel op het middel, en verwachtet van den mensch, die in des Heeren hand is, den zegen, die rijk maakt. Het is mij eene groote beproeving, dat ik, zooals ik gehoopt en verwacht had, niet met u zamen zal komen in het huis des gebeds, opdat onze harten zich zamen zouden vereenigen in gebed en smeekingen, opdat ik u nog eens mogt prediken het woord des levens, opdat ons geloof, onze hoop en liefde tot den Heere mogt versterkt, en onze waardering en liefde tot en voor elkander zouden vernieuwd worden. Het is evenwel eene groote vergoeding in mijne beproeving, dat onze lieve en waarde vriend de heer K. zoo vriendelijk wilde zijn, zijne eigen verplichting te verzaken en in mijne plaats te prediken; en ik bid, dat er zulk een zegen op hem en op het Woord Gods door hem moge rusten, dat alle teleurstelling goed gemaakt, en gij volkomen bevredigd zijt met den wille Gods, in deze beproevende bedoeling. De Heere zij met u en zegene u. Uw toegenegen Vriend, J. C. P.

Brief 258 – J.C. Philpot aan mej. Isbell

Oakham, 21 Sept. 1868

Mijne lieve Fanny!
Het is al eenigen tijd geleden sints ik u schreef, maar wij hooren nog al eens van elkander door onze lieve betrekkingen. Het smartte mij te vernemen, dat de Heere Zijne drukkende hand over u heeft uitgestrekt; maar dat hebben wij in ons leven te verwachten, en wanneer deze verdrukkingen gezegend en geheiligd worden ten goede onzer ziel, gelijk wij vertrouwen mogen, dan ziju het veeleer kenmerken van 's Heeren gunst dan van Zijn ongenoegen. Doch ik weet maar al te goed, dat het arme tegenpruttelende vleesch, gemelijk en ongeduldig is onder den druk, en veel liever ene gemakkelijker en effener weg bewandelt. Ik ben ook weder een paar weken lijdende aan mijne oude kwaal, en ervaar nog geene beterschap. Dertien Zondagen achtereen, behalve de weekbeurten. werd ik genadig doorgeholpen; doch de groote warmte en inspanning in Loudon schenen eindelijk te veel voor mij, en toen het warme weder plotseling veranderde in aanmerkelijke koude, deed dat mijne borst gevoelig aan, en openbaarde zich mijn oude ongemak. Doch dewijl het niet in erge mate is, en ik hoop had dat het voorbijgaande zou wezen, ben ik naar hier gereisd, om mijne belofte te vervullen. Maar tot mijne en des volks groote teleurstelling, verergerde het, zoodat ik den 13den hier niet kon prediken. Er waren velen gekomen om mij te hooren; doch de heer Knill was zoo vriendelijk voor mij optetreden, en alzoo eenigermate de teleurstelling goed te maken. Ook kon ik den 20sten niet naar Stamford gaan, dewijl ik het huis moest houden. Ik zal evenwel naar Leicester trachten te gaan, dewijl de vrienden daar zoovele teleurstellingen door mijne ziekte ondervonden. Ik verlang zeer naar mijn eigen huis, wat ik mijn winterkwartier noem, waar ik niet behoef te prediken noch ook het huis te verlaten, als het weder ongunstig is, of wanneer ik er geen lust in heb. Ik hoopte zeer al mijne beloften te kunnen vervullen; doch des Heeren wil was anders, en ik moet mij onderwerpen.
Het zal u ongetwijfeld goed bevallen bij uwe nicht te zijn, waardoor de zorgen en moeiten van eigen huis grootelijks zijn opgeheven. Ik beschouw het altans voor eene bijzondere schikking der Voorzienigheid u ten goede, en gij zult liet zoo ook wel eens bezien. Doch ons ongeloovig hart, schoon bij aanvang des Heeren hand in de omstandigheden erkennende, wantrouwt het straks als een verkeerden stap zoodra moeiten en verwarringen ontstaan, en wij in een toestand van donkerheid geraken. Waar wij ook gaan, er zijn altijd en overal kunnen wij staat maken op beproevingen; doch het zal onze wijsheid en genade zijn ons te onderwerpen aan wat wij niet kunnen veranderen, en niet te morren onder de beproevingen, maar ze te aanvaarden als ons ten goede gezonden. Wat hadt gij een langdurig en beproevend lijden, doch ik hoop, dat gij bij tijden er genade onder gemengd zaagt. Van de wereld afgezonderd, gelegenheid te hebben om te overdenken, opdat gij, den wille Gods volbragt hebbende, wat zoowel door lijden als werken geschiedt, de belofte moogt ontvangen. Geef u niet over aan gemelijkheid, murmurering, ongeduld, medelijden met u zelven, harde gedachten van God, ongeloof, twijfel en vreeze, en andere van zulke boosheden des harten, die het licht van Gods aangezigt voor ons verdonkeren, en verwarring en duisternis over onze ziel brengen. Dien de Heere liefheeft, dien heeft Hij lief tot het einde, en aangezien gij zoo vele bewijzen en kenmerken van Gods liefde aan uwe ziel hebt ervaard, laat de satan en het ongeloof uw geloof en hoop niet rooven. Ik beveel u Zijner genade aan, en vertrouw, dat Hij met u zal zijn tot den einde toe. Mijn eigen weg is vaak donker en bewolkt, maar ik tracht dagelijks te doen wat ik u heb aangeraden.
Aanvaard mijne broederlijke liefde in de uitgebreidste beteekenis van het woord. Ik schrijf u wel niet zoo vaak, maar gij zijt mij steeds in de gedachten, en op mijne wijze poog ik den Heere te smeeken, dat Hij u ondersteune en zegene, en u geloof en lijdzaamheid geve om het voltehouden.
Het is ruim twee-en-dertig jaren geleden, dat ik hier voor het eerst kwam, en omtrent vier jaren, dat ik wegens zwakke gezondheid haar weder verliet. Maar o, wat is er in den loop dier jaren al veranderd! Velen, zeer velen dergenen, die beleden den Heere te vreezen en in Zijnen geliefden Zoon te gelooven, zijn sints mijne eerste prediking alhier gestorven, waarvan wij het goede mogen gelooven; maar hun heengaan heeft in de gemeente en vergadering eene gaping gemaakt, die moeilijk aangevuld kan worden, altans niet door gelijke begenadigde personen. Uw liefhebbende Broeder, J. C. P.

Brief 259 – J.C. Philpot aan den heer Parrott

Oakham, l Oct. 1868
Mijn waarde Vriend in de waarheid!
Het was mij eene groote teleurstelling, den 20sten der vorige maand niet te Stamford te kunnen prediken, en zoo zal het ook anderen en u geweest zijn, die vroeger zoo zeer gezegend en begunstigd werden in dat huis des gebeds, en die uitzien naar eene vernieuwde ontdekking van des Heeren goedheid en liefde aan hunne zielen, onder de prediking des Woords. Het is zeer moeijelijk den zin te verstaan van des Heeren voorzienige handelingen. Ten aanzien van mijzelven weet ik mij gewillig en bereid Zijn woord te verkondigen, zoover als ik het verstaan, Zijne kracht gevoelen, en Zijne zoetheid en zaligheid tasten en proeven mag; en ik weet, dat er zijn, die begeerte hebben om te verkeeren onder het geklank des woords aldus gepredikt, die met mij overeenstemmen in de dingen Gods, die, naar wij hopen, dezelfde Goddelijke kracht hebben ervaard, en denzelfden geestelijken zegen zoeken. Ik weet wel, dat de gaven en bekwaamheden van den mensch het geestelijk onderwezen volk van God niet kunnen stichten of nut doen. Dezen mogen uitwendige Godsdienstigen behagen en aantrekken, maar zij, die de liefelijkheid des Heeren aanschouwd hebben in het heiligdom, hebben behoefte aan Zijne tegenwoordigheid, kracht en zaligheid. Hiernaar zoek ik immer, zoo voor eigen, ziel als in mijne bediening, want ik ben er van overtuigd, dat alles wat hierbij te kort schiet ons vol ongeloof, duisternis, schuld en slavernij laat. Maar de zegen des Heeren maakt rijk, en Hij voegt er geene smart bij.
Het verblijdt mij, dat gij gevoerd zijt uit uwe langdurige gevangenis. De Heere is getrouw, en waar Hij een genadewerk begon zal Hij dat voleinden tot op den dag van Christus. Welk eene barmhartigheid is het voor ons zelven te kennen een getrouwen verbonds-God, en een genadigen, medelijdenden Hoogepriester, die medelijden kan hebben met Zijn arm, beproefd, verzocht volk, zoodat, hoe laag zij ook mogen zinken, Zijn medelijdend oog hen aanschouwt in hunnen lagen staat, Zijn genadig oor hun geroep hoort, Zijn liefhebbend hart over hen rommelt, en Zijn sterke arm hen rukt uit al hunne ellenden. Och, wat zou er van ons worden zonder zulk een genadigen Heere en allergepaste Zaligmaker als de gezegende Jezus is! Hoe schijnt Hij al meer en meer te rijzen in onze schatting, in onze gedachten, in onze begeerten, in onze toegenegenheden, naarmate wij zien en gevoelen hoe verdorven en geruïneerd wij waren, welk een vreeselijke verwoesting de zonde heeft aangerigt in ligchaam en ziel beide, en welke ellendige weggeworpenen wij van natuur zijn, even hulpeloos en verloren als het arme kind, waarvan het bij Ezech. 16 heet: 'Geworpen op de vlakte des velds, van wege de walgelijkheid des persoons, ten dage als het geboren werd.'
Maar o, hoe noodzakelijk is het, lieve vriend! in onze ziel vernederd te zijn tot het besef van de grootste der zondaren te zijn, vuiler dan alle vuilen, en erger dan de ergsten, opdat wij wezenlijk en in waarheid gelooven in en aankleven aan dezen dierbaren en gepasten Zaligmaker.
Kunnen wij niet zeggen, dat wij duizende, ja tienduizende ernstige smeekingen, gebeden, begeerten voor Zijne heilige voeten hebben uitgestort, opdat Hij in ons hart mogt indalen met Goddelijke kracht, tot ons woorden des vredes spreken, en gemeenschap met ons oefenen van uit Zijnen genadetroon? En wanneer het Hem behaagt eenigermate aan ons te ontdekken de wondere verborgenheid van Zijn Persoon en werk, bloedstorten en gehoorzamen tot den dood, en ons doe kennen de kracht Zijner opstanding in het opwekken van onze zielen uit den dood tot het leven, en op verborgene wijze in ons werkt geloof, en hoop en liefde tot Hem zelve, als de heerlijke en verheerlijkte Zoon des Vaders in waarheid en liefde, wat zijn dan alle aardsche dingen bij Hem vergeleken! Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 260 – J.C. Philpot aan den heer James Davis

Oakham, l Oct. 1808

Mijn waarde Vriend!
Uwe lieve, vriendelijke en bevindelijke letteren, ingesloten met *f* 60,— voor arme kinderen Gods, zijn in goeden staat bij mij ontvangen, en zou ik u eerder berigt hebben, zoo de post niet vertrokken ware geweest, voor dat ik ze in handen kreeg. Ik ben u zeer dankbaar voor die gave, en zal trachten ze goed te besteden. Dikwerf kom ik in aanraking met de groote behoefte onder Gods lieve volk, en somtijds doe ik zelf eene kleinigheid bij wat ik noem mijn ondersteuningsfonds. Op deze wijze ben ik in staat meer te geven, en ik zoek het zooveel mogelijk te verdeelen zoo ver en zoo goed ik kan.

Met droefheid vernam ik, dat gij zulk een belangrijk verlies geleden hebt, doch ik heb meer dan eens ondervonden, dat wanneer ik rekening maakte op een vermeerderd inkomen of eenig tijdelijk voordeel, er onverwachts een slag kwam, die het wegzweepte. Zoo leeren wij, onze hoop niet te stellen op de ongestadigheden der rijkdommen, die zich vleugelen maken en wegvliegen, maar te vertrouwen op den levenden God, die ons zoovele jaren geholpen heeft, en niet zal toelaten, dat ons het goede zal ontbreken. Deze woorden onzes Heeren, uit Markus 10: 29 en 30, waren mij eens zeer liefelijk, want derzelver vervulling mogt ik bij ervaring kennen; maar het dierbaarste van alles was: — 'en in de toekomende wereld het eeuwige leven.' Dat zet de kroon er op. Al bezaten we al het goud wat ooit in Amerika gedolven is, wat voordeel zou dat ons aanbrengen op het sterfbed, of in den grooten dag der toekomst, wanneer het goud onze god was, en wij hadden niets anders om op te zien, in te gelooven, en om lief te hebben.
'Wij hadden in den voorbijgaanden zomer een ongekende hitte en droogte, de thermometer stond vele dagen op 92°, en op enkele plaatsen 94°. De geheele landstreek was als verschroeid, en de grasvelden waren zoo bruin als de weg. De warmte en de inspanning van de prediking hadden veel invloed op mij, en heeft mijne krachten overspand. Op Calne's jaarvergadering hadden wij het ook zeer warm, aangezien het zeer heet en de kapel vol was , doch ik ervaarde des Heeren hulp onder het spreken, en vele vrienden mogten een zegen erlangen voor hunne ziel. Mijne tekst was Jeremia 32 : 14, naar welke ik trachtte aantetoonen, dat wij tweeërlei bewijzen noodig hebben, om te weten, dat wij tot de gekochten behooren: — verzegelde bewijzen alleen bekend bij den gelukkigen bezitter, en opene bewijzen, die door anderen bekend en gelezen kunnen worden. Ik zeide, dat deze gesteld waren in een aarden vat — ons arm, broos, sterfelijk ligchaam, en dat zij in zekeren zin met ons begraven worden, en met ons zullen verrijzen in den morgen der opstanding. Er waren vele vrienden van heinde en verre tegenwoordig. Ook op zulk eene jaarvergadering zag ik u voor het eerst, zooals gij u wel zult herinneren. Onze vriend Parry was redelijk wel, hij heeft mij elken Zondag kunnen hooren. Hij miste zeer onzen waarden vriend Tuckwell, en waarlijk, wie hem kende, achtte hem hoog om der waarheid wil. Zijn heengaan was gezegend, en gelijk onze lieve Tiptaft pleeg te zeggen: hij werd goed ten grave gebragt. Ik ontmoette daar vele oude vrienden; doch de drukte van den oogst en de groote hitte verhinderden velen te komen.
Ik hoop, dat de Heere met u zal zijn in het spreken tot het volk. Niet te kunnen spreken zal u zeker zeer beproevend wezen. Uw toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 261 – J.C. Philpot aan mev. P. en mej. M.

Croydon, 12 Oct. 1868

Mijne waarde Vriendinnen!
Ik had u al eerder geschreven, ware ik niet door ongesteldheid zoowel als vele bezigheden daarin verhinderd; en ook nu durf ik niet te beloven veel te kunnen schrijven.
Wij waren zeer voorspoedig op onze tehuisreis, niet alleen wat de dag betreft, maar ook ten aanzien van den trein zelve, daar wij van af Leicester naar London langs den nieuwen lijn, in eens doorgingen zonder te stoppen. Toch kwam ik zeer vermoeid thuis, en schoon ik bewaard bleef voor koude te vatten, gevoelde ik grooter zwakheid dan te Oakham. Ik vertrouw evenwel, dat de aanval door genade voorbijgaande zal wezen, hoewel ik verwacht, dat het wel eenigen tijd zal duren eer ik die mate van gezondheid en krachten zal erlangen, welke ik noodig heb om de werkzaamheden te volbrengen, die mij wachten.
Ik herinner mij niet, ooit zoo groote teleurstelling gevoeld te hebben in het krank zijn, als bij deze gelegenheid. Ik zou zoo gaarne nog eens in den naam des Heeren gesproken hebben tot hen, van wie ik weet, dat zij verlangende waren om mijne stem nog eens te hooren. Het is mij waarlijk ook eene verborgene bedeeling, en nogtans hoop ik, dat ze eenigermate geheiligd wordt ten goede mijner ziel. Door oneindige genade, gevoelde ik veel van het leven en de kracht der Goddelijke waarheid in mijn hart, ervaarde veel van den geest der genade en der gebeden, en werd bewaard van te zinken in vleeschelijkheid en doodigheid, of geplaagd te worden door murmureering, gemelijkheid, medelijden met mijzelven of opstand. Het vleesch gevoelde wel en bezweek somtijds schier onder den last, maar de geest was gewillig gemaakt, kleefde den Heere aan met een voornemen des harten, op Hem steunende en op Hem alleen, als een nagel geslagen in eene vaste plaats. Het was voor mij een zaaitijd, en ik hoop ter bestemder tijd te maaijen, als ik niet verflauw. Het is zeer bedroevend, op gevorderden leeftijd te zinken in wereldschgezindheid, vleeschelijkheid,

zorgeloosheid en doodigheid; en schoon het vleesch moge ineenkrimpen onder de drukkende slagen van Gods hand, is het eene genade, dat het leven Gods daaronder opgewekt wordt, waardoor in hart en geest eene afscheiding komt van vleeschelijke aardsche dingen, en de genegenheden gerigt worden waar Jezus zit, aan de regterhand Gods.
Ik maak mij bezorgd aangaande Leicester, en met blijdschap vernam ik uit een brief van den heer Knill, dat de Heere met hem was, en hem een liefelijk besef Zijner tegenwoordigheid gunde, in opening van hart en mond onder het spreken in Zijnen naam. Vaak overheerscht de Heere al zulke teleurstellingen, en ontdekt daarin niet alleen de vrijmagt van Zijnen wil, maar ook de kracht Zijner genade.
Het zal u zeker tot genoegen zijn te hooren, dat mijn zoon goed geslaagd is. Voorzeker heb ik vele reden om dankbaar het goede in mijne familie te erkennen; te meer wanneer ik rondom mij blik en bemerk, welk eene beproeving vele wederspannige kinderen waren en nog zijn voor begenadigde ouders. Ik ben, mijne waarde vriendinnen! Uwe zeer verbondene in den Heere, J. C. P.

Brief 262 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croydon 28 Oct. 1868

Mijne waarde en hooggeschatte Vriendin!
Ik had zeker gedacht, dat N. N. had opgehouden de Vereeniging tot ondersteuning van Arme Pelgrims te ondersteunen. Ik wist ook niet, dat de inteekening door u betaald werd. Ik heb mij vaak verwonderd over de wijze, waarop de heer N. N. handelde, bij het inkorten zijner uitgaven. Hij zeide, dat hij óf een paar rijpaarden moest afschaffen, of zijne onderscheidene inteekeningen aan Godsdienstige en weldadigheidsinrigtingen moest opzeggen, en op eens schijnt hij tot het laatste besloten te zijn. Wij zijn, om zoo te spreken, verpligt aan des Heeren zaak en Zijne arme kinderen al ons overschot te geven, en niemand kan verwachten, dat des Heeren hand ten goede over hem zal zijn, wanneer hij, zonder daartoe gedrongen te zijn, uit heb- of zelfzucht inkrimpt wat hij aldus aan des Heeren dienst toewijdde. Ik heb bij herhaling ondervonden, dat de Heere overvloedig vergeldt wat wij Hem geven, of onze betoonde liefde en mildheid jegens de leden van het verborgen ligehaam van Christus.
De brief van E. heeft mij zeer getroffen en genoegen gedaan. Er wordt in onzen tijd zoo weinig gevonden van die zoete gemeenschap met den Heere, waarvan zij spreekt, dat ik er over gedacht heb dien brief in de Evangelische Standaard optenemen, wat dienen kan deels tot opwekking, gelijk Petrus zegt, van de opregte gemoederen, zoowel als tot vermaning en bestraffing van den kouden en vleeschelijken staat, in welken de meeste Christenen zoo diep gezonken zijn.
Gevoel van zwakheid, waar men zoo veel heeft te doen wat kracht en moed eischt, is op zichzelve reeds eene ernstige beproeving. Zij die kennis hebben aan de uitputting en afmatting van den arbeid des verstands, kunnen zich een denkbeeld vormen van de beproeving, welke zwakheid medebrengt, ook waar men vrijd blijft van pijn en smart; maar waar die met pijn vermengd is, maakt het de beproeving erger, en het dagelijksch kruis zwaarder. Doch ik mag gelooven, dat ik er eenige geestelijke weldaad uit trek. Wij hebben beproeving op beproeving en slag op slag noodig, om onze ziel uit vleeschelijkheid en doodigheid te verlossen. Wij vervallen zoo ligt in vleeschelijke rust; maar beproevingen en lijden in ligchaam en gemoed zijn geschikte middelen om ons eenigermate ernstig te maken in gebed en smeeking; om kracht en wezenlijkheid te geven aan de dingen Gods; om ons te toonen, de ledigheid en nietigheid van het aardsche; om ons te doen gevoelen de gepastheid en dierbaarheid van den Heere Jezus; en naarmate wij meer de liefelijkheid en zaligheid in Hem proeven en smaken, wordt Hij meer innerlijk en bij ervaring al onze zaligheid en gansche begeerte. De Heere heeft Zijne eigene manier van handelen met ons. Niemand kan Hem den regel bepalen; en schoon Zijne bedeelingen met ieder afzonderlijk zeer schijnen te verschillen, en weinigen Zijn voornemen en doel in den tijd kunnen peilen — want Hij leidt de blinden langs den weg, dien zij niet gekend hebben, — nogtans zullen aan het einde al Zijne wegen bevonden worden te zijn wegen van barmhartigheid, waarheid en vrede, — allen gekenmerkt door oneindige wijsheid, en ontfermende goedertierenheid en liefde. Uw zeer opregte en toegenegene, J. C. P.

Brief 263 – J.C. Philpot aan den heer Parry

Croydon, 5 Nov. 1868

Mijn waarde Vriend!
Gij zijt zoo vriendelijk geweest om mij kennis te geven van het overlijden van onze waarde vriendin Mej. Wild. Het is nog al haastiger afgeloopen dan ik verwacht had; doch in aanmerking nemende den naderenden winter, welke haar zwak gestel zeer zou beproefd hebben, schijnt het mij toe dat het eene genade is, dat zij aangeland is in dat gelukkig land, van welker inwoners niemand zal zeggen: ‘ik ben ziek." Zij was eene van de eerwaardigste personen die ik in mijn leven gekend heb, en schoon er wel ietwat ruwheid of liever hards was in hare manieren, evenwel mengden zich daarmede zoovele goede gevoelens als ook verteederende genade, dat er niets afstootends of hinderlijks bij haar bleek. Ik achtte haar steeds hoog sinds onze eerste kennismaking, op mijn gewonen gang naar S. , en later bij den landbouwer op den heuvel. Zij was eene zeer liefhebbende en teedere dochter, en zij en hare arme moeder, hoe ruw ook in menig opzigt, waren bijzonder vereenigd in de dingen Gods, en waren vooral in den laatsten tijd elkander bijzonder tot troost. Er was vooral één ding in hare Godsdienst dat zeer aantrekkelijk was: — dat men rekenen kon op hetgeen zij zeide, en dat ze veeleer de kenmerken en bewijzen van Gods geopenbaarde gunst terughield dan op den voorgrond stelde, of dat zij wilde, dat men te hoog bij haar zou opzien. Ik bemerkte, dat de Heere haar in den laatsten tijd haars levens veel genade schonk, en schoon haar weg hobbelig en vol doornen was, nogtans werden haar lijden en beproevingen zeer gezegend en geheiligd aan hare ziel. Het ware te wenschen, dat zij vele gelijken had wier Godsdienst een even duidelijk kenmerk Gods droeg, eene Godsdienst even-zoo door den Heere geëigend, bekroond en gezegend.
Ik geloof, door Gods goedertierenheid, te mogen zeggen, dat ik langzaam in beterschap toeneem; doch de laatste ziekte schijnt van meer ernstigen aard en vaster te zijn dan een mijner aanvallen, die ik had sints ik Stamford verliet. Ik denk, dat de warmte en de inspanning van het prediken gedurende den laatsten zomer mijn gestel verzwakt heeft, waardoor de gevatte koude erger gevolgen had. Ik ben gevoelig over mijn opgesloten zijn in huis, dewijl ik sints mijne tehuiskomst de deur niet uitgeweest ben. Ik geloof echter, dat het lijden en de beproevingen niet nutteloos zijn geweest, maar dat zij mij eenigzins tot geestelijk nut waren. Hart zegt zoo wijselijk en regt:

‘Verdrukkingen doen ons aanschouwen,
Wat anders ons voorbij zou gaan."

Het schijnt ons tot stilstaan te roepen, opdat wij zouden letten op het einde, om ons te speenen en af te zonderen van de wereld, kracht en wezenlijkheid te geven aan de Goddelijke dingen, op te wekken de genade des gebeds en der smeekingen, ons te toonen de ledigheid van alle natuurlijke en schepsel-Godsdienst, ons meer geloovig en eenvoudig doen zien op den gezegenden Heere, te gevoelen, hoe gepast Hij is tegenover alle behoeften en nooden; en dat in Hem, en in Hem alleen vergeving, aanneming en vrede is. Ook ontdekt het en brengt aan het licht vele verledene zonden, en onder de werking der genade Gods brengt het ons tot belijdenis, zelfverfoeijing, boetvaardigheid, verbrokenheid en verootmoediging voor Hem, tegen Wien wij zoo diep en vreeselijk hebben gezondigd. Wij kunnen onzen eigen weg en beproevingen niet uitkiezen; en gewoonlijk weten wij niet wat de Heere in dit alles met ons voorheeft, totdat Hij daarover Zijn licht doet opgaan. Hij leidt de blinden langs den weg, dien zij niet geweten hebben; maar vroeger of later zal Hij al het kromme regt en wat hobbelachtig is effen maken. Zien wij terug op den afgelegden weg, o hoeveel is er dan, dat ons moest verootmoedigen in het stof. En toch, hoe wonderlijk is de Heere vaak voor ons verschenen en zijn op onderscheidene wijzen onze handen gesterkt. Mijne begeerte is, nu meer dan ooit in mijn leven, om te wandelen in de vreeze des Heeren, en te deelen in de ontdekking Zijner barmhartigheid, goedertierenheid en liefde. Er is in de ware Godsdienst eene Goddelijke wezenlijkheid, zooals onze lieve vriendin Mej. Wild ondervond op haar sterfbed; en zoo wij daarvan niets hebben dan hebben wij niets. Gij weet, dat ik altijd daarvoor gestreden heb van den dag af, dat gij voor het eerst mijn aangezigt zaagt en mijne stem hoordet in de kerk te Stadham; en dit deed mij doelen in uwe achting en toegenegenheid, omdat uwe eigen consciëntie daaraan getuigenis gaf als eene plegtige en zaligmakende waarheid, en dat daarin bestaat de hoofdsom en het wezen van alle levende Godzaligheid. Gij hebt van deze wezenlijke Godsdienst vele krachtige en wezenlijke getuigenissen ervaard in velen dergenen, die leefden en stierven in Allington, gelijk onzen lieven vriend T. en vele anderen; en ik vind het eene hooge weldaad voor uwe kleine plaats, dat de

Heere daar zoo vele levende getuigen had, dat Zijn oog in gunst daarover was, en dat Hij het gepredikte Woord ten uwen zoo zeer vereerde, toeëigende en zegende. Een en ander is eene liefelijke bevestiging van het voorleden en eene gezegende bemoediging voor de toekomst; want Jezus Christus, in Wien wij gelooven, is gisteren en heden dezelfde en tot in der eeuwigheid. Uwe zeer toegenegene, J. C. P.

Brief 264 – J.C. Philpot aan den heer Godwin

Croydon, 19 Nov. 1868

Mijn waarde Vriend!
.... Ik heb menigwerf gedacht, dat het eene groote genade is, dat het volk van God niet afhankelijk van elkander zijn tot het verschaffen van genade waardoor zij Gode leven. De bediening, de omgang met de vrienden, briefwisseling over de dierbare waarheden Gods, zij alle hebben hunne nuttigheid, en door alle dezen hebben wij zegen genoten of medegedeeld. Maar deze bakken droogen vaak spoedig uit, en zonder de onmiddelijke toepassing des Heeren zijn de wateren zelve van geene beteekenis. Welk eene barmhartigheid is het dus voor onze zielen, dat er een zeer genadige Heere is, in Wien naar des Vaders welbehagen al de volheid wonen zou, opdat wij uit Zijne volheid zouden ontvangen genade voor genade! Hoe gezegend gepast is Hij tegenover elke behoefte en ellende, en de arme ziel is steeds uitziende en verlangende naar, steunende op en klevende aan Hem als hare geheele zaligheid en gansche begeerte. Vrienden verlaten elkander, onze bekenden en beminden worden weggenomen, er is weinig gelegenheid of vereeniging en gemeenschap onder de Christelijke vrienden; maar de Heere is altijd nabij dag en nacht gereed om te helpen, vol van medelijden en ontferming jegens arme zonde-zieke zielen, en bekwaam om zalig te maken allen, die door Hem tot God gaan. Nooit heeft Hij iemand beschaamd of teleurgesteld, die op Hem vertrouwde; Hij is gewilliger om te hooren, dan wij om te bidden, meer bereid om te geven, dan wij om te vragen. De grootste, de eenige wezenlijke grieve der ziel is, dat zij tegen Hem zondigt, Zijne tegenwoordigheid verloochent, geen woord Zijner lippen verneemt, geen vriendelijke toelagching Zijns aangezigts ontvangt, of de aanraking Zijner handen gevoelt.
Mijn waarde vriend! wij gaan voor vast al af in de vallei des levens; onze loop zal weldra geëindigd zijn, en elk jaar is boven de Schriftuurlijke bepaling van den bestemden tijd des menschen levens. Mijne begeerte is, dat mijne laatste dagen de beste mogen wezen, en ik maar veel afschrik heb van te zinken in vleeschelijkheid en doodigheid. Er zijn vele dingen, die mijn gemoed beproeven, — inderdaad, enkele, ik mag wel zeggen vele dingen die mij beproeven heb ik nog nooit bij name genoemd, en hoogstwaarschijnlijk zal ik ze nooit aan eene levende ziel mededeelen. Ieder hart kent zijne eigene bitterheid, en de alsem en gal, die op den bodem van het hart ligt, komt niet altijd aan het licht; en toch wordt gevoeld, dat niets dan een woord des Heeren ze kan reinigen of verzoeten. Maar ik heb ondervonden, dat beproevingen en oefeningen van ligchaam en gemoed de ziel Gode levende houden, en zoo hoop ik reden te hebben, om benevens andere barmhartigheden, Hem te loven, dat het Hem behaagde mijne ziel meer of minder Hem te doen leven, en wel voornamelijk door omstandigheden, die op zich zelven smartelijk en benauwende zijn. Onder de wondervolle barmhartigheden van het Koningrijk Gods, is deze zeker niet de minste: de wijze waarop Hij zelfs die zonden, die ons tot schaamte en droefheid zijn, doet zamenwerken tot ons geestelijk heil. Christen te zijn is eene wonderlijke zaak, en hoe ouder ik word des te meer ontwaar ik hoe weinig Christenen er zijn, en hoe weinig wezenlijke genade er zelfs onder de beste Christenen bestaat of geopenbaard wordt. In dit leven blijft het, als het ware bij den knop; de volle vrucht schijnt verzegeld tot den staat der heerlijkheid.
Het blijkt, dat ik van mijne laatste krankheid niet zoo spoedig herstel, als ik verwacht en gewenscht had. Op den laatsten Zondagmorgen sprak ik zoo krachtig als in jaren niet geschied was; doch de warmte en inspanning, en daarop gevatte koude hebben mij zeer van streek gebragt. Het was voor mij, en zeker voor de vrienden ook, eene groote teleurstelling, dat ik al mijne beloften niet volbrengen kon; te meer daar zij zoo lang hadden uitgezien om hunnen ouden vriend en leeraar nog eens te zien en te hooreu. Ik heb wel te Oakham gesproken, doch ik geloof dat het mij zeer heeft achteruit gebragt.
Wij zijn door genade, allen bijzonder wel. Uw zeer toegenegene in de waarheid. J. C. P.

Brief 265 – J.C. Philpot aan mej. Clowes

Croydon 23 Nov. 1868

Mijne waarde Vriendin!
Ik heb mij zelven vaak beschuldigd wegens mijn niet schrijven aan u, en ik vrees, dat gij het niet alleen hebt toegeschreven aan onachtzaamheid, maar aan ondankbaarheid mijnerzijds, en eene armlijke erkentelijkheid voor de groote vriendelijkheid en gastvrijheid, die ik van u genoten heb. Doch ik geloof, lieve vriendin! dat gij weet hoe zeer mijn tijd door veelvuldige bezigheden bezet is, en dat mijn stilzwijgen niet voortkomt uit ondank of gebrek aan toegenegenheid; daarom neem ik de eerste gelegenheid waar, u eenige regelen te zenden.
Ten aanzien van u zelve, lieve vriendin! gij vondt te Y. dingen, die u deels tot dankbaarheid, deels pijnlijk voor uw gemoed waren. Met blijdschap hoordet gij de aangename nagedachtenis van uwen afgestorven broeder; en toch riep het u vele dingen voor de aandacht aangaande den geliefde, dien gij verloren hebt. Het was zijn geboorteland, en ik heb altijd opgemerkt, dat de Norfolkschen eene eigenaardige liefde hebben voor hun moederland. Zoo was het met uwen waarden man, die schoon langen tijd daarvan verwijderd, nog altijd veel op had met zijn geboorteplaats. Wanneer gij u op het havenhoofd bevondt, en uw oog gaan liet over de wijde zee onder de inademing eener gezonde lucht, hoe zeer verlangdet gij dan hun weder aan uwe zijde te hebben, en in uw oog wordt een stille traan gezien en aan uw borst ontglipt een zucht bij de herinnering aan het verleden, en het gevoel, dat gij hem in dit leven nooit weder zult aanschouwen. Maar gij hebt ervaard, dat de droefheid dezer wereld den dood werkt. Een hart, ledig van gevoel en toegenegenheid heeft een afkeer en wansmaak in alles, maar bij niemand meer dan bij eene weduwe, die met haren man alles op deze aarde verloren heeft. Doch deze aardsche smart is meerendeels zoo vermengd met zelfmedelijden, opstand, gemelijkheid, ondankbaarheid, schepselvergoding en hardheid des harten jegens God, dat het dikwerf, zoo niet zonde zelf dan toch eene oorzaak voor de zonde is. En ik wilde u vragen, of gij, na een vlaag van smart en voorbijgaande droefheid, of ook als de Heere u onder die zegende en ondersteunde, niet ondervonden hebt, dat duisterheid des gemoeds, hardheid des harten en ongeloof kennelijk de overhand had? Dit bedoelt de Apostel als hij ons zegt, dat de droefheid dezer wereld den dood werkt, in tegenstelling met de droefheid naar God, die eene onberouwelijke bekeering tot zaligheid voortbrengt. Onderstel niet, dat ik met dit te schrijven, onvriendelijk ben. Ik ken en heb gevoel voor uwen verlaten staat; maar daarom juist zoek ik u te vrijwaren, dat gij door u overtegeven aan uwe smarten die zoudt verzwaren, en dagelijks u meer verlaten te gevoelen. Ik hoop, dat de Heere u tot zich zal trekken, en dit lijden zal gebruiken om u te spenen aan alle aardsche geluk, om uw hart meer op Hem te bepalen. Wanneer het u gegeven werd goed te zien, gij zoudt er zeer dankbaar voor zijn, en zoudt ervaren, dat er zelfs een zegen was in uwe berooving.
Ten aanzien van mijzelven mag ik zeggen, dat het iets beter wordt; schoon mijne herstelling langzaam gaat. Thans houd ik meest het huis, en vrees dat ik den ganschen winter een opgeslotene zal zijn.
Mijne lieve vrouw en dochters vereenigen zich met mijn hartelijke groet. Uw zeer toegenegene J. C. P.

Brief 266 – J.C. Philpot aan mev. P. en mej. M.

Croydon, 22 Dec. 1868

Mijne waarde Vriendinnen in den Heere!
Ik kom weder met mijne gewone verontschuldiging, wegens verzuim aan u te schrijven; mede in vereeniging met mijnen arbeid, zoo ik vertrouw, ten zegen van Gods Kerk; en aangezien gij onder anderen ook zult lezen wat ik schrijf, vertrouw ik dat het zal zijn alsof ik regtstreeks aan u had geschreven.
Met dank mag ik zeggen, dat ik mij iets beter gevoel sints dat ik u het laatst schreef. Een paar malen heb ik wederom eene kleine wandeling kunnen doen, en sedert mijne tehuiskomst ben ik Zondag 11 voor het eerst weder in de kerk geweest. Ik was verblijd wederom met het volk zaam te zijn, en zij schenen verheugd mij in hun midden te zien. De tekst was Jes. 12: 2; doch ik had niet zooveel genoegen onder mijn vriend als ik gehoopt had en wel eens genoot; doch wij weten hoe onderscheidenlijk wij in ons hooren zijn, en hoe afhankelijk, dat de Heere Zijn Woord geest en leven maakt voor onze ziel. De discipelen, die de genadige woorden uit des Heeren eigen mond hoorden in de dagen Zijns vleesches, gevoelden en wisten maar weinig van hunne kracht en beteekenis. Na zijne Opstanding en Hemelvaart, toen Hij hun den Trooster en Leeraar

zond, die hen indachtig maakte wat Hij gezegd had, werd hunne beteekenis hen duidelijk en de waarheid en kracht Zijner woorden hunner zielen ingedrukt. Niet alleen moet het zaad goed zijn, maar ook moet er een goed toebereide aarde voor wezen; en zelfs dan nog zijn regen en zonneschijn noodig om het te doen ontspruiten, te groeien en vruchten te doen dragen. Het is eene groote genade, als in ons vervuld wordt het woord des Apostels: 'Het woord van Christus wone rijkelijk in u, in alle wijsheid." Ons hart moet altijd met iets vervuld zijn, of met zonde, wereldgezindheid, ijdelheid en dwaasheid, of met de plegtige wezenlijkheden der eeuwigheid. En naarmate ons gemoed en gedachten met het een of het ander bezig zijn, kunnen wij gezegd worden te zijn voor God of menschen. Als zonde, vleeschelijkheid, wereldschgezindheid en alles wat ijdel en dwaas is, onze gemoederen bezig houden en in bezit nemen, dan zal de groei van dit onkruid het leven Gods in de ziel doen stikken; en wij worden dor, onvruchtbaar, ongeloovig en wereldsch, beide voor God en in ons verkeer en gedrag onder de menschen. Maar wanneer het woord van God diep in onze ziel wortelt, dan zullen wij iets verstaan van Goddelijke wezenlijkheden, en er zal meer of minder vruchtbaarheid zijn voor God en menschen; alle waarheid, die wij zaligmakend en ten onzen goede kennen, alle ervaring, die wij hebben van de dingen Gods, alle kennis, vereeniging en gemeenschap die wij hebben of kunnen hebben met den Vader en den Zoon, kan alleen verkregen worden door het woord der waarheid, door den Geest ontdekt tot verlichting des verstands, en door Zijne kracht aan hart en geweten toegepast. In het heiligend licht en leven, dat door het Woord in de ziel komt is deze groote zegen, dat zij het hart opwaarts trekken tot het hemelsche, en alzoo onderwerpen en buiten houden de kracht dier wereldsche dingen, waarmede ons gemoed van natuur vervuld is, en waarin onze vleeschelijke natuur haar leven vindt. Maar het wonderlijkste is, wat vreemde en schielijke veranderingen en afwisselingen er in het gemoed plaats hebben: zoodat wij in het eene half uur zoo onder den invloed der eeuwige dingen schijnen te zijn, als of niets anders ons zoeken en begeeren waardig was; en toch in het volgende half uur blijken onze gewaarwordingen zoo vleeschelijk, wereldsch, zondig, zinnelijk, duister, onwetend en ongelovig, als of er geen greintje genade of Goddelijke vrees in de ziel was of ooit geweest is. Doch te midden van al deze wisselingen is het ons genade, dat wij te doen hebben met den Vader der lichten, bij Wien geene verandering is noch schaduw van omkeer, en met Zijn Woord dat in eeuwigheid blijft. Dat wij het hoog waarderen, met voordeel en genoegen steeds mogten onderzoeken, zijne kracht en invloed mogten gevoelen, naar zijnen inhoud gevormd worden, en het immer bevinden een lamp voor onzen voet en een licht op ons pad. Het is een schat door niets ons te rooven; en schoon wij de prediking des Evangelies altijd hoog hebben te schatten, als een ordonnantie Gods, en dankbaar mogen zijn daarin te deelen, nogtans behaagt het den Heere menigmaal onze zielen in het verborgen, evenzeer zoo niet meer te versterken en te onderwijzen door het lezen en de overdenking van het Woord Zijner genade. Ook strijdt dit niet met, noch heeft een schadelijken invloed tegen de prediking des Woords; want de beste hoorders zijn degenen, die het meest in de eenzaamheid onderwezen zijn door het Woord, en waar de ziel bevochtigd is door eigen onderzoek des Woords, gebed en bepeinzing, daar is zij het meest gepast tot het ontvangen van deszelfs openbare bediening. Daarbij, levendig en opgewekt te zijn is levende en levendig te verkeeren in de dingen Gods; en dit kan niet geschieden door nalatigheid, verzuim en zorgeloosheid, als of God de zegeningen zoude geven onafhankelijk van ons zoeken en begeeren. Doch laat ik hierop niet verder doorgaan, opdat mijn brief niet al te veel over één onderwerp handele. Ik zend u eenige brieven, waaronder enkele van een Fransche dame, over wie ik tot u gesproken heb. Ik had haar uitgenoodigd eenigen tijd van hare vacantie hier door te brengen, en verzocht haar tevens, mij eenige mededeelingen te doen van Gods bedeelingen met hare ziel; en ik gaf haar vrij, om zoo het haar gemakkelijker was, mij in haar eigen taal te schrijven. Dat zal u eenig licht geven over het een en ander in haren brief Er zijn onderscheidene zaken in hetgeen zij mij schrijft van des Heeren handelingen met haar, waarover ik dikwerf gedacht had. Er is iets wezenlijks, waars, oorspronkelijks en frisch in, dat kennelijk de onderwijzing en het werk des Heeren aanwijst, wat een diepen indruk had op mijn gemoed; en hare wijze van doen is zoo eenvoudig, nederig en bescheiden, dat hetgeen zij zegt zich zelven aan de conscientie aanbeveelt. De meesten onzer oude belijders zijn zoo ingenomen en overheerscht door eene zekere overgeleverde Godsdienst, dat, als wij iemand aantreffen, die geleid werd langs een bijzonderen en toch onmisbaar begenadigden weg, het met bijzondere kracht en frischheid zich aan het gemoed voordoet.

En nu lieve vriendinnen! ik wensch u toe het genot van al die zegeningen, welke ons herinnerd worden ook door den tijd des jaars: — aangenomen dat het omstreeks zulk een tijd was toen de Heere in de wereld kwam; en dat wij nooit vergeten waartoe Hij kwam, dewijl dat allerbelangrijkst voor ons is. 'Dit is een getrouw woord, en aller aanneming waardig, — en dus ook voor ulieden en mij, — dat Christus Jezus in de

wereld kwam, om de zondaren zalig te maken'; en kunnen wij er niet aan toevoegen — ik altans ben er zeker van, dat ik er vele reden toe heb: 'waarvan ik de voornaamste ben?' En wederom: 'De Zoon des menschen kwam om te zoeken en zalig te maken, wat verloren was.' En waren wij niet verloren, tot alle voornemen en oogmerken, volkomen verdorven zonder hoop of hulp? En hebben wij niet duizendmalen onszelven meer verdorven, zoodat wij bovenal behoefte aan Hem hebben, in Wien al onze hulp is? Ik beaam ten volle, dat een regte kennis van zonde en van de diepten van den val noodzakelijk is tot eene regte beschouwing of gevoel van zaligheid, door het bloed des Lams.
Ik ben, door genade, over het geheel zoo wel als ik omtrent dezen tijd des jaars kan hopen, als wanneer ik meest het huis moet houden; en heb hoop bij goed weder eens de frische lucht te mogen genieten.
Mijn schrijven aan u, waarde vriendinnen! zou ik gerekend willen hebben mede aan de andere waarde vrienden te Oakham te zijn geadresseerd. Aanvaard mijn liefdegroet voor u en voor hen.
Mijne geheele familie omringt mij, en is, door genade, bijzonder wel. Uwe zeer toegenegene in den Heere. J. C. P.

Brief 267 – J.C. Philpot aan den heer Copcutt

Croydon, 8 Jan. 1869

Mijne waarde Heer!
Gij spreekt in uwen brief van eene leerrede van wijlen den heer M. Kenzie. Hij was waarlijk een begenadigd, Godzalig man, en vele jaren mede redacteur van de Evangelische Standaard. Hij stierf in het jaar 1849, vergelijkenderwijs nog jong zijnde zeer gewaardeerd door de kerke Gods als een dienaar der waarheid, en werd, naar ons toeschijnt weggenomen te midden van zijne meeste bruikbaarheid, onmisbaar als hij scheen; zijn uiteinde was gezegend, en liet eene blijde nagedachtenis achter.
De heer Tiptaft was waarlijk een zeer achtenswaardige man en mijne nagedachtenis, die ik van hem schreef, is maar een zeer gebrekkig berigt van zijn zelfverloochenend leven, afzondering der wereld, toewijding aan het werk der bediening, edel en mild karakter des gemoeds, hetwelk mij bleek sints ik hem kende. Het is opmerkelijk, hoe de Heere zijne bediening toepaste en zegende. In mijnen tijd werd niemand zoo zeer gebruikt tot bekeering van zondaren als tot vertroosting van Gods volk. Hij had geen bijzondere gaven als Evangeliedienaar, in den gewonen zin des woords; maar wat hij sprak was met gezag en kracht, dewijl hij het voor zichzelven kende en wist door Goddelijke onderwijzing en geestelijke ervaring, en het werd bevestigd en gesterkt door de kracht van zijn leven, en zijn opregt Godzaligen wandel. Hij was dus een treffend toonbeeld, dat het niet is door kracht of door geweld, dat het niet is van het schepsel, maar door den Geest van den Heere der heirscharen is alle wezenlijk werk. 'Wat gewerkt wordt door welsprekendheid raakt alleen het vleesch, en verdwijnt; maar wat God door de kracht Zijner genade in de ziel werkt is zaligmakend en blijft.
Ik zou wel willen, dat gij eenige van de vorige jaargangen van de Ev. St. te lezen hadt, aangezien daar in vele beschouwingen, brieven, levensberigten enz. voorkomen, die zeer stichtelijk zijn. Uw zeer opregte J. C. P.

Brief 268 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Crydon 27 Jan. 1869

Mijne waarde vriendin!
In de overtuiging, dat u enkele regelen van mij niet onwelkom zullen zijn, ook ben ik aan de beurt zoo ik meen, gevoel ik mij gedrongen dezen aan u te schrijven. Christelijke zamensprekingen zijn vaak zeer voordeelig; en waar dit door persoonlijke ontmoeting afgesneden is, blijft niets over dan per brief dat te ondernemen. Niet dat ik in mijzelven bekwaam ben u iets te schrijven, dat uw geestelijk heil kan bevorderen; maar dewijl de Heere soms zoo genadiglijk mijne geschrilten in Zijne dienst wilde gebruiken, bemoedigt mij dit, om de gemeenschap te onderhouden met degenen, die ik ken en liefheb in de waarheid.
Bij allen, die waarlijk God vreezen en gelooven in Zijnen gelielden Zoon; — bij allen, in wiens hart de

gezegende Geest genadiglijk werkt een afbreken en opbouwen, vernedering in eigen oogen en dierbaar maken van Christus, vertoonende het kwaad der zonde, hun gevende berouw en bekeering van haar, in hen scheppende liefde tot ware heiligheid en geestelijkgezindheid des gemoeds, vereenigt met zachtmoedigheid, eenvoudigheid, opregtheid, teederheid, verslagenheid des harten en boetvaardigheid des geestes, — ik zeg, waar de gezegende Geest dit alles dus werkt, daar alleen wordt de ware vereeniging in de plegtige dingen Gods gevonden. De ware vereeniging ligt diep, en hare fondamenten zijn verborgen voor het gezigt. Er is niets aardsch of natuurlijks in dezelve; en aangezien alles wat aardsch en vleeschelijk is, om zoo te spreken, in den top zweeft, zoo wordt alle ware geestelijkheid, heiligheid en genade, als gewigtig en vast op den bodem gevonden. Wanneer gij uw eigen hart onderzoekt, zooals licht in Gods licht aanschouwd wordt, dan zult gij ervaren, dat het beste gedeelte uwer Godsdienst in de diepte ligt. Daarom is het onmogelijk iets te weten van de verborgenheden der ware Godsdienst en der levende Godzaligheid zoo hij niet genoegzaam ingeleid is in zijne eigene ziel. En zoo ondervindt een Christen tot zijne verwondering en verbazing, dat hoe lager hij in zich zelven zinkt, hoe meer hij zich zelven verafschuwt, vernedert en in zijne ziel voor den Heere verootmoedigd is, des te digter vermag hij tot Hem te naderen. Op deze wijze wordt een gezigt en besef onzer vreeselijke zonden, de boosheden onzes harten, de ongeregtigheden welke meerder zijn dan de haren van ons hoofd, onder de opmerking en het gevoel der oneindige verdraagzaamheid Gods, Zijne teedere ontferming in Christus, de rijkdommen Zijner allesovervloeijende genade, de diepten Zijner wondervolle liefde, — ik zeg, dit wordt ons zeer voordeelig. Totdat wij wezenlijk vernederd en verootmoedigd zijn geworden voor God, onder een gezigt van Zijne barmhartigheid en genade in Christus Jezus, vermogen wij niet eerlijk te handelen met ons zelven, of dat anderen dat doen. Onze hoogmoed, eigengeregtigheid, vermetelheid en geveinsdheid, onze valsche stelling en onwaar handelen voor God en eigen geweten doet ons terugdeinzen van de beproeving door Zijn Woord en het licht Zijns Geestes. Zoo lang een mensch in eigen kracht en goedheid staat, treffen al de vloeken der Wet Gods hem als zondaar; maar wanneer hij, als het ware, vlak op zijn aangezigt valt, in belijdenis zijner ongeregtigheid, zich zelven verfoeijende vanwege zijne snoodheid, en in geloof, hoop en liefde leert uitzien naar den Heere van leven en heerlijkheid, als de zonde uitdelgende door Zijns zelfs offerande, — dan bedaart den storm, en de zegeningen, beloften en goedertierenheden des Evangelie's dalen op zijne ziel neder gelijk de zachte, malsche regen en de verfrisschende dauw. En naarmate deze barmhartigheden in zijn harte ingaan brengen zij in hem alle Evangelische vruchten voort. Gebed en somtijds dankzegging, geestelijkgezindheid, liefde tot den Heere en Zijne waarheid, ernstige begeerte om te wandelen in Zijne vreeze en te leven tot Zijnen lof, afscheiding in hart en geest van eene Goddelooze wereld, een verstaan van de Hemelsche beteekenis der Schriften, en uitstrekken van de koorden der liefde en toegenegenheid tot het dierbaar volk van God; — deze en andere vruchten ontspruiten en groeijen in het hart, dat waarlijk vernederd is door genade. En integendeel, waar het kwaad der zonde weinig wordt gekend of gevoeld, waar geen vernedering des geestes of verootmoediging des gemoeds is voor den Heere, als zoo buitengewoon vuil en snood, en geen daarmede overeenkomstig besef der oneindige barmhartigheid en goedertierenheid Gods, — daar bestaat de Godsdienst hoofdzakelijk in naam. In die aarde werd steeds welige groei en aankweeking gevonden voor hoogmoed, eigengeregtigheid, vermetelheid, huichelarij, wereldschgezindheid, vleeschelijkheid, hebzucht, een twistzieken geest, een naam van te leven terwijl men dood is, een beuzelen met God en het geweten, een toegeven aan geheime afgoden, een wandelen in vele dingen, die den Heere zeer mishagen. Zijt daarom niet bevreesd, lieve Vriendin! als gij het ergste van u zelven beschouwt. Gij hebt noch de helft, noch geen tiende, ik mag wel zeggen, het honderste gedeelte niet aanschouwd. Met al uwe bevinding van vele jaren, en al het gezigt en besef, dat gij hadt van het kwaad, dat in u is, hebt gij inderdaad nog maar weinig gezien en gekend van wat een gevallen zondaar voor Gods is. Waarlijk niemand onzer zou dat gezigt kunnen verdragen. De aanschouwing daarvan zou ons tot wanhoop brengen, tenzij Gods kracht ons bijzonder ondersteunde. Maar ik wilde tot u en tot al mijne vrienden in den Heere zeggen: Zijt niet bevreesd, dat gij te laag in uwe eigen beschouwing zoudt dalen. Hebt een afschrik van vermetelheid, hoogmoed, eigengeregtigheid, ijdel vertrouwen, eene doode verzekering en ledige pligtpleging; maar begeert zoete vernedering, verslagenheid des harten, boetvaardigheid des Geestes, teederheid des gewetens, geestelijkgezindheid, zachtmoedigheid en langmoedigheid; en bovenal, begeert ernstig de dierbare openbaringen des Heeren aan uwe ziel, liefelijke toestralingen van Zijn Persoon en werk, een doorbreken van het licht Zijns aangezigts, en van wat Hij is in Zich zelven als de Zone Gods, en als de Middelaar Gods en der menschen; de opgestane en verheerlijkte Voorspraak, die volkomen kan zalig maken, al degenen, die door Hem tot God gaan. De Heere wil ons leeren, dat genade genade is, en dat wij op geene andere wijze kunnen zalig worden. Het is eene les niet

moeilijk te leeren uit het Woord, maar ze te kennen in hare gezegende wezenlijkheid en waarheid, is niet zulk eene gemakkelijke zaak, want ze kan alleen gekend worden door de bevindelijke kennis van de diepten der zonde en schuld, uit welke zij redt en behoudt. Terwijl wij in deze diepten ingeleid worden, schijnt het voor de ziel van rondom ellende en wanhoop. Zij bemerkt niet, dat dit gezigt en besef van zonde eene noodzakelijke voorbereiding is tot wat genade is en vermag; maar wanneer de genade zich openbaart in hare volheid en algenoegzaamheid, dan verwondert men zich dat de genade zoo rijk en vrij zou kunnen zijn om zulk een vuile ziel te bereiken of ooit te behouden.
Ik zend u eenige brieven, in welke gij eenige uitdrukkingen zult vinden van des schrijvers oordeel over mijn hoofdartikel. De meeste schrijvers zijn slechte beoordeelaars hunner eigene geschriften, schoon ze de gewaarwordingen kennen onder welke zij schreven en het onderwerp dat zij behandelden. Ook de lezers zijn onbevoegde regters, tenzij zij geleid werden in dezelfde of evengelijke wegen. Dit zult gij bemerken uit het gezondene. Zij die niet eenige ervaring hebben van het pad, dat hier geschetst wordt, kunnen het moeijelijk verstaan of volgen; maar die met smart hebben ervaard, wat het beteekent van de regte wegen des Heeren af te dwalen en dan zijn stil gehouden en teruggebragt, zullen het veelligt met instemming lezen.
Ik kan niet veel van mij zelven zeggen, dan dat ik tot heden van krankheid verschoond bleef; maar ik moet soms vreeslijk hoesten, en mijne ademhaling is vaak belemmerd, en ik gevoel niet die krachten te hebben die ik eenige jaren geleden had. Misschien zal het, met Gods hulp en zegen, wat aanbeteren als het wat op-zomert en ik eens meer kan uitgaan.
Ons aller groet aan u beiden. De mijne aan de vrienden. Uw zeer toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 269 – J.C. Philpot aan mej. Clowes

Croydon 16 Febr. 1869

Mijne waarde vriendin!
Ik gevoelde begeerte om u eenige letteren te zenden met betuiging van mijne deelname bij het terugkeeren van den treurigen dag, op welken gij beroofd werd van den wellust uwer oogen; en schoon ik niet wensch op te wekken die droefheid, welke de dood werkt, evenwel gevoel ik behoefte voor en met u te deelen onder den last van uw smartelijk verlies. Hoe snel ging de tijd voorbij sinds dien donkeren en zwaarmoedigen dag; en ik vertrouw dat het de scherpte der droefheid verzachte, schoon de eenige ware balsem gevonden wordt in die zoete vertroostingen, welke de ziel kunnen opbeuren onder het zwaarste leed. Mij dunkt, gij zult nu meer duidelijk zien en met meer blijvenden dank gevoelen, de onuitsprekelijke genade, dat uw waarde man zulk een liefelijke getuigenis heeft achtergelaten van zijn deelgenootschap in het dierbaar bloed en de geregtigheid van onzen genadigen Heere. Het is een gedurige vertroosting, wanneer gij het door geloof verstaan moogt, en het is het beste middel tegen alle murmureering en opstand onder moeielijke bedeelingen.
Groot en veel zijn uwe goedertierenheden, wanneer gij ze maar duidelijk moogt zien en bekennen. Hoe vele arme weduwen hebben diepe uitwendige beproevingen, waarvan gij verschoond zijt. Hoe vele anderen zijn lijdende in ligchaam of gemoed, en hoe vele Godzalige vrouwen missen het duidelijk bewijs, dat hunne mannen in den Heere ontsliepen. Ook zijt gij niet zonder liefelijke getuigenissen en genadige bezoekingen des Heeren aan uwe ziel; — alle, welke dingen zijn, of behooren te zijn, stoffe van dank en troost. Uw zeer toegenegene J. C. P.

Brief 270 – J.C. Philpot aan mev. P. en mej. M.

Croydon, 3 Maart 1869

Mijne lieve Vriendinnen in den Heere!
Aangezien gij eenige letteren van mij zult verwachten, wil ik u niet teleurstellen, schoon ik mij tans onbekwaam vind om u iets wezenlijks, uwer overweging waardig, te schrijven; toch vertrouw ik van uwe toegenegenheid en vriendelijkheid, dat gij er mij in dragen zult met mijn gebrekkig schrijven.
Onder de beproevende en pijnlijke gedeelten onzer ervaring hebben wij te leeren de dorheid en doodigheid

onzer zielen, wanneer wij niet dadelijk onder kennelijke Goddelijke invloeden zijn, en dat in zulke tijden onder ons spreken en schrijven over de dingen Gods, alles wat wij voortbrengen met doodigheid en onvruchtbaarheid geslagen schijnt. Onze genadige Heere zegt naar waarheid: ‘Zonder Mij kunt gij niets doen." Hij is en moet altijd voor ons en in ons en tot ons alles zijn. Zonder Zijne Goddelijke invloeden en mededeelingen kunnen wij bidden, lezen noch overdenken met eenig beoefend levendig geloof; en aangezien al ons heil en voorspoed in Hem en alle mededeeling uit Hem is door het geloof, zoo laat het gemis Zijner genadige invloeden door den Geest ons duister, dor, droog en doodig. Maar wat eene barmhartigheid is het voor degenen, die deel hebben in de liefde, het bloed en de genade des Zone Gods, dat Hij niet verandert; maar rust in Zijne liefde, als met Hem vereenigd Wien niemand kan afkeeren, en die gisteren, en heden dezelfde is, en tot in der eeuwigheid. Wanneer wij een oog slaan op al de verzoekingen, beproevingen, zonden, afkeerigheden, omdoolingen en ter zijde afwijkingen, waardoor wij schuldig waren aan alle harde gedachten, rebelleerende en dwaze opwellingen, met al de droevige schaden, afwijkingen van het goede, inwilligen van het kwade, neigende naar eigen zin en wil en weg, en al die vele onbestaanbaarheden, die ons somtijds schijnen te verschrikken bij het terugzien op onzen weg, dat we misschien ons niet ten eenenmale bedrogen hebben: — ik zeg, wanneer wij een blik werpen op al deze dingen, wat hebben wij dan veel reden om nauw te kleven aan het dierbaar bloed en de geregtigheid van den Christus Gods, opdat wij in Hem eene veilige schuilplaats mogen vinden voor onze vuile, schuldige en zondige zielen! Het is toch bedroevend, dat er na zoo jarenlange ervaring van goedertierenheid en barmhartigheid Gods, en na alles wat wij hebben gezien, gekend, getast, gevoeld en gesmaakt van den Persoon en het werk van den Heere Jezus, van Zijne gepastheid, schoonheid, zaligheid, genade en heerlijkheid, — dat wij steeds zooveel zonde, vleeschelijkheid, ongeloof, wantrouwen en allerlei andere kwaden in ons levende en woelende vinden. Hoe vertoont ons dit de diepten van onzen val en de ongenezelijke verdorvenheid van onze natuur, zoodat tijd noch vordering der jaren, ligchamelijke zwakheden noch eenige andere wisseling van omstandigheden, dit ellendige hart kan veranderen, eenen regten gang kan geven, of het gehoorzaam en vruchtbaar kan maken; maar dat het gelijk de dorre heide trotsch alle aankweeking bloem noch vrucht kan voortbrengen. Maar wat is het aan den anderen kant eene rijke en onuitsprekelijke genade voor degenen, die uit God geboren zijn, dat zij eene nieuwe en Goddelijke natuur zijn deelachtig geworden, waarin door eene Almagtige hand geplant zijn de dierbare genaden des geloofs, der hoop en der liefde, met alles wat hen bekwaam kan maken om deel te hebben aan de erve der heiligen in het licht. Misschien zien en gevoelen wij bij het klimmen der jaren en het bevestigd worden in de waarheid meer klaar en onderscheidenlijk het groote verschil, dat deze beide naturen van elkander scheidt, en bemerken alzoo ook met verwondering de vreeselijke verdorvenheid der eene, en het geestelijk karakter van de andere, zooals de eene zich baadt in al den draf der aarde, ja ik mag wel zeggen, in al de zouden der hel, terwijl de andere zich verheft tot alles wat heilig en Hemelsch en goed is. Huntington pleeg te zeggen, dat hij een drie-mensch was, schoon slechts een mijnwerker: 1. als een mensch; 2. als hebbende een ouden, en 3. als hebbende een nieuwen mensch. Deze getuigenis is waar. ‘Wij hebben ons natuurlijk ligchaam dat ons dikwerf doet zuchten onder zwakheden en krankheden, die ons treffen; vervolgens is er die verdorvene natuur, welke zoo lang was en nog is zulk eene ellendige plaag; en dan is er eindelijk, die nieuwe en Goddelijke natuur, gelijk wij hopen, die uit God geboren is en die niet zondigt, schoon wonende in het midden van zonde en verdorvenheid. Nu, gelijk het natuurlijk ligchaam ondersteund wordt door spijze, en onze verdorvene natuur gevoed en gesterkt wordt door alles wat kwaad is, alzoo wordt de nieuwe mensch der genade ondersteund door de reine waarheid Gods, en bijzonder door de mededeelingen van genade en leven uit de volheid van den gezegenden Heere. De nieuwe mensch der genade ziet naar Hem uit, luistert naar Zijne stem, hoort naar Zijn Woord, verlustigt zich in Zijn Persoon en werk, verlangt naar de bezoekingen Zijner tegenwoordigheid en de openbaringen Zijner liefde; en o, hoe verlangt, hijgt en roept zij naar Hem, zeggende: ‘Och wanneer zult Gij tot mij komen!" en hoe verblijd zou zij, gelijk Hart zegt, Hem inlaten, en Hem de beste plaats inruimen! Maar hoe schielijk schijnen vaak deze ernstige begeerten en uitgangen optedroogen en te sterven; en onze ellendige harten zinken weder in het stof, alsof er geen greintje genade of sprankje van Goddelijk leven in ons was of ooit geweest ware. Hoe ernstig bid en smeek ik vaak den Heere, dat Hij het deksel mogt wegrukken, met gezegend en heerlijk licht mogt doorbreken, en tot mijn hart komen in de kracht en de heerlijkheid Zijner opstanding. Er is veel waars in Hart's woorden:

‘Wij bidden om nieuwgeboren te zijn; En weten niet wat wij bedoelen."

Maar wat eene onuitsprekelijke genade is het voor ons, dat de Heere niet verandert zooals wij veranderen, en dat Hij ons niet aanschouwt zooals wij staan in al onze vodden en verderf, ten eenenmaal vuil en dwaas, maar in den Persoon van Zijnen Geliefden Zoon, in Wien Hij al Zijn welbehagen heeft.
U beiden, met allen die mij kennen en lief hebben in den Heere, die onder u aanbidden met uwen geliefden en waarden Voorganger en zijne vrouw, de diakenen en leden der gemeente bevelen wij den Heere. Uwe zeer genegene in den Heere! J. C. P.

Brief 271 – J.C. Philpot aan den heer Tips

Croydon, 19 April 1869

Mijn waarde Vriend!
Gelukkig kan ik u melden, dat ik nog leef, en dat het gerucht van mijnen dood dus onwaar is. Het heeft evenwel den Heere behaagd, in de laatste jaren Zijne drukkende hand over mij uit te strekken, zoodat ik niet meer bij magte ben tot het werk der bediening, behalve in den zomer als het weder schoon is, aangezien het koude, vochtige weder groote invloed op mijne borstkwaal heeft. Ik zag mij derhalve genoodzaakt Stamford te verlaten, dewijl het mij daar te koud was, en heb een warmer luchtstreek opgezocht. Toch heb ik het voorregt nog te schrijven en elke maand ziet dan ook een leerrede van mij het licht.
Ik denk, dat gij uw bezoek te Stamford nog niet vergeten zijt, en wat gij daar hoordet en zaagt, schoon wij niet zooveel konden zamenspreken als geschied zou zijn, wanneer wij elkander goed hadden kunnen verstaan. Doch ik vertrouw, dat we een betere taal, de tale Kanaans verstaan. Ik twijfel niet, of gij zult uw deel van beproevingen en verdrukkingen gehad hebben sints we elkander zagen, en ik hoop, dat zij gezegend en geheiligd zijn ten geestelijken nutte uwer ziel. Door vele verdrukkingen moeten wij ingaan in het Koningrijk der Hemelen, en vele zijn de tegenspoeden des regtvaardigen, maar uit alle die redt hen de Heere. Hierin bestaat het groote onderscheid tusschen de verdrukkingen des regtvaardigen en van den goddelooze, zoo dat ze den eenen ten zegen en den anderen ten vloek worden; want het hart van dezen wordt er door verteederd, en het hart van genen verhard. Ten opzigte van den regtvaardigen zijn ze een middel tot gebed en smeeking tot den Heere, en speenen het hart aan de wereld; maar bij den goddelooze brengen ze verharding, medelijden met zich zelven en opstand voort. Welk eene genade is het een God te hebben om toe te gaan, en te weten, dat wij een barmhartig, medelijdend Hoogepriester hebben aan de regterhand des Vaders, die medelijden kan hebben met onze zwakheden, en volkomen kan zalig maken, allen die door Hem tot God gaan. Wanneer wij zien op de majesteit, heiligheid, regtvaardigheid en reinheid van God, en licht ziende in Zijn licht, alzoo ook een gezigt erlangen van eigen zondigheid en verdorvenheid; als wij denken aan de tallooze, ja oneindige zonden en misdaden, die wij in gedachten, woorden en werken bedreven; wanneer wij daarbij beschouwen onze hulpeloosheid en onbekwaamheid om onze zielen te behouden of te bevrijden van den toekomenden toorn: — het zien en gevoelen van deze dingen is genoeg, om onze zielen wanhopig te maken. Maar wanneer wij met het oog des geloofs mogen zien, welk een Zaligmaker God voor arme zondaren beschikt heeft in Zijnen geliefden Zoon, welk een almagtig Aflosser, eeuwiglevende Voorspraak, en alles beheerschende Middelaar Hij is, — dan verwekt dat in ons eene liefelijke hoop en gezegende bemoediging, en het gaat in geloof en liefde uit naar dezen Goddelijken Middelaar, bij het gevoelig besef hoe gepast, hoe dierbaar Hij is dengenen, die gelooven. Zoo hebben wij dus te leeren, dat er geene zaligheid is, dan door souvereine genade, dat de Zoon des menschen kwam om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was. Wij zijn zeer onwillig om ons zelven te beschouwen, en nog meer om ons als zondaren te gevoelen; maar alleen als zondaars kunnen wij zalig worden, want 'het is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Jezus Christus in de wereld kwam, om de zondaren zalig te maken." De uwe met Christelijke toegenegenheid, J. C. P.

Brief 272 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croydon, 21 April 1869

Mijne lieve Vriendin in den Heere!

De mededeeling in uwen laatsten brief van het afsterven van Mej. Prentice uit dit tranendal heeft mij wel getroffen, maar kwam niet geheel onverwachts, dewijl uwe laatste letteren mij op dien slag hadden voorbereid. Het zal voor haar zeker eene gezegende wisseling zijn, want in de laatste jaren leed zij veel en zwaar, wat misschien nog minder voor haar te dragen was dan menig ander, die hetzelfde lijdt. Ik beschouwde haar, onder opmerking van wat God aan hare ziel en onder welke omstandigheden Hij het deed, als een bijzonder toonbeeld van de kracht Gods. Ik kan mij alles niet woordelijk herinneren, wat mij vaak tot smart is, dat mij zooveel van wat mij wordt medegedeeld, voorbij gaat; maar ik verzeker u, dat als ik u kon wedergeven wat zij mij vertelde van Gods bedeelingen met hare ziel, dan zoudt gij het waarlijk opmerkelijk en der gedachtenis waardig keuren. Hare verlossing en uitredding was mij altijd als eene der grootste, die ik ooit hoorde, en ten opzigte van hare klaarheid en kracht verschilt zij weinig bij hetgeen van Hart en Huntington getuigd wordt. Het was omtrent op de volgende manier: zij verkeerde in diepe zielsangsten, en sloot zich op in eene donkere kamer, waar zij op haar aangezigt ter aarde viel. Onverwachts en eensklaps werd de plaats verlicht als met eene hemelsche heerlijkheid; verbaasd op dat gezigt zag zij op, en het was haar als zag zij God den Vader zitten op Zijnen eeuwigen troon, tot haar sprekende deze of dergelijke woorden: 'Uit de werken der wet kunt gij niet zalig worden. Buiten Mijnen geliefden Zoon ben Ik een verteerend vuur; maar om Zijnentwil heb Ik u al uwe zonden vergeven, verledene, tegenwoordige en toekomende, en gij zult eeuwig de Mijne zijn; levende tot Mijne eer.' Dit is zoo wat de hoofdzaak, en ik meen zoowat de eigen woorden. Ik behoef u niet te zeggen, welk eene wonderlijke verandering dat in hare ziele teweegbragt; maar die woorden 'leven tot Mijne verheerlijking' schenen den diepsten indruk op haar te maken, want dat vond zij de grootste moeijelijkheid, en hare onbekwaamheid tenzij door bijzondere genade. Doch het maakte en hield haar geweten teeder, en bleef haar steeds bij als hoofdregel van haar leven. Ik oordeel, dat het na dezen was dat zij zoo vreeselijk verstrikt geraakte in wettische slavernij, door den invloed eener wettische bediening, zoodat zij deze groote uitredding schier uit het oog verloor. Ik geloof, dat het omstreeks dien tijd was dat mijne leerreden in hare handen kwamen, en ééne derzelve, ik geloof 'de winter vóór den herfst,' het middel werd, om hare ziel uit deze wettische slavernij uittevoeren. Ik heb haar hooren zeggen, dat toen zij ze eerst las, het was alsof er een Hemelsch licht op eene bijzondere bladzijde scheen, dat op haar hart terugkaatste. Deze leerrede werd zoo gezegend aan hare ziel, en ze vond er zooveel in, dat zij ze bij zich droeg, totdat ze geheel versleten was. Ik heb ze gezien, en het was letterlijk scheurpapier. Zij wist niet dat de schrijver nog leefde, maar ze dacht, dat als hij dood was, dan moest hij in Abrahams schoot zijn, zooals zij het uitdrukte. Door den zoon van haren meester, die mij hoorde prediken in Londen, werd zij gewaar, dat de schrijver nog leefde en er meer leerreden van hem in druk waren. Door dat zij er eenigen van verkreeg, die in Edenstraat gepredikt waren, zond zij mij daarop een brief. Het is mij niet mogelijk al de leidingen der Voorzienigheid met haar te schetsen, waardoor zij te Stamford en onder mijn dak kwam. Gelijk de meesten had zij hare gebreken en fouten, en deze verdonkerden vaak het werk der genade; doch ten opzichte van haar als begenadigde vrouw, denk ik, dat er weinigen onder u zijn, die zoo goed en diep onderwezen zijn in de dingen Gods, of die zoo zeer de kracht en wezenlijkheid kennen van hetgeen zij belijden. Ik gevoelde veel vereeniging met haar, en weet niet ooit een woord van haar te hebben gehoord, waarmede ik niet instemde. In geestelijke dingen hadden wij nooit verschil, en zij behandelde mij altijd met de grootste achting en toegenegenheid. Doch gij hebt met vele anderen ervaard, dat er ligt eenige onaangenaamheid voorvalt, waar heer en knecht beiden de waarheid belijden, ja ook die bezitten in en met de vreeze Gods. Evenwel heb ik haar hooren zeggen, dat het harer ziel goed was bij mij te wonen, en – ik durf het nauwelijks zeggen, - dat mijn voorbeeld hare ziel ten zegen was.

Het zal u zeker genoegen doen te vernemen, dat ik weder herstellende ben, en veel geniet van hetgeen de lieve natuur geeft bij eene wandeling in de frissche lucht en het terugkeeren van de lente. Gij zult u herinneren, dat uw waarde man ook zooveel met dat saisoen op had. Helaas, dat ik door zooveel krankheid verhinderd was, daarvan te genieten.

Ik sluit een brief in van den heer Paary, welke moeijelijk voor u zal te verstaan zijn, als gij niet weet van wien hij spreekt. Ik ben en was immer zulk eene gunst en onderscheiding onwaardig; doch ik zou tegen mijn overtuiging moeten ingaan, als ik zou loochenen, dat God door mij werkte, en bijzonder in dien tijd. Dit is de tijd, waarvan hij spreekt, toen ik eerst in Allington kwam. Het is zoo, in dien tijd werd er eene kracht openbaar wel in minder mate, maar schier op gelijke wijze als er te Oakham gezien werd, toen W. Tiptaft daar eerst predikte, en de vruchtgevolgen daarvan zijn nog heden ten dage zigtbaar, schoon het bijna vier en dertig jaren geleden is. Uw zeer toegenegene in de waarheid, J.C.P.

Brief 273 – J.C. Philpot aan den heer Parry

Croydon, 31 Mei 1869

Mijn lieve Vriend!
Uit alles wat ik gehoord heb blijkt mij, dat het verhaal des afstervens van de Wilds, over het algemeen met genoegen ontvangen is. Het volk heeft behoefte aan hetgeen wezenlijk, waar is, waarop het aan kan; en gij zult over het algemeen ervaren, dat niet de groote dingen Gods volk vertroosten en bemoedigen, maar dat bijzondere regels van beproevingen en werkzaamheden, onder des Heeren voorlichting, nu en dan verligten en bevrijden, zooals uit het doodberigt blijkt. Ook gaat er eene levensbeschrijving met het geestelijk gedeelte gepaard, wat altijd het berigt belangrijker maakt en er licht over werpt.
Het verwondert mij niet, dat gij wel eens terugziet op het verleden van voor 34 jaren, toen er zeker eene opmerkelijke kracht zich paarde met het woord te Allington. Benevens degenen, aan wie gij gezegend gedenkt en door u met name genoemd worden, waren ongetwijfeld anderen die in den zegen deelden, of van wie wij einig of niets weten, want het werk bepaalde zich niet tot enkele jaren, maar breidde zich over menig jaarlijks bezoek uit, als wij gewoonlijk zulke groote vergaderingen hadden van uit alle oorden. Ik heb gehad en heb steeds vele aanvallen omtrent mijn persoon en bediening; maar toch mag ik niet ontkennen, dat de Heere mij veelmalen en bij onderscheidene gelegenheden gebruikt heeft op eene bijzonder wijze. Ik heb vaak gedacht aan de woorden van den grooten Apostel 1 Cor. 9: 27 l.d; en door souvereine en overvloeijende genade mag ik het zoo ervaren. Ik heb menigmaal tot den Heere gezegd, welk een toon van dankbaren lof, welk een schuldenaar aan eeuwige erkentenis ik aan Hem zal hebben, voor de zaligheid mijner ziel. Men zegt, doch ik kan nog meer dan zeggen, — ik ben er zeker van, dat er nooit grooter zondaar in den Hemel zal komen.
De heer Hazlerigg predikte hier Woensdagavond over Fill. 3: 10, 11; en het verheugt mij te mogen zeggen, dat ik hem met genoegen hoorde. Hij sprak niet alleen krachtig, maar deed ook eene bevindelijke, geloovige preek, — waarlijk, eene uitnemende leerrede, doorvlochten met wezenlijke levende bevindingen, waarheden welke ik beaamde als niet slechts gezond Evangelisch, maar ook als wezenlijke gevoelens eener levende, geoefende ziel. Hij herdacht ook wijlen Mev. ….. en was overtuigd van hare behoudenis. Hij bezocht haar in hare ziekte, en zeide, toen hij haar bij zekere gelegenheid verliet, als zij met veel verbrokenheid, verslagenheid en aangenaamheid over de bedeelingen Gods met hare ziel gesproken had, dat hij nooit zoo opgeruimd of overreed van de wezenlijkheid des werks, eene ziekenkamer verlaten had. Wij gevoelden beiden, dat wat eens zoo uitnemend scheen door voorspoed enz., droeviglijk bedolven bleek, maar, gelijk hij opmerkte, de Heere benam haar de genieting dezer wereld, want ze had weinig anders dan ligchamelijk lijden, en op het laatst geloof ik, zeer zwaar. Ik heb gehoord, dat zij bij zekere gelegenheid zoo bijzonder gesteld was, dat zij de dienstboden bij zich in de kamer riep, om voor haar te zingen, dewijl zij zelve daartoe te zwak was. Hoe vrijmagtig is de Heere; en gelijk Mev. Wild tot Maria zeide: — hoe zwak en als uitgebluscht des Heeren werk aan de ziel ook moge zijn voor een tijd, het kan nooit te loor gaan.
Van wege mijne zwakheid, durf ik mijne aangenomen preekbeurten in Junij in Gowerstraat niet aanhouden, en heb er dus voor bedankt. Het koude voorjaar en de scherpe oostewinden hebben mij verhinderd uittegaan, waarmede ik mijne weldadige en aangename wandelingen moest derven. Ik hoop in het begin van Julij naar Stamford en Oakham te gaan, doch tans is dat nog onzeker. Ik zou de eerste drie Zondagen in Augustus bij u wenschen te zijn; en al kon ik dan in het geheel niet of maar enkele malen spreken, toch zoude ik u gaarne bezoeken, uit kracht onzer oude vriendschap. De Calne-jaarvergadering is bepaald op 4 Augs., waar de heeren Kershaw en Taylor ook verwacht worden; doch ik heb gehoord, dat Kershaw ernstig ongesteld is, en hij moet gezegd hebben, dat zijn werk afgedaan is, en ik vrees dat zijn indruk waar zal wezen, aangezien menschen op dien leeftijd, bij ongesteldheid, vaak onverwacht ontslapen. Uw zeer toegenegene, J. C. P.

Brief 274 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croydon, 3 Junij 1869

Mijne waarde Vriendin in den Heere!
Ik heb het zoo druk gehad met de uitgave van mijn klein werkje, getiteld: ‘de voortgang der Papery,’ dat ik nauwelijks tijd vond mijne bijzondere correspondentie's bijtehouden. Dit diene ter verontschuldiging, dat ik

niet eerder kennis nam van uwen vriendelijken en belangstellenden brief. Ik heb het evenwel bijna af, en hoop, dat het nog in deze maand zal uitkomen. Het heeft mij veel tijd en moeite gekost, aangezien ik het eene moest overschrijven en het andere verschikken; en nu vrees ik ten slotte, dat het schrijven op onderscheidene tijden en in afzonderlijke hoofdstukken het geheel de éénheid van. gedachte en stijl en orde zal missen, en misschien te veel herhalingen zal gegeven hebben.
Ik heb benevens van u onderscheidene verzoeken ontvangen, om de leerreden niet te bekorten, en daarom vind ik mij genoodzaakt, naar het algemeen gevoelen der lezers te handelen. De Heere werkt door wien Hij wil, en zendt door wien Hem behaagt; en wanneer het dus Zijner genadige Majesteit behaagt mijne gedrukte preeken te zegenen ten goede van Zijn volk en tot Zijn eigen verheerlijking, wat zal ik zeggen? Ik heb hare uitgave niet gezocht, noch het geringste voordeel er van genoten. Al den arbeid, dien ik er van heb, door herzien en voor den druk klaar te maken, geschiedde mijnerzijds kosteloos, zoodat ik niets voor mijne moeite geniet dan de aangename gedachte van nuttig te zijn voor de gemeente Gods, wat vrij wat beter is dan elke belooning van goud en zilver.
Het verblijdt mij, dat gij en anderen met genoegen het doodsberigt van de Wilds gelezen hebt. Het waren waarlijk zeer waardige en uitnemende menschen, zoo eerlijk en opregt in woord en daad, zoo bevreesd voor verwaandheid en huichelarij, en zoo diep beproefd en geoefend op schier allerlei wijze, in ligchaam, ziel, familie en omstandigheden. Ik zou schier geene beproeving of verzoeking weten, van welke zijde zij ook mogen komen, waaraan de lieve Mej. Wild niet eenige ervaring had. Maar misschien kan het verhaal van hare beproevingen en lijden, dat ik in de Evangelische Standaard plaatste, een middel zijn ter vertroosting en bemoediging van anderen, die eenzelfden proefweg hebben te bewandelen. Zij was eene zeer gevoelige vrouw; en als ik het mag zeggen, zeer aan mij en aan mijne bediening verbonden, in waarheid meer dan ik openbaar kan mededeelen. Het is te Allington even als in Oakham, de oude wijn is beter dan de nieuwe. Schoon er steeds begenadigde personen in die kerk en vergadering zijn, wordt tans het leven en de kracht van vroeger jaren daar gemist, en men vindt niet die vergaderingen uit alle oorden, welke daar zamenkwamen bij mijn vroegere jaarlijksche bezoeken. Doch het schijnt overal gelijk te zijn. Er is eene voortgaande afneming van het leven en de kracht der Godzaligheid. Het werk der genade is bij het volk niet zoo diep, klaar of beslist, noch de kracht des Heeren om te genezen, als in vorige dagen. En ik vrees, dat het van kwaad tot erger zal gaan, overeenkomstig de profetiën der laatste dagen, wanneer de menschen eene gedaante der Godzaligheid zullen hebben, terwijl zij de kracht derzelve verloochenen. Vleesch en bloed heeft een afkeer van den weg des kruizes, en daarom wordt een gemakkelijk, effen pad, dat de weldaden en zegeningen der zaligheid verzekert, zonder zelfverloochening, kruisiging des vleesches, pijnlijke oefeningen, en menigerlei beproevingen, zooals men meent, veel ligter en te eerder omhelsd dan de enge en nauwe weg, die tot het leven leidt. En door deze of meer andere bedriegerijen des vleesches of van den satan, zouden allen in hunne zonden omkomen, tenzij de Heere zich een bijzonder volk had uitverkoren in den oven der verdrukking, en hen verordineerde den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te maken, hier in lijden en hier namaals in heerlijkheid. Ook zij zouden, gelijk alle anderen, voor zoover het vleesch betreft, zich gaarne nedervleijen op een bed, dat te kort en onder een deksel, dat te smal is, en alzoo een verbond maken met de hel en den dood, opdat wij door geene van die verdorven zouden worden. Doch dit duldt de Heere niet; en als dus het gerigt gesteld wordt naar het rigtsnoer, en de geregtigheid naar het meetsnoer, dan zullen zij ondervinden, dat zij de leugen tot hun toevlugt en de valschheid zich tot eene verberging gekozen hadden. Nu vóór dat dit verbond met dood en hel verbroken is, zal er geene geloofsbeschouwing zijn van, noch een gebragt zijn tot of gebouwd worden op den grondsteen, dien God in Zion gelegd heeft, een beproefden steen, een kostelijken hoeksteen, die wel vast gegrond is, waarop de Gemeente rust en gebouwd wordt. Wij hebben dus reden om den Heere te loven en te prijzen voor elke overtuiging, pijn, beproeving, oefening, smart, benauwdheid of verzoeking, die onze eigengeregtigheid en huichelarij ontdekken en onmogelijk maken, en ons doen kleven aan de rots der eeuwen, om er schuiling te zoeken. En dit niet alleen bij aanvang, alsof er, na het smaken des vredes door het geloof in den Zone Gods, geene overtuiging der consciëntie of benauwdheid des gemoeds te doorleven was; neen, maar in meer of minder mate het geheele Goddelijke leven door, zelfs tot het einde toe. In den laatsten tijd lees ik meest elken avond in Bourne's gewigtige brieven, en ik vind ze zeer voordeelig, omdat de weg der tegenspoeden met zijne weldaden en zegeningen daarin duidelijk uitkomt; ik zou hare lezing ook zeer gewenscht achten voor u en uwe lieve zuster, en twijfel niet of gij zoudt ze leerzaam en voordeelig vinden. Benevens de Heilige Schrift, zijn deze, met de Nagelaten Brieven van Huntington, mijne voornaamste lectuur.
Ik hoop, dat wij elkander nog eens mogen ontmoeten, om die dingen te bespreken, welke onzen vrede

betreffen. Ons verkeer met Gods volk is in dit leven niet alleen onvolkomen door de zwakheid des vleesches, maar ook afgebroken en gebrekkig door ligchamelijken afstand en plaatselijke scheiding, waar geen afstand in gevoel of scheiding des geestes bestaat. Gelijk derhalve de gemeenschap met den Heere, zoo moet alle gemeenschap der heiligen in dit leven afgebroken en kortstondig zijn. Nogtans, waar ze wezenlijk en voor zoover kenmerk des levens is, daar is ze onderpand eener hooger en volkomene gemeenschap in het toekomende leven.
Ik hoop in het begin van Julij bij u te kunnen zijn, wanneer gij voor uwe rekening neemt, dat ik niet of zeer kort zal kunnen prediken. Wanneer ik mag komen, zal ik op mijne reis naar Oakham waarschijnlijk een dag of tien bij mijne vriendin, Mej. Clowe in Londen verblijven.
Doe mijn christelijke groet aan al mijne vrienden in den Heere. Uw zeer toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 275 – J.C. Philpot aan mev. Kershaw

Croydon, 11 Junij 1869

Mijne waarde Vriendin!
Het heeft mij getroffen uit een brief van den heer Gadsby te vernemen, dat de geliefde br. Kershaw langzamerhand afneemt en weldra in de armen des doods zal vallen. Maar o, wat is het eene barmhartigheid en zegen voor hem en u, en ik mag er wel bijvoegen voor al zijne vrienden en de kerke Gods, dat hij zooveel geniet in zijne ziel en de zegen Gods op hem rust gelijk de dauw op de takken. Dat is waarlijk een voegzame kroon op zijn lang en arbeidzaam leven, eene verzegelende getuigenis van den Heiligen Geest aan de dierbare waarheden, die hij zoo lang heeft gepredikt, en een bevestigend bewijs, dat die Jezus, Wiens naam, bloed, geregtigheid en liefde tot in den dood hij zoo lang heeft zoeken te verhoogen en te eeren, nu Zijnen ouden dienstknecht zoo vriendelijk toelacht, alvorens Hij hem tot Zich neemt.
Te midden van uwe tegenwoordige zorgen en angsten en de vermoeijenissen der verpleging van uw dierbaren kranke, durf ik van u niet vragen mij aangaande hem te schrijven, doch als S. J. zoo goed wilde zijn mij met weinige woorden te schrijven, zou ik mij zeer verpligt rekenen. Teregt zeide zij in hare aanteekening aan Mej. G., dat zijne wegneming een onbeschrijfelijk verlies voor u en haar zal wezen. Maar o, mijne waarde vriendin! welk eene gezegende zaak is het voor u, om ten aanzien van hem zulk eene getuigenis te hebben, en schoon het u, wanneer die treffende slag zal komen, zal zijn alsof ligchaam en ziel van elkander gescheurd worden, en gij uwen verlaten staat en toestand te meer zult beweenen, in het besef van zoo lange jaren gelukkig en geestelijk vereenigd te zijn geweest door den band des huwelijks, nogtans zal het een aangename balsem voor uw bloedend hart zijn, dat hij wien gij zoo lang en zoo teregt liefhadt, nu voor eeuwig bij zijnen lieven Heere is. Groet hem hartelijk van mij. Wij hebben jaren lang in liefde en vereeniging verkeerd, en onzen omgang met elkander werd nooit door iets verstoord. Uw zeer toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 276 – J.C. Philpot aan den heer Tips

Croydon, 18 Junij 1869

Mijn lieve Vriend in den Heere!
Gij verzocht mij u te schrijven, zoodra ik uwen lieven en belangstellenden brief zou ontvangen hebben, doch mijn tijd is altijd zoo bezet, en ik was in den laatsten tijd zoo gebonden door het uitgeven van een klein werkje over den 'Vooruitgang van de paperij in Engeland,' dat het al mijn tijd en aandacht innam; daarbij komt, dat mijne gezondheid veel te wenschen over laat, en ik met tong noch pen kan werken als in vorige dagen. Ik kon daarom niet aan uw verzoek voldoen.
Het is waarlijk eene verwonderingsvolle genade deelgenoot te zijn van Goddelijk leven, een levend geloof in den Heere Jezus Christus te hebben, hoop op Gods barmhartigheid of eenigermate liefde te oefenen jegens Hem, die gansch begeerlijk is, of eenige toegenegenheid jegens Zijn volk, als dragers van Zijn beeld en Zijner deelachtig. Van deze hoop, geloof en liefde schijnt de Heere u deelgenoot te hebben gemaakt, waarde Vriend! en omdat Hij deze genaden door Goddelijke kracht in uw hart gewrocht heeft, daarom gevoelt gij

liefde tot Zijne waarheid, Zijne wegen, Zijn Woord, en degenen, die ze getrouw prediken en schrijven. Het was nooit mijn roem en eer, dat ik door mijne leerreden en geschriften ten zegen zou worden gemaakt voor Zijn volk; maar het was des Heeren wil en Zijn werk. Niets komt mij toe dan schuld en schaamte. Ik heb geene goede werken om op te pleiten, integendeel, ik heb behoefte aan belijdenis van zonden, die groot en zwaar waren, en heb geene hoop, dan in het dierbaar bloed van den Heere Jezus Christus, dat ons reinigt van alle zonden. Zeer waarschijnlijk zien wij elkander nooit op aarde weder, maar het zal de grootste van al onze barmhartigheden zijn, dat wij veilig aanlanden aan de Hemelsche kusten; en ik houd mij verzekerd, dat alleen vrije, rijke en overvloeijende genade Gods ons daar kan brengen. Wij leven in een wereld van zonde en smart; onze Goddelooze harten verstrikken ons geduriglijk in de zonde en het kwade. Het is zeer gemakkelijk om van den Heere aftedwalen, maar uiterst bezwaarlijk om tot Hem weder te keeren. Bekeering, verzoening, vergeving en vrede zijn de vrije giften Zijner genade, en het is inderdaad eene oneindige genade, dat de Zoon des menschen, die de Zone Gods is, kwam om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was.
Ik kan tans niet veel prediken, omdat mijne borst zwak en gevoelig is, en ik mij voor het koude en vochtige weder moet inachtnemen, wat nog al dikwijls in dit voorjaar gebeurde.
Mijne liefde en beste wenschen aan u en de uwen, en allen die onder ulieden den Heere Jezus Christus liefhebben. De uwe in de liefde der waarheid. J. C. P.

Brief 277 – J.C. Philpot aan mev. P. en mej. M.

London, 24 Junij 1869

Mijne lieve Vriendinnen in den Heere!
Nu ik met eigen hand aan u schrijf, moet gij niet dien uitgebreiden of geregelden brief verwachten, als wanneer ik dat deed door mijne secretaresse; maar ik zal, naar gij verdient, mijn best doen.
Ik kwam Zaterdag door genade, in goeden welstand bij mijne vriendin Mej. Clowes aan, en ik geloof dat ik op de reis geen koude gevat heb. Zij ontving mij regt hartelijk in alle toegenegenheid; en dewijl wij ons zeer vereenigd gevoelen, zoowel door langdurige vriendschap als geestelijke gemeenschap, en haar huis mij alle mogelijke gemakken aanbiedt, zoo gevoel ik mij hier in alle opzigten thuis. Het eenige waaraan ik behoefte heb is vermeerdering van gezondheid en krachten, en bovenal meer van de gevoelde tegenwoordigheid en kracht des Heeren.
Zondag nam ik de voormiddag-dienst in Gowerstraat met genoegen waar, en gevoelde mij vrij en opgewekt. De tekst was Jes. 4: 2, 3. Mijn oorspronkelijk plan was ook vers 4 er bij te nemen, maar bij de overdenking van het onderwerp vernam ik, dat het te uitgebreid was. Misschien spreek ik later eens over dat vers alleen, dewijl er eene diepe bevindelijke waarheid in ligt. Aangezien de rapporteur tegenwoordig was, zoo zult gij (D. V.) welhaast kunnen lezen wat ik gepredikt heb. Ik was vermoeid en uitgeput, doch daarop kon ik rekenen. Ik had vele reden tot dankzegging, aangezien ik opgewekt was tot aan het einde toe, en mijne stem bleef helder en krachtig.
De heer Kershaw ligt op zijn sterfbed, maar om zijne eigen woorden te gebruiken, ‘zoo vol van den Hemel als hij maar dragen kan." Het is een gepast uiteinde op zijn lang, werkzaam en Godzalig leven. Hierbij gaan eenige brieven, waaruit gij bemerken kunt hoe het naar ligchaam en ziel met hem is en was. Hij had een sterk gestel, maar ik geloof niet dat hij er lang meer zijn zal.
Ik hoop tot u te komen en onder u te zijn in den vollen zegen van het Evangelie van Christus. Doch gij moet niets van mij verwachten noch op mij zien, want dan zult gij zeker teleurgesteld worden. De Heere is een jaloersch God. Ik vrees, dat gij mij zwakker zult zien, dan gij u voorstelt; want de ongesteldheid van September des vorigen jaars, en de koude in het voorjaar heeft mij van mijn voornaamste hulpmiddel tot herstel beroofd, n.l. mijne wandelingen. Mijne dochter S. is te Plymouth. Mijne zuster genoot een zegen in mijne overdenkingen over l Petr. l en bijzonder over de onverderfelijke erfenis. Mijne hartelijke groet in liefde aan al mijne waarde vrienden. Ik ben de uwe in den Heere, J. C. P.

Brief 278 – J.C. Philpot aan mev. P. en mej. M.

London, 19 Julij 1869

Mijne waarde Vriendinnen in den Heere!
Gij zult verlangende zijn te weten hoe het met mij is en hoe het mij gisteren in mijn arbeid gegaan is. Het was warm en de vergadering groot, doch ik heb met genoegen mijn werk verrigt. Mijne teksten waren Judas 20, 21 en Jer. 17: 7, 8. Des morgens gevoelde ik mij dor en gesloten, maar des avonds was ik meer vrij en opgewekt. Ik heb slechts weinig geslapen door vermoeidheid en hitte, doch gevoel mij na eene verfrisschende wandeling bijzonder wel. Te Stamford predikte ik over Hebr. 4: l, en bleef bijzonder stilstaan bij wat de ruste Gods was, en wat het zegt die te derven, hetzij hier gestaltelijk en voor een tijd, of geheellijk en eindeloos. Er was eene groote schare tegenwoordig, en veel aandacht. Ik gevoelde mij zeer vrij in het spreken, en ik denk dat mijn innerlijk aangename gewaarwordingen zich mededeelden in mijne rede. Ik zou wenschen, dat gij het gehoord hadt; doch zij zal wel in 't licht komen. Ik was zeer naar genoegen gelogeerd, en werd uitnemend verzorgd en met de grootste vriendelijkheid en toegenegenheid behandeld.
Hartelijk dank, waarde Vriendinnen! voor uwe vriendelijkheid jegens mij en de mijnen. De Heere vergelde het u honderdvoud in uw binnenste. Mijn bezoek hier rouwt mij niet, en de vrienden zeggen mij hier, dat ik er beter begin uit te zien. Uwe toegenegene, J. C. P.

Brief 279 – J.C.Philpot aan mev. P. en mej. M.

London, 27 Julij 1869

Mijne waarde Vriendinnen in den Heere!
Ik ontving uwe boeken, en heb er mede gehandeld overeenkomstig uwe vriendelijke begeerte, en ik twijfel niet, of zij zullen met zorg en netjes behandeld worden.
Zondag 1.1. werd ik weder bijzonder geholpen, schoon het zeer warm was en vele menschen tegenwoordig waren. Ik predikte over Rom 6:21—23 en Ezech. 34: 15, 16, welke beide opgeteekend werden. Ik kan niet veel van die leerreden zeggen, doch er werd met aandacht geluisterd. Wij hadden eene collecte voor de Vereeniging tot ondersteuning van Oude Pelgrims, die omtrent f 564,— opbragt. In plaats van kosten te vragen gelijk anderen doen, nam ik de vrijheid een gedeelte van de collecte te nemen voor mijn arm volk te Oakham. De secretaris deelde mij mede, dat in sommige kerken van Engeland de kosten bijna of zoo hoog waren als de collecte zelve.
Die lieve Rebekka! ik gevoel veel voor en met haar, en wensch eenigermate te weenen met degenen, die weenen. Hoe veel beter is haar staat dan eene doodige stilte. Ik moet afbreken, omdat ik heden avond nog moet prediken, en eene groote vergadering verwacht.
De Heere zegene u beide met veel van Zijne kennelijke tegenwoordigheid en liefde. Uw zeer toegenegene in Hem, J. C. P.

Brief 280 – J.C. Philpot aan mev. Peake

Allington, 6 Augs. 1869

Mijne waarde Vriendin!
…Ik geloof te mogen zeggen, dat wij 1.1. Woensdag op onze jaarvergadering een gezegenden dag hadden. De groote kapel was ons goedgunstig afgestaan, en was goed bezet; en wij collecteerden voor de Vereeniging tot ondersteuning van Oude Pelgrims ruim f 367,—, wat na aftrek der kosten ruim f 334,— bleef. De heer Tailor sprak een schoon en getrouw woord naar aanleiding van Micha 6:8. Ik had over diezelfde woorden in London gepredikt, en W., die de beide leerreden hoorde, zeide, dat ze veelzins met elkander overeenkwamen. Ik sprak met veel opgewektheid en vrijheid over een gedeelte van Jes. 15: 19. Zondag sprak ik hier over Joh. 16: 33 en Exod. 33: 15, 16. Het was over het geheel genomen een goede dag, zooals wij in langen tijd niet in Allington doorbragten. D. V. hoop ik er nog eens over te prediken te London, opdat ze kunnen uitgegeven worden, aangezien ik er veel in meen te vinden; ja, dat ik er meer dan

ooit in ontdekte het verband, dat er is tusschen de overwinning der wereld door onzen dierbaren Heere en den weg der verdrukking en des lijdens.
Zeg aan de lieve … dat de Heere in de overwinning der wereld alles overwonnen heeft wat in de wereld is, en dus ook hare ligchamelijke verdrukking, die Hij in Zijne handen houdt als een overwonnen vijand, welke Hij zoo ver toelaat als genoeg is tot verdrukking, doch niet tot overweldiging.
Te Calne werd de begeerte uitgesproken om mijne 'Overdenkingen over Efeze,' uittegeven, zoodat ik daaraan wensch te voldoen. Hetzelfde ervaarde ik in London. De uwe in liefde, J. C. P.

Brief 281 – J.C. Philpot aan mev. P. en mej. M.

Croydon, 27 Augs. 1869

Mijne waarde Vriendinnen in den Heere!
Op uwe belangstellende vraag mag ik met dankzegging antwoorden, dat ik goedgunstig van mijne laatste ongesteldheid herstellende ben, welke meer het gevolg was van vermoeijenis en overspanning, dan van gevatte koude. Dientengevolge heeft een weinig rust gezegend op mij gewerkt. Ik behoef u wel niet te zeggen, dat het mij eene groote beproeving is, vele vrienden op verschillende plaatsen te moeten teleurstellen, die zoo verlangend uitzagen mijne stem nog eens te hooren. Het was evenwel goed ruchtbaar, dat ik niet te Abingdon komen kon, zoodat niet velen vergeefs zijn gekomen.
Gaarne zou ik u een gunstiger berigt in geestelijk opzigt zenden, als tegenwigt met hetgeen ik van mij zelven natuurlijkerwijs moet mededeelen; doch ik gevoelde mij onder deze laatste bezoeking meer dof en doodig, met meer gemelijkheid en opstand onder den last des kruizes, dan het vorige jaar, toen er veel meer leven en gevoel scheen te zijn onder den druk dan nu. Dit gebrek aan Goddelijke ondersteuning en aan bewegingen van geestelijk leven doet mij minder bekwaam zijn tot het dragen van het kruis, met onderwerping aan den wille Gods.
Ook heeft dat mijn bezoek te Allington zeer bedorven, want ik kon wandelen noch spreken, en bragt de eerste paar weken den meesten tijd in de eenzaamheid door. Het leert mij evenwel, om in alle geestelijken arbeid geheel van den Heere aftehangen, en dat ik zonder Hem niets kan doen. Ik predikte twee Zondagen te Allington; maar bijzonder de eerste was een opmerkelijke dag, en de zegen Gods rustte zoo kennelijk op het Woord; dat het door alle levende zielen in de vergadering gevoeld werd. De tweede Zondag was het regenachtig, en ik predikte tweemaal met pijn in de borst, waardoor ik zeer vermoeid en uitgeput was. Doch ik geloof, dat het een goede dag was voor het volk, aangezien mijn gemoed onder den last en den indruk verkeerde, welke mijne roeping mij oplag. Ik ben blijde weder thuis te zijn; want schoon deze stad nog al uitgebreid is, toch wonen wij zoo rustig en afgescheiden van het gewoel en gedruisch alsof wij ver in het land woonden. Uw zeer toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 282 – J.C. Philpot aan mej. Peake

Croydon, 16 Sept. 1869

Mijne waarde Vriendin in onzen genadigen Heere!
Ik reken mij zeer verpligt aan u en uwe lieve zuster voor de teedere en innemende wenschen en zegenbeden jegens mij; doch ik moet zeggen, dat ik mij uwer vriendelijke gedachtenis ten eenenmale onwaardig gevoel, want ik meen, dat zoo gij mij kendet gelijk ik mij zelven ken en beschouw te zijn, uw oordeel geheel anders zou wezen. Daarom, als het den Heere in Zijne vrijmagtige genade behaagt, mij te gebruiken ten goede van Zijne gemeente en volk, dan komt Hem alle eer toe.
Het doodberigt in dit no. van de Evangelische Standaard is een opmerkelijk voorbeeld van de kracht der souvereine genade, Dr. D. genoot zulk een zegen onder de lezing daarvan, dat hij mij een brief schreef, die gij in het volgende no. lezen kunt. Voorzeker is het zeer genadig van den Heere, en een bewijs Zijner teedere zorg voor Zijn volk, dat Hij aan de Evangelische Standaard met al zijne zwakheden, zulk een wijding en uitbreiding bezorgt onder degenen, die Zijnen naam vreezen. Onze Heere zeide: 'wat gij gesproken hebt in het oor in de binnenkamer, zal van de daken gepredikt worden.' En zoo worden de brieven als van Mej. V.

en de bevindingen van E. W. wijd verspreid, en bereiken duizende ooren en harten. Het smart mij te moeten mededeelen, dat ik mij voortdurend zeer onpasselijk gevoel, en het schijnt, dat ik niet weder zal herstellen, of mijne krachten zal herkrijgen. Het schijnt wel, dat mijne kwaal verergert, waardoor mijne ademhaling belemmerd wordt en ik bij tijden koortsig ben. Schoon Dr. C. zegt dat het langzamerhand wel weer beter zal worden, geloof ik toch, dat op mijn leeftijd en na zoo vele invallen eener oude kwaal, de herstelling natuurlijk langzamer moet gaan. Ik heb gelukkig nog mijn werk voor de pers op tijd kunnen afdoen, wat ik aan een ander niet kan overlaten. Onder de bezwaren der krankheid behoort ook, dat zjj zoowel het gemoed als het ligchaam verzwakt, de kracht van denken en bepeinzen verlamt, en tot een bijzondere hulp ook het geloof en wachten op den Heere minder maakt.
Ware mijne komst te Oakham tot deze maand uitgesteld geworden, dan was er niets van gekomen; zoodat het eene genadige beschikking was, dat ik u in gunstiger jaargetij kon bezoeken, terwijl ik ook nog beter en sterker was.
Het verheugt mij, dat Mev. S. onzen waarden vriend K. met zegen mogt hooren. Zij had er zoo naar verlangd en om gebeden, maar gevoelde dat zij noch hij dien zegen kon voortbrengen. Ik gevoel veel vereeniging met haar in de dingen Gods, en bewonder zeer haren scherpzinnigen geest, eenvoudig oog, en geestelijkgezind gemoed. Ik wenschte, dat er meer zulke waren; doch God is machtig, beide te Stamford en te Oakham, een nieuwe oogst toetebereiden, als de tegenwoordige zal ingezameld zijn in Zijne schuren. ‘Doch niemand die ouden wijn drinkt, begeert terstond nieuwe; want hij zegt, de oude is beter;" en ik geloof niet, dat wij die vereeniging zullen gevoelen met de nieuwe, als wij genoten met de oude leden en heiligen, van welke zoovelen reeds zijn heengegaan. Uw zeer toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 283 – J.C. Philpot aan den heer W. Harrodine, vroeger mede-helper aan den heer Robert Pym

Croydon, 29 Sept. 1869

Geliefde Vriend in de Waarheid!
Slechts enkele regelen tot antwoord op uwe vriendelijke en belangstellende letteren. Ik herinner mij nog zeer goed, dat gij mij in de kerkekamer in Gowerstraat hebt aangesproken, en dat mij zeer trof wat gij mij hebt medegedeeld van Pym's spreken van het bidden boven den Bijbel, en welke overtuiging dat bij u wrocht. Ik heb dikwerf gedacht aan de nagelaten brieven van den heer Pym, hoe vol lievelijke Evangelie-waarheden zij zijn; en welk eene heldere en gezegende beschouwing hij had van den Persoon, de heerlijkheid en het werk van Christus, zooals ik het zelden las, maar een gezegende weerklank in mijn hart vond.
Doch laat ik antwoorden op uwe beide vragen: l °. Ten aanzien van mijne leerrede over Hebr. 10: 35 — 37, in Gowerstraat gepredikt, herinner ik mij niet, dat zij in druk verschenen is. 2°. Opzigtens mijne gezondheid moet ik mededeelen, dat die tans niet bijzonder goed is, dewijl mijne oude kwaal zich weder geopenbaard heeft, en wel met zulk eene kracht, dat ik zeer zwak ben en voor de minste uitwendige koude mij moet inachtnemen. Maar al deze dingen wensch ik aantemerken als zoovele waarschuwingen, dat mijn loop weldra zal geëindigd zijn; ik ben tans niet bijzonder helder, maar mijn uitzien is naar den Heere, dat Hij over mijne ziel lichte en alle duistere nevelen van den nacht opheffe.
Ik moet tans eindigen, maar wensch u toe het heerlijk genot van alle Nieuwe Verbonds genaden. Ik ben Uw toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 284 – J.C. Philpot aan den heer James Churcher

Croydon, 15 Oct. 1869

Waarde Vriend in den Heere!
Ik had nog niets gehoord van het overlijden uwer echtgenoote, voor dat ik het vernam uit uwe waarde letteren. Het zal waarlijk een onherstelbaar verlies voor u zijn, doch gij hebt de liefelijke verzekering, dat zij bij haren dierbaren Heere is, in Wien zij geloofde en Dien zij liefhad. Zoover mijne gezondheid en tijd het toelaat, wil ik gaarne eens het berigt overzien dat gij mij belooft te zenden, betrekkelijk des Heeren bedeeling met haar. Dan zal ik beter kunnen oordeelen, hoever het wenschelijk is om in de Evangelische

Standaard optenemen. Als gij wilt, kunt gij de copy schrijven, schoon mijns inziens een beknopt berigt het verkiezelijkst is, aangezien er vele dingen zijn, die wel voor de betrekkingen belangrijk, maar voor de lezers in het algemeen minder aantrekkelijk schijnen; terwijl een uitgebreid verhaal niet alleen meer moeite en werk eischt, maar ook noodzaak wordt, dat het bij gedeelten wordt opgenomen, wat als geheel bij elkander behoort. Schoon ik u dus de vrijheid gun om zelf het stuk te schrijven, zal het toch wenschelijk zijn slechts de beste gedeelten van haar leven en bevinding opteteekenen. Waarlijk, de meeste schrijvers zijn te langwijlig, en mengen wat wezenlijk goed is te veel met wat van weinig waarde is; want het is met het schrijven gelijk als met de Godsdienst en alle andere dingen, datgene wat de meeste waarde heeft is het schaarst, en ligt gewoonlijk in een klein bestek.
Doe mijn liefdegroet aan al de vrienden, met wie gij vereenigd zijt. Uw verbondene in den Heere, J. C. P.

Brief 285 – J.C. Philpot aan mev. P. en mej. M.

Croydon, 20 Oct. 1869

Mijne lieve Vriendinnen in den Heere!
Aan mijn schrift zult gij bemerken, dat mijne secretaresse weder thuis is, waarmede wij allen zeer in ons schik zijn; en wij hadden haar niet zulk een langen tijd afgestaan, was het niet ter wille van mijne arme sukkelende zuster, die zij zeer tot steun was in het lezen van Gods Woord enz. Zij is geheel bedlegerig, en gevoelt weinig levenslust. Zij heeft veel van des Heeren tegenwoordigheid aan hare ziel genoten, en hare geheele ervaring door getuigt van des Heeren genadige verrassingen, krachtige toepassingen Zijns Woords, en kennelijke gebedsverhooringen enz. boven vele anderen. Er is waarlijk niet veel voor haar te beleven, hoewel zij veel belang stelt in het welzijn harer betrekkingen.
Doch gij zult iets aangaande mij zelven willen vernemen. Gedurende het schoone weder heb ik, niettegenstaande het soms zeer heet was, veel genoten van de frissche lucht en den zegen van uitspanning. Doch de plotselinge weersverandering heeft haren invloed op mij doen gelden, waardoor ik mij wat in acht moet nemen. Ik heb mijn gewone maandwerk voor de pers weder gereed, waarna ik gewoonlijk een paar dagen bepaald rust moet nemen. Wanneer ik mij te veel overspan, en mijn werk overdrijf kan ik er vroeger of later op rekenen, dat het weder op mij verhaald wordt; zoodat ik sints jaren er reeds aan gewoon ben, dat ik slechts tot die hoogte kan gaan, en dan door uitspanning, of rust, of slaap weder krachten heb te verzamelen tot vernieuwden arbeid. Zoodoende heb ik onder den zegen Gods veel werk mogen doen, en wat ik deed, met zorg en weldoordacht kunnen doen, zonder hetwelk niets werkelijk goeds verrigt wordt. Ik houd mij verzekerd, waarde Vriendinnen! dat gij mij verstaat in dezen, aangezien gij hetzelfde bij ervaring kent.
Maar van al het andere is het beste, dat wij kunnen rusten waar God rust, d. i. in Zijnen geliefden Zoon; op te houden met al ons werken en geheel en alleenlijk te rusten in het bloed en de geregtigheid en het volbragte werk van den gezegenden Heere. En hoe genadig en ontfermend noodigt Hij ons daartoe. Matth. 11: 28,29. Wij zijn vaak zulke arme, rustelooze schepselen, ons hier en daar en overal heen wendende, behalve tot Hem, die gezegd heeft: ‘Gij hebt u zelven bedorven, o Israël! maar in Mij is uwe hulp." En wij weten, dat alle rust en vrede, dien wij ooit genoten of tans genieten, is door het gelooven van ons deel aan Hem en aan hetgeen Hij deed en leed, om arme zondaren van den dood en hel te bevrijden. Hoe gepast is Hij voor allen, die uit volstrekte noodzakelijkheid Hem aankleven, en somtijds eene zalige zoetheid smaken in het steunen en leunen op Hem.
Er is dikwerf een langdurigen strijd in de ziel tegen Gods weg van zaligheid, hetzij uit eigengeregtigheid of zwaarmoedig wantrouwen. Nu eens willen wij het ergste van ons zelven niet zien, noch gelooven dat wij zoo slecht zijn als de Schrift en eigen geweten ons voorlichten; en op andere tijden, als er licht in het gemoed is om ons te ontdekken wie wij zijn, de grootheid onzer zonden en vreeselijke natuur der zonde over het algemeen, dan schijnt het alsof allen grond der hope verloren was. Ongeloof, wantrouwen, onboetvaardigheid, of opstand en onderscheidene andere opwellingen van het vleeschelijk bedenken verheffen zich als zoovele beletselen der zaligheid, welke door niets kunnen weggenomen worden dan dat de kracht des Heeren het hart brengt tot geloof en bekeering. Wanneer wij alsdan uit ons ellendig eigen zelf mogen uitgaan, en de zaligheid Gods ontvangen als eene vrije gift Zijner onuitsprekelijke en allesovervloeijende genade, dan en dan alleen is er rust en vrede.

Ik vond mij genoodzaakt mijne 'Overdenkingen' meer te bekorten, dan ik gewenscht had, dewijl ik met het hoofdstuk tegen het einde van het jaar wilde klaar zijn, waarom ik sommige gedeelten korter zal moeten behandelen dan ik anders gehoopt had. Doch het is ook niet goed de lezers te vermoeijen, dat door lange overdenkingen gelijk door lange leerredenen te eerder geschiedt, dan dat ze gesticht worden.
Mijn klein werkje over de Paperij vindt goeden aftrek. Het is van meer dan eene zijde gunstig beoordeeld, waarvan ik u bij dezen eene ter lezing zend, terwijl er nog een zal volgen.
Ik hoop, dat het Mej. M. verder moge welgaan, en dat gij, mijne lieve vriendin! kracht moogt erlangen om alle bezwaren te trotseeren. Uwe zeer toegenegene in den Heere, J. C. P.

Brief 286 – J.C. Philpot aan den heer

Croydon, 25 Oct. 1869

Mijn waarde Heer!
Ik had u al eerder geantwoord op uw belangrijk schrijven, zoo ik niet door de toezending der bestelde boeken kennis had gegeven van de goede ontvangst deszelven. Ik heb er nog een paar boeken bijgevoegd, en zond u al de werken van Berridge, die u wel zullen bevallen als zijn 'Christelijke wereld ontmaskerd." Schoon zeer afgerond en wat oppervlakkig, als zijne meeste geschriften zijn, was hij iemand, die goed onderwezen was in de dingen Gods, en een brandende en lichtende kaars in zijnen dag en geslacht. Zijne 'Lofzangen Zions' noem ik zeer belangrijk ten aanzien van de ware Christelijke bevinding, en bespreken duidelijk wat wij van nature zijn, en wat wij door genade worden, met de verschillende standen van het leven Gods in de ziel. Zij werden geschreven gedurende onderscheidene tijden van ongesteldheid, als hij zijn geliefd werk van het prediken des Evangelies niet kon verrigten; en schoon uit zijn hart gevloeid en voor Gods volk een schat bevonden, zoo achtte hij ze zelf zoo gering, dat hij ze bij herhaling wilde verbranden. Het schijnt wel, dat Engeland tans zulke mannen niet meer heeft als in die dagen; want wij zijn zeer laag gedaald in alles wat de levende Godzaligheid betreft, en ik vrees, dat we maar al te zeer gelijken op die gemeente, waarvan gezegd wordt, dat ze een naam had van te leven, terwijl zij dood was. De meest werkzame menschen in de Engelsche of gevestigde kerk, zijn de Ritualisten — zij die ijveren voor kerkelijke ceremoniën en plegtigheden, en inderdaad vermomde of liever openbare papisten zijn, die zich gaarne met Rome zouden vereenigen, indien ze maar mogten blijven deelen in de genoten voorregten. Doch ik denk, dat een ander kleine maar sterke partij in de Groote Kerk nog veel gevaarlijker is, die verborgen ongeloovigen zijn, en de ingeving der Schrift, de wonderen, de profetiën en alles loochenen, wat van eene bovennatuurlijken aard is. Zij bedienen zich van de ontdekkingen der wetenschap, om het Woord van God als Goddelijke openbaring te bestrijden; en aangezien het ongeloof diep in des menschen hart wortelt, en hunne beschouwingen en redeneeringen zeer aannemelijk zijn, zijn er ongetwijfeld velen met dien geest besmet, die om onderscheiden oorzaken hunne gevoelens niet durven uitspreken. In waarheid, de ware Godsdienst is zoowel eene zaak van Goddelijke inwendige, als het Woord van God een Goddelijke uitwendige openbaring is; en waar dus geen geestelijk werk van Gods genade in het hart is, daar is ook geen wezenlijk middel om te bewijzen, dat het Woord van God Zijne ingegevene openbaring is. Doch het is onmogelijk dat een verlicht gemoed en een ongeloovig hart niet zou zien, dat de geschiedkundige en bovennatuurlijke gedeelten van Gods Woord zoo vereenigd zijn, dat ze met elkander staan en vallen. En waarlijk, ik moet zeggen, dat hetzelfde geestelijk licht, dat de ledigheid eener bloote ceremonieele Godsdienst ontdekt, ook het vreeselijk karakter van ongeloovigheid ten toon spreidt; en daarom vindt de Christen geen rust dan in het geloof aan Gods getuigenis in het Woord, en door het Woord in eigen hart. Doch ik vergeet bijna, dat ik een brief en geen verhandeling schrijf, schoon gij, als door dezelfde of dergelijke dingen omgeven, misschien in het bovenstaande iets vinden zult, dat uwe opmerking waardig is.
Wij hadden over het geheel een schoone lente en zomer. Gedurende mijn verblijf te Allington was ik gelogeerd bij een oude vriend, met wien ik meer dan dertig jaren in kennis was. Schoon den meesten tijd onpasselijk, genoot ik veel van de rust op een afgelegen dorp, nadat ik in het drukke en woelige London geweest was. Doch daar en elders ontvingen zij mij met toegenegenheid, en ik mogt voor groote vergaderingen prediken, welke leerredenen op den tijd zijn uitgegeven. Ik weet niet, of mijne leerredenen aan u gezonden worden, doch ongetwijfelt zult gij weten, dat er elke maand een het licht ziet, en dat ze wijd en zijd verspreid worden.

Gij vraagt mij, of ik ook weet wanneer Huntington's eerste vrouw overleden is. Ik weet het niet, schoon ik het vaak trachtte op te sporen uit zijne werken. Zij was en bleef in verstand en manieren eene onopgevoede vrouw. Hij daarentegen was van jongs af aan een fatsoenlijk mensch, en bij het klimmen der jaren beminnelijk en eerwaardig.
Van af 1828 tot 1835 was ik in Stadham, en predikte daar en te Chirlehampton, een nabijgelegen dorp. Ik had daar immer een uitgebreid gehoor.
De heer Abrahams is goed afgestorven. Hij was gezond in de waarheid, bijzonder op die hoofdwaarheden als de Drie-éénheid, het Zoonschap des Zoons enz. In zijne laatste ziekte heeft hij veel geleden, maar genoot veel ondersteuning, en sprak dikwerf van de wondere genade Gods, die hem, een arme Poolsche Jood, uit zijn vaderland leidde en tot Zijne kennis bragt.
Ik heb pas een klein werkje uitgegeven over den voortgang der Roomsche Godsdienst, hoofdzakelijk vroeger in de Evangelische Standaard verschenen. Het vond veel aftrek, doch over het algemeen is men hier zeer lauw ten aanzien van den voorspoed van het pausdom, dat zijnen voortgang schijnt te begunstigen. De voornaamste steun heeft het in de Staatskerk, van welker leeraars misschien honderde daarmede besmet zijn.
Het verheugt ons het goede van uwe familie te hooren, want wij hebben onderscheidene en aangename herinneringen van hen allen. Naar voorkwam, schijnt gij zeer vereenigd te zijn, en dat aangename gezigt is ongelukkig zeldzaam.
Ik hoop, dat gij gespaard zijt gebleven bij de stormen en vloeden in de finantieele en natuurlijke wereld, van welke wij zoo veel hebben gelezen. De onderscheidene reisbeschrijvingen en mededeelingen van de overzijde der Oceaan geeft ons belangrijke inlichtingen. Welk een land moet het zijn! Hoe groot zijn zijne grondstoffen van stoffelijken rijkdom; en hoe wondervol de krachten des volks! Och mogt de genade Gods krachtiglijk doorwerken op het uitgebreide veld, welk een heerlijke oogst zou dat geven! Maar alle berigten schijnen een zelfde toon aan te geven, als algemeen gebrek aan geestelijke levende Godsdienst. Doch immer was het slechts een overblijfsel, dat naar de verkiezing der genade, den Heere liefhad en diende.
Ik vond uw berigt van het leven en sterven van uwen ouden vriend, die zooveel ondervond, zeer belangrijk. Ter bestemder tijd zullen wij onze levensreis volbrengen. Mogten we dezelve met blijdschap voleinden. Mijne lieve vrouw en overige familie groeten met mij uwe waarde vrouw en geheele gezin, en wenschen u allen den besten zegen toe. Ik ben, mijn waarde heer! Uw zeer opregte in de waarheid, J. C. P.

Brief 288 – J.C. Philpot aan den eerw. Dr. Doudney

Croydon, 5 Nov. 1869

Mijn waarde Heer en Broeder in eene gemeene hoop!
Het spijt mij, dat ik uw stuk voor de Evangelische Standaard bestemd moet terugzenden. Ik doe dit met tegenzin; doch verschillende reden hebben er mij toe genoodzaakt; en met ze kort te noemen hoop ik u niet te beleedigen noch uw gevoel te kwetsen.
1. Laat ik eerst iets zeggen van de mededeeling zelve. Ik versta, altans zie niet in, dat hetgeen gij meldt eene zegepraal over den dood is. De jufvrouw, die gij voorstelt zoo verzoend te zijn met den koning der verschrikking, was dat blijkbaar niet onder de toelagching des Heeren, aangezien hare bevinding, als zij dien naam waardig is, niets was dan eene valsche hoop op Gods barmhartigheid; en het is mij een raadsel, hoe zij zeggen kon: ‘ik ben zoo neerslagtig," en bekende behoefte te hebben aan meerder geloof, en tegelijk blijde kon zijn met en lachen in het gezigt des doods. In elk geval, is het mij niet mogelijk, dat stuk aan mijne lezers aantebieden als eene proeve van zegepraal in den dood, welke verborgene bemoedigingen gij ook mogt afgeleid hebben uit andere harer zielstoestanden.
2. Doch afgezien van hetgeen ik tegen de opname van dat bijzonder stuk heb, zijn er andere redenen, die mij verbieden het op te nemen, welke naar mijn gevoelen uw gemoed niet zullen kwetsen.
Sedert ettelijke jaren heb ik een bijzonder standpunt ingenomen en mij afgezonderd van alle godsdienstige rigtingen, en vooral daarom gevoel ik mij te meer vrij in gedachten, woorden en handelen. Onze laatste briefwisseling beschouw ik enkel als eene zaak van regt en billijkheid; doch wanneer ik uwe mededeelingen zou opnemen, hoe uitnemend zij ook mogten wezen, zou het voor menigeen den schijn hebben, dat ik met u zaamging, en daarmede zou ik den schijn op mij laden, dat ik mijnerzijds het veelvuldig en breed verschil tusschen ons verloochende, en daardoor alle verschil nietig en opgelost verklaren; maar ook veel

van hetgeen ik openbaar sprak en schreef aangaande mijne afscheiding van de Staatskerk tot een leugen maken.
3. Daarenboven mag ik niet vergeten, dat mijne vele lezers en het groot getal gemeenten der waarheid, met hare voorgangers en lezers, voor wien de Evangelische Standaard het algemeen erkende orgaan is, daardoor zouden kunnen gebragt worden tot de gedachte, dat ik mijne bijzondere positie had verlaten, die ik zoo lang heb verdedigd, wanneer ik stukken opnam van redakteurs van andere magazijnen, en bijzonder van hen, die aan de Staatskerk verbonden zijn.
Voor het tegenwoordige hebben wij elk onzen bijzonderen werkkring, — onze eigen lezers, vriendenkring en aanhangers; en in dien kring kunnen wij ons vrijer bewegen, dan wanneer wij ons daar buiten begeven en ons met anderen vereenigen onder het denkbeeld van Christelijke vereeniging, dat vaak ingewikkeld zoo niet openlijk een verloochening van beginsel wordt, ten koste van eene vrije handeling. Ik gevoel mij dus genoodzaakt, mij te wachten voor iets te doen, wat eene verloochening zal schijnen van mijn ingenomen standpunt, hetwelk ik zoo lang innam.
Ik vrees zeer, dat het mij niet baten zal u mijne juiste beschouwing in dezen mede te deelen, dat hetgeen ik geschreven heb niet voortvloeit uit een onchristelijken engen geest, of ook eene uitsluitende zelfgenoegzaamheid, wat mijn gemoed ten eenenmale vreemd is. Zoo zou ik een mensch het goede kunnen toewenschen in den naam des Heeren, en begeeren, dat de zegen Gods ruste op hem en zijne bediening, ofschoon ik in ander opzigt mij niet met hem zou kunnen vereenigen. Neem bv. wijlen Pym en Parks. Er zijn maar weinig menschen, met wien ik zulk eene ziels- en geestesvereeniging gevoel, dan met de eerste, van wiens brieven er zijn, die de dierbare waarheden des Evangelie's in eene alleraangenaamste bevinding schetsen. Met mijn gansche hart kan ik zulk een man den zegen Gods toebidden aan eigen ziel en in zijne prediking, schoon ik mij niet met hem kon vereenigen als leeraar in de Staatskerk, zonder dat ik mijn eigen ervaring als lid van haar en mijn verlaten van haar zou verloochenen Ook zij, even als gij, hadden hun bijzonder werk, en God zegende hen daarin. Ook zou ik, al was het mij mogelijk, hen niet uit hunnen werkkring gerukt hebben, schoon ik niet gaarne zou doen wat zij deden en wat gij doet, door leeraar in die kerk te blijven. In hun werkkring waren zij zeer nuttig, en met den gewonen naam van getrouwe arbeiders bestempeld. Als zoodanig werden zij door mij geacht en gewaardeerd, hoewel ik mij niet met hen kon vereenigen; en op gelijke wijze bid ik u toe den zegen Gods over uw persoon en bediening, beide in woord en geschrift, schoon ik mij met geene van die kan vereenigen.
Na dit gezegd te hebben, — wat u veelligt wel eene smartelijke opheldering zal zijn, — voeg ik er bij, dat ik in dit maand-nommer van het Ev. Magazijn met blijdschap heb opgemerkt onderscheidene mededeelingen, die voor mijn gemoed de duidelijkste blijken zijn, dat gij veel voordeel getrokken hebt uit uwe laatste moeijelijke en beproevende ondervinding. Bijzonder voldeed mij, wat gij van des Heeren knechten zegt dat zij kennis moeten hebben aan donkere en treurige diepten, opdat er in hun onderwijs en persoonlijke ervaring, meer helderheid, diepte en geestelijke gehalte zij. Door gebrek aan deze beproevende bediening is er zoo veel doode en drooge leerprediking bij de belijders der waarheid, zonder die diepe, hartelijke, bevindelijke, door- en onderzoekende bediening, van welke gij zoo naar waarheid spreekt. Het is verwonderlijk, hoe veel voor ons verborgen droesem weggezweept wordt in den oven der verzoeking, en ik kan mij best vereenigen met wat gij zegt van eene verzoeking, aan welke ik zoo veel kennis had en nog heb sints vele jaren, waardoor ik bij aanvang het verschil leerde verstaan tusschen een natuurlijk en denkbeeldig geloof, en dat wat de bijzondere gave en het werk Gods is.
U, waarde heer! toewenschende al de zegeningen van het nieuwe en eeuwige verbond, dat in alles wel geordineerd en vast is, en met dank voor uwe vriendelijke belangstelling in en begeerte voor mij, ben ik, Uw zeer toegenegene in onzen genadigen Heere, J. C. P.

Brief 289 –J.C. Philpot aan mev. P. en mej. M.

Croydon, 22 Nov. 1869

Mijne waarde Vriendinnen in den Heere!
Ik vrees, dat gij mij van nalatigheid beschuldigen zult, dat ik niet eerder antwoordde op uwe vriendelijke letteren, te meer, daar ze zoo veel belangrijks van de hevige en pijnlijke beproevingen van onzen lieven vriend K. behelsden. Doch ik had buitengewone drukte met de Ev. Standaard deze maand, zoo ten aanzien

van de doodsberigten als de overdenkingen. De groote moeijelijkheid opzigtens het eerste was het getal brieven waaruit ik eene keus moest doen en het uitgebreid verhaal, dat de arme man had geschreven van het lijden zijner vrouw, welk berigt ik natuurlijk moest bekorten; en het moeilijke was wat te nemen en wat te laten blijven, aangezien het alles uitstekend belangrijk was. Doch bij de inkrimping meen ik het meest belangrijke en nuttige te hebben behouden. Ik hoop mede op te nemen een kort berigt van wijlen Mev. B. door Mev. S. mij gezonden, waarbij ik zelf enkele opmerkingen gevoegd heb als getuigenis van het gewigt en waarde van haar Christelijk karakter. Uit Stamford heb ik enkele aanteekeningen ontvangen van de ondervinding van wijlen Mev. K., doch ben besloten de opname daarvan uit te stellen, in hope een meer volledig en duidelijker berigt te zullen ontvangen. Was haar doodberigt mede opgenomen er zou in één nommer melding zijn gemaakt van drie mijner oude leden. Hoe luide en krachtig prediken deze dingen ons: 'Zijt ook gij bereid!' Maar helaas, hoe zullen wij ons zelven voor onze groote verandering bereiden? De Heere alleen kan ons een erfdeel geven in de erve der heiligen in het licht; en wanneer de tijd van ons heengaan daar zal zijn ons beweldadigen met stervensgeloof in stervensoogenblikken.
Ik heb onzen vriend S. nog niet geantwoord. Ik betwijfel, of zijne poging, om het Nieuwe Testament in het oorspronkelijke te kunnen lezen, hem wel eenig voordeel zal geven. Het is een allermoeilijkste taal om er eenigzins in thuis te geraken, en moet in de jeugd geleerd worden, wanneer het geheugen werkzaam en krachtig is. Als hij lust tot lezen en studie heeft, dan zou ik hem aanraden de werken van onze groote en Godzalige mannen als Owen, Sibbes, Charnock en anderen te onderzoeken. Doch ook het bestudeeren dezer geschriften leidt vaak meer tot boekengeleerdheid, dan tot voedsel der ziel en bezieling der bediening. Dit moet het gevolg zijn van de bedeelingen Gods met zijne ziel, eene kennis van zonde en zaligheid, een biddend onderzoek des Woords, en een leven onder de onderwijzing en getuigenis des Heiligen Geestes. Ik was en ben nog in zekeren zin een ijverig student van het woord der waarheid in de oorspronkelijke talen; en lees de geschriften van de Godzalige mannen voortdurend, maar dit alles heb ik zeer ongenoegzaam bevonden ten dage der beproeving en der verzoeking, en van weinig beteekenis ten opzigte der bediening. Niets dan het werk en de getuigenis des Geestes door het Woord Zijner genade, kan eenig leven of gevoel, kracht of vertroosting aan mijn hart geven, of mij bekwamen om het Woord der waarheid regt te snijden en ten goede van de harten van Gods volk te spreken of te schrijven. Mijn leeren dus, zoodanig als het is, is van weinig nut ten dage van verdrukking en benauwdheid, om van vrede te spreken tot eene belaste consciëntie, of mijne ziel te verzekeren van haar deel in het verzoenend bloed en stervende liefde.
Met dank mag ik zeggen, dat ik mij bijzonder wel bevind, doch veel het huis houden moet. Slechts zelden ga ik uit dan des Zondags naar de kapel, dat ik geregeld waarneem wanneer het weder niet al te koud of te vochtig is. Mijne zonen wonen bij elkander in London in eenzelfde huis, en zoo heeft de jongste het voordeel van des oudsten onderrigt en omgekeerd hebben zij gezelschap aan elkander, en dewijl zij zeer vereenigd zijn in broederlijke toegenegenheid is het hen tot wederkeerig genoegen. Zij komen gewoonlijk Zaterdags thuis en gaan Maandags weer heen.
Ik hoorde nog niet veel, hoe het doodsberigt van Mev. Prentice bevallen is, doch naar mijn eigen gevoelen te oordeelen, verwacht ik, dat het op meenig hart een diepen indruk zal maken.
Gods volk heeft behoefte aan wezenlijkheid en waarheid, aan leven en kracht, eenvoudigheid en Goddelijke opregtheid, geen verwarde, onduidelijke, lofzeggende, zoetsappige verhalen, maar iets wat voor zich zelve spreekt, dat het van God is. Zoo was het in de berigten van de Wilds en Mej. F., en ik oordeel, dat dit ook kenbaar zal zijn bij de woorden en ervaringen van Mev. P. Zij het eene vervulling van de woorden tot haar zelve gesproken: 'Wat gij doet, doe het tot Mijne eer en verheerlijking." Worde dat nu zoo tot heerlijkheid Gods door haar treffend verhaal van Zijn werk aan hare ziel in de brieven, welke ik dezen maand den lezers aanbied. Uw zeer toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 290 – J.C. Philpot aan mej. Richmond

Croydon, 22 Nov. 1869

Mijne waarde Vriendin:
Gij vraagt zeer belangstellend naar mijne gezondheid. Zij is gelukkig beter dan menigmaal, schoon ik bijna nooit uitga, behalve bij goed weder des Zondags naar de kapel, wat ik zoowel een voorregt als een weldaad beschouw. Het is mij, en ik hoop ook vele anderen met mij, genade, dat nu ik niet meer dadelijk het werk

der bediening kan waarnemen, ik toch mijne pen nog kan gebruiken in de dienst des Heeren; en ik mag met dankzegging vermelden, dat ik vele liefelijke getuigenissen ontvangen heb van den zegen Gods, die rustte op hetgeen ik in Zijnen naam mogt voorstellen. En ik hoop, dat de Heere het mij verder geven zal te strijden voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is, en zijne kracht en zegen daarmede moge gepaard gaan.
Ik had niets gehoord van den dood van uw lieven kleinen neef, noch dat uwe school dientengevolge opgeheven is. Het moet voor u allezins eene groote beproeving geweest zijn; doch het verblijdt mij, dat gij gezegend werdt met onderwerping aan des Heeren wil, en er bewijs bij u was, dat het niet uit toorn maar uit Zijne dierbare verbonds liefde was. Hoe geheel anders zou het met u geweest zijn, indien de opstand uws harten zich geopenbaard had, en hoezeer zou dat de beproeving verzwaard hebben! Het is waarlijk eene barmhartigheid wanneer het ons gegeven wordt te vallen in de handen des Heeren, en te zien en te gevoelen, dat 'Hij te wijs is om te dwalen, en te goed om onvriendelijk en wreed te zijn.'
Het verheugt mij te vernemen, dat gij vrede en vereeniging in de kerk hebt, en dat de Heere gedurig aan u toevoegt dezulken, die zalig zullen worden.
Ten opzigte van mijn komen te Abingdon een paar Zondagen in den volgenden zomer, vrees ik daartoe niet in staat te zullen zijn. Ik denk wel eens, dat mijne predikdagen voorbij zijn, dewijl ik de vermogens daartoe mis, en gij weet, dat ik dezen zomer mijne belofte niet kon volbrengen; ook oordeel ik het niet wenschelijk om het volgende jaar naar Gowerstraat te gaan, gelijk ik zoo menig jaar deed. In elk geval durf ik niet beloven om te Abingdon te komen, hoewel ik gaarne nog eens de vrienden daar ontmoeten zou. Reeds jaren lang hebben sommigen hunner mij gekend, en het is eene barmhartigheid, dat wij te midden van vele stormen van zonde en satan, verzoeking en beproeving, staande zijn gebleven. Niemand dan de Heere kan ons staande houden, en ik vertrouw, dat Hij dat doen zal tot den einde toe.
Met smart hoorde ik van John Hatt's beproeving, en ik zal hem in gedachten houden, schoon er zoo vele aanzoeken zijn, dat ik bevreesd ben plaats voor hem te vinden bij de vereeniging. Mijne laatste aanbevolene was Sara Adcock van Uppingham, die meer dan dertig jaren bedlegerig was, en onophoudelijk veel leed. Hoe waar is het, dat wij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koningrijk der Hemelen. En ik onderstel, dat uwe lijdende zuster te Stadham dit ook zal ervaren, en dat lijden zegenrijk geheiligd worde ten goede harer ziel. Wij vereenigen ons in toegenegene liefde jegens u, en met mijne groete aan al de vrienden. Ik ben u zeer toegenegene, J. C. P.

Brief 291 – J.C. Philpot aan den heer S.

Croydon, 24 Nov. 1869

Lieve Vriend in de waarheid!
Verschillende oorzaken hebbeu mij verhinderd op uwe belangrijke en toegenegene letteren te antwoorden, en ook nu vrees ik, dat mijn schrijven verre beneden mijne wenschen zal blijven, aangezien ik niet op alles zal kunnen antwoorden.
Laat ik u in de eerste plaats mijne blijdschap verzekeren, dat de ervaringen van Isabelle Prentice u zoo goed bevallen zijn, en dat de zegen mijner leerrede: 'de Winter voor den herfst,' door haar genoten, ook weerklank bij u vond. Ik zou wenschen, dat gij zelf hare bevinding had hooren vertellen, want er was iets kenmerkends en oorspronkelijks in, en vol leven en kracht. Ik heb in het algemeen waargenomen, dat wanneer personen gelijk zij, die in volslagen onkunde van den weg der waarheid zijn opgevoed, door den Heere in hunne ziel verlicht worden, haar kenmerkt als wij bij gewone Christenen niet vinden, bij wien het licht al voortgaande kenbaar werd. En ook heb ik opgemerkt, dat zij die onder eene wettische bediening verkeeren, en zuchten onder harde lasten, gewoonlijk met meer helderheid tot de vrijheid der waarheid komen. Doch ik behoef hierbij niet langer stil te staan, dewijl gij het zelf ook zult opgemerkt hebben, en uwe eigene ervaring er zeker getuigenis aan geeft. Derhalve kom ik nu tot de zaak aangaande welke gij mijnen raad gevraagd hebt, t.w. of het voor u gewenscht zal zijn te trachten het Nieuwe Testament in het oorspronkelijke te kunnen lezen. Nu, op uw leeftijd, met uwe zwakke gezondheid, en uwe bezigheden in de bediening, zou ik het zeer betwijfelen, of gij het ooit zoover brengen zult in de kennis van het Grieksch, dat het u van eenige dienst zou zijn. Gij zoudt genoeg kunnen leeren om tekst met tekst te kunnen vergelijken, wat ook wel van belang zal zijn voor u; maar overigens zou het u van weinig nut zijn, want eene oor-

deelkundige kennis van de taal eischt eene groote studie, een sterk geheugen en een ontwikkeld verstand.
Ik wil u niet te zeer ontmoedigen, maar ik betwijfel of gij er dat voordeel van zult hebben wat gij u voorstelt. Gij kunt er de proef van nemen, en wanneer ik u van dienst kan zijn, zoo verklaar ik mij bereid u te helpen. Bij uw noemen van den heer Fowler kwam mij voor de aandacht, wat hij eens tot mij zeide: 'Geef uw onderzoek van het Grieksch Testament niet op.' Doch hoewel ik u gaarne wil helpen in uwe studie van het Grieksch Testament, nogtans zou ik denken, dat gij meer voordeel zoudt hebben van het onderzoeken van de onderscheidene Godgeleerde en bevindelijke werken van Owen, Sibbes en Huntington, dan uw tijd en krachten te verbeuzelen met het aanleeren der Grieksche taal. Ik behoef u niet te zeggen, dat het Woord van God, onder de onderwijzing en toepassing des Geestes, het voedsel uwer ziel moet zijn, zoo persoonlijk als in de bediening; en gij zult ervaren, dat het biddend overdenken van en het ingaan in Zijne Goddelijke en geestelijke bedoeling, uwe ziel zal verzadigen, en u somtijds met zulk eene heilige verbazing zal vervullen over de wijsheid en genade Gods in het Woord Zijner Waarheid geopenbaard, dat gij zult uitroepen: 'Uwe getuigenissen zijn wonderbaar, daarom bewaart ze mijne ziel. De opening Uwer woorden geeft licht; den slechten wijsheid gevende;" en wanneer uwe ziel onder de zoete indrukken van de waarheid en kracht van Gods Woord mag zijn, zult gij u schamen dat zoo weinig op zulk eene wijze te lezen. Doch wanneer gij het wederom zoo zoekt te lezen en te gevoelen, zult gij uwe afhankelijkheid gewaar worden; duisternis en verwarring zullen uw gemoed vervullen, en gij zult een weerzin gevoelen weder dat te lezen.
Ik hoop, dat gij ondersteuning zult vinden in het werk, waaraan gij uwe hand gelegd hebt zoo het uit God is, wat ik gaarne geloof, zult gij zoowel bemoediging als teleurstelling ondervinden. Zoek noch verwacht groote dingen, die in den regel bedriegelijk zijn, maar tracht naar wezenlijke dingen, om het leven en de kracht Gods aan uwe ziel te ervaren, en een toevloeijen van zalving en genade voor de zielen van anderen. Dan zult gij de voldoening smaken van een geweten, dat teeder gemaakt is in de vreeze Gods, en Zijne goedkeuring zal rusten op uwen geest.
Uwe vrouw is in eene veilige, schoon niet gelukkige plaats. De tijd komt, dat zij zal zeggen: 'Gij hebt mijne banden losgemaakt.' Uw zeer toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 292 – J.C. Philpot aan mev. Isbell

Croydon 25 Nov. 1869

Mijne lieve Fanny!
Het smart mij te vernemen, dat gij naar ligchaam en geest onderdrukt zijt; doch die beide zijn zoo na aan elkander verwant, dat ik onderstel, wanneer uwe ongesteldheid mogt genezen, gij ook wel verandering zult ervaren in uw gemoed en geest. Maar gij hebt lang genoeg in dit tranendal geleefd om bij zielsbevinding te leeren, dat wij door vele verdrukking in Gods Koningrijk moeten ingaan, dat beproevingen maar verdrukkingen u niet overkomen buiten de genadige toelating maar onder het wijs bestuur des Heeren. En het is een barmhartigheid, dat gij vroeger en ook nu Hem bevonden hebt eene hulp te zijn in tijden van benauwdheid, en dat Hij door Zijne tegenwoordigheid en kracht de ziel weet te ondersteunen onder den zwaarsten last. Het is eene zeer gezegende waarheid, hetzij gij haren troost kunt vasthouden of niet, dat wien de Heere liefheeft Hij dien liefheeft tot den einde toe, en dat leven noch dood, noch eenig ander schepsel de ziel zal kunnen scheiden van die liefde Gods, welke is in Christus Jezus onzen Heere. Derhalve hoop ik, dat gij te midden van al uwen druk des geestes en donkerheid des gemoeds aan de trouwe Gods zult kunnen vasthouden. Hij gaf u in verleden tijden vele beloften, beantwoordde kennelijk uwe gebeden, was met u in de voorzienigheid, en zegende u in de genade. Wanneer gij dus voor u de dagen ziet aangebroken, waarvan de wijze Koning zegt, dat 'de sprinkhaan zich zelve een last zal wezen,' dan hoop ik, dat de Heere Zich zal opmaken en uwe ziel zal bestralen. Het is eene oneindige en onuitsprekelijke barmhartigheid, dat het werk van onzen genadigen Heere een volbragt werk is, dat Hij de zonde heeft weggenomen door Zijn zelfs offerande, dat onze zaligheid niet een werk is van ons zelven, maar dat degenen, die zalig worden, door den Heere gezaligd worden met eene eeuwige zaligheid. En gij zult ondervinden, dat hoe meer gij ter zaligheid en alle andere zegeningen dit gelooven en verwezenlijken moogt, en kunt zien en steunen op den Heere, des te meer vrede zult gij in uw geweten gewaar worden, des te meer zult gij u vereenigd gevoelen met Gods wil, en des te meer zult gij u onderworpen gevoelen aan alles, wat hij noodig keurt u op te leggen.
Onze levenstijd kan niet lang meer zijn; wij hebben de overigen onzer familie overleefd; en wie van ons zal

nu de eerste zijn? Ten aanzien van dit leven is er niet zoo veel, dat onze begeerte ten leven wekt, en evenwel is er eene natuurlijken afschrik van den dood, en zelfs eene vreeze, hoe het ons in die plegtige ure zal zijn. Maar alles wat wij kunnen doen is ons te werpen op de rijke barmhartigheid, de vrije, souvereine en overvloeijende genade Gods, en ons tot den Heere te wenden, dat Hij met Zijne gezegende tegenwoordigheid ons nabij zij, opdat wij geen kwaad mogen vreezen, wanneer wij het dal van de schaduwen des doods zullen moeten doorgaan.

Ongetwijfeld zult gij zeer het gemis gevoelen van den kapitein S. en zijne vrouw, en met genoegen hoorde ik van mijne dochter, dat hij jegens u zeer vriendelijk en genegen was. Doch het schijnt wel, dat de Heere zoowel op deze als gene wijze alle banden, die u aan de aarde binden, gaat losmaken. Gij hebt eerst uw man verloren, daarna het onbelemmerd gebruik uwer ligchamelijke vermogens, de vereeniging van menig toegenegen vriend, de weldaad eener Evangelische bediening, en vele voorregten, die gij vroeger genoot; maar gij hebt uw God niet verloren. En wanneer al deze pijnlijke beroovingen er u toe geleid hebben, om te nauwer te kleven aan den Heere van leven en heerlijkheid, om al uw geluk, rust, vrede, sterkte, hulp en hoop in Hem te vinden, zoo zullen in al die verliezen en in al dat lijden een zegen opgesloten zijn. Ik schrijf u niet zoo menigwerf; doch daarom gevoel ik steeds en bid voor u, van den Heere begeerende, dat Hij uwe ziel zegene met Zijne tegenwoordigheid en beloften, en u geloof en lijdzaamheid geve tot het einde toe.

Wij zijn zeer blijde met de terugkomst van onze lieve S., want wij misten haar zeer, niet alleen ten opzigte van hare hulp in het schrijven, maar ook wegens hare aangenamen omgang.

Ik ben tans, door genade, bijzonder wel, maar houd mij veel in huis, behalve des Zondags, wanneer ik bij goed weder naar de kapel ga.

Wij zijn allen, door genade, bijzonder wel, en vereenigen ons zamen in liefdegroet aan u en de uwen. Uw zeer toegenegen broeder, J. C. P.

AANHANGSEL

Men oordeelde het van behoefte, bij wijze van toevoegsel, eenige uittreksels uit Philpot's geschriften, met enkele korte mededeelingen aan vrienden hierbij te geven, dewijl ze te belangrijk waren om ze te laten blijven, en niet wel in de levensbijzonderheden of tusschen de brieven eene plaats konden erlangen.

In antwoord op eene verklaring van de Baptistische gemeente, uitgesproken in de Zoar kapel

De beide volgende brieven werden door Philpot geschreven in antwoord op eene verklaring van de Baptistische kerk, in hare vergadering in Zoar kapel, op 11 December 1860, en werd aan al hare leeraars gezonden. Dit besluit of die verklaring luidt aldus:

‘Er is besloten, dat de kerk zich houdt aan het geloof, dat zij gelooft het geloof van Gods uitverkorenen te zijn, en aan hunne zielen geopenbaard door de kracht des Heiligen Geestes, en in het geschreven Woord van God, dat onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus, in Zijne Goddelijke natuur en Persoon zelve is en altijd van eeuwigheid was de eeuwige Zoon van God; dat, al had Hij nooit onze natuur aangenomen, al waren er geen werelden geformeerd, geen Engelen geschapen of Gemeente uitverkoren, dan nog zou God de eeuwige Vader, God de eeuwige Zoon, en God de eeuwige Geest in zich zelven bestaan hebben in even gelijke en even eeuwige vereeniging, wezen, natuur, personen en verwantschap, in een geheel heerlijke God, en dat dezelfde heerlijke Persoon, die nu zit aan de regterhand Zijns Vaders, verheerlijkt met de heerlijkheid, die Hij bij Hem had eer de wereld was, en bekleed in een ligchaam als het onze, in Zijne tweevoudige natuur en vereenigd Persoon, de eeuwige Zone Gods, de onsterfelijke Zoon des menschen is.’

Aan de gemeente van Christus, geroepen tot de aanbidding Gods, in de Zoarkapel te Londen

Stamford, 4 Januari 1861

Lieve Vrienden in den Heere!
Ik weet niet, of ik regt heb u te schrijven betreffende het onderwerp van uwe laatste resolutie, door welke gij uitgedrukt hebt uw geloof in het waarachtig, eigen en eeuwig Zoonschap van onzen hooggezegenden Heere; doch dewijl ik daartoe aangezocht werd in een begeleidend schrijven met voornoemde verklaring, gevoel ik er mij toe gedrongen ter wille der waarheid.
Naar mijne overtuiging is de tijd gekomen dat de gemeenten der waarheid in dit land zich beslist uitspreken. En waarlijk, als de gemeenten, die de waarheid in hare bevinding en kracht belijden, zwijgen op zulk een gewigtig punt als het Zoonschap van onzen gezegenden Heere, welk eene ondersteuning zal hun zwijgen zijn voor de leeraars en leden, die de dwaling voorstaan. Zulk eene daad zal zeer zeker in den tijd strijd en verwarring voortbrengen, en de kerk zeker benauwen en beroeren, daarenboven, dewijl beslistheid ten gunste der waarheid noodzakelijk ergernis aan hare verloochenaars geeft, zal zij ongetwijfeld veel vijandschap en tegenstand verwekken; en aangezien de geest van dwalende menschen schier altijd een geest van bitterheid en wrake ademt, kunnen de verdedigers der waarheid rekenen op diepe wonden in hun gevoel, door de harde woorden, die tegen hen gesproken worden. Doch laten deze dingen u niet beroeren. Het zijn de zekere en onafscheidelijke gevolgen van het beslist getuigen voor de waarheid. Ik moet zeggen, dat uwe resolutie u groot vertrouwen geeft als gemeente en volk, dat de waarheid belijdt, zooals die in Jezus is. Vijanden mogen ze bedillen, hare redactie en taal veroordeelen, en haren inhoud pogen omver te werpen; maar ik noem die verklaring edel, vrijmoedig en getrouw, duidelijk en beslist, en over het geheel genomen in duidelijke, eenvoudige en onmiskenbare woorden uitgedrukt. Gij hebt de beteekenis niet verborgen onder dubbelzinnige uitdrukkingen, maar vrijmoedig verklaard, wat gij gelooft van Gods uitverkorenen, en wat aan hunne zielen geopenbaard is door de kracht des Heiligen Geestes, uitgesproken in het geschreven Woord van God; en gij hebt met zeer duidelijke en eenvoudige woorden uw geloof verklaard, dat onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus, in Zijne Goddelijke natuur en Persoon is en altijd was de eeuwige Zone Gods; en gij snijdt met eenen slag af, die dwaalbegrippen, dat Hij de Zoon van God zou zijn alleen uit kracht van de

vereeniging Zijns persoons, door duidelijk te verklaren, dat al had Hij nooit onze natuur aangenomen, God de eeuwige Vader, God de eeuwige Zoon, en God de eeuwige Geest in zelfbestaande evengelijke en even eeuwige vereeniging zou bestaan hebben, enz.
Het was volstrekt noodzakelijk voor u, lieve Vrienden in de waarheid, dat gij uwe verklaring in zulke duidelijke en besliste bewoordingen hebt uitgesproken, zoodat er geen mogelijkheid voor misvatting of dwaling overblijft; en daarmede hebt gij bewezen als gemeente zeer vast en beslist te zijn.
Gij hebt nu de roeping om even vast en beslist te blijven in de uitvoering en handhaving van de Resolutie, als dat gij ze uitvaardigdet. Ik heb geen regt om u, of iemand anders, voor te schrijven wat hun pligt en roeping is onder zulke omstandigheden. Maar mijne eerste kennismaking met u, en ik meen er te mogen bijvoegen, mijne liefde tot de waarheid zelve, geeft mij vrijheid u te herinneren, om in alles uit een stuk te zijn; zoodat het niet gaat vóór de Resolutie dus en op den kansel wat anders te spreken, want dan zou de bazuin waarlijk een onzeker geluid geven. Ik hoop en geloof, dat de Heere u zal bijstaan. De Heere zelf heeft gezegd: 'Die den Zoon niet eert, eert den Vader niet, die Hem gezonden heeft' (Joh. 5:23); en wie dus den Zoon eert, kan gezegd worden den Vader te eeren. Ongetwijfeld wacht u menige beproeving en verwarring, ja zelfs eene breuk en afscheiding. Maar de Heere zal met u zijn om u te zegenen. Zijt standvastig, onbewegelijk; offer de waarheid Gods niet op aan eenig ingebeelden voorspoed en voordeel, of valschen vrede; maar houdt u aan de waarheid Gods, zooals die met kracht aan uw geweten getuigt.
U toebidddende, lieve Vrienden! het genot van alle geestelijke zegeningen, ben ik Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

Aan Dhr. Lake

Stamford, 5 Januari 1861

Mijn waarde Vriend!
Ingesloten ook een brief aan de Gemeente, waarvan gij diaken zijt, dien gij haar, zoo gij wilt, kunt voorlezen. Ik had het niet gedaan, zoo gij bij de toezending der Resolutie mij niet te kennen gegeven hadt, er eenige opmerkingen bij te voegen.
Van onzen vriend G. ontving ik sints dien tijd wat ik noemen kan een contra orde, ontworpen door degenen, die de dwaling voorstaan welke de Resolutie veroordeelt. In mijn schrijven aan de gemeente heb ik mijn oordeel over de Resolutie zelve medegedeeld. Ik achtte mij niet geroepen in dien brief mijne beschouwingen over de contra orde, die in tegenstelling van haar de rondte deed, uit te drukken; maar ik geloof niet ooit zulk een verward stuk of mengeling van gedachten en uitdrukkingen te hebben gelezen. Het is zeer gemakkelijk om de plegtigste verborgenheden van ons allerheiligst geloof te bedillen, te veroordeelen en bespottelijk voor te stellen. Doch het is de ongerijmdheid zelve, dat de menschen het geloof van Gods uitverkorenen zouden kunnen omverwerpen, met zulke wapenen als zij gebruiken. Ik heb tans tijd noch lust om het stuk te ontleden en zijn verwarden en valschen inhoud bloot te leggen; doch het is in zekeren zin goed voor de zake der waarheid, dat dwaalleeraars zich openbaren zoo dwaas en onzeker te zijn.
Ik hoop, dat de Heere u genade geve, om standvastig, vrijmoedig en getrouw te zijn. Gij hebt eene gewigtige betrekking, en in dezen tijd wordt er groote vastheid en beslistheid van u gevraagd. Ik hoop, dat gij bewaard zult blijven voor uwen eigen geest, en van toe te geven aan bitterheid en vijandschap, welke bij de tegenstanders ontdekt wordt. Wij zijn geroepen, om 'ernstiglijk te strijden voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is'' maar niet in wraak en bitterheid. 'De toorn des mans werkt Gods geregtigheid niet.'' 'En een dienstknecht des Heeren, hetzij leeraar of diaken, moet niet twisten, maar vriendelijk zijn jegens allen, in zachtmoedigheid onderwijzende degenen, die tegenstaan, opdat misschien God hun geve bekeering tot erkentenis der waarheid.'
Niet onwaarschijnlijk zal eene afscheiding het gevolg zijn, en uw natuurlijk verstand kon daarvoor terugdeinzen uit vreeze, dat hare gevolgen de zaak zal verzwakken en Zion benadeelen; doch zulke overleggingen mogen geen invloed op uw gemoed uitoefenen. Op zijn best genomen is het niets dan vleeschelijke staatkunde, om vijanden der waarheid te doen blijven in eene kerk, welke belijdenis bestaat in haar leven, ervaring en kracht. Doch zulke personen zijn werkelijk vijanden onder een masker, en wel verre van eene kerk te sterken, verzwakken zij ze veeleer. Zij zijn even als slechte metselkalk of verwaterde steenen aan een gebouw, die het werk vullen en uitzetten, maar eerder verzwakken dan kracht geven. De

groote moeijelijkheid zal bestaan voor den kansel. Ik weet niet, wie daarover het opzigt heeft, maar wie het ook is toevertrouwd hoop ik dat hij zooveel mogelijk zal waken, dat er geen wanklank gehoord worde; want het zou zeer onbestaanbaar zijn voor eene gemeente, om zich beslist en duidelijk verklaard te hebben in haar geloof, en dan te zitten onder eene bediening, die beschouwingen voorstelt en predikt, in lijnregte tegenspraak met hare Resolutie. Ik hoop dat de Heere u leiden en onderrigten zal. Gij zult zeer Zijne ondersteuning en tegenwoordigheid behoeven, maar een goed geweten en de toelagching Zijner goedkeuring, zal u uit- en inwendig vertroosten en versterken onder allen tegenstand. Ik ben, waarde Vriend, Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

******

De volgende korte uittreksels zijn ontleend aan enkele leerreden en andere geschriften van den heer J. C. Philpot, en zullen, naar wij ons verzekeren, door onze lezers met groot genoegen gelezen worden, daar zij spreken van zijn inwendig leven, het leven Gods in zijn ziel.

Het lot van een predikant

Anno 1849

In tijden van beproeving en donkerheid heb ik bij herhaling de ervaring opgedaan, dat ik elk en een iegelijk benijdde, die niet geroepen wordt om te prediken. Nu eens was een besef mijner onwaardigheid en onbekwaamheid, dan een natuurlijke afkeer van in het openbaar op te treden, somtijds doodigheid en duisternis des gemoeds, dan weder een gevoel van mijne afdwalingen en algemeene onvoordeeligheid, vaak krachtige verzoekingen en vurige pijlen des satans of vervolgingen, die ik te verduren had, de oorzaak, dat ik het deel van een prediker uiterst moeilijk en hard vond. Er zijn slechts twee gelegenheden, bij welke ik eenig genoegen smaakte in een zaaijer te zijn: 1. wanneer ik brood had om te eten, en koren om te zaaijen; 2. wanneer ik van voorbeelden hoorde, dat ik het zaad niet te vergeefs had uitgestrooid.

De wildernis

Anno 1850

Toen ik lid was van mijn college te Oxford, kort nadat het gewigt der eeuwige dingen door mij gevoeld werd, zat ik na het middagmaal in de algemeene zaal met mijne andere leden, die druk aan den wijn waren en onder en door elkander gonsden en mompelden, waaraan ik geen deel nam, en verhief in stilte mijn hart tot den Heere. Doch nadat ik in de wildernis gebragt was geworden, kon ik het onder hen niet uithouden. De oorzaak was, dat ik niet geheellijk en volkomen was uitgeleid; hoewel ik zaligheid gevoelde in de dingen Gods, nogtans was het kwade der wereld niet duidelijk ontdekt; verzoekingen waren nog niet in hare kracht losgebroken, en daarom was haar gevaar gevoeld noch gevreesd.

Het kruis / Het verlaten van de Staatskerk

En wie heeft niet ondervonden, dat in de eerste toenaderingen Gods tot zijne ziel, in de eerste bedeelingen Zijns gezegenden Geestes met zijne consciëntie, er groote bergen en heuvelen in den weg waren? Sommigen derzelve zijn zeer natuurlijk, maar daarom niet minder beproevende gedeelten. Onze betrekkingen en vrienden staan ons tegen, ja vervolgen ons misschien; onze tijdelijke belangen kunnen ons geweten in den weg staan; en gelijk het mij gegaan is, al onze wereldsche uitzigten en al onze lange en diep onderleide plannen verrijzen voor ons als zoo vele bergen, en beletten ons het kruis op te nemen en Christus te volgen. Mijn eerste slag was de afsnijding van al mijne aardsche uitzigten, want datgene, wat mij eer en voordeel zou hebben aangebragt, waren de doodsvijanden voor de waarheden des Evangelies, die ik had omhelsd. De slag was scherper, want hij beroofde mij van alles, en ontnam mij schier den laatsten stuiver. Toen ik nog in

de Staatskerk was meende ik, dat niets er mij zou kunnen uitbrengen, want ik was bevreesd voor armoede en krankheid, aangezien mijne gezondheid in dien tijd in een slechten staat was. O, wat was dat een berg in mijne oogen! Hoe werkte die gedachte van haar te verlaten in mijn gemoed, totdat het geweten al weder en weder aanklopte; en de stem des gewetens mij ten laatste verpligtte om te luisteren en te gehoorzamen. Maar de wezenlijkheid was zoo geheel anders dan het uitzigt dat de dag na mijn uittreden een der liefelijkste van mijn geheele leven was; en sints meer dan drie-en-twintig jaren na dien tijd, zijn de bedeelingen des Heeren in Zijne voorzienigheid inderdaad wonderlijk geweest.

Hoe God de gebeden verhoort

Uit een leerrede van 10 junij 1841

Er is in dit opzigt vaak velerlei verwarring in des menschen gemoed. Zij bevinden zich in een bijzonderen weg, uit welken zij gered wenschen te worden; zij verkeeren onder eene beproeving, waarvan zij verlost willen zijn; zij roepen den Heere aan om hen te bevrijden, en zij vragen eene openbaring van Hem zelven, een uitstrekking van Zijne hand, eene Goddelijke leiding die zij te volgen hebben. Doch de Heere werkt misschien op eene geheel andere wijze dan zij zich hebben voorgesteld; en inderdaad letten zij niet op de innerlijke stemme Gods in hunne consciëntie, omdat zij de stemme op eene geheel andere wijze verwachten. Zoo ging het ook mij. Toen ik nog in de Staatskerk was, beladen met al datgene waar ik mij door te worstelen had, en in mijn gemoed benauwd en verlegen, riep ik den Heere aan om mij te bevrijden, mij uit te leiden, mij te toonen wat ik moest doen, en mijn weg duidelijk en klaar te maken. In dat mijn roepen was ik geheel opregt; maar ik zag uit naar de tusschenkomst van een wonder, — het hooren van eene stem, of eene wondervolle leiding; en in het wachten daarop zag ik naar iets uit wat de Heere niet voor had om te doen. Eindelijk kwam ik tot deze innerlijke overtuiging: vooronderstel dat ik leefde in dronkenschap, overspel, of wandelde in bekende zonden, zou ik dan eene stemme Gods durven verwachten, die tot mij zeide: Verlaat die dronkenschap, vliedt die ontucht, laat af van die zonde? Zoude ik eene Goddelijke openbaring durven begeeren om mij van die zonde af te brengen, wanneer mijn geweten mij plegtig verzekerde en ik mij ellendig gevoelde onder het gewigt en den last van haar? Neen, juist diezelfde overtuiging is het antwoord Gods op het gebed; juist die last; dien de Heere ons daardoor doet gevoelen, heeft de bedoeling, om ons uit te drijven van den weg dien wij bewandelen. Aldus redeneerde ik bij mij zelven: ‘Wanneer ik de zonde doe, als het zonde is te zijn waar ik ben, als ik dingen doe welke mijn geweten zonde noemt, en waardoor het belast wordt als met zonde, — dan is die overtuiging, die benauwdheid en neerdrukking, die last een antwoord op het gebed. Het is de stemme Gods in het geweten, niet de stemme en verschijning Gods in de lucht daar buiten, maar de stemme Gods in de consciëntie en de openbaring van Gods ongenoegen in het hart’. En overeenkomstig deze eenvoudige overtuiging mogt ik handelen, en het heeft mij tot op dezen dag niet berouwd. Ik heb dus bij ervaring geleerd, dat wij vaak wondervolle verborgene antwoorden verwachten, en de Heere heeft geen plan zulke antwoorden te geven.

Afscheiding van de Engelsche Staatskerk en de bediening in Allington

uit de Evangelische Standaard van april 1868

Na eenige jaren van gemoedsstrijd en gebed en smeeking tot den Heere, mogt ik mij in Maart 1835 van de Engelsche kerk afscheiden, als Evangeliedienaar en lid beide, om lot en deel te hebben met het arme verachte volk van God. Ik had op dien tijd plaats noch volk in het oog onder wie te zullen dienen; zoodat ik schier uitging als Abraham, niet wetende waarheen ik ging; ook kon ik inderdaad mij geen geopende deur voorstellen, aangezien mijne gezondheid veel te wenschen overliet en mijne borst zoo gevoelig was, dat ik niet tweemaal op een Zondag kon prediken, zonder dagen daarna er onder te lijden. Maar eenigen tijd voor mijne afscheiding was er, schoon ik er toen niets van wist, een opmerkelijke geest des gebeds onder de voornaamste leden en diakenen te Allington, aangezien een lieve en waarde vriend van mij, door mijnen waarden broeder wijlen William Tiptaft van mijne gemoedswerkzaamheden was ingelicht, en er nu een bidden was tot den Heere, dat ik de kerk van Engeland mogt verlaten, en tot hen komen en onder hen

prediken. Hij heeft mij later vaak verteld, hoe schielijk en onverwacht deze geest des gebeds hem aangreep, — want hij had mij nooit gezien en slechts bij gerucht van mij gehoord, zoodat hij er zich zelven geene verantwoording van kon geven; — ook vond hij geen rust voor zijn gemoed alvorens hij te Stadhampton, in Oxfordshire, waar ik toen was, mij had hooren prediken en persoonlijk kennis met mij gemaakt had. Men verontschuldige mij, als ik hierbij voeg, dat na de vervulling dier begeerte, het gebed bij hem te krachtiger en gelooviger werd, hoewel het meer dan anderhalf jaar was voor dat ik er toe kwam om mij af te scheiden. Laat ik evenwel hierbij niet langer stilstaan, noch meer andere omstandigheden vermelden, welke allen tot dezelfde zaak medewerkten; doch ik vertrouw, dat wanneer ik alle bijzonderheden omstandig zou verhalen, mijne lezers met mij zouden overtuigd worden, dat mijn gaan naar Allington een van de opmerkelijkste gebedsverhooringen was, die ooit vernomen worden[3].

In Junij van 1835 bezocht ik daar voor het eerst de vrienden en bleef er vijf Zondagen. Sints jaren scherp geoefend in mijn eigen gemoed, niet slechts ten aanzien van mijn blijven in de Engelsche kerk, maar bijzonder aangaande mijne persoonlijke bevinding der waarheid Gods zoowel als mijn staat en stand voor de eeuwigheid, mag ik vrijmoedig zeggen, dat mijne bediening in dien tijd zeer scherp en onderzoekend was, en ik geloof er bij te mogen voegen, van een snijdend karakter: en hebbende veel ijver en vuur, gelijk bij jonge krijgslieden meest het geval is, pleegde ik links en regts af te snijden alles wat ik verkeerd oordeelde, zonder vijanden te vreezen of vrienden te sparen. In dezen geest en met deze bediening gewapend, ging ik naar Allington, alwaar ik een volk vond, zoo daar als in die omstreken, dat gewend was aan zachter tijdingen dan die ik bragt, en die ik oordeel te vallen in een dooden en oppervlakkigen staat der ziel. Dit verscherpte de snede van mijn zwaard, en ik durf zeggen, dat ik met genoegen diepe wonden sloeg in eene levenlooze belijdenis. Maar beoordeeld naar de uitwerkselen, heb ik alle reden om te gelooven, dat mijn derwaarts gaan en mijne bediening in dien tijd van den Heere waren. Het is moeijelijk om van zich zelven te spreken, en daarom zal ik alleen dit zeggen, dat de indruk, dien mijne prediking bij het volk maakte, opmerkelijk was. Sommigen vielen er onder, anderen wederstonden haar, en weder anderen wisten niet wat zij er van denken moesten, eensdeels, omdat het hun een ongewone klank was, anderdeels, omdat zij mijne bedoeling en ijver niet begrepen. Onder deze laatsten was in dien tijd Carby Tuckwell. Hij behandelde mij met de grootste vriendelijkheid en achting; maar aangezien ik soms vrijuit sprak van den toestand te Allington, zelfs van den kansel verklaarde, dat de diakenen zich mijns inziens daarover te schamen hadden, meende hij daaruit te moeten besluiten, dat ik mij persoonlijk tegen hem stelde, dat ik zijne Godsdienst wantrouwde, en ten doel had om ze zoo mogelijk te ontwortelen, omdat zij niet van den waren stempel was. Hoewel dit niet het geval was, toch leefde hij onder dien indruk. Toch vereenigde hij zich volkomen met de uitnoodiging, dat ik weder mogt overkomen, wat ik in den volgenden Septembermaand ook deed; en aangezien mijne bediening steeds beter werd begrepen en een meer vollen ingang vond bij het volk, bleef ik niet slechts den geheelen winter bij hen, maar ook — schoon altijd hun herhaalden wensch en begeerte, om onder hen bevestigd te worden, afwijzende — tot den herfst van 1838, toen mijn weg naar Stamford leidde; schoon ik geen jaar gemist heb hen te bezoeken, en een maand lang onder hen te vertoeven, tot op dezen tijd.

Des mensen snoodheid en hulpeloosheid

Vele jaren lang, nadat de Heere mijne ziel had levend gemaakt, zoo ik mag hopen, ontbrak mij eene gansche ontblooting en vernedering, schoon ik van den aanvang af meer of minder mogt streven naar wettige voorwerpen, en vrede noch rust vond zonder eene innerlijke Godsdienst. Maar ik was niet ontdekt aan

---

[3] Ik kan evenwel niet nalaten, hierbij een uittreksel te geven uit een brief, dien ik kort daarna ontving van den vriend, op wien ik straks zinspeelde : 'Uwe komst te Allington was op een zeer gepasten tijd; en het moet bepaald des Heeren hand en wil geweest zijn, gelijk de uitkomst bewezen heeft. Als ik ooit biddende geweest ben om eenig ding, dan was het, dat het den Heere mogt behagen u naar Allington te zenden. Ik gevoelde ten dien tijde zulk een aandrang in mijn gemoed, dat het mij een genoegen was van den Heere te begeeren mijn gebed te verhooren. Maar wat het einde daarvan zou wezen wist ik niet, noch of ik zou slagen of te vergeefs hopen. Maar een ding is zeker, dat mijne gedachten in dien tijd meer op u gevestigd waren dan op mijne werkzaamheden of eenig ander ding, — misschien meer dan ik dacht aan den staat en toestand mijner eigen ziel. Later heeft het mijne gemoedsrust zeer bevorderlijk geweest, en ik herinner mij nog zeer goed, hoe onder mijne wandelingen mijne gedachten gingen over uwe ontvangst, wanneer gij kwaamt, nu eens dit dan weder een ander plan ontwerpende. Somtijds dacht ik, dat wanneer gij hier niet kwaamt, dan zou ik gaan waar gij waart. Toch was er geen aflaten, om van den Heere te begeeren, dat gij hier komen mogt, hoewel ik vaak vraagde of ik in den regten weg was. Ook was ik niet op mijn gemak, totdat Hij mijn gebed en smeeking verhoorde en den weg opende. En wat er ook gebeure, ik weet dat ik biddend begeerd heb, en het is mij genoegen dat uw komen te A. alleen en geheel van den Heere was.' J.C.P.

algeheele zielsarmoede; schaamte en verwarring had mijn aangezigt niet bedekt. Ik had toen nog niet gevoeld, wat een snood monster van ongeregtigheid ik was, noch mij verfoeid en verafschuwd in stof en assche. Des menschen algeheele hulpeloosheid was mij meer eene leer dan eene waarheid; ik had nog geene ondervindelijke kennis van de magtige, overweldigende kracht der zonde, noch had de ploegschaar der verzoeking, de diepe verdorvenheid mijns harten ontworteld. Ik gevoelde gedurig, dat ik in mij zelve nog iets overgehouden had, eenige gebeden, berouw, hoop of voornemen om mij uit het slijk op te heffen.

'Ik kleef vast aan uwe getuigenissen'

Ik weet door zielservaring, dat het kleven aan Gods getuigenissen mij voor menigen misslag bewaard heeft. Toen ik jaren geleden, nog niet bevestigd zijnde in de waarheid, in omstandigheden van groote beproeving verkeerde; toen ik lieve vrienden ter regter- en linkerzijde zag vallen, deze in de eene en gene in eene andere dwaling, en mijn eigen gemoed her- en derwaarts geslingerd werd door die winden en stormen, was het die plegtige overtuiging welke mij deed kleven aan Gods getuigenissen, die God in mijn hart wrocht, om mij niet in te dringen in hetgeen ik niet kende, noch te beuzelen met leeringen, die ik niet op geestelijke wijze geleerd had. Ik heb sommige vrienden eerst zien overgaan naar het Arianïsme en later tot het Sociniaïsme; anderen werden Irvingianen; en deze verviel in de eene en gene in eene andere dwaling. En wat bewaarde mij toen? Wel, deze plegtige overtuiging, die, naar ik geloof, de Heere zelf mijn harte inplantte, om te kleven aan Gods getuigenissen, vast te houden aan hetgeen ik had gevoeld, te blijven bij hetgeen ik had bekend, en daarop te steunen als het eenige steunsel, dat mij voor eene algeheele schipbreuk beveiligen kon. En zoo bewaarde de Heere mij door deze krachtige doch onzigtbare band, terwijl degenen, die verder gevorderd waren in de kennis, ter regter- en linkerzijde afdwaalden. Daarom mag ik door zielsbevinding in zekere mate zeggen, dat ik gekleefd heb aan Gods getuigenissen, en sints dien tijd gevoelde ik den kostelijken zegen van het kleven aan Gods getuigenissen in mijne consciëntie, schoon het mij menige opoffering kostte, en van alle kanten in botsing bragt met vrienden en vijanden. Doch het kleven aan Gods getuigenissen zal ten laatste vrede geven.

De algeheele armoede des menschen & Het eeuwige leven

uit een leerrede over 1 Korinthe 2:12

In het begin mijner ervaring in de dingen Gods, nu meer dan negen-en-twintig jaren geleden, werd mij, naar ik gelooven mag door den vinger Gods krachtig en onderscheidenlijk deze waarheid op het geweten gebonden, dat ik niets kon weten, dan door Goddelijke onderwijzing; dat ik niets had, dan wat God mij gaf; en dat ik niets kan zijn, tenzij God het mij maakt. En deze waarheid aldus mijner consciëntie ingedrukt, wel verre van uitgewischt te zijn door eene opvolgende ervaring, hetzij van mij zelf of van den Heere, is sints dien tijd veeleer dieper en krachtiger geworden. Mij dunkt, dat ik er somtijds zoowel wijsheid als goedertierenheid Gods in mag zien, dat Hij die waarheid bij den aanvang der genade op mijn hart drukte; want ik bemerk, dat daaruit onderscheidene zegeningen voortvloeijen. Juist in dien tijd was mijn natuurlijk verstand zeer verzot op menschelijke wetenschap en kennis, want ik had vele jaren in onderscheidene studiën doorgebragt; en ware dat niet tegengewerkt of overheerscht door Goddelijke onderwijzing, ik zou gepoogd hebben mij zelf een Christen te maken, dewijl ik mij voorgenomen had mij zelf tot een letterkundige te vormen. Daarenboven deed het, de genade als een Goddelijk juweel in de toegenegenheid mijns harten rijzen, en in vergelijking daarmede, werd al het andere in mijne oogen slijk en droesem. Een derde weldaad, die ik bij wijlen daaruit zie voortkomen is, dat het er mij toe gebragt heeft genade in anderen te bewonderen, waar ik ze ook mogt aanschouwen. Niet alleen vernederde mij dit, om mij op eene lijn te stellen met de meest onkundigen en ongeoefenden, die deelgenooten der genade waren, maar menigwerf stond ik in het gevoel mijner ziel beneden hen, want ik zag duidelijk en klaar in hen die genade, welke door de duisterheid mijns gemoeds voor mij zelven verborgen was. De beminnelijkheid en aanbeveling der genade bij den aanvang, heeft mij haar sints dien tijd altijd leeren waardeeren, bewonderen en liefhebben, waar ik die ook mogt bespeuren. Ook zou ik denken niet ver mis te zijn in mijn oordeel, als ik zeg dat de Apostel Paulus — schoon ik niet zoo vermetel ben mij voor een oogenblik met hem te vergelijken — ook

van een zelfde gevoelen was; want wie heeft als hij de genade Gods en de onderwijzing en getuigenis des gezegenden Geestes zoo zeer verhoogd?

Het eeuwige leven

Met Gods zegen willen wij eenige van deze dingen beschouwen, welke vrijelijk gegeven worden.
Een daarvan is het eeuwige leven. Heeft uwe ziel ooit eenigermate een voorsmaak genoten van het aangename gevoel en vooruitzigt des eeuwigen levens? Ik herinner mij, dat toen ik nog in de kerk van Engeland was, en het is bekend, dat ik toen geen onwedergeboren mensch noch geestledige dienaar was, en zoo goed als nu ook toen het leven Gods in mijne ziel was; en er zijn levende getuigen, dat mijne bediening ook toen gezegend was aan levendgemaakte zielen; — maar nog zijnde in de kerk van Engeland, moest ik op zekeren dag de begrafenis van een klein kind bijwonen, een der liefste kinderen, die ik ooit gekend heb. De lijkstatie een weinig opgehouden zijnde, stond ik aan het graf totdat zij het lijkje begroeven, terwijl ik zeer ongesteld was naar het ligchaam, maar beweldadigd naar de ziel. Ik blikte in het graf en gevoelde: O, hoe zoet is het daar neder te liggen! Nooit zal ik gelukkig zijn in dit leven; het is hier niets dan een tooneel van lijden en droefheid, en nooit zal ik een ligchaam erlangen bevrijd van krankheid en zonde, totdat ik een verheerlijkt ligchaam heb. — Hoe aangenaam vooruit te zien in eene gelukzalige eeuwigheid! Wat een heerlijk vooruitzigt, wanneer het verwezenlijkt wordt door geloof, — eeuwige gelukzaligheid in de tegenwoordigheid Gods; eeuwige vreugde in dat gelukzalig, eeuwig te huis!

’t Leven ten buit gegeven

uit eene leerrede over Jeremia 45:5 - 22 Augustus 1841

Alzoo in het geestelijke: aan alle plaatsen, waar de levende ziel ook moge gebragt worden, in welken staat of stand der bevinding zij mag zijn, het leven wordt haar ten buit gegeven. Zinkt het kind van God in twijfel en vreeze, en schier overweldigd door moedeloosheid, bevreesd zijnde dat zij misschien nog schipbreuk zal lijden aan het geloof, en weggezweept worden in de golven van eindelooze weeën; — het leven is hem ten buit gegeven. Wanhoop zoekt het te rooven; maar het zal aan hare tanden niet ten roof gegeven worden. (Ps. 124:6.) Of heeft de Heere Zijn aangezigt over hem doen lichten; — ook dan is zijn leven hem ten buit gegeven. Vermetelheid kan de ziel, die zoo beweldadigd werd, zoeken weg te voeren, of hoogmoed zijne arglistige aanvallen versterken; dus in beider staat is een vijand bij de hand. In twijfel en vreeze zal wanhoop haar bespringen; bij zegeningen des vertrouwens vermetelheid of hoogmoed strijd voeren tegen zijne ziel; zoodat, in welk een staat of stand een geestelijk mensch moge zijn, hetzij hij een nieuwgeboren kind, een jongeling, een man in Christus, of een vader in Israël moge zijn, zijn leven is hem ten buit gegeven; en in elken stand heeft hij juist zooveel genade als hij behoeft, en alleen ook maar zooveel. Hoe dieper dus de Godsdienst des menschen is, des te krachtiger zijn de vijanden, die hem aanvallen. Het kind heeft kleine genade en weinig vijanden; de man in Christus en die krachtig is in den Heere heeft vijanden, geëvenredigd naar zijne krachten; hoe grooter genade, des te meer beproevingen; hoe sterker geloof, des te zwaarder lasten; zijn staat en toestand moge zijn wat hij zij, in alle plaatsen waar hij zal henen trekken, hetzij in barre zandstreken of groene weiden, het land van groote droogte of van fonteinen des levenden waters, — oogenblikken van zoete gemeenschap of van schuld en zelfveroordeeling, — droefheid over eenen afwezigen Heere, of genieting van een tegenwoordigen Jezus; in welken staat of toestand der Christelijke bevinding hij zich gebragt ziet, het is en blijft steeds waar: ‘het leven is hem gegeven als een buit.’
Dit nu, mijne vrienden! is een kort begrip der levende Godzaligheid. In trouwe, als ik hier, of waar ook des Heeren voorzienige beschikking mij roept en gelegenheid geeft om te spreken, heb ik in mijn opregt gemoed maar een oogmerk: niet om proselieten tot mijne belijdenis te maken, — niet om eene vergadering te vormen, — niet om op uwe vleeschelijke gewaarwordingen te werken; maar te strijden voor de levende Godzaligheid, in zoover als ik er zelf kennis aan heb. Voor zoover ik mag verkeeren onder Goddelijke onderwijzing is mijn doel en begeerte de zielen niet te misleiden door vleijerij, — geen partij te behagen, —- niet dienstbaar te zijn aan iemands hoogmoed of vermetelheid des menschen; maar in eenvoudigheid en opregtheid, met het oog op de eere Gods en de werking Zijner vrees in mijn hart, te spreken tot stichting van Zijn volk, het werk te doen van een Evangelist, en mij zelven aangenaam te maken aan de consciënties der

menschen in de tegenwoordigheid Gods. En gij kunt u verzekerd houden, dat de leeraar, die uit andere beweegredenen spreekt, en iets anders bedoelt dan de verheerlijking Gods en de stichting van Zijn volk, het geestelijk kenmerk mist, dat hij door God zelf in den wijngaard gezonden werd; en de Heere zal zijnen arbeid niet kroonen, noch zijne getuigenis zegenen.
Zoover ik derhalve onderwezen ben in de verborgenheden der levende Godzaligheid, is dit de waarheid die ik geloof en predik, dat het geestelijk leven de souvereine en vrije gifte Gods is aan zijne uitverkorenen, — een verbondszegen, vrijelijk verheerlijkt ter bestemder tijd; en dat dit leven onderhouden wordt door de onoverwinnelijke kracht van God den Heiligen Geest, als eene onberouwelijke gave blinkende tot in alle eeuwigheid. En toch, hoe vrij, hoe onherroepelijk ook gegeven, hoe ongeschonden ook bewaard, — toch gegeven als een buit, — om zoo te spreken, met moeite bewaard te midden van de vijanden. Zoo komt het overeen met deze woorden: 'Indien de regtvaardige nauwelijks zalig wordt'; niet nauwelijks in opzigt tot eenig gebrek in de kracht Gods om te behouden, noch waarschijnlijkheid van een noodlottigen of eindelijk ongelukkigen afloop, maar nauwelijks ten aanzien van de verzoekingen, strikken, beletsels en hindernissen waarmede hij te kampen heeft.
Als de Heere dus onze leermeester was, dan heeft Hij ons in deze lessen onderwezen, en wij hebben geleerd de souvereiniteit der gift, waar wij opmerkten hoevelen voorbijgegaan, en wij, de onwaardigsten, daarmede bezocht werden; hare vrijheid, door het bekennen van onze algeheele verdorvenheid en hulpeloosheid; hare bewaring, door baar voortleving tot op dezen dag; en de wijze van hare bewaring door het ervaren en gevoelen der klauwen van zoo vele wreede vijanden, en schoon nedergeworpen, niet verdorven. En daarom moet het bij ons vaststaan, dat schoon ruw en hobbelachtig, vreemd en verborgen die weg ook moge wezen, het evenwel een regte weg is, die leidt naar de 'stad, die fondamenten heeft', waar zijn 'liefelijkheden in Gods regterhand, eeuwiglijk.'

De enig geboren Zone Gods – gelijke eeuwig en eenswezend met den Vader

Uittreksel uit Philpot's voorrede voor zijn werkje over: Het ware, eigen en eeuwig Zoonschap van den Heere Jezus Christus.

En nu nog enkele woorden, waarom ik dit kleine werkje uitgeef. Het geschiedt, opdat ik zou achterlaten een levens- en stervensgetuigenis van het waar en wezenlijk Zoonschap van Jezus, en wel in een meer geschikten en duurzamen vorm, dan geschieden kan op de wijze zooals het eerst verscheen in eenige nummers van het maandschrift. Die waarheid was jaren lang dierbaar aan mijne ziel, en die, naar ik geloof, de Heere zelf bij eene bijzondere gelegenheid met kracht aan mijn harte verzegelde. Van het eerste oogenblik af, dat ik met mijn hart de waarheid leerde liefhebben en het anker binnen het voorhangsel mogt werpen, geloofde ik, dat Jezus de waarachtige en wezenlijke Zone Gods is; maar nu ruim zestien jaren geleden werd Gods eigen getuigenis aan Zijn Zoonschap mij tot een bijzonderen zegen gemaakt. In November 1844 behaagde het den Heere mij drie weken aan het ziekbed te binden. Op het einde van dien tijd genoot ik veel aan mijne ziel; mijn hart was vermurwd en mijn geweten verteederd. Ik las het Woord met groot genoegen, had veel behoefte aan het gebed, en mogt mijne zonden belijden met weenend berouw en boetvaardigheid des geestes. Op zekeren morgen omstreeks 10 uur, nadat ik, zoo ik mij wel herinner, een gedeelte van Dr. Owen's Overdenkingen van de heerlijkheid van Christus gelezen had, welke mij gedurende mijne krankheid zeer ten zegen waren, genoot ik eene genadige ontdekking van den Heere Jezus aan mijne ziel. Mijn ligchamelijk oog zag niets, maar het was mij als zag ik met het oog des geloofs den gezegenden Heere aan het benedeneinde van mijn bed staan; en in de gezigten des geloofs aanschouwde ik in Hem drie dingen, die mij met verwondering en aanbidding vervulden: 1. Zijne eeuwige Godheid; 2. Zijne reine en heilige Menschheid; en 3. Zijn heerlijken Persoon, als de God-Mensch. Wat ik bij dat gezigt gevoelde, kunnen zij het best beseffen, die verwaardigd werden door het geloof den Heere van leven en heerlijkheid te beschouwen, en zij zullen weten welke heilige begeerten en teedere liefde uitging, en hoe ik begeerde, dat Hij zou komen en mijn hart geheel in te nemen. Het duurde slechts kort, maar toch liet het een gezegenden invloed op mijne ziel achter; en zoo ik ooit gevoeld heb, die geestelijkgezindheid, welke leven en vrede is, dan was het de vrucht dier geloofsbeschouwing van den heerlijken Persoon van Christus, en als de vrucht dier openbaring. En nu kwam dat, wat mij zoo zeer bevestigde in mijn geloof aan het waarachtig en wezenlijk Zoonschap van Jezus; want, hetzij dienzelfden of den daarop volgenden morgen, wat ik mij nu

niet onderscheidenlijk herinner, las ik het verhaal van de gedaanteverandering van Jezus (Matth.l7); en toen ik kwam aan de woorden: 'Deze is Mijn geliefde Zoon, in denwelken Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem!' werden zij met zulk een kracht aan mijn harte bevestigd, en ik had zulk een gezigt van Zijn waarachtig en wezenlijk Goddelijk Zoonschap, als ik nooit vergeten zal. De laatste zinsnede: 'Hoort Hem!' werd bijzonder aan mijne ziel bezegeld, en geloof en gehoorzaamheid openbaarden zich in een liefelijk beantwoorden aan het bevel. Ik gevoelde waarlijk behoefte om Hem te hooren als de Zone Gods, en dat Hij als zoodanig immer mogt spreken tot mijne ziel. Niemand, die de waarheid kent en liefheeft, en die ooit de kracht van Gods Woord aan zijn hart gevoelde, zou zich verwonderen, waarom ik zoo vasthoud en verdedig het waarachtig en wezenlijk Zoonschap van den gezegenden Heere! — en als God mij op dien gedenkwaardigen morgen toeriep: hoort Hem! hoe zou ik dan beter gezag begeeren dan Gods eigen getuigenis: 'Deze is Mijn geliefde Zoon?' Want 'indien wij de getuigenis der menschen aannemen, de getuigenis van God is meerder; want dit is de getuigenis van God, welke Hij van Zijnen Zoon getuigd heeft. Die in den Zoon gelooft, heeft de getuigenis in zichzelven.' (l Joh. 5:9,10.) Maar als hij deze inwendige getuigenis mist, en uit gebrek aan haar het oor leent aan vleeschelijke redeneeringen, waarom zou het ons verwonderen, zoo hij God tot een leugenaar maakt? Zeer teregt heeft de gezegende Heere in de dagen Zijns vleesches gezegd: 'Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijnen Vader; en niemand kent den Zoon dan de Vader, noch iemand kent den Vader dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren.' (Matth. 11:27.) Het was reeds lang de vaste overtuiging mijner ziel, dat 'een mensch geen ding kan aannemen, zoo het hem uit den Hemel niet gegeven zij' (Joh. 3:27); en wanneer dus de Zone Gods niet met kracht aan hun hart geopenbaard werd, hoe kunnen zij Hem als zoodanig aannemen? Gelukkig zijn degenen, die door eene zoete openbaring van Hem zelven aan hunne ziel, kunnen zeggen: 'Wij weten, dat de Zoon van God gekomen is, en heeft ons het verstand gegeven, dat wij den Waarachtigen kennen; en wij zijn in den Waarachtigen, namelijk in Zijnen Zoon Jezus Christus. Deze is de waarachtige God, en het eeuwige leven.' (l Joh. 5:20.) Dat ik steeds Hem en Hem alleen mogt hooren, en dat Hij niet alleen tot maar ook door mij mogt spreken tot de harten van Zijn dierbaar volk; en gelijk Hij mij tot dusver gegeven heeft Zijn dierbaarste titel en waardigsten naam te verdedigen, zoo lichtte Hij in gunst over de poging om het in een meer duurzamen vorm voortestellen, en Hem, en den Vader, en den Heiligen Geest, Israëls drieëenig God zij alle eer en heerlijkheid.

De gelukzaligheid der Goddelijke kastijding

De Heere keurt het goed sommigen in het ligchaam te kastijden. Ten aanzien van Hizkia in deze zaak heet het, dat Hij zich afkeerde van alle menschelijke hulp, en zijn oog eenig en alleen gevestigd had op Hem, die hem kon behouden. In krankheid en lijden behaagt het den Heere wel eens zich zelven aan onze ziel te openbaren, ons te zegenen met Zijne tegenwoordigheid, en in ons te verwekken een geest des gebeds. Daar ben ik zelf een levend bewijs van: den grootsten zegen, dien ik ooit genoten heb, de zaligste ontdekkingen van den Heere aan mijne ziel, heb ik op het ziekbed ontvangen. Ziekte is vaak zeer voordeelig. Ligchamelijke verdrukkingen speenen ons aan de wereld, rigten onze harten op de Hemelsche dingen, trekken onze genegenheden van het zin- en zienlijke, altans als het den Heere behaagt zich onder haar te openbaren. Trouwens er zijn andere tijden en gelegenheden, wanneer wij op het krankbed nederliggen en er geen zegen onder genieten. Ik herinner mij, dat ik op zekeren tijd door den Heere gezegend op het krankbed, toen ik wat beter was en de zegen wat uitsleet, dat deze gedachte mijne ziel doorkruiste: O, uw geestelijke gemoedsstaat was niet de vrucht van genade; gij waart krank en lijdende, en daardoor en niet door iets bijzonders van God was de zegen uwer ziel. — Doch als ik naderhand wederom aan het krankbed gebonden was, had ik toen ook dezelfde gezegende gewaarwordingen, dezelfde beschouwingen van Christus, dezelfde geestelijk gezindheid der ziel? — In geenen deele, veeleer het tegenovergestelde: alles was gansch dor, hard, duister en doodig. Toen zag ik, dat de krankheid mij Christus niet deed kennen, liefhebben of dierbaar achten, maar de kracht Gods, die zich onder haar openbaarde. En zoo leeren wij wel eens uit onze onvruchtbaarheid, hardheid en doodigheid voordeelige lessen, en worden daardoor overtuigd, dat wij ten eenenmale onbekwaam zijn om eenig geestelijk gevoel in onze zielen te verwekken.

Bepaling van wat een waar christen is

Door den heer Philpot, toen hij nog in Stadhamton was, in een boek van een zijner jeugdige gemeenteleden geschreven, getiteld: 'Bunjans overvloeiende genade'.

Christus is alles. (Kol. 3:11.) E. Ellen Bobart - 31 julij 1832 - l Kor. 4:20 - Hebr. 13:20,21

Een Christen is iemand, die uit God geboren is (Joh. l:13); die in den Zoon van God gelooft (Joh. 9:35); die het Koningrijk Gods binnenin zich heeft (Luk. 17:21); die leeft door het geloof des Zone Gods (Gal. 2:20); die gemeenschap heeft met den Vader en den Zoon (l Joh. l:3); die lijdt om de zaak van Christus (Fil. 1: 29); die door de wereld gehaat wordt (Joh. 15:18,19); die van haar afgescheiden is (2 Cor. 6:17); die bekampt en overwint alle vijanden (Rom. 8:37; 16:20; Openb. 3:21).

De beloften

Als antwoord op eene vraag van een zijner gemeenteleden naar de natuur en het karakter der beloften in Gods Woord, schreef de heer Philpot de volgende uitstekende bepalingen:

Dat de beloften karakterestiek zouden zijn is slechts in enkele omstandigheden waar, en vergelijkenderwijs gesproken een klein gedeelte van haren zegen. Deze omstandigheden hebben noch opzigt op hare bron noch op hare hoedanigheid.
Haar bron en oorzaak is de vrije genade en eeuwige liefde Gods, Tit. l:2; 2 Petr. l:4.
Zij zijn een gedeelte van het eeuwige verbond, en daarom afgescheiden en onafhankelijk van alle omstandigheden en tijdsgelegenheden, Hebr. 8:6.
Zij zijn allen Ja en Amen in Christus Jezus, en daarom onderscheiden van en boven alle ondervindingen er heiligen. 2 Cor. 1:20.
Haar grond en vastigheid is de getrouwheid van Hem, die niet liegen kan, en daarom onafhankelijk van al de vruchten en genaden des Geestes. Ps. 89:34-37.
Aangaande niet-karakterestieke beloften, zie Rom. 8:32; 9:15; 25:26; 11:26-29; Hebr. 13:6; Jes. 11:9; 43:25. 45:25; 60:19,20.

Roemvolle nagedachtenis

uit de Evangelische Standaard - Nagedachtenis van wijlen W. Peake van Oaxham

Eene begeerte om niet alleen bij ons afsterven, maar ook nog als ons ligchaam tot stof vergaan is te blijven voortleven in het gemoed en de herinnering dergenen, die wij achterlieten, is kennelijk diep in des menschen binnenste ingeschreven. Deze begeerte bepaalt zich niet slechts tot het persoonlijke hart, dat voor zich zelf een duurzame nagedachtenis schijnt te begeeren, ook als het opgehouden heeft daar binnen te kloppen; het is ook de begeerte van de achtergelaten betrekkingen en vrienden. Van uit den nederigsten grafzerk op het landelijk kerkhof tot het kostelijkste praalgraf in het park der edelen, of het gebeeldhouwde monument in Westmunsters Abdij, verheft zich eene gelijke begeerte als eene allesdoordringende gewaarwording, dat de afgestorvene toch niet ganschelijk op aarde vergeten worde.
Maar van alle blijvende gedenkteekenen, vermag geene derzelve de verterende tand des tijds te trotseren zooals die herinneringen, welke de afgestorvene zich zelven heeft opgerigt door eigen vernuft of bekwaamheden. Steenen nemen af, metaal verroest; en al ware dit zoo niet, namen als namen worden aldra vergeten, maar de werken waarop vernuft en schranderheid zijn onuitwischbaren stempel drukte, leven van geslacht tot geslacht voort. Dit is niet alleen waar op stoffelijk gebied, maar ook in de genade, en van toepassing niet slechts op die werken, welke door goedkeurende handen van eeuw tot eeuw worden overgeleverd als een nationale letterkundige schat, maar ook van die schriften van begenadigde mannen, welke aan de opvolgende geslachten van Gods volk tot onderrigting en stichting verstrekken. Menig uitstekend heilige leefde er van wiens bestaan tans geen spoor is overgebleven; menig diep onderwezen en

zoo hoog beweldadigd Evangeliedienaar heeft gepredikt, wiens namen ten eenenmale zijn verloren gegaan. Maar dezelfde God van alle genade, die in harten wrocht het gelooven, rustte anderen van Zijne heiligen en dienstknechten toe, om eenige aanteekeningen hunner bevinding of hunner getuigenis van Zijne waarheid achter te laten; en daardoor schoon gestorven, spreken ze nog in hunne schriften tot de kerk van Christus. Hunne zielen zijn reeds lang in de ruste, en hunne ligchamen zijn al lang tot stof vergaan, maar zij blijven voortleven in hunne geschriften, en hunne woorden, die anderzins met hen zouden vergaan zijn, zijn nu als prikkelen en nagelen in onze consciëntie geslagen door den grooten Meester der verzamelingen. Menschen, die hun geheele leven lang zichzelven hebben geleefd, en nooit iets deden tot wezenlijke dienst van God of menschen, alsof zij, zelfs terwijl de dood hen dwingt haar te verlaten, al hare schatten zouden bijeengrijpen, zoeken hunne nagedachtenis te bestendigen door gedenkzuilen van steen of metaal, want geen levende getuigenis hunner goedheid of weldadigheid wordt gehoord, om hen met zegening te noemen; maar de vergankelijke letters en bemodderde steenen getuigen weldra, dat hunne gedachtenis met hen vergaan is. Maar waar genie of talent werd geheiligd, en gebruikt wordt in de dienst van het heiligdom, als een arbeid met de pen ter verheerlijking Gods en tot stichting van Zijn volk mag genoemd worden, zijn de namen dezer schrijvers niet alleen ingedrukt in de gedachtsnis des regtvaardigen, maar zoo lang als hunne schriften voortduren, wordt God verheerlijkt en Zijne gemeente opgebouwd door hunne werken. Al hebben ze in de zeventiende eeuw geleefd, krachtige predikers als Bunjan, en Evangeliedienaars zoo diep in de verborgenheden der waarheid ingeleid als Owen, hebben eene Pelgrimsreize of eene gemeenschap met God nagelaten, tot leering en stichting der gemeente van Christus voor alle nageslachten. In de vorige eeuw was Hart niet de eenige tot God bekeerde afwijker; Newton niet de eenige veranderde ongeloovige; Berridge niet de eenige farizeër, die gebragt werd aan Jezus voeten; maar deze mannen Gods leven steeds voort in hunne geschriften, terwijl van hunne medezondaren en toch ook medegeloovigen, uit gebrek aan zulke blijvende gedenkteekenen, geen gedachtenis op aarde is overgebleven.

Den heer Covell's verslag van zijn laatste bezoek aan Philpot

uit de Evangelische Standaard - Croydon, 13 December 1869 - Frans Covell

Onze waarde en hooggeschatte vriend, de heer Philpot, was Zondag den 21 Nov. in de kapel, hoewel het wegens het koude weer niet zeer voorzigtig gehandeld was opzigtens zijne zwakke borst; maar hij was zulk een beminnaar van Gods huis, Zijne waarheid en inzettingen, dat wanneer zijne gezondheid en het weer het iets toelieten, hij er altijd gevonden werd. Toen de morgendienst geëindigd was kwam hij als naar gewoonte in de consistorie, gaf zijne instemming met het gehoorde te kennen, drukte mij de hand en zeide: 'Welgelukzalig zijt gij, o Israël!'[4]

Toen ik hem den volgenden Dingsdag ontmoette, zeide hij koude gevat te hebben. Ik zeide tot hem, dat hij er des Zondags zoo goed uitzag, dat ik gehoopt had, dat hij den eersten Zondag in December de morgen Godsdienst voor mij zou kunnen waarnemen, waarop hij mij antwoordde: 'ik denk dat ik met prediken gedaan heb; ik heb een gevoel, dat ik het niet meer zou kunnen doen', en na nog eenige zamenspreking verliet ik hem. Van af dien tijd scheen hij zeer ongesteld; schoon het niet ernstig werd opgevat, en toen ik hem op 6 December bezocht vond ik hem bepaald bedlegerig. Toen ik zijne kamer binnentrad zeide hij: 'ik ben zeer ziek, het is een van mijne oude aanvallen, maar nu van meer ernstigen aard'. Ik vroeg hem, hoe het met zijn gemoed was. Hij zeide: 'Donker en doodig, ik heb niets minder noodig dan eene openbaring van Christus aan mijne ziel. Hart's zang past mij uitnemend:

'Kom nooddruftig, kom maar schuldig,
Kom maar juist zooals gij zijt.'

Ik antwoordde: God zal ons tot den einde toe onze afhankelijkheid van Hem leeren, want Hij kent den hoogmoed van onze harten, en dat, zoo het mogelijk was, wij het buiten Hem zouden doen. Gij herinnert u zeker nog uwe laatste leerrede voor ons uitgesproken over de verzegeling en duidelijke bewijzen. Wel tans hebt gij die kennelijke bewijzen. Waarop hij antwoordde, dat het voor de waarheid was, en dat die hem gebragt hadden uit de Engelsche kerk in opregtheid en geloof; en ten aanzien van de verzegeling zeide hij: 'O wat duizende gebeden en tranen zijn er in het verborgen uit mijn harte tot God opgegaan!' Ik zeide: 'Er is

[4] Covell's tekst voor die ure, Deut. 33:29

dus eerlijkheid des harten bij u, en de vreeze des Heeren is uw deel.' 'O, maar — zoo riep hij, — mijne zonden, en die vele dingen, waarop ik nu met schaamte en berouw terugzie.' Daarop zeide ik: 'Dit maakt Christus tot zulk een gepasten Zaligmaker, zoodat gelijk wij voor het eerst tot Hem kwamen, alzoo moet het aan het einde bij ons de uitroep zijn! Ontferm u over ons! behoud ons of wij vergaan! Laat ons daar nooit van af gaan.' Wetende dat hij zeer zwak was, maakte ik mij gereed om heen te gaan, toen hij verzocht, om hem nog eerst een van de liederen van Hart en een psalm voor te lezen, waarbij hij zeide: 'Hoe vaak heb ik, als gij de geestelijke kenmerken en bewijzen beschreeft, daaronder gevoeld en ervaard, dat ik er deelgenoot van was, en hoe vonden ze weerklank in mijn hart, zoodat ik verzekerd ben, dat wij van eenen geest zijn.' Ik las het 779 gezang uit Gadsby's verzameling en zeide: 'Gij weet, wat deze dingen zijn.' Hij zag mij aan en glimlachte. Toen las ik den 38 psalm, en verscheidene verzen beantwoordde hij met instemming. En na een kort gebed, waarmede hij kennelijk zoo hartelijk instemde, drukten wij elkander de hand, om elkander nooit weer in het vleesch te zien, zijne stem te hooren noch genoegelijk zamen te spreken.
Zijn verlies smart mij, en ik gevoel een mijner teederste, verstandigste, meest biddende, hooggewaardeerde en geliefdste vrienden te hebben verloren; maar zijn heengaan is hem gewin. Gezegende ziel! Gelukzalig mensch, ontdaan van alle zonde en smart! Zijn lof is in al de gemeenten, daarover behoef ik niets meer te zeggen.

Jozef Parry aan Mevr. S.L. Philpot-Keal

De volgende brief van wijlen Jozef Parry aan Mevr. Philpot, behelst een volledig berigt van zijne eerste kennismaking en vereeniging met haren dierbaren man, en zal dus zeker belangrijk gevonden worden. Het is eene waardige getuigenis van iemand die, als zijn nauwste vriend, misschien beter dan iemand anders met zijne innerlijke gewaarwordingen bekend was, en veelvuldig de gelegenheid had hem in zijn openbaar en verborgen leven te bespieden.

Allington, 5 November 1870

Mijne waarde Mevr. Philpot!
Met de toezending van uw overleden waardigen mans brieven een reeks van jaren aan mij geschreven, kan ik niet nalaten, om eenige gemoedswerkzaamheden mede te deelen, die ik ondervond alvorens ik het genoegen had hem persoonlijk te leeren kennen. Ik kreeg een bijzonderen indruk onder een gesprek met wijlen uwen waardigen oom, Willem Tiptaft, in het jaar 1832, betrekkelijk de zielswerkzaamheden, welke er bij den waarden heer Philpot plaats hadden, toen nog in de kerk van Engeland. Mij werd medegedeeld, dat hij zoo beproefd en geoefend was met vreeze, dat hij verkeerd deed met te blijven waar hij was, en dat zijn geweten zoo bezwaard werd door de vormen en plegtigheden die hij te verrigten had, en dat hij daarentegen zulk een zwakke borst had, dat zoo hij ooit vrijmoedigheid vond de Staatskerk te verlaten, hij niet bekwaam zou zijn zich aan eene groote plaats of vergadering te verbinden, en dat een en ander zulk eene beproeving was voor zijnen zwakken staat en bezwaard gemoed, als weinigen maar kennis aan hebben. Nadat hij nog vele van zijne diepe zielsoefeningen verhaald had, en in welk een verootmoedigde, aangename gemoedsstaat hij gebragt was, zeide de heer Tiptaft: Ik geloof, dat de Heere hem zoo bewerkt en toebereid heeft, dat hij zich vergenoegen zou met eene nederige woning, mits zij droog en niet damp was, wind- en waterdicht, met te prediken voor weinige arme, gevoelige zondaren, liever dan langer in de boeijen te blijven, waardoor hij zich in slavernij gevoelt. Des anderen daags zeide hij tot mij: 'Tiptaft, alles wat ik nu met gevoel kan zeggen, is: 'Heere! ik word onderdrukt, wees Gij mijn borg.''
Dit gesprek maakte zulk een diepen en blijvenden indruk op mijn gemoed, dat ik er mij niet van kon losrukken. Het gaf mij eenigen moed om te hopen, dat als de waarde heer Philpot geen uitgebreide plaats in eenige stad of dergelijke kon aanvaarden, wiet weet, of de Heere zijne schreden niet mogt rigten naar onze kleine, nederige plaats? en er ontwaakte bij mij een geest des gebeds en der smeeking gedurende bijna drie jaren, zooals ik nooit te voren of daarna ervaard heb voor eenige bijzondere zaak, behalve van mijne eigene zaligheid. Ik had geen rust in mijnen geest totdat ik opgegaan was naar Stadhampton, om dezen dierbaren Godsman in de kerk te zien en te hooren. In de maand October van het jaar 1833, gingen mijne vrouw en ik derwaarts; wij vonden de kerk zoo opgepropt met toehoorders, dat er schier geen plaats was om te staan, veel minder om te zitten. Ik had hem nooit eerder gezien, maar kon mij niet voorstellen, dat die jonge

geestelijke, die daar voor den lessenaar stond de gebeden te lezen, de persoon was welke onze waarde vriend Tiptaft ons had beschreven. Eindelijk, nadat de gebeden gelezen waren, trad hij af en ging naar de zoogenaamde oppassersbank, opende de deur en hielp een forschen en deftigen man de toga aandoen, die omtrent dertig jaren oud was. De jonge hulppredikant deed dat werk zoo vriendelijk en teeder aan onzen vriend, dat het mij genoegen deed om te zien. Aldra beklom de heer Philpot den kansel, en gaf als zijnen tekst op 2 Cor. 3:15,16. Ik stond den ganschen tijd, en luisterde naar elk woord dat hij sprak, en dronk het in als een dorstigen os. Onder meer diepe en bevindelijke dingen zeide hij, dat hij bevreesd was, dat het grootste gedeelte zijner vergadering meer liefhebbers der wellusten waren dan liefhebbers Gods, en dat het hun dorpsfeestdag was, die zoo velen naar de kerk bragt. Het deksel waarvan hij gesproken had was over hunne oogen en harten verspreid, anders konden zij nooit al die antwoorden naspreken, die zij zoo luide uitgalmden, zich keerende en buigende naar het oosten, terwijl sommigen hunner in openbare praktijk dier zelfde zonden leefden, waarvan zij verlossing hadden begeerd, met den uitroep: 'Heere ontferm U onzer, en neig onze harten tot het bewaren van Uwe wet.' Hetzij de voornaamste jonker of de armste arme van het kerspel, zoo zij niet tot den Heere bekeerd waren was het deksel niet weggenomen, en zou ook nooit weggenomen worden. Zulk eene getrouwe prediking had ik nooit eerder in de kerk gehoord.
Nadat de dienst geëindigd was overhandigde ik hem een aanbevelingsbrief, dien de heer Tiptaft mij gegeven had; hij ontving ons zeer vriendelijk en wij voldeden gaarne aan zijn verzoek om hem te vergezellen naar zijne woning; en na eenige zamenspreking noodigden wij hem uit om met ons naar Abingdon te rijden, een afstand van omtrent acht mijlen. De oude landvrouw, in wier boerenhuizinge Philpot kamers bewoonde, stond verbaasd hoe hij er aan denken kon, om in den maand October, en dan nog in den avond, en dat na kerkdienst, met ons mede te gaan; dat had zij nog nooit van hem gezien. Dien zelfden avond gingen wij te zamen naar de kapel van den heer Tiptaft, om Z Ew. te hooren prediken, en wij hadden een opwekkenden, gezegenden avond.
Na de dienst geloof ik, dat wij alle in de kleine kamer van den heer Tiptaft weenende nederzaten. Onze twee dierbare, nu afgestorven broeders, bleken wezenlijk broeders te zijn. Tot laat in den avond zaten wij bij elkander, terwijl Philpot zeer vrijmoedig sprak van zijne onrust en beroering wegens zijn blijven in de Kerk, zeggende, dat zoo hij meer genade had hij alzoo niet zou handelen, en dat het gebrek aan genade en geloof was, dat hem er in deed blijven. Ik herinner mij zijne aanhaling uit Jeremia: 'Hij heeft mij toegemuurd, dat ik er niet uitgaan kan; Hij heeft mijne koperen boeijen verzwaard.' De Heere, zoo ging hij voort, heeft mij ten zegen en nutte gesteld voor velen te Stamford (Stadhampton?) en in den omtrek, en hoe kan ik hen verlaten zonder eene kennelijke aanwijzing en voorlichting van Hem? Ik weet het, teruggaan tot de wereld is mij onmogelijk; maar ik kan ook niet zeggen, dat ik mij verlustig in den Heere. Welk een armzalig leeraar zou ik zijn voor een volk, dat jaren lang de waarheid heeft gehoord en bekend; zulk een last durf ik niet op mij te nemen. 'Och dat mij iemand vleugelen, als eene duive, gave! ik zou henenvliegen, waar ik blijven mogt.' Niets minder dan eene toezegging dat de Heere mij zal leiden, zoodat ik de wolkkolom voor mij zie henentrekken, zal mij ooit bewegen mijn tegenwoordigen post te verlaten. Ik zou slechts den raad des Heeren verduisteren, door woorden zonder wetenschap; want iemand kan door genade geroepen zijn, zonder nogtans geroepen te zijn tot het werk der bediening.
Toen hij later te Allington kwam, pleeg hij te zeggen: 'Nu ben ik tot u gekomen, om zoo lang of zoo kort onder u te blijven als wij en de kerk elkander passen. Ik verfoei alle priesterlist en bedrog. Ik ben een arm zondaar, niet een zeer goed man, maar een zeer slechte.' Evenwel kan onze huishouding getuigenis geven, dat veelligt geen zoo bestaanbaar, opregt en eerlijk mensch te vinden is. De lieve man wist te spreken van de snoodheid zijns harten, maar hij wist evenzeer te spreken van de genade Gods aan hem verheerlijkt, die hem vergeving en regtvaardiging verzekerde door de verlossing van den Heere Jezus. Hij wist in ons huis allen op zijne plaats te houden, en nimmer hadden wij twist; alles was geregeld; en ieder waardeerde, beminde, en ik kan er bijvoegen, eerde hem.
Toen hij in het eerst onder ons was, was hij in zijne prediking zeer nauw en onderzoekende, en het was genoeg om een levend mensch te doen sidderen. De eenige weg om wijs te worden was om zich zelven dwaas te achten, en nooit meer van zich zelven te zeggen, dan de Heere u leerde en in u wrocht: zonder Christus kan de mensch niets doen. Hij werd vele zielen in onzen omtrek tot een grooten zegen, schoon sommigen in het eerst hem moeijelijk konden vatten in de bepaling der dingen, en hem al te scherp vonden. Ik herinner mij, hoe onze waarde vriend Dredge na het hooren eener leerrede zeide, dat hij liever zou gaan naar den brandstapel om zich voor de gehoorde waarheden ter marteling over te geven, dan die op te geven en er van af te zien. Er was ten dien tijde waarlijk leven onder ons en al het volk in onze omgeving, die van

uit verschillende oorden te Allington kwamen, sommigen zelfs twaalf en vijftien mijlen gaans, om het woord des levens te hooren. Mij is wel verteld, dat sommigen op hunne terugreize naar hunne woonplaats aan den weg nederzaten, en tot elkander zeiden: 'Wel, wij kunnen nooit zijne doorzoekende prediking doorstaan, zij snijdt ons af met wortel en tak.' Een van onze oudste behulpsels was op zekeren avond in de week onder het gehoor van den heer Philpot, toen hij handelde over Klaagl. 3:16, welke naderhand zeide: Als het volk te Allington zulk een beproevenden arbeid kan doorstaan, dan is er wat goeds van te verwachten.
Waarde Mevr. Philpot! ik ben geheel uitgeput; ik kan niet verder gaan. Het zal mij genoegen doen zoo u deze herinneringen van eenige dienst kunnen zijn. Van harte wensch ik u voorspoed met het werk, dat gij ondernomen hebt, en met onze vereenigde liefdegroet aan u allen.
Geloof mij te zijn, Uw zeer opregte, Jozef Parry.

De Calne's jaarvergadering

In onderscheidene brieven is nu en dan melding gemaakt van de jaarvergadering te Calne. Philpot's vereeniging met Calne vloeide oorspronkelijk uit zijne herhaalde bezoeken te Allington voort, welke beide plaatsen slechts tien mijlen van elkander verwijderd lagen. Zijn eerste bezoek te Calne had plaats in April 1836, toen hij op verzoek van eenige vrienden uit Allington derwaarts ging, om in de kapel te prediken, die goedgunstig voor die gelegenheid was afgestaan. Ten dien tijde was te Calne reeds een kapel aanbesteed, die in Mei 1837 onder den naam van 'Zions kapel' werd ingewijd door den heer Philpot, bijgestaan door de heeren Schorter en Hooper van Devizes. De vrienden nu te Calne hadden het voor de gewoonte, om jaarlijks de opening hunner kapel feestelijk te herdenken, en slechts twee of drie maal werd de heer Philpot hij die belangrijke vergadering gemist. In het eerst hielp hij dat feest medevieren in vereeniging met den heer Warburton van Trowbridge, maar na den dood van dien goeden man in 1857, vond hij een bekwamen medehelper in den heer Mortimez van Chippenham. Nu was tusschen de gemeente te Calne en den heer Philpot de verbindtenis gemaakt, om wanneer de schuld der kapel was afgelost, die jaarlijksche collecten zouden zijn ten voordeele van de Vereeniging tot onderstenning van arme Pelgrims, waardoor jarenlang die vereeniging, en in en met haar de arme kinderen Gods, den zegen van Calne's jaarvergadering genoot. De heer Philpot was misschien in het westen van Engeland wijder bekend en hooger gewaardeerd dan in andere gedeelten van het land, en honderden van des Heeren volk in deze streken zagen jaarlijks met verlangen uit naar die hoogst aangename gelegenheid. Onder Gods zegen werd zij het middel voor veler zondaren roeping tot bekeering, en ter ondersteuning en vertroosting van vele arme heiligen. De heer Philpot zag even als zijne hoorders met belangstelling dat jaarfeest telkens aanbreken, en het was hem eene groote beproeving, dat hij bij twee of drie gelegenheden verhinderd werd daarbij tegenwoordig te zijn, uit oorzake van zijne zwakke gezondheid.

EINDE.